STŘEDNÍ ŠKOLA KNIŽNÍ KULTURY S.R.O.

JOSÉ MARTÍHO 31

PRAHA 6

162 00

KNIŽNÍ KULTURA

KNIHKUPECKÉ A NAKLADATELSKÉ ČINNOSTI (66-43-M/01)

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Inovace ŠVP

číslo změny	platnost od	obsah změny
1.	1.9.2022	Změna právní formy školy z o.p.s. na s.r.o., tudíž i změna IČO školy.
2.	1.9.2022	Změna v Popisu uplatnění absolventa v praxi viz kap. 2.2. (inovace RVP).
3.	1.9.2022	Změna ve Způsobech začlenění průřezových témat, a to v tématu Člověku a světě práce, viz kap. 3.2.2.
4.	1.9.2022	Drobná změna v plánu pedagogické podpory (kap. 3.6.).
5.	1. 9. 2022	Změna v kap. 3.7. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví (revize, preventivní lékařské prohlídky).
6.	1. 9. 2022	Kap. 3.9. Způsob ukončení vzdělání (profilová část maturitní zkoušky).
7.	1. 9. 2022	Kap. 4. Učební plán: snížena hodinová dotace Dějin umění ve 2. roč. o 1 hodinu, v Knihkupectví přemístěna 1 hodina z 3. roč. do 2. roč., v Matematice zvýšena hodinová dotace ve 3. roč. o 1 hod.
8.	1. 9. 2022	Kap. 5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP (v návaznosti na změny v učebním plánu a inovace RVP). V rámci matematického vzdělávání došlo k navýšení z 8 na 10 hodin (Matematika posílena o 1 hodinu a 1 hodina pak přesunuta v rámci Knihkupectví do 3. roč. pro výuku finanční matematiky). Obsahový okruh Knihkupectví snížen z 15 na 14 hodin. Obsahový okruh Nakladatelství snížen z 15 na 14 hodin.
9.	1. 9. 2022	Kap. 6.1. Učební osnova ČJ – na základě inovace RVP.
10.	1. 9. 2022	Změny v rozvržení obsahu učiva do ročníků v následujících učebních osnovách: Česká literatura, Světová literatura, Dějepis, Dějiny filozofie, Dějiny umění.
11.	1. 9. 2022	Učební osnova Německého jazyka – změna v průřezových tématech.
12.	1. 9. 2022	Učební osnova Francouzského jazyka - změna v průřezových tématech.
13.	1. 9. 2022	Učební osnova Společenských věd – drobná změna v obsahu učiva (inovace RVP).
14.	1. 9. 2022	Učební osnova Základy přírodních věd – drobná změna v obsahu učiva (inovace RVP).
15.	1. 9. 2022	Učební osnova Matematiky – celková změna v obsahu učiva (inovace RVP).

16.	1. 9. 2022	Učební osnova Informatiky – drobná změna v obsahu učiva.
17.	1. 9. 2022	Učební změna Knihkupectví – změny v obsahu učiva.
18.	1. 9. 2022	Učební osnova Nakladatelství – drobná změna v obsahu učiva.
19.	1. 9. 2022	Učební osnova Management a marketing – změny v obsahu učiva a aplikaci průřezových témat.
20.	1. 9. 2022	Učební osnova Úvodu do praxe - drobná změna učiva.
21.	1. 9. 2022	Odborná praxe – drobná změna ve výsledcích praxe v knihkupectví.
22.	1. 9. 2022	Učební osnova Společenskovědního semináře – změna v aplikaci průřezových témat.
23.	1. 9. 2022	Učební osnova Semináře z managementu a marketingu – drobná změna v aplikaci průřezových témat.
24.	1. 9. 2022	Aktualizace Kap. 7 – Popis materiálního a personálního zajištění výuky.
25.	1. 9. 2022	Aktualizace Kap. 8 – Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci daného ŠVP.

Obsah

Inovace ŠVP ... **2**

Obsah ... **4**

1. Úvodní identifikační údaje ... **8**

2. Profil absolventa ... **9**

2.1. Základní identifikační údaje ... 9

2.2. Popis uplatnění absolventa v praxi ... 9

2.3. Výčet kompetencí absolventa ... 9

2.4. Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace ... 10

3. Charakteristika vzdělávacího programu ... **11**

3.1. Identifikační údaje ... 11

3.2. Popis celkového pojetí vzdělávání ... 11

3.2.1. Strategie rozvíjení klíčových a odborných kompetencí ... 12

3.2.2. Způsoby začlenění průřezových témat ... 17

3.3. Organizace výuky ... 21

3.4. Způsob hodnocení žáků ... 22

3.4.1. Obecné zásady a cíle hodnocení ... 22

3.4.2. Způsoby a kritéria hodnocení teoretického vyučování ... 23

3.4.3. Způsoby a kritéria hodnocení praktického vyučování a odborné praxe ... 23

3.4.4. Evidence klasifikačních podkladů a informace o klasifikaci ... 23

3.5. Autoevaluace ... 24

3.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných ... 25

3.7. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví ... 29

3.8. Podmínky pro přijímání ke vzdělávání ... 30

3.9. Způsob ukončení vzdělání ... 30

4. Učební plán ... **32**

4.1. Identifikační údaje ... 32

4.2. Tabulka ... 32

4.3. Poznámky k učebnímu plánu ... 33

4.4. Přehled využití týdnů ve školním roce ... 34

5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP ... **35**

6. Učební osnovy ... **37**

6.1. Český jazyk ... 37

Pojetí vyučovacího předmětu ... 37

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 41

6.2. Česká literatura ... 47
Pojetí vyučovacího předmětu ... 47
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 51
6.3. Světová literatura ... 58
Pojetí vyučovacího předmětu ... 58
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 62
6.4. Anglický jazyk ... 69
Pojetí vyučovacího předmětu ... 69
6.5. Německý jazyk ... 86
Pojetí vyučovacího předmětu ... 86
6.6. Francouzský jazyk ... 97
Pojetí vyučovacího předmětu ... 97
6.7. Dějepis ... 109
Pojetí vyučovacího předmětu ... 109
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 114
6.8. Společenské vědy ... 125
Pojetí vyučovacího předmětu ... 125
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 131
6.9. Dějiny filozofie ... 143
Pojetí vyučovacího předmětu ... 143
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 147
6.10. Dějiny umění ... 152
Pojetí vyučovacího předmětu ... 152
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 155
6.11. Základy přírodních věd ... 164
Pojetí vyučovacího předmětu ... 164
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 167
6.12. Matematika ... 175
Pojetí vyučovacího předmětu ... 175
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 179
6.13. Zeměpis ... 188
Pojetí vyučovacího předmětu ... 188
6.14. Tělesná výchova ... 192
Pojetí vyučovacího předmětu ... 192
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 194
6.15. Informatika ... 201

Pojetí vyučovacího předmětu ... 201
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 205
6.16. Písemná a elektronická komunikace ... 209
Pojetí vyučovacího předmětu ... 209
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 212
6.17. Knihkupectví ... 214
Pojetí vyučovacího předmětu ... 214
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 219
6.18. Nakladatelství ... 228
Pojetí vyučovacího předmětu ... 228
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 231
6.19. Dějiny knižní kultury ... 234
Pojetí vyučovacího předmětu ... 234
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 238
6.20. Management a marketing ... 240
Pojetí vyučovacího předmětu ... 240
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 244
6.21. Úvod do praxe ... 246
Pojetí vyučovacího předmětu ... 246
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 250
6.22. Odborná praxe ... 252
Pojetí odborné praxe ... 252
Výsledky odborné praxe v knihkupectví ... 257
Výsledky odborné praxe v nakladatelství ... 258
Výsledky odborné praxe v antikvariátu ... 259
Výsledky odborné praxe v knihovně ... 260
6.23. Seminář z anglického jazyka ... 262
Pojetí vyučovacího předmětu ... 262
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 266
6.24. Seminář z německého jazyka ... 269
Pojetí vyučovacího předmětu ... 269
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 272
6.25. Společenskovědní seminář ... 275
Pojetí vyučovacího předmětu ... 275
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 280
6.26. Seminář z managementu a marketingu ... 284

Pojetí vyučovacího předmětu 284
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 287
6.27. Dějepisný seminář 288
Pojetí vyučovacího předmětu 288
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 292
6.28 Literární seminář 296
Pojetí vyučovacího předmětu 296
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 299
6.29. Seminář z právní nauky 300
Pojetí vyučovacího předmětu 300
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 303
7. Popis materiálního a personálního zajištění výuky 305
8. Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci daného ŠVP 306
Seznam použitých zkratek 307

1. Úvodní identifikační údaje

Předkladatel

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Adresa školy: José Martího 31, Praha 6, 162 00

Telefon: (+420) 222 365 856 (ředitelna), (+420) 222 365 884 (zástupkyně a hospodářka školy)

E-mail: kancelar@sskk.cz

Internet: www.sskk.cz

IČO školy: 11709171

IZO školy: 110011325

Ředitel: PhDr. Alice Krýžová, Ph.D.

e-mail: alice.kryzova@sskk.cz

Název školního vzdělávacího programu

Knižní kultura – 4. verze

Kód a název oboru vzdělání

66-43-M/01

Knihkupecké a nakladatelské činnosti

Stupeň poskytovaného vzdělání

Střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání

Čtyři roky v denní formě vzdělávání

Platnost ŠVP

Školní vzdělávací program vstupuje v platnost od 1. 9. 2022.

2. Profil absolventa

2.1. Základní identifikační údaje

Název a adresa školy: Střední škola knižní kultury s.r.o., José Martího 31, Praha 6, 162 00

Název ŠVP: Knižní kultura

Kód a název oboru vzdělání: 66-43-M/01 Knihkupecké a nakladatelské činnosti

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022 (4. verze)

2.2. Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní jako kvalifikovaný pracovník v knihkupectvích, nakladatelstvích, knižních, novinových a časopiseckých redakcích, propagačních odděleních, knižních distribučních firmách, antikvariátech a všech ostatních organizacích knižní kultury a obchodu. Další uplatnění je možné v knihovnách a archivech.

Absolvent je připraven pokračovat ve studiu na VŠ a VOŠ, a to zejména humanitního zaměření.

2.3. Výčet kompetencí absolventa

Absolvent se vyznačuje těmito kompetencemi:

- Rozumí podstatě a principům podnikání v oblasti knižního obchodu.
- Je připraven vést jednání s obchodními partnery a zákazníky.
- Poskytuje kvalifikované poradenství v oblasti sortimentu knižního obchodu a kultury.
- Zajišťuje marketingové činnosti knihkupectví, nakladatelství a knihovny.
- Sestavuje anotace a bibliografické materiály.
- Posuzuje text po odborné a umělecké stránce ve vztahu k poptávce knižního trhu a provádí korektury.
- Je čtenářsky gramotný – vnímá text v rovině estetické, zároveň o něm kriticky přemýšlí.
- Pracuje s osobním počítačem, využívá jeho základní a aplikační programové vybavení a píše na něm všemi deseti naslepo.
- Dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro mluvenou i písemnou komunikaci ve dvou cizích jazycích, přičemž jeden z jazyků je hlavní.
- Je finančně gramotný.

Absolvent byl veden tak, aby se vyznačoval těmito kompetencemi:

- Jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.
- Vyznačuje se kladným vztahem ke světu, empatií, zodpovědností a úctou k sobě i druhým.
- Respektuje práva a osobnost druhých lidí.
- Má vytvořen pozitivní vztah ke kulturním hodnotám a tento vztah rozvíjí.

- Spolupracuje a diskutuje s ostatními lidmi, pracuje samostatně i v týmu.
- Prezentuje výsledky své práce a pracuje s více informačními zdroji.
- Má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a pozitivní vztah ke vzdělávání.
- Porovnává požadavky zaměstnavatelů se svými představami a předpoklady a reaguje na změněné podmínky.
- Má odpovědný vztah ke svému zdraví a je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí.
- Chápe význam životního prostředí a jedná v duchu udržitelného rozvoje.

2.4. Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

3. Charakteristika vzdělávacího programu

3.1. Identifikační údaje

Název a adresa školy: Střední škola knižní kultury s.r.o., José Martího 31, Praha 6, 162 00

Název ŠVP: Knižní kultura

Kód a název oboru vzdělání: 66-43-M/01 Knihkupecké a nakladatelské činnosti

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022 (4. verze)

Délka a forma vzdělávání: čtyři roky v denní formě vzdělávání

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

3.2. Popis celkového pojetí vzdělávání

Střední škola knižní kultury připravuje odborníky pro svět knih a tištěných médií vůbec. Klademe důraz na rozvíjení odborných kompetencí formou teoretické i praktické přípravy. Ve výuce odborných předmětů mají nezastupitelné místo odborníci z praxe a také odborné exkurze (knižní veletrhy tuzemské i mezinárodní, návštěva odborných pracovišť). Naši sociální partneři požadují teoretickou připravenost žáků v oblasti knižní kultury a obchodu, praktické dovednosti z oblasti knihkupectví, nakladatelství, antikvariátu a knihovny, výborné znalosti literatury, dovednost pracovat s počítačovými programy a kultivované vystupování. Výuka je doplněna odbornou praxí v reálném prostředí pražských i mimopražských knihkupectví, antikvariátů, knihoven a nakladatelství. Odbornou praxi realizujeme formou souvislé čtrnáctidenní praxe, kterou zařazujeme v různých ročnících jedenkrát až dvakrát ročně v souvislých blocích.

Ve 2. verzi ŠVP z 1. 9. 2018 jsme výrazně posílily výuku matematiky, aby měli naši žáci šanci uspět u plánované maturity z matematiky v roce 2021. Od 1. 9. 2020 vzniká 3. verze školního vzdělávacího programu v reakci na zrušení povinné maturity z matematiky poslaneckou sněmovnou a senátem na jaře 2020. Ve 3. verzi ŠVP opět navyšujeme dotaci ve prospěch výuky humanitních vyučovacích předmětů, které jsou pro naše zájemce o studium stěžejní. Od 1. 9. 2022 je platný inovovaný školní vzdělávací program, který vznikl na základě inovace Rámcového vzdělávacího programu pro náš obor.

Ve výuce klademe důraz na provázanost humanitních předmětů jako jsou česká literatura, světová literatura, dějepis, dějiny umění, dějiny filozofie a dějiny knižní kultury. V českém jazyce je preferována komunikace a rétorika včetně praktických řečnických cvičení, slohu a tvůrčího psaní, ale také cvičení jazykových dovedností důležitých pro redaktorskou práci. Žáci jsou připravováni na život po absolvování školy také výukou psaní všemi deseti naslepo, rozvíjením počítačové a finanční gramotnosti a výukou dvou cizích jazyků, z nichž jeden je vždy anglický. Díky výrazné humanitní orientaci řada žáků pokračuje ve studiu na vysokých školách s humanitním zaměřením (filozofické, právnické, pedagogické fakulty apod.). Ve třetím a čtvrtém ročníku si mohou žáci vybírat z několika volitelných předmětů. Jejich nabídka je koncipována tak, aby si mohli zvolit předmět podle toho, kam směřují po střední škole. Volitelné předměty jsou buď odborně zaměřené, nebo se orientují na

hlubší znalosti důležité pro přípravu na maturitní zkoušku, potažmo na vysokou školu. Naším cílem je vést žáky k zájmu o kulturu, k tomu, aby získali všeobecný přehled, uplatnili se ve svém oboru a případní zájemci měli možnost ucházet se o studium na vysokých školách.

3.2.1. Strategie rozvíjení klíčových a odborných kompetencí

Následující postupy, metody a formy práce uplatňují naši učitelé k tomu, aby utvářeli a rozvíjeli klíčové a odborné kompetence všech žáků školy. Uvádíme zde také školní i mimoškolní aktivity a další příležitosti, během nichž žáci rozvíjejí své kompetence. Následující výčet není konečný, protože do budoucna mohou nastat změny související s proměnou aktuálních potřeb školy, sociálních partnerů a vývojem oboru. Případné změny mají přispívat ke zdokonalování vzdělávacího a výchovného procesu na naší škole.

Používané metody a formy práce

- klasické výukové metody: metoda vysvětlování, přednáška (žákovské referáty, vizualizace obsahu), práce s textem, rozhovor, práce s obrazem, metoda názorně-demonstrační, vytváření dovedností (psaní na klávesnici, odborné praxe)
- aktivizující výukové metody: diskuse, řešení problémů, inscenační metoda, didaktické hry (simulační, scénické)
- komplexní výukové metody: frontální výuka, skupinová a partnerská výuka, samostatná práce žáků, brainstorming, projektová výuka

Kompetence k učení

- pozitivně motivujeme žáky k tomu, aby měli trvalý zájem o učení a celoživotní vzdělávání
- volíme metody a formy práce s ohledem na individuální možnosti a zájmy žáků
- zařazujeme do výuky i mimo ni takové činnosti, ve kterých se mohou žáci aktivně projevit – diskuse, samostatná práce ve výuce i doma, skupinová práce, vytváření a přednes referátů, tvorba odborných prací, projekty v rámci jednotlivých předmětů
- vedeme žáky k tomu, aby svou práci sami a vzájemně hodnotili a uvědomovali si svůj pokrok
- vedeme žáky k práci s textem v rámci rozvíjení čtenářské gramotnosti
- vytváříme modelové situace, při kterých žáci efektivně zpracovávají a vyhledávají informace z různých informačních zdrojů
- vedeme žáky k tomu, aby si samostatně vedli zápisky z mluveného projevu
- ve 2. a 3. ročníku zařazujeme tzv. souborné zkoušky z vybraných předmětů, které jsou pro žáky přípravou na zkoušky maturitní

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme problémovou metodu, při které žáci samostatně nebo s pomocí učitele objevují, zjišťují, ověřují, zobecňují, vyvozují, nacházejí řešení
- ve výuce řešíme problémy ze skutečného života

- zadáváme úkoly, při kterých žáci vzájemně spolupracují
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat informace z různých informačních zdrojů a pracovat s nimi, propojovat nové poznatky a dovednosti s již získanými a hledat vzájemné souvislosti
- umožňujeme žákům vypůjčit si literaturu ze školní knihovny a během přestávek i ve vyučování využít počítače v učebnách, kde jsou instalovány
- podporujeme aktivní přístup žáků k zařizování odborné praxe, kterou organizuje koordinátor/-ka praxe
- dáváme žákům příležitosti podílet se na organizaci školních akcí (exkurze, maturitní ples, akademie, školní besedy, dny otevřených dveří, prezentace středních škol)
- seznamujeme žáky s problémovými jevy ve škole i mimo ni; žáci vědí, že v případě potíží se mohou obrátit na svého třídního učitele (třídnické hodiny nebo individuální konzultace), využít konzultací s jinými učiteli, nebo oslovit výchovnou poradkyni či školní metodičku prevence sociálně patologických jevů (případně využít schránku důvěry umístěnou na chodbě)

Komunikativní kompetence

- vytváříme vstřícné a přátelské prostředí, které žákům poskytuje příležitosti k vyjádření a obhajování svých myšlenek a názorů
- snažíme se rozvíjet slovní zásobu žáků a vedeme je ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu, který je srozumitelný, jasný a přiměřený svému účelu
- dáváme žákům podněty k vypracovávání referátů, které hodnotíme na základě předem dohodnutých kritérií
- využíváme metody diskuse, která má tříbit názory žáků a vedeme je ke vzájemnému respektu a naslouchání
- umožňujeme žákům poznávat během odborných praxí různá prostředí knižní kultury a obchodu, ve kterých používají a rozvíjejí své komunikativní dovednosti
- pořádáme odborné i poznávací zájezdy do zahraničí, na kterých mohou žáci uplatnit své komunikační schopnosti a jazykové dovednosti

Personální a sociální kompetence

- snažíme se ve třídách i celé škole vytvářet a udržovat příjemnou atmosféru, ve které jsou přijímáni žáci s různými předpoklady ke vzdělávání
- klademe důraz na dodržování slušného chování a respektu mezi žáky na úrovni třídního kolektivu, celé školy i mezi žáky a učiteli
- pro 1. ročník připravujeme na začátku školního roku seznamovací workshop, nebo adaptační kurz, který pomocí komunikačních a psychologických her uvádí žáky do nového prostředí/ kolektivu, pomáhá jim překonat prvotní komunikační potíže a má být prvním impulsem ke zdravě fungujícímu kolektivu
- na začátku roku si žáci ve třídách volí tzv. třídní samosprávu, která má vést žáky k zodpovědnosti za určené činnosti

- ve škole funguje tzv. studentská rada, kterou tvoří dva volení zástupci z každé třídy; ti se pravidelně nebo podle potřeby scházejí s ředitelkou školy nebo jí pověřeným pedagogem a formulují své návrhy a problémy, jimiž se pak zabývá vedení školy; schůzky zároveň slouží k přímému přenosu informací od vedení školy směrem k žákům
- třídní učitelé, výchovná poradkyně a metodička prevence projednávají se žáky problémy a snaží se společně nacházet řešení
- zařazujeme do výuky skupinovou práci, při které vedeme žáky ke vzájemné spolupráci a efektivní prezentaci společné práce
- učíme žáky vzájemně hodnotit svou práci
- umožňujeme žákům poznávat během odborných praxí různá prostředí knižní kultury a obchodu, ve kterých používají a rozvíjejí své sociální dovednosti
- během školního roku pořádáme školní besedy a účastníme se i mimoškolních akcí, na kterých jsou žáci konfrontováni s psychologickými a sociálními jevy významnými pro jejich sebereflexi a rozvoj tolerance k ostatním lidem, jejich kulturám a hodnotám
- formou projektů v rámci vyučovacích předmětů, jejich následných výstav a besed vedeme žáky k odpovědnosti za své zdraví a způsob života a působíme tím preventivně proti rizikovému chování dospívajících
- dáváme žákům příležitost aktivně se účastnit školní akademie a realizovat se na ní různými uměleckými aktivitami
- pořádáme zimní a letní sportovně-turistické kurzy, kde se žáci mají možnost vzájemně poznávat v jiném sociálním prostředí a zapojit se do komunikačních a psychologických her

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- navštěvujeme s žáky v rámci vyučování i mimo něj divadelní, hudební a filmová představení, muzea a galerie
- spolupracujeme s Klubem mladých diváků, který za zvýhodněné vstupné umožňuje žákům navštívit několik divadelních představení během školního roku
- na školních výletech, exkurzích a sportovně-turistických kurzech rozvíjíme pozitivní vztah žáků ke kulturním, historickým a přírodním hodnotám
- srovnáváním místních a zahraničních podmínek a poznáváním různých kulturních tradic vedeme žáky také k vlastenectví
- podporujeme žáky v účasti na charitativních akcích (jednotlivé organizace se v průběhu let proměňují)
- rozvíjením občanských dovedností upevňujeme postoje a schopnost vyjádřit názor
- zúčastňujeme se filmových festivalů zaměřených na lidská práva (např. Jeden svět) a spolupracujeme s organizací Člověk v tísni
- prostřednictvím projektů v rámci vyučovacích předmětů a besed s odborníky se snažíme vést žáky k dodržování zákonů, respektu práv a osobnosti druhých lidí a vystupování proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci

- na sportovně-turistických kurzech se snažíme zařazovat do programu přednášky a besedy Horské služby, Českého červeného kříže a preventivní skupiny Policie ČR
- vedeme žáky k ekologickému cítění (např. třídění odpadu, šetření energiemi a zdroji)
- zařazujeme do plánu školního roku akce s environmentální tematikou

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- praxe koncipujeme tak, aby si žáci během svého studia zakusili práci v různorodých prostředích knižní kultury a obchodu - knihkupectvích, antikvariátech, nakladatelstvích a knihovnách
- umožňujeme žákům participovat na výběru odborného pracoviště
- vedeme žáky k tomu, aby si tvořili na základě svých praxí portfolia, která slouží k zaznamenání jejich vývoje během studia
- v rámci vyučování podnikáme s žáky exkurze na různorodá odborná pracoviště
- pomáháme žákům zmapovat situaci na trhu práce a zjistit svoji možnost uplatnění
- závěrečná odborná práce je žáky může být realizována formou projektu, který pak mohou žáci uplatnit v praxi
- využíváme nabídek společností, které testují žáky v jejich čtenářské a matematické gramotnosti i úrovni znalostí, aby měli žáci možnost srovnání s žáky jiných středních odborných škol a gymnázií, zároveň aby viděli svůj vývoj v průběhu studia

Matematické kompetence

- vedeme žáky ke komplexnímu řešení matematických problémů
- prostřednictvím příkladů z praxe vedeme žáky k finanční gramotnosti
- předkládáme žákům různé praktické úkoly z běžných situací, aby na nich aplikovali matematické postupy
- vedeme žáky k porozumění matematických zásad také tím, že je aplikujeme do praxe zařízení knižního obchodu

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- vedeme žáky k práci s informačními technologiemi při vypracovávání domácí přípravy, referátů, písemných prací a prezentací (prezentace s pomocí dataprojektoru je i součástí praktické maturitní práce z odborných předmětů)
- využíváme informační technologie (počítač, interaktivní tabule, dataprojektor, internet) během vyučování
- využíváme programové výuky k tomu, aby žáci ovládali psaní na klávesnici desetiprstovou metodou naslepo

Kompetence zajišťovat obchodně-provozní činnosti typické pro knihkupectví, distribuci a antikvariát

- organizujeme v rámci studia odbornou praxi na různých pracovištích knižní kultury a obchodu
- v rámci výuky odborných předmětů využíváme inscenační metody, při které žáci řeší situace nastávající v pracovním prostředím
- při výuce odborných předmětů rozvíjíme praktické odborné dovednosti žáků
- účastníme se dle aktuálních možností školy projektu Fiktivní firma

Kompetence zajišťovat obchodně-provozní činnosti typické pro nakladatelství a redakce novin a časopisů

- organizujeme v rámci studia odbornou praxi na různých pracovištích knižní kultury a obchodu
- v rámci vyučovacího předmětu Český jazyk klademe velký důraz na práci s textem, vytváření vlastních textů a používání korektorských značek

Kompetence na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci integrujeme do učiva odborných předmětů i do odborné praxe samotné
- v rámci výuky Písemné a elektronické komunikace jsou žáci seznámeni se zdravotními zásadami při práci s počítačem
- v rámci sportovních kurzů pořádáme besedy se zdravotníky, členy záchranných služeb a policejních sborů

Kompetence usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- organizujeme v rámci studia odbornou praxi, při níž jsou žáci hodnoceni garantem praxe, koordinátorem praxe a sami žáci píší vlastní reflexi
- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali souvislost mezi svým přístupem k praxi a přístupem zaměstnavatelů k nim

Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- během školního roku pořádáme environmentálně zaměřené akce
- účastníme se dle aktuálních možností školy projektu Fiktivní firma

3.2.2. Způsoby začlenění průřezových témat

Téma	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI				
osobnost a její rozvoj	A, N, F, SV	A, N, F, I	A, N, F	A, N, F, SVs
komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů	ČJ, A, N, F, SV, TV, OP	ČJ, A, N, TV, OP	ČJ, A, N, F, SV, TV, OP, As, Ns	ČJ, A, N, F, TV, OP, As, Ns, SVs
společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství	ČL, SL, A, N, F, D, DF, DU	ČL, SL, A, N, F, D, SV, DU	ČL, SL, A, N, F, D, SV, DU, As, Ns	ČL, SL, A, N, F, D, DU, DKK, Ds, As, Ns, SVs, Lits
historický vývoj (především v 19. a 20. století)			D, DKK	D, DKK, Ds
stát, politický systém, politika, soudobý svět	A, N, F, D, DF, Z	A, N, F, D, SV, DF	A, N, F, D, DF, As, Ns	A, N, F, D, DF, SV, Ds, Ns, SVs
masová média	ČJ	ČJ, SV, I	ČJ	ČJ, Kn, As, Ns, SVs
morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita	DF, OP	DF, OP	DF, OP	Na, OP, SV, SVs, DF, MMs
potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život		SV		SVs, PNs
ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ				
biosféra v ekosystémovém pojetí	ZPV			
současné globální, regionální a lokální problémy, rozvoje a vztahy člověka k prostředí	ZPV, Z	F	As	D, SV, Ds
možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě	ZPV			Na, MMs
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE				
Individuální příprava na pracovní trh				
sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení	ÚP, OP, SV	OP	OP, A	OP

Téma	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení	ČJ, Kn	PEK, ČJ, Kn	A, N	ČJ, N
vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;	OP, ÚP	OP, I	OP, ČJ	OP
aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu	OP, Kn	OP, Kn	OP, A	OP
Svět vzdělávání				
význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart	SV		DF	
formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace			A, As	
ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.	OP, Kn	OP, Kn	OP, ČJ	OP
Svět práce				
trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů	Z, OP, Kn	OP, Kn	A, OP, Kn	OP, Kn
nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí	Z, OP	OP	A, OP	OP
technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností	OP, ZPV	OP, ZPV	OP, Kn	OP, As, Kn
pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností	OP, ÚP	OP	A, OP, Kn	OP, M, Kn, Na
zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele	Kn, OP	Kn, OP	OP	OP, PNs
Podpora státu ve sféře zaměstnanosti				
služby kariérového poradenství	SV		I	
zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby	SV	Kn		

úřadu práce				
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE				
	ČL, SL, A, N, D, I, DF, SV, ZPV, M, I, PEK, Kn, ÚP, OP, Z	ČL, SL, A, N, D, DF, SV, ZPV, M, I, PEK, Kn, OP	ČL, SL, A, N, D, SV, DF, M, I, Kn, As, MM, OP	ČL, SL, A, N, F, D, DF, SV, M, I, Is, Kn, Na, DKK, OP, Lits, As, SVs, MMs, Ds, PNs

Občan v demokratické společnosti

Toto průřezové téma začleňujeme kromě integrace do povinných vyučovacích předmětů dalšími způsoby. Ve 4. ročníku si žáci mohou vybrat volitelný předmět Právo, kde rozvíjejí své právní minimum pro soukromý a občanský život.

V rámci vyučování pořádáme exkurze, navštěvujeme kulturní akce a besedy, které se dotýkají různých tematických okruhů. Příležitostně navštěvujeme knižní veletrhy v Lipsku a Frankfurtu nad Mohanem, pořádáme jednodenní i vícedenní poznávací zájezdy do zahraničí. Podporujeme různé charitativní organizace a naši žáci se dobrovolně účastní charitativních a humanitárních sbírek. Jsme otevřeni dobrovolnický organizacím, které žákům vybraných ročníků představují svou činnost.

V rámci vyučovacího předmětu Český jazyk podporujeme žáky v tvorbě vlastního školního časopisu.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma je především součástí vyučovacího předmětu Základy přírodních věd, ale prostupuje i dalšími předměty. Mimo vyučování pořádáme jednodenní či vícedenní ekologicky zaměřené exkurze, organizujeme den věnovaný environmentální tematice a dle možností se účastníme ekologických projektů. Ve třídách jsou umístěny nádoby na tříděný odpad.

Člověk a svět práce

Pro realizaci tohoto průřezového tématu jsou stěžejní odborné předměty a odborná praxe. Toto průřezové téma ale také prochází všeobecnými vyučovacími předměty Český jazyk, Cizí jazyk, Společenské vědy, Informatika, Písemná a elektronická komunikace a volitelným předmětem Právo. V rámci odborných předmětů žáci navštěvují odborná pracoviště, chodí na exkurze vztahující se k dané odborné oblasti a pracují na odborně zaměřených projektech, pokud je aktuálně možné je realizovat (např. projekt Fiktivní firma). Předávání teoretických poznatků je kombinováno s aktivizujícími metodami, během kterých žáci inscenují situace z pracovního života, vyhledávají informace a prezentují své výsledky ostatním také prostřednictvím informačních technologií. Výchovný poradce organizuje pro žáky besedu s pracovníky příslušného úřadu práce.

Ve čtvrtém ročníku žáci skládají praktickou část maturitní zkoušky, jejíž součástí je praktická písemná práce. Témata této praktické písemné práce vycházejí z různých oblastí knižní kultury a obchodu. Žáci při tvorbě spolupracují se zadavatelem tématu, což jsou učitelé, ale pokud si to zvolené téma žádá, spolupracují i s odborníky z knižního světa.

Další významnou součástí studia naplňující toto průřezové téma je učební a odborná praxe. Učební praxe je realizována v rámci vyučovacího předmětu Úvod do praxe v 1. ročníku, kdy žáci navštěvují formou exkurzí různá pracoviště knižní kultury a obchodu. Odborná praxe je pak koncipována v souvislých čtrnáctidenních blocích jednou až dvakrát za rok tak, aby žáci poznali během svého studia co nejvíce pracovišť knižní kultury a obchodu a aktivně se zapojovali do odborných činností. Součástí absolvování odborné praxe je i tvorba portfolia, do kterého si zakládají své zkušenosti z praxe, píší reflexe, zamýšlejí se nad různými tématy.

Dále pořádáme projektový Den knihy, na kterém žáci mimo jiné besedují s bývalými absolventy. Dle možností spolupracujeme při pořádání mezinárodního knižního veletrhu a literárního festivalu Svět knihy. Dle zájmu a možností pořádáme exkurze na knižní veletrhy v zahraničí.

Informační a komunikační technologie

Pro toto průřezové téma jsou stěžejními vyučovacími předměty Informatika a Písemná a elektronická korespondence. I v ostatních předmětech učitelé pracují s informačními a komunikačními technologiemi a vedou žáky k tomu, aby je používali (např. tvorba prezentací, projekt Fiktivní firma, školní časopis). K dispozici mají učitelé a žáci interaktivní tabule, počítačovou učebnu a audiovizuální techniku. Součástí praktické písemné práce je povinná prezentace v programu Powerpoint. Během odborných praxí je využívání informačních a komunikačních technologií nezbytnou součástí.

3.3. Organizace výuky

Vyučování je realizováno ve vyučovacích hodinách trvajících 45 minut. V případě vysokého počtu žáků ve třídě vznikají v prvním ročníku skupiny podle jazykové úrovně žáků v prvním cizím jazyce. Tyto skupiny jsou zachovány rovněž ve výuce dalšího cizího jazyka a ve vyučovacích předmětech Písemná a elektronická komunikace, Informatika, případně v dalších vyučovacích předmětech, pokud je ve výuce realizován určitý projekt (např. tvorba školního časopisu, Fiktivní firma). Vyučovací předmět Tělesná výchova je při vysokém počtu žáků realizován v blocích (1. a 2. ročník, 3. a 4. ročník), přičemž dívky a chlapci jsou rozděleni.

Pro žáky 1. ročníku pořádáme nejméně jednodenní seznamovací workshop a vícedenní adaptační kurz. V průběhu studia pořádáme projektové dny věnované odborným i všeobecným tématům (např. Den knihy, Den Země). V rámci tělesné výchovy jsou pořádány lyžařské kurzy (1. ročník) a sportovní kurzy (3. ročník).

Součástí vyučování je řada exkurzí nejrůznějšího typu, návštěvy besed a kulturních akcí (koncerty, aktuální výstavy i stálé expozice, divadelní a filmová představení). Významnou součást odborných předmětů tvoří exkurze na odborná pracoviště.

V rámci teoretického vyučování jsou integrovaným vyučovacím předmětem Základy přírodních věd. V tomto vyučovacím předmětu integrujeme fyziku, biologii, chemii, ekologii a péči o zdraví. Odborné a výrazně humanitní zaměření školy se projevuje v teoretickém vyučování tím, že došlo k desintegraci několika předmětů. Samostatnými vyučovacími předměty jsou Český jazyk, Česká literatura, Světová literatura, Dějiny umění a Dějiny filozofie. Tyto předměty umožňují žákům získat hluboké znalosti a dovednosti významné pro různé oblasti knižní kultury a obchodu, ale i pro případné další studium.

Ve 2. a 3. ročníku skládají žáci tzv. souborné zkoušky, které jsou přípravou na zkoušky maturitní. Ve 2. pololetí 2. a 3. ročníku skládají soubornou zkoušku z české a světové literatury. V 1. pololetí 3. ročníku si žáci volí, z jakého cizího jazyka (První/druhý cizí jazyk) chtějí skládat soubornou zkoušku ve 2. pololetí. Žáci jsou zkoušeni v rozsahu učiva (dovedností), které bylo během ročníku/ studia probráno. Žáci se v této zkoušce seznamují s podobou maturitní zkoušky (ústní zkouška, příp. didaktický test a písemná část u cizích jazyků) a zároveň zjišťují úroveň svých znalostí a dovedností. V případě, že žák u souborné zkoušky neuspěje, není v daném klasifikačním období z vyučovacího

předmětu klasifikován a má k dispozici dva opravné termíny. Podmínkou vstupu do 3., potažmo 4. ročníku je úspěšné složení všech souborných zkoušek.

Odborné zaměření naší školy se promítá v povinných vyučovacích předmětech a odborné praxi. V rámci přípravy na odborné činnosti je zařazen v prvním ročníku vyučovací předmět Úvod do praxe, který spojuje teoretickou přípravu žáků s učební praxí (nácvik odborných dovedností) a exkurzemi na odborná pracoviště. I další odborné předměty (Knihkupectví, Nakladatelství, Management a marketing, Dějiny knižní kultury,) kombinují teoretickou výuku s exkurzemi a besedami s odborníky. Od 1. ročníku žáci vykonávají odbornou praxi, která je realizována v souvislých blocích (1. ročník – dva týdny, 2. ročník – 4 týdny, 3. ročník – 4 týdny, 4. ročník – 2 týdny). Žáci vykonávají odbornou praxi na daném pracovišti 5 hodin denně. Odbornou praxi zajišťuje koordinátor/-ka praxe spolupracující s našimi sociálními partnery. Koordinátor/-ka praxe komunikuje s tzv. garantem odborné praxe na daném pracovišti. Vedeme žáky postupně k tomu, aby se podíleli na výběru místa, kde budou svou odbornou praxi vykonávat, a aby sami jednali se sociálními partnery o uzavření smlouvy pro výkon odborné praxe. Naším cílem je, aby žáci poznali během odborných praxí různé typy pracovišť knižní kultury a obchodu (knihkupectví, antikvariát, nakladatelství, knihovna, popř. distribuční firma, archiv). Spolupracujeme s mnoha pražskými i mimopražskými zařízeními. Před zahájením odborné praxe uzavíráme s daným zařízením tzv. Smlouvu o zajištění odborné výchovy žáků, kterou předkládá dané firmě či instituci koordinátor/-ka praxe prostřednictvím žáka k odsouhlasení a podpisu. Garant praxe, případně jím pověřená osoba, po předchozím vysvětlení přiděluje žákovi práci a kontroluje její řádné provádění. Na závěr odborné praxe zhodnotí garant podle předem daných kritérií výkon žáka. Součástí hodnocení je také reflexe odborné praxe, kterou píší sami žáci a odevzdávají ji spolu s hodnocením garanta do sedmi dnů po ukončení odborné praxe. Výsledky odborné praxe jsou hodnoceny na konci klasifikačního období známkou, která se nezapočítává do celkového klasifikačního průměru, protože odborná praxe není vyučovacím předmětem.

3.4. Způsob hodnocení žáků

Pravidla a kritéria pro hodnocení žáků jsou uvedena v Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou přílohou Školního řádu. Pravidla hodnocení vycházejí ze Zákona č. 564/2004 Sb. Najdeme zde podklady a zásady průběžného hodnocení, kritéria stupňů prospěchu, informace o hodnocení a klasifikaci, komisionálních zkouškách a přezkoušeních, průběhu a způsobu hodnocení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a výchovná opatření.

3.4.1. Obecné zásady a cíle hodnocení

- učitelé hodnotí osobní pokrok žáka a vyjadřují se k tomu, co mají žáci ve své práci zlepšit, jakým způsobem toho lze dosáhnout
- při hodnocení zapojují učitelé pedagogický takt a přiměřenou náročnost vůči žákům, berou zřetel na jejich předpoklady
- učitelé vedou žáky k tomu, aby objektivně hodnotili práci svou i druhých; názory učitelů a žáků jsou průběžně konfrontovány

- učitelé oznámí na začátku školního roku (klasifikačního období) v každé své třídě, nebo skupině kritéria hodnocení v daném předmětu, a to jak kritéria průběžného hodnocení, tak kritéria pro to, aby mohli být žáci na konci klasifikačního období hodnoceni
- důležité písemné práce (čtvrtletní, pololetní, kontrolní), které žáci vypracovávají nejméně jednu vyučovací hodinu, ohlásí učitelé žákům nejpozději sedm dní předem
- hodnocení výsledků vzdělávání žáků je v průběžném hodnocení i na vysvědčení (výpisu v 1. pololetí) vyjádřeno klasifikačním stupněm 1 - výborný, 2 - chvalitebný, 3 - dobrý, 4 - dostatečný, 5 – nedostatečný

3.4.2. Způsoby a kritéria hodnocení teoretického vyučování

- při celkové klasifikaci hodnotíme, do jaké míry žáci dosáhli výsledků formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů
- výsledná známka na vysvědčení není aritmetickým průměrem, protože učitelé zohledňují také schopnost myslet v souvislostech, aplikovat naučenou látku, dále hodnotí přístup žáků k vyučovacímu předmětu, aktivitu v hodině a domácí přípravu
- prostředky hodnocení jsou testy, písemné práce, samostatné aktivity, skupinové práce, referáty a prezentace, ústní zkoušení, výsledky domácí přípravy, sebehodnocení

3.4.3. Způsoby a kritéria hodnocení praktického vyučování a odborné praxe

- žáci jsou hodnoceni na základě vyjádření garanta praxe, a to podle předem daných komplexních kritérií, které má garant k dispozici
- součástí hodnocení žáků je i sebehodnocení
- žáci jsou hodnoceni rovněž za splnění svých formálních povinností
- žáci si vedou během studia tzv. portfolio odborné praxe, které poskytuje informace o vývoji jejich odborných kompetencí

3.4.4. Evidence klasifikačních podkladů a informace o klasifikaci

- učitelé jsou povinni zapisovat průběžné hodnocení do programu Bakalář, a to včetně data a předmětu (tématu) hodnocení
- všichni žáci a zákonní zástupci dostávají od třídního učitele přihlašovací jméno a heslo, které jim a jejich zákonným zástupcům umožňuje dálkový přístup do klasifikačního systému přes webové stránky školy
- kromě údajů poskytnutých prostřednictvím programu Bakalář lze získat informace o prospěchu a chování žáka na třídních schůzkách, které se konají dvakrát ročně, nebo na individuálních konzultačních hodinách vyučujících (viz webové stránky školy), případně v jinou dobu po předchozí domluvě; v případě neprospívání nebo větších kázeňských problémů také písemně formou dopisu

3.5. Autoevaluace

Cíle autoevaluace

Cílem vlastního hodnocení školy je získat informace o aktuálním stavu školy a nezbytnou zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni cílů, které si stanovujeme. Autoevaluace vychází z předem vytvořených kritérií a stanovených oblastí hodnocení. Na základě analýzy získaných informací plánujeme a realizujeme další rozvoj školy.

Vlastní hodnocení školy vychází z příslušné vyhlášky MŠMT.

Některé hodnotící postupy jsou prováděny průběžně, např. hospitační činnost, některé v ročních či dvouletých intervalech, např. dotazníky týkající se zjišťování školního klimatu.

Oblasti autoevaluace

- výuka
- výsledky vzdělávání žáků
- vyučování a školní klima
- spolupráce s rodiči
- personální oblast

Cíle jednotlivých oblastí

Výuka – zda výuka přispívá k rozvoji vědomostí, schopností a dovedností žáka.

Výsledky vzdělávání studentů – připravenost žáků pro další studium či pro výkon povolání.

Vyučovací a školní klima – spokojenost žáků ve škole.

Spolupráce a s rodiči – spokojenost rodičů se školou a zvýšení spolupráce s rodiči.

Personální oblast – odborný růst pedagogický pracovníků.

Kritéria autoevaluace

Výuka

- používání různých výukových nástrojů vzhledem k potřebám jednotlivých žáků
- dostatečná náročnost výuky
- prostor pro samostatnou, tvůrčí činnost žáků
- vnímaní práce učitelů ze strany žáků, zda není výuka založena pouze na osvojování znalostí

Výsledky vzdělávání žáků

- schopnost našich žáků obstát ve srovnání s ostatními školami
- zda vykonávají bývalí žáci povolání, na která je škola připravovala
- úspěšnost žáků při přijímacích pohovorech na vysoké školy a vyšší odborné školy

Vyučovací a školní klima

- klima školy – zda je přátelské a motivující k práci

- vzájemný respekt mezi učiteli a žáky, žáky navzájem
- důvěra žáků k učitelům

Spolupráce s rodiči

- komunikace s rodiči žáků, míra komunikace se všemi rodiči žáků
- zájem rodičů o spolupráci se školou
- dostatek prostoru pro to, aby rodiče uplatňovali své názory

Personální oblast

- dostatečná kvalifikovanost učitelů pro výkon své práce
- zapojování učitelů do možností dalšího vzdělávání
- sebehodnocení práce
- promyšlenost cíle výuky, metody, nástroje i kritéria hodnocení

Nástroje autoevaluace

Výuka – dotazníky, hospitace

Výsledky vzdělávání žáků – dotazníky, testy, výsledky přijímacích řízení, rozhovor

Vyučovací a školní klima – dotazníky

Spolupráce s rodiči – dotazníky, rozhovor

Personální oblast – dotazníky, hospitace

3.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Vycházíme z Rámcového vzdělávacího programu, který říká, že za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. podpůrná opatření zajišťuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Naše škola se snaží vytvářet podnětné prostředí, ve kterém se může vzdělávat co nejširší spektrum žáků. Naším specifikem je rodinná atmosféra, která pomáhá žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům nadaným začlenit se do chodu školy. V naší dosavadní pedagogické činnosti máme zkušenosti se vzděláváním žáků se:

1. zdravotním postižením (tj. tělesným postižením, zrakovým postižením, sluchovým postižením a vadami řeči, specifickými vývojovými poruchami učení, autismem)
2. zdravotním znevýhodněním (tj. zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání)
3. sociálním znevýhodněním (je jím rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná

výchova, postavení azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky podle zvláštního právního předpisu se vzděláváním nadaných žáků.

Ke vzdělávání každého takového žáka přistupujeme individuálně na základě komplexní péče, kterou popíšeme níže, a hledáme nejvhodnější podpůrná opatření. Usilujeme o to, aby začlenění takového žáka do kolektivu třídy/ školy bylo pro všechny zúčastněné harmonické. To vyžaduje spolupráci jak ze strany pedagogického sboru, tak ze strany samotného žáka a rodičů/ zákonných zástupců.

Jsme odborně zaměřená škola, tudíž žák uvedený v § 16 odst. 9 Školského zákona může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání, které jsme si v našem ŠVP stanovili.

Plán pedagogické podpory

Plán pedagogické podpory (dále PLPP) vzniká pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení.

PLPP vytváří a vyhodnocuje výchovný poradce ve spolupráci s:

1. rodiči (zákonnými zástupci žáka),
2. školským poradenským zařízením,
3. třídním učitelem,
4. školním metodikem prevence
5. ostatními vyučujícími.

Výchovný poradce informuje své kolegy o aktuální situaci žáka na pravidelných týdenních poradách. Cílem je citlivý a taktní přístup ze strany všech pedagogických pracovníků. Na základě eventuální zprávy ze školského zařízení, svých zkušeností, zkušeností ostatních pedagogů vytváří výchovný poradce konkrétní plán, který vymezuje podpůrná opatření.

Pro tvorbu a realizaci PLPP jsou důležitá tato východiska:

1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zakládáme na principech individualizace a vnitřní diferenciace, které se realizují změnou organizace výuky, přizpůsobením metod a forem výchovně vzdělávací práce a hodnotících kritérií.
2. V 1. ročníku získává výchovný poradce cenné podněty pro tvorbu PLPP také ze seznamovacího workshopu, adaptačního kurzu a od vyučujícího Psychologie.
3. Výchovný poradce a třídní učitel je v intenzivním kontaktu s rodiči. Rodiče v zájmu svého dítěte školu informují o žákově stavu a případných změnách stavu. Dále se rodiče žáka a samozřejmě žák samotný mohou obracet na výchovného poradce, stejně tak na další výše zmíněné osoby, a konzultovat s nimi aktuální problémy.

4. Koordinátor/-ka odborné praxe pomáhá žákovi s výběrem odborného pracoviště, které je pro něho vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám vhodné. Komunikuje zároveň s garantem praxe na daném pracovišti, aby podal/-a co nejpřesnější informace o situaci žáka.

K vyhodnocování PLPP dochází na čtvrtletních a pololetních poradách, ale může k němu dojít v případě potřeby kdykoli během školního roku na pravidelné týdenní poradě. Jelikož jsme malá škola, výchovný poradce může kvalitně monitorovat situaci žáka a celého třídního kolektivu. Při vyhodnocování PLPP může výchovný poradce dospět k tomu, že je třeba pro žáka zajistit individuální doučování (tzv. pedagogickou intervenci finančně podporovanou státem), případně požádat o přidělení finančních prostředků na asistenta pedagoga.

Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán (dále IVP) zpracováváme na základě doporučení školského poradenského zařízení pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně.

Tvorba, realizace a vyhodnocování IVP pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, popř. i pro žáky mimořádně nadané, se shoduje s tím, jak se tvoří, realizuje a vyhodnocuje plán pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může však škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Pro tvorbu IVP je tedy důležitá úzká spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a je rovněž nutné, aby se do této spolupráce zapojil samotný žák a jeho rodiče/zákonní zástupci.

Systém vyhledávání a podpory žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí pedagogicko-psychologická poradna. Průběžně sledujeme intelektuální schopnosti žáků v jednotlivých třídách a společně o nich diskutujeme. Vzdělávání mimořádně vzdělaných žáků se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu.

1. Vzdělávání mimořádně nadaných žáků zakládáme na principech individualizace a vnitřní diferenciace, které se realizují změnou organizace výuky, přizpůsobením metod a forem výchovně vzdělávací práce a hodnotících kritérií.
2. Podle charakteru předmětu vybíráme vhodné možnosti pro rozvoj nadání, např. rozšíření a obohacování učiva, poskytnutí odborných materiálů a podpora tvořivosti. Podporujeme žáky v zapojení se do středoškolské odborné činnosti, do různých soutěží (literární, jazykové, matematické, přírodovědné atd.) a radíme jim při výběru mimoškolních aktivit podporujících jejich nadání (i kroužky v rámci školy).
3. Informujeme je o akcích pořádaných vědeckými pracovišti, o odborných seminářích.
4. Umožňujeme jim účast na přednáškách a exkurzích pořádaných školou pro vyšší ročníky.
5. Při vybírání pracovišť odborné praxe směrujeme dle možností žáky tam, kde mohou co nejvíce rozvíjet svůj talent.

Kromě rozvíjení nadání žáků sledujeme jejich případné problémy v emocionální a sociální oblasti (např. potíže s komunikací s učiteli, spolužáky, šikana) a snažíme se je ve spolupráci s rodiči a školskými poradenskými zařízeními řešit.

Ředitelka školy může přeřadit mimořádně nadané žáky do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě přezkoušení před komisí, kterou jmenuje.

3.7. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví

Dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví ve školním i mimoškolním prostředí dle platných právních předpisů. Zajišťujeme nezávadný stav objektů, technických a ochranných zařízení a jejich pravidelné technické kontroly a revize. Revize se provádí u všech zákonem předepsaných zařízení: za některé odpovídá naše škola (elektrické přístroje a zařízení), za ostatní Univerzita Karlova, v jejímž jsme pronájmu (výtahy, hasicí přístroje a hydranty, tělocvičny a tělocvičná nářadí, hromosvody a další).

Ve škole vytváříme a dodržujeme zvláštní pracovní podmínky mladistvých, které stanovují právní předpisy ke zvýšení ochrany jejich zdraví. Zlepšujeme pracovní prostředí podle požadavků hygienických předpisů a označení v rámci možností našeho nájemního vztahu k pronajímateli. Třídy se naplňují do max. počtu 30 žáků.

Na začátku školního roku jsou žáci seznámeni se Školním řádem. Třídní učitelé seznamují žáky také se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany, a to i před každými prázdninami a každou školní či mimoškolní činností, kdy může dojít k ohrožení zdraví. V předmětu Úvod do praxe jsou žáci seznámeni s obecnými zásadami BOZP a PO na pracovištích. Před zahájením odborné praxe upozorňuje koordinátor/-ka odborné praxe na možná ohrožení zdraví a bezpečnosti při práci. Garanti odborné praxe jsou povinni žáky seznámit s případnými specifiky BOZP a PO na daném pracovišti.

Na začátku školního roku se provádí školení BOZP a PO všech zaměstnanců školy. Každé tři roky se učitelé podrobují preventivní lékařské prohlídce (učitelé nad 50 let každé 2 roky, administrativní pracovníci každé 4 roky). Při pořádání mimoškolních akcí se držíme metodických pokynů MŠMT týkajících se pedagogických dohledů. Před účastí na sportovním kurzu jsou žáci povinni předložit čestné prohlášení o bezinfekčnosti. Specifikem lyžařského výcviku je ještě povinné čestné prohlášení/potvrzení o seřízení bezpečnostního vázání lyží a vlastnictví speciálního lyžařského vybavení (helma). Žáci dostávají na začátku kurzu telefonní kontakt na vedoucího (případně zástupce) daného sportovního družstva, na kterého se mohou v případě problémů obrátit. Škola zajišťuje na vícedenní sportovní akce zdravotníka.

Chráníme žáky před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy. Žáci se účastní besed, přednášek a filmových projekcí dotýkajících se sociálně-patologických jevů. Na sportovních kurzech zveme k besedám např. pracovníky Horské služby, Českého červeného kříže a Policie ČR. Významnou prevencí sociálně-patologických jevů je práce třídního učitele s kolektivem, aktivity školního metodika prevence a práce výchovného poradce. Naším cílem je vytvářet mezi učiteli a žáky důvěru, snažit se zlepšovat vzájemnou komunikaci.

Evidujeme školní úrazy a jejich odškodňování a také sledujeme školní úrazovost. V rámci učebního plánu a školního rozvrhu dodržujeme soulad časové náročnosti vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu s počtem povinných vyučovacích hodin stanovených v rámcovém vzdělávacím programu, který respektuje fyziologické a psychické potřeby žáků, podmínky a obsah vzdělávání.

3.8. Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. - § 59, 60, 83, 85 (2), dále § 63, 16, 20, 70.

Uchazeče řadíme na základě bodového ohodnocení. To se vypočítá podle následujících pravidel:

- Od školního roku 2016/2017 se konají státní přijímací zkoušky, což jsou jednotné písemné zkoušky z českého jazyka a matematiky. Jejich přípravou a organizací je pověřeno Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (Cermat). Každý z testů je hodnocen maximálně 50 body.
- Do výsledků přijímacího řízení zahrnujeme i prospěch za poslední dvě pololetí – tj. za 2. pololetí 8. třídy a 1. pololetí 9. třídy základní školy, popř. ekvivalentních ročníků víceletého gymnázia, a to následovně: průměr 1,00 = 20 bodů, průměr 1,01 – 1,30 = 15 bodů, 1,31 – 1,60 = 10 bodů, 1,61 – 1,90 = 5 bodů, 1,91 a méně = 0 bodů.
- Maximální počet bodů, kterých lze dosáhnout, je 120 (50 bodů český jazyk, 50 bodů matematika, 20 bodů prospěch na ZŠ).
- V případě rovnosti bodů u více uchazečů rozhoduje o pořadí lepší výsledek v testu z českého jazyka.
- Uchazeči s potřebou podpůrných opatření přiloží k přihlášce doporučení školského poradenského zařízení obsahující informaci o nezbytných úpravách přijímacího řízení.

Lékařské potvrzení o způsobilosti ke studiu nepožadujeme, ale doporučujeme ho u uchazečů, kteří budou v průběhu studia potřebovat individuální přístup učitelů kvůli svým zdravotním indispozicím. Podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č. 689/2004Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání.

3.9. Způsob ukončení vzdělání

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným právním předpisem.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. **Společná část** maturitní zkoušky se skládá z českého jazyka a literatury a cizího jazyka, nebo matematiky. Aktuální obsah společné části je zveřejněn na webových stránkách školy.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších tří povinných zkoušek. Tři povinné zkoušky jsou na naší škole následující:

1. **Česká a světová literatura** – ústní zkouška; žáci prokazují znalosti z oblasti teorie a dějin literatury načerpané v průběhu studia vyučovacích předmětů Česká literatura a Světová literatura.
2. **Odborné předměty** – ústní zkouška; její obsah tvoří tematické okruhy vycházející z obsahových okruhů Knihkupectví, Nakladatelství, Komunikace a vzdělávací oblasti Ekonomické vzdělávání.

3. **Maturitní práce a její obhajoba před zkušební maturitní komisí** – žáci 4. ročníku tvoří praktické písemné práce na témata z oblasti knižní kultury a obchodu a dalších odborných předmětů. Spolupracují s odborným konzultantem a podle předem daných kritérií vytvoří práci, kterou prezentují a obhajují před odbornou komisí.

V rámci profilové části maturitní zkoušky může žák konat až 2 nepovinné zkoušky z těchto vyučovacích předmětů: Anglický jazyk, Německý jazyk, Dějepis, Společenské vědy, Dějiny umění, Dějiny filozofie.

4. Učební plán

4.1. Identifikační údaje

Název a adresa školy: Střední škola knižní kultury s.r.o., José Martího 31, Praha 6, 162 00

Název ŠVP: Knižní kultura

Kód a název oboru vzdělání: 66-43-M/01 Knihkupecké a nakladatelské činnosti

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022 (4. verze)

4.2. Tabulka

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	**Hodinová dotace**						**Poznámky**
	týdenní v ročníku				**týdenní za studium**	**celková za studium**	
	1.	2.	3.	4.			
Povinné vyučovací předměty							
Český jazyk	3	3	3	3	12	390	
Česká literatura	1	2	3	3	9	289	
Světová literatura	2	2	2	2	8	260	
První cizí jazyk	4	3	3	3	13	424	1)
Druhý cizí jazyk	2	2	2	2	8	260	2)
Dějepis	2	2	2	2	8	260	
Společenské vědy	2	3	3	1	9	294	*
Dějiny filozofie	1	1	1	1	4	130	
Dějiny umění	1	1	1	1	4	130	
Základy přírodních věd	2	2	0	0	4	134	3)
Zeměpis	2	0	0	0	2	68	
Matematika	2	2	3	2	9	292	
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	260	4)
Informatika	0	2	2	0	4	130	*
Písemná a elektronická komunikace	3	2	0	0	5	168	
Knihkupectví	1	3	1	2	7	227	**
Nakladatelství	0	0	1	2	3	94	**
Dějiny knižní kultury	0	0	0	1	1	37	**

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Hodinová dotace						Poznámky
	týdenní v ročníku				týdenní za studium	celková za studium	
	1.	2.	3.	4.			
Povinné vyučovací předměty							
Management a marketing	0	0	2	0	2	64	**
Úvod do praxe	2	0	0	0	2	68	5) **
Volitelné předměty							6)
1. volitelný předmět	0	0	1	1	2	63	7)
2. volitelný předmět	0	0	0	1	1	31	8)
3. volitelný předmět	0	0	0	1	1	31	
4. volitelný předmět	0	0	0	2	2	62	
Nepovinné předměty	-	-	-	-	-	-	9)
Celkem	32	32	32	32	128	4166	

4.3. Poznámky k učebnímu plánu

1) První cizí jazyk	• vyučovacím předmětem realizujícím celý obsah vzdělávání v cizím jazyce je Anglický jazyk • v případě min. počtu cca 18 žáků se třída dělí na skupiny na základě rozřazovacího testu • toto rozdělení do skupin je po dohodě vyučujících aplikováno také ve Druhém cizím jazyce, vyučovacích předmětech Informatika a Písemná a elektronická komunikace
2) Druhý cizí jazyk	• vyučovacím předmětem realizujícím vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Druhý cizí jazyk je Německý jazyk nebo Francouzský jazyk
3) Základy přírodních věd	• podle RVP je fyzikální složka ve variantě C a chemická složka ve variantě B
4) Tělesná výchova	• výuka probíhá v oddělených skupinách chlapců a dívek • v případě malého počtu žáků dochází ke spojování žáků z více ročníků do jedné skupiny a jsou vytvořeny dva bloky (1.+ 2. ročník a 3. + 4. ročník)
5) Úvod do praxe	• tento vyučovací předmět má teoreticko-praktický charakter • vzdělávací obsah je realizován jak ve škole, tak formou exkurzí v reálných pracovních prostředích

6) Volitelné předměty	• volitelné předměty jsou zařazeny od 3. ročníku • nabídka volitelných předmětů je koncipována tak, aby žáci prohlubovali a upevňovali své znalosti a dovednosti z povinných předmětů • v případě 2. – 4. volitelného předmětu si žáci vybírají mezi předměty orientované spíše do praxe a těmi, kde se žáci připravují na další studium • volitelný předmět je otevřen, pokud se přihlásí alespoň 8 žáků; případné výjimky povoluje ředitelka školy
7) 1. volitelný předmět	• 1. volitelný předmět tvoří ve 3. a 4. ročníku Seminář z anglického jazyka/Seminář z německého jazyka/ Seminář z francouzského jazyka
8) 2. až 4. volitelný předmět	• ve 4. ročníku si žáci volí 2. až 4. volitelný předmět z nabídky jednohodinových/dvouhodinových seminářů s cílem zaměřit se buď na odbornou praxi nebo na prohlubující studium a opakování vybraného předmětu; žáci si vybírají z následujících volitelných předmětů: o Společenskovědní seminář/Seminář z managementu a marketingu o Dějepisný seminář/Seminář z právní nauky o Literární seminář/ Seminář z informatiky
9) Nepovinné předměty	• dle aktuálních možností školy a zájmu žáků mohou být otevřeny nepovinné předměty: Dějiny filmu, Dějiny hudby, Dějiny divadla, Výtvarná výchova, Hudební výchova
*	• vyučovací předměty volitelné společné části maturitní zkoušky
* *	• vyučovací předměty, z nichž vychází profilová část maturitní zkoušky

4.4. Přehled využití týdnů ve školním roce

Činnost / ročník	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**
Vyučování podle rozpisu učiva	34	33	32	31
Lyžařský výcvikový kurz	1	-	-	-
Sportovně-turistický kurz	-	-	1	-
Odborná praxe (celkem 12 týdnů)	2	4	4	2
Souborná zkouška	-	1	1	-
Maturitní zkouška	-	-	-	2
Časová rezerva, výchovně-vzdělávací akce	3	2	2	2
Celkem týdnů	40	40	40	37

5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Škola:					Střední škola knižní kultury s.r.o., José Martího 31, Praha 6		
Kód a název RVP:					66-43-M/01 Knihkupecké a nakladatelské činnosti		
Název ŠVP:					Knižní kultura		
RVP					ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy		Počet týdenních vyučovacích hodin za studium			Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin	
		mini-mální	dispo-nibilní	cel-kem		tý-denní	cel-kový
Jazykové vzdělávání a komuni-kace	**Vzdělávání a komunikace v českém jazyce**	5	6	11	Český jazyk	11	358
	Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce	10	3	13	První cizí jazyk	13	424
		0	8	8	Druhý cizí jazyk	8	260
Společenskovědní vzdělávání		5	13	18	Společenské vědy	8	261
					Dějepis	6	196
					Dějiny filozofie	4	130
Přírodovědné vzdělávání		4	2	6	Základy přírodních věd	4	134
					Zeměpis	2	68
Matematické vzdělávání		10	0	10	Matematika	9	292
					Knihkupectví	1	33
Estetické vzdělávání		5	2	7	Česká literatura	1,5	49
					Světová literatura	1,5	49
					Dějiny umění	4	130
Vzdělávání pro zdraví		8	0	8	Tělesná výchova	8	260
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích		4	0	4	Informatika	4	130
Ekonomické vzdělávání		3	0	3	Knihkupectví	3	97
Odborné vzdělávání	**Knihkupectví**	14	0	14	Úvod do praxe	1	34
					Knihkupectví	3	97
					Management a marketing	1	32
					Česká literatura	5	160
					Světová literatura	4	130
	Nakladatelství	14	0	14	Nakladatelství	3	94
					Dějiny knižní kultury	1	37
					Dějepis	2	64
					Úvod do praxe	1	34
					Management a marketing	1	32
					Český jazyk	1	32
					Česká literatura	2,5	80
					Světová literatura	2,5	81
	Komunikace	6	0	6	Písemná a elektronická komunikace	5	168
					Společenské vědy	1	33

RVP				ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Počet týdenních vyučovacích hodin za studium			Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin	
	mini-mální	dispo-nibilní	cel-kem		tý-denní	cel-kový
Volitelné předměty	0	6	6	Seminář z anglického jazyka / Seminář z německého jazyka	2	63
				Společenskovědní seminář / Seminář z managementu a marketingu	1	31
				Dějepisný seminář/ Seminář z právní nauky	1	31
				Literární seminář / Seminář z matematiky	2	62
Celkem		40	128		128	4166

6. Učební osnovy

6.1. Český jazyk

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 12 (3-3-3-3)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Český jazyk je rozvíjení komunikačních kompetencí žáků a rozvoj jejich jazykových znalostí a dovedností uplatňovaných v mluveném i psaném projevu tak, aby se žáci vyjadřovali spisovně, srozumitelně, jazykově správně a adekvátně komunikační situaci, formulovali jasně a věcně své myšlenky a názory, vytvářeli písemné i mluvené projevy různých funkčních stylů, přijímali, zpracovávali a hodnotili informace z různých zdrojů a s využitím osvojených poznatků a dovedností stále zvyšovali úroveň vlastní jazykové kultury.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací předmět Český jazyk je součástí vzdělávací oblasti Vzdělávání a komunikace v českém jazyce a má přímou vazbu na vyučovací předměty Česká literatura, Světová literatura, Společenské vědy a cizí jazyky.

Výuka se zaměřuje na zdokonalování jazykových dovedností a vědomostí z oblasti jednotlivých jazykových disciplín, komunikační a slohovou výchovu, mediální výchovu, rétoriku a práci s textem a získávání informací. Navazuje na poznatky osvojené na základní škole a prohlubuje je. Důraz je přitom kladen na možnosti využití osvojených vědomostí a dovedností v běžném i profesním životě.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- chápali a chránili český jazyk, jeho specifika a jedinečnost jako součást a projev vlastního historického a kulturního dědictví;
- vyjadřovali se v souladu se společenskými normami a adekvátně komunikační situaci;
- dokázali formulovat a obhájit vlastní názor, ale také přijímali, tolerovali a hodnotili názory ostatních;
- sami se snažili zdokonalovat kulturu projevu a celkovou sebeprezentaci;
- prostřednictvím vztahu k českému jazyku si utvářeli i vztah k české literatuře a naopak;
- využívali příležitosti k vytváření jazykově kvalitních projevů a uplatňovali tak osvojené jazykové dovednosti a vědomosti.

STRATEGIE VÝUKY

Ve výuce českého jazyka volíme takové metody, které žákům umožňují aktivní práci a spolupráci v hodinách. Důraz klademe na praktické a tvořivé činnosti žáků. Dáváme žákům podněty a příležitosti k procvičování osvojených jazykových dovedností při vytváření psaných i mluvených projevů s různým tematickým zaměřením a různých funkčních stylů. Podporujeme u žáků vzájemnou spolupráci při řešení zadaných úkolů a také vzájemné hodnocení jejich výsledků. Umožňujeme žákům formulaci a obhajobu vlastních názorů. Přistupujeme k žákům individuálně s ohledem na jejich možnosti a pokroky v tvořivé práci. Podněcujeme žáky k práci s různými informačními zdroji včetně moderních médií a ke kritickému zhodnocení dostupných informací. Umožňujeme žákům prezentaci jejich prací na webových stránkách školy a ve školním časopise, který vytváří sami žáci a uplatňují tak veškeré získané vědomosti a dovednosti. Podporujeme žáky v účasti ve školních i mimoškolních literárních soutěžích.

Využíváme ve výuce různých moderních výukových metod, jako je např. metoda volného psaní, tvorba myšlenkových map, inscenační metody, jazykové hry, diskuze, brainstorming ad.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáci jsou předem seznámeni s klasifikačním řádem školy a obecnými kritérii hodnocení ve vyučovacím předmětu Český jazyk.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- aktivita a spolupráce v hodinách
- příprava na hodiny
- celková úroveň jazykové kultury
- individuální pokrok
- plnění zadaných úkolů a plnění určených rolí při práci ve skupinách
- dodržování termínů splnění zadaných úkolů
- prezentace výsledků vlastních prací
- účast na školních a mimoškolních projektech spojených s vyučovacím předmětem Český jazyk

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- slohové práce
- kontrolní slohové práce
- didaktické testy
- skupinové práce
- práce v hodinách
- projekty různého rozsahu a zaměření

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci zdokonalují svou čtenářskou gramotnost při práci s textem
- žáci mají možnost hodnotit svůj výkon a výkon ostatních a zaznamenávat svůj pokrok v konkrétních činnostech
- žáci získávají a zpracovávají informace z různých informačních zdrojů a různých typů textů
- žáci pracují v hodinách s různými odbornými jazykovými příručkami

Kompetence k řešení problémů

- žáci provádějí komplexní jazykové rozbory a rozbory různých typů textů

Komunikativní kompetence

- zdokonalování komunikativních kompetencí žáků je stěžejním úkolem vyučovacího předmětu Český jazyk, rozvíjí se psaním slohových cvičení a slohových prací, přípravou mluvních cvičení, zařazováním komunikačních aktivit, diskuzí ap.

Personální a sociální kompetence

- žáci pracují na zadaných úkolech ve skupinách a společně prezentují dosažené výsledky

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci jsou seznamováni s původem a vývojem českého jazyka v kontextu vývoje českých dějin a společnosti

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci rozvíjí své kompetence v oblasti prezentace výsledků vlastní práce a tvořivosti a celkové sebeprezentace v psaném i mluveném projevu

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci využívají informační a komunikační technologie k získávání informací i k jejich následnému zpracovávání
- žáci pracují s produkty masových médií a orientují se v postupech a metodách, které masová média využívají

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- podtéma *komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů* je v naplňováno v předmětu Český jazyk ve všech čtyřech ročnících v učivu verbální a neverbální komunikace, komunikační situace, komunikační strategie, rétorika
- podtéma *masová média* je naplňováno ve všech čtyřech ročnících v učivu mediální výchova

Člověk a svět práce

- část podtématu *písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce* je naplňována v průběhu 1., 2. a 4. ročníku, především v učivu administrativní slohové útvary, krátké informační útvary, neverbální komunikace, rétorika
- ve 3. ročníku se žáci v rámci učiva dotknou podtématu *vyhledávání zaměstnání, informační zdroje (...)* a zároveň podtématu *ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech- informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce*

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
	• definuje pojem jazykověda a vymezí předmět jazykových disciplín • popíše teorie vzniku jazyka a řeči	• úvod do předmětu český jazyk • jazykověda a její disciplíny • teorie vzniku jazyka a řeči
• rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy	• rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, obecný jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy	• národní jazyk a jeho útvary • stylově příznakové jevy jazyka
• vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny • orientuje se v soustavě jazyků	• vysvětlí původ a zákonitosti vývoje češtiny • orientuje se v soustavě a klasifikaci jazyků	• genetická klasifikace jazyků, původ a vývoj češtiny, slovanské jazyky, postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky • vývojové tendence spisovné češtiny
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	• hlavní principy českého pravopisu (se zaměřením zejména na vyjmenovaná slova, předložky a předpony s, z, písmeno ě)
• pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	• zná nejnovější normativní příručky českého jazyka a využívá je při tvorbě vlastních textů	• základní jazykové příručky českého jazyka
	• rozezná subjektivní a objektivní slohotvorné činitele a vysvětlí jejich vliv na jazykový projev jedince	• subjektivní a objektivní slohotvorní činitelé
• rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar	• rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar	• základní funkční styly • druhy a žánry textu

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky • samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů • zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy • správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva	• zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky • samostatně zpracovává informace, pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace • používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů • vypracuje referát • zaznamenává bibliografické údaje • správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva • vytvoří projevy prostě sdělovací a administrativní, krátké informační útvary (např. inzerát a odpověď na něj, výpisek, pozvánka, osnova, konspekt, resumé) a určí jejich základní rysy	• získávání a zpracovávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení • bibliografické údaje, citace, autorská práva • práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě • projevy prostě sdělovací a administrativní, krátké informační útvary (např. inzerát a odpověď na něj, výpisek, zápis z porady, pozvánka, konspekt, osnova, resumé, výtah, referát)
• má přehled o knihovnách a jejich službách	• má přehled o knihovnách a jejich službách	• knihovny a jejich služby

2. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie • nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak	• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie • používá různé druhy slovníků a jazykové příručky • nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak	• lexikologie • slovníky, práce s různými příručkami pro školu a veřejnost • tvoření slov, stylového rozvrstvení a obohacování slovní zásoby • slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie
	• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	• hlavní principy českého pravopisu (se zaměřením zejména na shodu podmětu s přísudkem, koncovky podstatných a přídavných jmen, psaní velkých písmen)
• sestaví základní projevy administrativního stylu	• sestaví základní projevy administrativního stylu • vytvoří strukturovaný profesní i souvislý životopis	• korespondence soukromá (osobní dopisy) a formální, základní znaky, prostředky a postupy životopisu, žádosti, nabídky • grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů
• vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi	• vystihne charakteristické znaky vypravování, napíše vypravování s užitím vhodných slohových postupů	• vypravování
	• napíše popis a charakteristiku, sestaví návod či popis pracovního postupu	• popis a charakteristika • návod k činnosti, popis pracovního postupu
	• zprostředkovává poznatky a smysl textu druhým a upravuje text pro dané účely a potřeby	• zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby

3. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví	• v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví	• morfologie • gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantická funkce
• uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	• uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování a tvorbě komunikátu	• syntax, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu
	• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	• hlavní principy českého pravopisu (se zaměřením zejména na interpunkci, psaní cizích slov)
	• ovládá různé techniky a druhy čtení	• techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní)
• rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci; identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky	• rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci; identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky	• média a mediální sdělení
• uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace	• uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace	
• na příkladech doloží druhy mediálních produktů • uvede základní média působící v regionu • zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů • kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.)	• rozumí postupům slohových i vizuálních útvarů typických pro masmédia • vytvoří reklamu, billboard, prezentaci produktu • na příkladech doloží druhy mediálních produktů • uvede základní média působící v regionu • zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů • kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.)	• reklama • média, jejich produkty a účinky
• sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž)	• sestaví zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, interview, úvodník, komentář, fejeton)	• publicistický styl • zpráva, reportáž, interview, úvodník, komentář, fejeton

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti	• má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti	• noviny, časopisy a jiná periodika

4. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového	• vystihne charakteristické znaky výkladu, zformuluje odborný výklad o různých tématech s využitím adekvátních jazykových prostředků • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového	• odborný styl (výklad a odborný popis)
• vypracuje anotaci a resumé	• vypracuje anotaci a resumé	• anotace a resumé
• má přehled o slohových postupech uměleckého stylu	• má přehled o slohových postupech uměleckého stylu • vystihne charakteristické znaky povídky, úvahy • vytvoří povídku, úvahu na zadané téma	• umělecký styl a žánry umělecké literatury, literatura faktu • povídka • úvaha • tvůrčí psaní
• posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • orientuje se ve výstavbě textu, rozumí obsahu textu a jeho částí	• posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • orientuje se ve výstavbě textu, jeho částech, rozumí obsahu textu i jeho částí, rozebere text z různých hledisek	• orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu
• odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	• odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby, ovládá postupy korektury	• korektury
• ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat)	• ovládá techniku mluveného slova, vhodně klade otázky a formuluje odpovědi • vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) • rozezná monologické a dialogické vyjadřování, formální a neformální projev, připravený a nepřipravený projev a vhodnost jejich užití vzhledem ke komunikační situaci • přednese krátký projev	• mluvní cvičení • rétorika, druhy řečnických projevů • vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, projevy monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené • diskuse
• řídí se zásadami správné výslovnosti	• řídí se zásadami správné výslovnosti • orientuje se ve způsobech tvoření hlásek v češtině	• zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka • fonetika
• ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci	• ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci	• komunikační situace, komunikační strategie

6.2. Česká literatura

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 9 (1-2-3-3)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Česká literatura je poskytnutí reprezentativního přehledu o historickém vývoji české literatury, který je předpokladem pro kvalifikovanou práci v knihkupectví, nakladatelství, knihovně a dalších oblastech knižní kultury a obchodu. Zároveň se zaměřujeme na dosažení co nejvyšší čtenářské gramotnosti. Výuka dějin literatury v oblasti tematické a žánrové je spojena se získáváním čtenářských návyků a s rozvíjením schopnosti recepce a interpretace textu.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Učivo vyučovacího předmětu Česká literatura se vyučuje v přímé návaznosti na učivo vyučovacích předmětů Světová literatura, Dějepis, Dějiny umění, Dějiny filozofie a Dějiny knižní kultury. V prvním ročníku tvoří náplň učiva literární teorie a literatura ve středověku. Žáci se seznamují s literárněvědnou terminologií a na jejím základě se učí interpretovat umělecké texty po stránce žánrové, tematické, myšlenkové i jazykové. Od druhého do čtvrtého ročníku tvoří učivo historie české literatury od prvopočátků do současnosti s důrazem na nejnovější literaturu. Nedílnou součástí výuky je interpretace textů a zvyšování čtenářské gramotnosti. Učivo vychází ze vzdělávací oblasti Estetické vzdělávání a z obsahových okruhů Knihkupectví a Nakladatelství.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali vědomostí a dovedností získaných ve vyučovacím předmětu Česká literatura v praktickém životě – pro hlubší porozumění současnosti, uvědomění si vlastní identity;
- dokázali interpretovat text, tj. byli čtenářsky gramotní;
- kriticky posuzovali nejen literární dílo, ale skrze něj i realitu, přemýšleli o ní a tvořili si vlastní úsudek;
- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali literaturu jako specifickou výpověď o skutečnosti a chápali její význam pro člověka.

STRATEGIE VÝUKY

Vyučovací předmět Česká literatura je vyučován v přímé návaznosti na předměty Světová literatura, Dějepis, Dějiny umění, Dějiny filozofie a Dějiny knižní kultury. To žákům usnadňuje včlenění nových poznatků do průběžně vytvářeného systému. Vedeme žáky k samostatnému vedení zápisků

z mluveného projevu vyučujícího nebo referujícího. Používáme aktivizující metody, např. metodu brainstormingu pro propojení nové látky s už zažitými poznatky nebo metodu řešení problémů, při které žáci sami objevují, zobecňují, nacházejí řešení. Dáváme žákům podněty ke tvorbě referátů. Interpretujeme konkrétní umělecké texty. Schopnost samostatné práce rozvíjíme prostřednictvím společně vybíraných titulů „povinné četby“ i při vyhledávání a zpracovávání informací z odborné literatury a internetu. Vedeme žáky k týmové práci a k tomu, aby svou práci sami i vzájemně hodnotili a uvědomovali si osobní pokrok. Ve 2. a 3. ročníku zařazujeme soubornou zkoušku z literatury, která je pro žáky přípravou pro zkoušku maturitní. Výuku doplňujeme odbornými exkurzemi (Mezinárodní knižní veletrh Svět knihy a další tuzemské i zahraniční knižní akce), návštěvami muzeí, výstav, divadelních a filmových představení.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Učitel seznámí na začátku klasifikačního období žáky s kritérii hodnocení, a to jak s kritérii průběžného hodnocení, tak s podmínkami, které žák musí splnit, aby byl na konci klasifikačního období klasifikován. Žák je hodnocen v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Zároveň je veden k sebehodnocení, vzájemnému hodnocení a ke vnímání svého osobního pokroku.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- faktografické znalosti: žáci prokážou základní orientaci ve faktografii probíraného období (literární směry, školy, autoři, díla), správně užívají odborné literárněvědné termíny
- práce s textem: žáci čtou s porozuměním umělecký i odborný literárněvědný text, interpretují ho, čtou společně vybrané tituly „povinné četby“
- komunikace, prezentace: žáci vhodně argumentují, výstižně a logicky vyjadřují své myšlenky a názory
- práce v hodinách: žáci se aktivně zapojují do prováděných činností, v případě týmových aktivit efektivně spolupracují mezi sebou
- domácí příprava: žáci se svědomitě připravují na hodiny, zpracovávají zadané referáty a samostatné práce, studují podklady a vyhledávají doplňující informace

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- testy
- ústní zkoušení
- referáty
- práce v hodinách
- domácí příprava

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci si vědomě osvojují znalosti a dovednosti, které pak využívají při dalším učení a pracovních činnostech
- žáci tvořivě zpracovávají informace a využívají je při svém studiu a praxi
- žáci s porozuměním naslouchají mluveným projevům, pořizují si poznámky
- teoretické poznatky žáci aplikují v praktických činnostech (interpretace textu, tvorba referátů a prezentací)

Kompetence k řešení problémů

- žáci při řešení problému aplikují získané vědomosti a dovednosti, volí prostředky a způsoby (pomůcky, literaturu) vhodné pro splnění dané aktivity
- při řešení problému žáci spolupracují s ostatními (týmové řešení)
- žáci zdůvodní a obhajují zvolené řešení

Komunikativní kompetence

- žáci volí přiměřené prostředky komunikace vzhledem ke komunikační situaci
- žáci jsou vedeni k srozumitelnému a souvislému formulování svých myšlenek, v písemné podobě k přehlednosti a jazykové správnosti
- žáci prezentují vhodným způsobem svoji práci před publikem
- žáci se aktivně účastní diskusí
- žáci aktivně pracují s literárněvědnou terminologií

Personální a sociální kompetence

- při prezentaci referátů a interpretaci literárního textu žáci hodnotí svůj výkon a výkony druhých, přijímají jiný názor a kritiku
- žáci pracují ve skupinách, spolupracují, radí si a pomáhají; spolupracují i při stanovování a dosahování společných cílů (např. při výběru titulů společné četby)

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci jsou vedeni k povědomí o literárních hodnotách a tradicích svého národa a jejich chápání ve světovém kontextu

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci jsou vedeni k uvědomění si důležitosti celoživotního učení v oblasti literárních trendů a vydávané knižní produkce

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu
- žáci přistupují k informacím kriticky, posuzují jejich věrohodnost, jsou mediálně gramotní

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- v průběhu celého studia české literatury vedeme žáky k porozumění historicko-kulturnímu vývoji společnosti jako předpokladu vytvoření plnohodnotného demokratického občanství, realizujeme tak podtéma *společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství*

Člověk a svět práce

- žáky vedeme po celou dobu studia české literatury k aktivnímu a efektivnímu vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací, rozvíjíme jejich čtenářskou gramotnost; tyto dovednosti pak žáci mohou využít při rozhodování o své profesní kariéře – realizujeme tak podtéma *informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce*

Informační a komunikační technologie

- žáky vedeme po celou dobu studia k aktivnímu používání informačních a komunikačních technologií při studiu i při přípravě na výuku (čerpání informací z internetu, příprava referátů a powerpointových prezentací)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• rozezná umělecký text od neuměleckého (Estetické vzdělávání)	• rozezná umělecký text od neuměleckého, najde prostředky, které činí text uměleckým • analyzuje literární text z hlediska zařazení do subsystémů	• literární subsystémy – literatura a ústní lidová slovesnost, literatura umělecká a věcná, kanonická a nekanonická, paraliteratura, metaliteratura
• orientuje se v sortimentu knihkupectví a v aktuální spotřebitelské poptávce (Knihkupectví)	• vymezí místo jednotlivých typů textů v sortimentu knihkupectví, zhodnotí míru jejich obliby u zákazníků	
• konkrétní literární díla klasifikuje podle základních literárních druhů a žánrů (Estetické vzdělávání)	• konkrétní literární dílo klasifikuje z hlediska literárních druhů	• literární druhy – epika, lyrika, drama
	• konkrétní literární dílo klasifikuje z hlediska výrazových systémů	• výrazové systémy – próza, poezie, drama
• vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi (Estetické vzdělávání) • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů (Estetické vzdělávání)	• vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje z hlediska žánrů • vytvoří text vybraného žánru	• literární žánry epické, lyrické, lyricko-epické a dramatické
	• analyzuje jazyk konkrétního literárního díla	• jazyk literárního díla po stránce fonetické, lexikální, syntaktické
	• analyzuje literární dílo z hlediska tématu a děje	• tematický a dějový plán literárního díla – téma, obsah, motiv, látka, chronotop, postavy, atd.
	• objasní vztah mezi autorem a vypravěčem, rozliší druhy vypravěče, orientuje se v problematice titulu literárního díla	• autor a vypravěč, titul literárního díla
	• rozliší jednotlivé typy kompozice literárního díla	• kompozice literárního díla
	• analyzuje literární text z hlediska použitých básnických prostředků	• básnické prostředky – figury a tropy
	• popíše základní versologické systémy • v konkrétních textech určí typ verše a rýmu	• teorie verše – metrum, rytmus, základní versologické systémy, typy rýmu

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
	• objasní a na příkladech konkrétních literárních děl doloží funkce literatury a dá do souvislosti se spotřebitelskou poptávkou	• funkce literatury
• text interpretuje a debatuje o něm • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl (Estetické vzdělávání)	• za použití termínů literární teorie interpretuje literární text po stránce tematické, myšlenkové, jazykové, básnických prostředků, • vyjádří vlastní prožitky z recepce literárního díla, svůj názor na text zdůvodní a obhajuje v diskusi se spolužáky	• interpretace literárního textu
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období (Estetické vzdělávání)	• vysvětlí okolnosti vzniku a počátků české literatury • objasní základní znaky raně středověké literatury, uvede významné žánry a díla • na základě četby literárního textu popíše rozdíly mezi raně středověkou a současnou češtinou	• literatura raného středověku – staroslověnská literatura na Velké Moravě a v počátcích českého státu, literatura psaná latinsky, počátky česky psané literatury
	• objasní základní znaky literatury vrcholného středověku • charakterizuje specifické žánry daného období, uvede důležité autory a díla • převede literární text z období vrcholného středověku do současné češtiny	• literatura vrcholného středověku – latinská a česká literatura 14. století, specifické žánry, autoři a díla
	• vysvětlí specifičnost vývoje husitské literatury • charakterizuje typické žánry husitské literatury, uvede důležité autory a díla • zhodnotí význam písně a kázání jako základních žánrů husitské literatury	• husitská literatura – cíle a žánry husitské literatury, dílo Jana Husa a jeho předchůdců a následovníků

2. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák	
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období (Estetické vzdělávání)	• objasní základní znaky renesanční literatury, uvede důležité žánry, autory a díla • provede rozbor literárního textu z období renesance a dokumentuje na něm renesanční životní postoj	• renesanční literatura – latinský a český proud renesančního humanismu
	• popíše specifičnost vývoje české literatury v období baroka, uvede důležité autory a díla • na základě interpretace textu objasní rozdíl mezi klasickou barokní literaturou, pololidovou tvorbou a lidovým barokem	• barokní literatura – katolický a exulantský proud barokní literatury, pololidové a lidové baroko
	• vysvětlí podstatu národního obrození, charakterizuje jeho průběh, uvede důležité autory a díla • charakterizuje osvícenství a preromantismus • interpretuje literární text z daného období z hlediska obsahu i forem • posoudí význam národního obrození pro novodobou českou historii i literaturu	• literatura 1. a 2. etapy národního obrození – osvícenství a preromantismus, generace J. Dobrovského a J. Jungmanna
	• charakterizuje romantismus jako literární směr • uvede významné české romantiky a jejich díla • aspoň v hrubých rysech interpretuje Máchův Máj • na ukázce ukáže typické prvky romantického textu	• romantismus v české literatuře – charakteristika literárního směru, kulturně-historická situace u nás, největší osobnosti českého romantismu
	• na základě vlastní četby interpretuje vybrané dílo	• společná četba děl z daného období vybraných učitelem a žáky

3. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák	
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období (Estetické vzdělávání)	• charakterizuje realismus jako literární směr • vystihne podstatné rysy skupiny májovců, ruchovců a lumírovců • charakterizuje různé druhy prózy 2. poloviny 19. století • charakterizuje naturalismus jako literární směr • uvede významné literární osobnosti a jejich díla, zařadí je k příslušné literární skupině nebo žánru • interpretuje literární texty a zařazuje je k jednotlivým typům prózy tohoto období	• česká literatura 2. poloviny 19. století – realismus jako nový literární směr, májovci, ruchovci, lumírovci, venkovská próza, historická próza, vědecký realismus, počátky českého naturalismu, drama přelomu století
	• popíše okolnosti vzniku České moderny • na základě interpretace textu pozná příslušný moderní směr a vymezí jeho znaky • uvede významné autory a jejich díla • vytvoří krátký literární text v duchu vybraného směru	• Česká moderna – moderní směry v české literatuře (symbolismus, impresionismus, dekadence)
	• vystihne podstatné rysy generace buřičů, uvede významné autory a jejich díla • na literárních textech ukáže podstatné znaky jejich tvorby	• generace buřičů
	• charakterizuje různé podoby meziválečné poezie po stránce formální i obsahové, uvede významné autory a jejich díla • na základě interpretace textu identifikuje jednotlivé směry a přístupy a vymezí jejich znaky • vytvoří krátký literární text v duchu vybraného avantgardního směru	• podoby poezie v meziválečné české literatuře proletářská poezie, poezie času a ticha, avantgardní směry (poetismus, surrealismus, dadaismus atd.), poezie duchovní orientace
	• charakterizuje různé podoby meziválečné prózy, uvede významné autory a jejich díla • na literárních ukázkách ukáže rozdíly mezi jednotlivými přístupy a proudy	• podoby prózy v meziválečné české literatuře – demokratický proud české prózy, katolická próza, společenská próza, psychologická próza, expresionistická próza, ruralistická próza, legionářská próza, historická próza, humoristická próza

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák	
	• postihne charakteristické rysy jednotlivých typů dramatu, uvede významné scény, autory a jejich díla • srovná klasické a avantgardní drama z hlediska obsahů a forem	• drama a divadlo 1. poloviny 20. století
	• objasní vliv 2. světové války na literaturu • uvede příklady literárních děl z oblasti prózy, poezie i dramatu ovlivněných válkou (tematicky i myšlenkově) • zhodnotí význam literatury reflektující válku v průběhu války a krátce po ní	• reakce české literatury na válku a osvobození, válečný a raně poválečný literární vývoj
	• na základě vlastní četby interpretuje vybrané dílo • v diskusi formuluje a obhajuje své názory	• společná četba děl z daného období vybraných učitelem a žáky

4. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
	• se zaměřením na poezii vysvětlí specifičnost vývoje české poválečné literatury • objasní charakteristické rysy jednotlivých směrů, žánrů, forem a autorů, uvede významná díla • reflektuje různorodost poetiky jednotlivých autorů • vytvoří krátký básnický text ve stylu vybraného autora	• česká poezie 1948 – 1989 – oficiální, samizdatová a exilová poezie, autoři starší generace, debutanti 60., 70., 80. let, underground, experimentální poezie, písničkáři
	• se zaměřením na prózu vysvětlí specifičnost vývoje české poválečné literatury • charakterizuje různé podoby poválečné prózy, uvede významné autory a jejich díla • na literárních ukázkách ukáže rozdíly mezi jednotlivými přístupy a žánry • vytvoří krátký prozaický text ve stylu vybraného autora	• česká próza 1948 – 1989 – oficiální, samizdatová a exilová próza, próza socialistického realismu, prozaický boom 60. let, experimentální próza, próza historická, humoristická, román v deníku, román – reportáž a další prozaické žánry
	• srovná oficiální a samizdatové drama a divadlo z hlediska obsahů a forem, uvede významné scény, autory a díla	• české drama a divadlo 1948 – 1989 – oficiální a samizdatové drama a divadlo, netradiční divadelní formy
	• popíše vývoj literatury pro děti a mládež od počátků do současnosti • zhodnotí přínos významných představitelů pro její rozvoj	• literatura pro děti a mládež – od počátků do současnosti
• zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr a další generace (Estetické vzdělávání) • samostatně vyhledává informace v této oblasti (Estetické vzdělávání) • orientuje se v sortimentu knihkupectví a v aktuální spotřebitelské poptávce (Knihkupectví) • vysvětlí principy výběru titulů v závislosti na jejich prodejnosti (Nakladatelství)	• na základě vlastní četby a samostatného vyhledávání informací představí vybraného autora a zhodnotí jeho význam pro současnou dobu a pro další generace • posoudí aktuální spotřebitelskou poptávku po nejnovější literatuře • z novinek na knižním trhu vytipuje nejúspěšnější; svoji volbu zdůvodní	• nejnovější česká literatura (od roku 1989 do současnosti), žhavé novinky na knižním trhu

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
	• na základě vlastní četby interpretuje vybrané dílo • v diskusi formuluje a obhajuje své názory • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum	• společná četba děl z daného období společně vybraných učitelem a žáky

6.3. Světová literatura

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 8 (2-2-2-2)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Světová literatura je poskytnutí reprezentativního přehledu o historickém vývoji světové literatury, který je předpokladem pro kvalifikovanou práci v knihkupectví, nakladatelství, knihovně a dalších oblastech knižní kultury a obchodu. Zároveň se zaměřujeme na dosažení co nejvyšší čtenářské gramotnosti. Výuka dějin literatury v oblasti tematické a žánrové je spojena se získáváním čtenářských návyků a s rozvíjením schopnosti recepce a interpretace textu.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Učivo světové literatury se vyučuje v přímé návaznosti na učivo vyučovacích předmětů Česká literatura, Dějepis, Dějiny umění, Dějiny filozofie a Dějiny knižní kultury. Náplní vyučovacího předmětu je historie světové literatury od prvopočátků do současnosti s důrazem na evropské literatury a nejnovější literaturu. Nedílnou součástí výuky je interpretace textů a zvyšování čtenářské gramotnosti. Učivo vychází z obsahových okruhů Knihkupectví, Nakladatelství a ze vzdělávací oblasti Estetické vzdělávání.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali vědomostí a dovedností získaných ve vyučovacím předmětu Světová literatura v praktickém životě – pro hlubší porozumění současnosti, uvědomění si vlastní identity;
- dokázali interpretovat text, tj. byli čtenářsky gramotní;
- kriticky posuzovali nejen literární dílo, ale skrze něj i realitu, přemýšleli o ní a tvořili si vlastní úsudek;
- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali literaturu jako specifickou výpověď o skutečnosti a chápali její význam pro člověka.

STRATEGIE VÝUKY

Vyučovací předmět Světová literatura je realizován v přímé návaznosti na vyučovací předměty Česká literatura, Dějepis, Dějiny umění, Dějiny filozofie a Dějiny knižní kultury. To žákům usnadňuje včlenění nových poznatků do průběžně vytvářeného systému. Vedeme žáky k samostatnému vedení zápisků z mluveného projevu vyučujícího nebo referujícího. Používáme aktivizující metody, např. metodu brainstormingu pro propojení nové látky s už zažitými poznatky nebo metodu řešení

problémů, při které žáci sami objevují, zobecňují, nacházejí řešení. Dáváme žákům podněty ke tvorbě referátů. Interpretujeme konkrétní umělecké texty. Schopnost samostatné práce rozvíjíme prostřednictvím společně vybíraných titulů „povinné četby“ i při vyhledávání a zpracovávání informací z odborné literatury a internetu. Vedeme žáky k týmové práci a k tomu, aby svou práci sami i vzájemně hodnotili a uvědomovali si osobní pokrok. Ve 2. a 3. ročníku zařazujeme soubornou zkoušku z literatury, která je pro žáky přípravou pro zkoušku maturitní. Výuku doplňujeme odbornými exkurzemi (Mezinárodní knižní veletrh Svět knihy a další tuzemské i zahraniční knižní akce), návštěvami muzeí, výstav, divadelních a filmových představení.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Učitel seznámí na začátku klasifikačního období žáky s kritérii hodnocení, a to jak s kritérii průběžného hodnocení, tak s podmínkami, které žák musí splnit, aby byl na konci klasifikačního období klasifikován. Žák je hodnocen v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Zároveň je veden k sebehodnocení, vzájemnému hodnocení a ke vnímání svého osobního pokroku.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- faktografické znalosti: žáci prokážou základní orientaci ve faktografii probíraného období (literární směry, školy, autoři, díla), správně užívají odborné literárněvědné termíny
- práce s textem: žáci čtou s porozuměním umělecký i odborný literárněvědný text, interpretují ho, čtou společně vybrané tituly „povinné četby“
- komunikace, prezentace: žáci vhodně argumentují, výstižně a logicky vyjadřují své myšlenky a názory
- práce v hodinách: žáci se aktivně zapojují do prováděných činností, v případě týmových aktivit efektivně spolupracují mezi sebou
- domácí příprava: žáci se svědomitě připravují na hodiny, zpracovávají zadané referáty a samostatné práce, studují podklady a vyhledávají doplňující informace

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- testy
- ústní zkoušení
- referáty
- práce v hodinách
- domácí příprava

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci si vědomě osvojují znalosti a dovednosti, které pak využívají při dalším učení a pracovních činnostech
- žáci tvořivě zpracovávají informace a využívají je při svém studiu a praxi

- žáci s porozuměním naslouchají mluveným projevům, pořizují si poznámky
- teoretické poznatky žáci aplikují v praktických činnostech (interpretace textu, tvorba referátů a prezentací)

Kompetence k řešení problémů

- žáci při řešení problému aplikují získané vědomosti a dovednosti, volí prostředky a způsoby (pomůcky, literaturu) vhodné pro splnění dané aktivity
- při řešení problému žáci spolupracují s ostatními (týmové řešení)
- žáci zdůvodní a obhajují zvolené řešení

Komunikativní kompetence

- žáci volí přiměřené prostředky komunikace vzhledem ke komunikační situaci
- žáci jsou vedeni k srozumitelnému a souvislému formulování svých myšlenek, v písemné podobě k přehlednosti a jazykové správnosti
- žáci prezentují vhodným způsobem svoji práci před publikem
- žáci se aktivně účastní diskusí
- žáky vedeme ke správnému aktivnímu používání literárněvědné terminologie

Personální a sociální kompetence

- žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali přijmout kritiku druhých a jiný názor – např. při prezentaci referátů a jejich následném hodnocení
- žáci pracují ve skupinách, spolupracují, radí si a pomáhají; spolupracují i při stanovování a dosahování společných cílů (např. při výběru titulů společné četby)

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci jsou vedeni k povědomí o evropských literárních hodnotách a tradicích a k jejich chápání ve světovém kontextu

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci jsou vedeni k uvědomění si důležitosti celoživotního učení v oblasti světových literárních trendů a vydávané knižní produkce

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu
- žáci přistupují k informacím kriticky, posuzují jejich věrohodnost, jsou mediálně gramotní

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- v průběhu celého studia světové literatury realizujeme ve výuce podtéma *společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství* – vedeme žáky k porozumění historicko-kulturnímu vývoji společnosti jako předpokladu vytvoření plnohodnotného demokratického občanství

Člověk a svět práce

- žáky vedeme po celou dobu studia světové literatury k aktivnímu a efektivnímu vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací, rozvíjíme jejich čtenářskou gramotnost; tyto dovednosti pak žáci mohou využít při rozhodování o své profesní kariéře – realizujeme tak obsah tématu *informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce*

Informační a komunikační technologie

- žáky vedeme k aktivnímu používání informačních a komunikačních technologií při studiu i při přípravě na výuku (čerpání informací z internetu, příprava referátů a powerpointových prezentací)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák	
• výsledky z RVP se shodují s těmi, které byly vybrány pro vyučovací předmět Česká literatura, proto je zde už neuvádíme	• charakterizuje ústní lidovou slovesnost a zdůvodní její důležitost pro rozvoj literatury • na základě rozboru textů identifikuje různé žánry ústní lidové slovesnosti • vytvoří krátký literární text v duchu vybraného žánru ústní lidové slovesnosti	• literatura a její prvopočátky • ústní lidová slovesnost jako předchůdkyně literatury – funkce a žánry ústní lidové slovesnosti v počátcích dějin lidstva
	• objasní základní rysy literatury ve starověkých civilizacích • na základě ukázek stanoví žánry a obsahy typické pro jednotlivé starověké literatury • zdůvodní důležitost bible pro vývoj západní civilizace • vytvoří krátký literární text v duchu vybraného starověkého žánru	• literatura ve starověké Mezopotámii, Egyptě, Indii, Číně, Japonsku, Persii – mýty, eposy, hymny, zákoníky, lyrická poezie, filozofické spisy atd. • literární památka bible • nejstarší africká a americká literatura
	• aspoň v hrubých rysech se orientuje ve starořecké mytologii • objasní základní rysy staré řecké literatury • s pomocí ukázek z textů popíše typické žánry a obsahy staré řecké literatury	• literatura ve starověkém Řecku – řecká mytologie, aoidové a rapsódové, eposy, monodická a chórická mélika, epigramy, bajky, starořecké drama, historická a řečnická próza
	• aspoň v hrubých rysech se orientuje ve starořímské mytologii • vysvětlí specifika římské literatury a její vztah k řecké literatuře • uvede typické žánry a témata	• literatura ve starověkém Římě – římská mytologie, starořímské drama, historická a odborná próza, eposy, lyrická poezie, satira
	• charakterizuje základní znaky byzantské a arabské literatury daného období • uvede příklady žánrů a literárních děl	• byzantská a arabská literatura ve starověku a raném středověku – eposy, náboženské a odborné spisy, zábavná próza
	• na základě vlastní četby interpretuje vybrané dílo	• společná četba děl z daného období společně vybraných učitelem a žáky
	• charakterizuje středověkou literaturu v jejím formálním i obsahovém bohatství • uvede specifika jednotlivých národních středověkých literatur • provede rozbor vybraných ukázek	• středověká literatura ve Francii, Anglii, Německu, Itálii, u severských a slovanských národů – epické cykly, rytířské eposy a romány, kurtoazní lyrika, světská lyrika, duchovní literatura, měš-

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák	
	středověkých textů	ťanská literatura, žákovská poezie, drama

2. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák	
	• vysvětlí základní znaky renesanční literatury • vymezí odlišnosti jednotlivých evropských renesančních literatur • uvede důležité autory a díla • na základě interpretace textu charakterizuje typické renesanční žánry a témata	• renesanční literatura v Itálii, Francii, Anglii, na Pyrenejském poloostrově a dalších zemích západní a střední Evropy – zábavná próza, renesanční epos a román a parodie na ně, pikareskní román, shakespearovské drama, komedie pláště a dýky, milostná lyrika, sonet, satira, odborná próza
	• uvede typické znaky barokní literatury a příklady autorů a děl • interpretuje ukázky barokních textů	• evropská barokní literatura – náboženská a mystická poezie, gongorismus, konceptismus, marinismus, duchovní epos
	• charakterizuje klasicismus jako literární směr, uvede významné autory a díla • na ukázce rozliší jednotlivé typy dramatu napsaných v období klasicismu	• literatura období klasicismu – francouzské klasicistní drama, bajka, italská commedia dell´arte a chorální komedie
	• vymezí základní znaky osvícenství, uvede důležité autory a díla • s využitím vybraných ukázek charakterizuje typické osvícenské žánry	• literatura období osvícenství – encyklopedisté, filozofická povídka a román, román v dopisech a román – dialog, plačtivá komedie, libertinská literatura, román silnice a hospody, robinsonáda
• popíše obsahovou strukturu encyklopedie a zařadí ji do dobových souvislostí	• popíše obsahovou strukturu encyklopedie	• encyklopedie
• vyjmenuje a charakterizuje dobová periodika	• vyjmenuje a charakterizuje dobová periodika	• vznik a rozvoj periodik
	• charakterizuje preromantismus v jeho různých podobách a pojetích • vybere výrazné osobnosti období preromantismu a uvede jejich díla	• preromantismus ve světové literatuře – sentimentalismus, sentimentální povídka, román a drama, gotický román, rousseauismus, návrat k lidové slovesnosti, Sturm und Drang, Výmarská klasika
	• na základě vlastní četby interpretuje vybrané dílo	• společná četba děl z daného období společně vybraných učitelem a žáky
	• vysvětlí základní znaky romantismu včetně specifik jednotlivých světových literatur, uvede významné autory a díla	• romantismus ve vybraných zemích Evropy a v USA – básnická povídka, epos, balada, osobní a milostná lyrika, návrat k folklóru,

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák	
	• interpretuje vybranou ukázku romantického textu	romantické drama, historická próza

3. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák	
	• vysvětlí základní znaky realismu a kritického realismu • vybere významné světové realisty a díla • na základě interpretace textu charakterizuje nově vznikající literární žánry	• světový realismus – realistická povídka, novela a román, kritický realismus, první sci-fi, horory, detektivní prózy • realistické drama, analytické drama
	• vysvětlí základní znaky naturalismu a uvede typické autory a díla	• naturalismus – naturalistická povídka, román a drama
	• charakterizuje prokleté básníky a symbolismus, impresionismus a dekadenci, uvede významné autory a díla • vytvoří krátký text v duchu vybraného nového směru	• prokletí básníci a nové směry symbolismus, impresionismus a dekadence
	• charakterizuje dadaismus, futurismus, expresionismus, surrealismus, civilismus, imagismus, vysvětlí jejich typické rysy na konkrétním literárním textu • uvede významné autory a díla světové poezie 1. poloviny 20. století	• moderní básnické směry – dadaismus, futurismus, kubismus, kubofuturismus, expresionismus, surrealismus, civilismus, imagismus • poezie 1. poloviny 20. století – reflexivní, milostná, osobní, politická, přírodní lyrika
	• vystihne základní znaky různých proudů světové prózy 1. poloviny 20. století, uvede důležité autory a díla • interpretuje vybrané ukázky prozaických děl	• světová próza 1. poloviny 20. století – společenská, sociálně-kritická, satirická, antiutopická, dobrodružná, válečná, filozofická, psychologická, experimentální, atd.
	• charakterizuje různé podoby dramatu 1. poloviny 20. století, vybere významné autory a díla	• drama 1. poloviny 20. století – lyrické drama, sociálně-kritické drama, epické drama, počátky absurdního dramatu
	• na základě vlastní četby interpretuje vybrané dílo • v diskusi formuluje a obhajuje své názory	• společná četba děl z daného období společně vybraných učitelem a žáky
	• objasní vliv 2. světové války na literaturu • uvede příklady literárních děl z oblasti prózy, poezie i dramatu ovlivněných válkou (tematicky i myšlenkově) • zhodnotí význam literatury reflektující válku v průběhu války a krátce po ní	• reakce světové literatury na 2. světovou válku v poezii, próze a dramatu

4. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák	
	• popíše vývoj světové literatury pro děti a mládež od počátků do současnosti • zhodnotí přínos významných představitelů pro její rozvoj	• vývoj světové literatury pro děti a mládež od počátků do současnosti
	• charakterizuje různorodé proudy světové poezie 2. poloviny 20. století, uvede významné básníky a díla • interpretuje básnický text po všech stránkách	• světová poezie 2. poloviny 20. století – básníci Západu a Východu, americká Beat generation, nositelé Nobelovy ceny za literaturu, nové a experimentální přístupy v poezii ve 2. polovině 20. století
	• charakterizuje světovou prózu 2. poloviny 20. století se zaměřením na rozličné autorské přístupy, nové obsahy a formy, uvede výrazné prozaiky a díla • interpretuje prozaický text po všech stránkách	• světová próza 2. poloviny 20. století – existenciální próza, neorealismus, postmodernismus, rozhněvaní mladí muži, nový román a další tradiční i nové přístupy v próze 2. poloviny 20. století
	• charakterizuje světové drama 2. poloviny 20. století, postihne přitom základní rysy různých typů dramatu, uvede významné dramatiky a jejich díla • interpretuje dramatický text po všech stránkách	• vývoj dramatu ve 2. polovině 20. století – absurdní drama, existenciální drama, psychologické a sociálně-kritické drama a další nosné typy dramatu 2. poloviny 20. století
	• charakterizuje nejnovější trendy světové literatury v oblasti prózy, poezie a dramatu z hlediska obsahu i formy, uvede významné osobnosti a díla • s pomocí vybraných ukázek literárních textů vysvětlí různé autorské přístupy • na základě vlastní četby a samostatného vyhledávání informací představí vybraného autora a zhodnotí jeho význam pro současnou dobu a další generace • posoudí aktuální spotřebitelskou poptávku po nejnovější světové literatuře • z novinek na knižním trhu vytipuje nejúspěšnější; svoji volbu zdůvodní	• nejnovější trendy světové literatury – próza, poezie a drama ve 21. století – postmodernismus, magický realismus, realismus, stírání hranic mezi literaturou a paraliteraturou, nová témata a formy, výrazné osobnosti, nositelé Nobelovy ceny za literaturu

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák	
	• na základě vlastní četby interpretuje vybrané dílo • v diskusi formuluje a obhajuje své názory • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum	• společná četba děl z daného období společně vybraných učitelem a žáky

6.4. Anglický jazyk

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 13 (4-3-3-3)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Anglický jazyk byl zvolen ze dvou cizích jazyků vyučovaných na škole jako první cizí jazyk. Podle vstupní úrovně žáků jazykové vzdělávání směřuje buď k úrovni B1 (mírně pokročilá úroveň), nebo k úrovni B2 (pokročilá úroveň) Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Předpokládaná vstupní úroveň znalostí a dovedností je minimálně A1 (nižší základní úroveň) nebo A2 (základní úroveň znalostí). Posláním předmětu je připravit žáky na osobní i pracovní život v multikulturní společnosti tím, že rozvíjíme různé jazykové prostředky a funkce, připravit žáky na běžné komunikační situace a rozšiřovat jejich faktografické znalosti reálií a kultury anglicky mluvících zemí včetně oblasti knižní kultury. Cílem je rovněž pomoci odstraňovat jazykové bariéry, které jsou časté při komunikaci v cizím jazyce a motivovat žáky k samostudiu anglického jazyka.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace a obsahového okruhu Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce z RVP pro příslušný obor vzdělání. Vyučovací předmět Anglický jazyk souvisí zejména s předměty Český jazyk, Dějepis a Světová literatura. V rámci předmětu Anglický jazyk se rozvíjejí řečové dovednosti a strategie na několika rovinách:

- receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení);
- produktivní řečové dovednosti (písemný a ústní projev);
- interaktivní řečové dovednosti a strategie (ústní interakce).

Ve všech třech rovinách se zároveň rozvíjí jazyková kompetence, kterou tvoří:

- výslovnost a pravopis;
- slovní zásoba (všeobecná i odborná z oblasti knižní kultury);
- mluvnice (tvarosloví a větná skladba).

Součástí učiva je také rozvíjení všeobecných i odborných témat a jazykových funkcí, které mají žáky připravit na běžné komunikační situace. Neméně důležitou část vzdělávání tvoří reálie anglicky mluvících zemí a témata z odborné oblasti, se kterými jsou žáci seznamováni i prostřednictvím digitálních technologií. Provázanost jednotlivých aspektů jazyka je důležitá pro to, aby byli žáci připraveni na budoucí osobní a profesní život včetně vysokoškolského studia.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- projevovali zodpovědnost, samostatnost a tvořivost v každodenních osobních i pracovních situacích;
- poznávali kulturu evropských i dalších zemí a byli tolerantní k příslušníkům jiných národů;
- získávali a prohlubovali motivaci ke studiu cizího jazyka;
- rozvíjeli své schopnosti učit se po celý život.

STRATEGIE VÝUKY

Na začátku 1. ročníku zjišťujeme reálnou vstupní úroveň žáků. Žáci jsou v případě vysokého počtu žáků rozděleni na základě výsledků z jazykového testu do dvou skupin o průměrném počtu 16 žáků. Vzhledem k tomu, že anglický jazyk je prvním cizím jazykem na naší škole, rozdělení do skupin je prvořadě určeno podle výsledků z anglického jazyka, ale dochází ke vzájemné dohodě s vyučujícím druhého cizího jazyka. Výuka probíhá v kmenových učebnách nebo jazykové učebně.

Volíme takové metody a formy práce, abychom rovnoměrně rozvíjeli žákovy dovednosti a strategie receptivní (čtení, poslech), produktivní (písemný a ústní projev) a interaktivní (schopnost reagovat). Ve výuce pracujeme s učebnicí i dalšími výukovými materiály (např. jazykově zaměřený časopis, autentické materiály) a využíváme různé vizuální, audiovizuální a auditivní pomůcky (např. audio a DVD přehrávač, interaktivní tabule, počítač). Pro vysvětlení jazykových jevů volíme nejen formu výkladu, ale využíváme také demonstrační pomůcky a metodu indukce a dbáme na dostatečné opakování a procvičování učiva. V závislosti na jazykové úrovni žáků komunikujeme během výuky v co největší míře v anglickém jazyce a na druhou stranu totéž vyžadujeme po žácích.

Žáky zapojujeme do výuky různými vyučovacími metodami: např. rozhovor (učitel – žák, dvojice nebo skupiny žáků), skupinová práce, aktivizující metody, diskuse, inscenační metoda (hraní rolí). Vedeme žáky k samostatné práci ve vyučovacích hodinách i doma (domácí úkoly, referáty, skupinová práce). Žáci jsou motivováni k výuce anglického jazyka dále tím, že čtou v rámci vyučovacího předmětu zjednodušené či originální verze anglicky psané beletrie. Pořádáme poznávací zájezdy do evropských zemí (Velká Británie, Německo) a představujeme žákům možnosti, jak příležitostně využívat a rozvíjet své jazykové dovednosti (soutěže, semináře, filmy).

Ve 3. ročníku zařazujeme tzv. soubornou zkoušku z cizího jazyka, která je pro žáky přípravou ke zkoušce maturitní. Podobu souborné zkoušky, která je v souladu s maturitní zkouškou z cizího jazyka, uveřejňujeme na webových stránkách školy. Soubornou zkoušku z anglického jazyka si primárně vybírají ti žáci, kteří chtějí maturovat z tohoto cizího jazyka ve čtvrtém ročníku.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáci jsou předem seznámeni s klasifikačním řádem školy a obecnými kritérii hodnocení ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk. Žáci jsou hodnoceni na základě komplexních kritérií, která zachycují žákův pokrok v různých jazykových oblastech jazyka. Spolu s hodnocením učitele jsou žáci postupně vedeni k tomu, aby se učili hodnotit práci svou i druhých.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- pokrok v řečových dovednostech (důraz je kladen na zdokonalování ústního a písemného projevu)
- míra porozumění čtenému a slyšenému textu podle úrovně pokročilosti
- dílčí výsledky v osvojovaných jazykových prostředcích
- spolupráce v hodinách – zda žáci efektivně pracují ve skupinách a zapojují se do zadaných aktivit
- příprava na hodiny – jak žáci plní samostatné úkoly, studují zadané podklady, vyhledávají informace

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- průběžné testy ověřující osvojení jednotlivých jazykových prostředků
- kontrolní didaktické testy, které jsou zaměřené na poslech a čtení textů s porozuměním
- písemné práce – kontrolní písemné práce píší žáci jedenkrát až dvakrát v jednom ročníku (případně jedna z nich může být vypracována doma) a ověřují schopnost souvislého písemného projevu; kontrolní písemné práci předchází psaní drobnějších textů a témata písemných prací jsou v souladu s probíraným a procvičovaným učivem; hodnocení písemné práce je na základě předem daných kritérií, se kterými jsou žáci předem seznámeni; písemné práce mohou mít dvě části (test a samostatný písemný projev)
- ústní projev je hodnocen formou mluvních cvičení a referátů na všeobecná a odborná témata; hodnocení ústního projevu vychází z předem daných kritérií, se kterými jsou žáci předem seznámeni

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s různými strategiemi učení se cizího jazyka
- rozvíjíme čtenářskou gramotnost skrze různé způsoby práce s textem
- podporujeme sebehodnocení i vzájemné hodnocení žáků zejména v rámci referátů a mluvních cvičení
- ve vyšších ročnících vedeme žáky k samostatnému zápisu cizojazyčného projevu

Kompetence k řešení problémů

- formou inscenační metody si žáci zkoušejí své reakce v běžných denních situacích
- vedeme žáky k tomu, aby v cizím jazyce vyjadřovali své žádosti o upřesnění nebo zopakování sdělené informace

Komunikativní kompetence

- žáci si připravují ústní projevy na všeobecná i odborná témata a součástí těchto projevů je také zodpovídání dotazů z publika

- předkládáme žákům kritéria ústního a písemného projevu (u kontrolních prací), čímž žáky vedeme k projevu jazykově správnému a srozumitelnému
- používáme takové metody rozvíjení slovní zásoby, které vedou žáky k používání opisných prostředků v problematických situacích
- využíváme metody práce s chybou, při které se žáci aktivním způsobem zapojují do oprav chyb různého druhu

Personální a sociální kompetence

- zařazujeme do hodin metodu skupinové práce, při níž se žáci učí spolupracovat a nést zodpovědnost za svěřené úkoly
- podněcujeme žáky ke vzájemnému hodnocení a k sebehodnocení, kdy oceňují své kvality, ale také si uvědomují oblasti, které je třeba zlepšovat
- předkládáme žákům úkoly, ve kterých rozvíjejí své ústní projevy a získávají postupně větší sebedůvěru komunikovat cizím jazykem

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- seznamujeme žáky různými způsoby se specifiky anglicky mluvících zemí na pozadí české kultury (např. výuka reálií, četba, filmy, písně)

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- v rámci všeobecných a odborných témat připravujeme žáky na budoucí profesní život (např. rozvíjení odborné slovní zásoby, psaní motivačního dopisu, životopisu, nácvik přijímacího pohovoru)
- informujeme žáky o dalších možnostech jazykového vzdělávání (mezinárodní jazykové certifikáty, státní jazykové zkoušky, jazykové kurzy)

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využíváme audiovizuální techniku a připravujeme své prezentace tak, aby se žáci ve vyučování aktivně zapojovali
- zadáváme úkoly, na kterých musí žáci pracovat s využitím různých informačních zdrojů

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

V rámci vyučovacího předmětu Anglický jazyk věnujeme pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat. Konkrétní zařazení do ročníků není u některých podtémat určeno, protože volíme obsah a pořadí dle aktuálního charakteru skupiny a v souvislosti s učebnicí a doplňkovými výukovými materiály. Témata zařazená do ročníků naleznete v kap. 3.2.2.

Občan v demokratické společnosti

- v průběhu celého studia přispíváme k celkovému *osobnostnímu rozvoji* žáka, ke kultivaci *komunikace*, k tomu, aby žáci řešili případné *konflikty* v cizím jazyce
- v průběhu celého studia seznamujeme žáky s kulturou anglicky mluvících zemí na pozadí kultury české, rozvíjíme tím částečně podtéma *společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství*
- obsah tématu *stát, politický systém, politika, soudobý svět* je realizován v učivu věnovanému reáliím v rámci celého studia
- diskutujeme se žáky na téma *masových médií*

Člověk a životní prostředí

- ve výuce jsou žáci v rámci všeobecných témat informováni o *současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje* a vedeme diskuse o *možnostech a způsobech řešení environmentálních problémů*

Člověk a svět práce

- v rámci všeobecných témat seznamujeme žáky se *soustavou školního vzdělávání v anglicky mluvících zemích na pozadí České republiky*
- žáci se připravují zejména ve 3. ročníku ke vstupu na trh práce cvičením *písemné i verbální prezentace v prostředí trhu práce*, sestavují profesní životopisy, píší motivační dopisy, v simulačních rozhovorech se připravují na jednání s potenciálními zaměstnavateli v rámci celého studia
- v rámci konverzace ve 3. ročníku žáci hovoří i o dalších podtématech daného průřezového tématu – jednotlivá podtémata naleznete v tabulce v kap. 3.2.2.

Informační a komunikační technologie

- vyučující má k dispozici počítačovou učebnu, ve které pracuje příležitostně s žáky s výukovými programy, ve výuce dále využívá interaktivní tabuli, powerpointové prezentace

Cílové úrovně Společného evropského referenčního rámce pro jazyky	**A2**	**A2**	**B1**	**B1**
Základní úroveň – ročníky	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**
POSLECH	• porozumí jednoduché, zřetelně a pomalu vyslovované promluvě • rozpozná téma a pochopí hlavní myšlenky jednoduchých souvislých projevů • postihne specifické informace jednoduché promluvy • pochopí jednoduché pokyny učitele při práci v hodině • pochopí smysl jednoduchých obecných sdělení a hlášení	• poslouchá s porozuměním jednoduché a dobře srozumitelné texty, sdělí obsah, pochopí hlavní a vedlejší myšlenky, zachytí specifické informace	• porozumí hlavním i vedlejším myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, a to včetně krátkých vyprávění • porozumí přáním a/nebo pocitům autora/vypravěče/ postav/mluvčího	• rozumí jednoduchým a dobře srozumitelným projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • porozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení
ČTENÍ	• seznamuje se se základními technikami čtení, jejich použitím a procvičuje je • před čtením textu odhaduje jeho téma a obsah na základě různých znaků • identifikuje základní stavební prvky textu (nadpis, úvod, stať, závěr, odstavce) • čte krátké jednoduché texty a sdělí hlavní myšlenku a vyhledá specifické informace s pomocí slovníku • odhaduje význam jednoduchých neznámých výrazů podle kontextu	• čte s porozuměním jazykově jednoduché a věcně přiměřené texty, odhaduje typ textu, sdělí obsah, pochopí hlavní a vedlejší myšlenky, vyhledá konkrétní informace v jednoduchých textech z každodenního života • používá na základě instrukcí učitele základní techniky čtení • pochopí záměr a/nebo názor autora/vypravěče/ postav/mluvčího • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • pracuje s překladovým dvojjazyčným slovníkem	• čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty • rozpozná hlavní myšlenky, najde specifické informace, rozpozná hlavní závěry textu • částečně se orientuje v delším textu • s větší mírou samostatnosti používá různé techniky čtení textu • s porozuměním přečte upravenou povídku v angličtině • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření	• bez problémů porozumí jednoduchému textu na všeobecná i odborná témata, sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace přečteného a dobře se v textu orientuje • samostatně používá a rozvíjí různé techniky čtení • s porozuměním přečte upravenou knihu středního rozsahu v angličtině • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření

MLUVENÍ A PSANÍ	• napíše krátké jednoduché texty (charakteristika osob, jednoduchý popis, sdělení) • vytvoří krátké a izolované výpovědi, jež jsou poznamenány mnoha pauzami • vyjadřuje se jednoduše a srozumitelně na všeobecná témata, v jednoduchých každodenních situacích • přeloží jednoduchý text • vyplní jednoduchý předem známý formulář • při písemném projevu používá překladový slovník	• vytvoří souvislý text v podobě jednoduchého popisu, vyprávění, charakteristiky • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, jednoduše popíše své pocity, vyjádří souhlas/nesouhlas, jednoduše sdělí (i písemně) svůj názor a zdůvodní jej, vyjádří své plány a předpovědi • stručně reprodukuje obsah jednoduchého textu, promluvy, konverzace • s oporou o poznámky či osnovu přednese jednoduše zformulovaný krátký monolog na všeobecné téma • ověří si i sdělí jednoduché získané informace písemně • vyplní jednoduchý předem známý formulář • zaznamená jednoduché vzkazy volajících • přeloží přiměřeně obtížný text • používá překladový slovník, i elektronický, při písemném projevu i pro přípravu projevu ústního	• napíše jednoduše členěné souvislé texty týkající se okruhu známých témat (popis událostí, vyprávění, dopis, odpovědi na dopis) • jednoduše zformuluje vlastní myšlenky • zaznamená písemně či sdělí ústně hlavní myšlenky nebo informace z jednoduchého textu • ověří si i sdělí získané informace písemně • s oporou o poznámky či osnovu pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem na všeobecné nebo odborné téma • experimentuje, zkouší a hledá způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • požádá o ujištění, že výraz, který užil je správný • sděluje své osobní názory a ptá se na osobní názory • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • přeloží jazykově přiměřený text • používá překladový slovník, i elektronický, při písemném projevu i pro přípravu projevu ústního	• vyjadřuje písemně svůj názor na text • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na dotazy publika • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyjadřuje pocity jako jsou překvapení, štěstí, smutek, zájem a lhostejnost a na podobné pocity reaguje • při psaní rozlišuje základní charakteristiky formálnosti a neformálnosti • přeloží text a používá slovníky, i elektronické • stručně komentuje názory jiných • rozvine jednoduchou argumentaci

INTERAKCE (ústní a písemná)	• pokládá a zodpovídá jednoduché otázky o sobě a jiných lidech • zjistí a předá nekomplikované informace • vyřeší několik jednoduchých situací z každodenního života	• účastní se krátkých rozhovorů na témata, která se týkají běžného života • vyřeší jednoduché běžné situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení	• vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • zahájí, udržuje a ukončí jednoduchý rozhovor na předem známá jednoduchá témata • obratně vyřeší běžné situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na jednoduché dotazy tazatele	• bez přípravy se zapojuje do rozhovorů týkajících se běžných témat nebo osobních zájmů • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se jednoduchého známého tématu • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	• vyslovuje srozumitelně v krátkých úsecích promluvy, ačkoliv pauzy, opakované začátky a přeformulování jsou zcela zřejmé • rozlišuje základní zvukové prostředky anglického jazyka • používá získanou slovní zásobu včetně jednoduché frazeologie, některé jednoduché struktury, ale dopouští se chyb • propojuje skupiny slov pomocí jednoduchých spojovacích výrazů („and“, „but“, „because“) • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, ale dopouští se chyb v problematických výrazech • opravuje chyby	• vyslovuje srozumitelně v krátkých úsecích promluvy, ačkoli zcela zřejmé jsou pauzy • má základní jazykový repertoár (gramatika a slovní zásoba), který mu/jí umožňuje, aby se vyjadřoval/-a v předvídatelných situacích; většinou ale musí zjednodušit obsah sdělení a hledá slova • používá nejběžněji se vyskytující spojovací výrazy k propojení jednoduchých vět • uplatňuje základní způsoby tvoření slov v anglickém jazyce • používá opisné prostředky v případě, že nezná daný výrazový prostředek	• srozumitelně se vyjadřuje pomocí své slovní zásoby a gramatiky jen s určitou mírou zaváhání a opisných jazykových prostředků v rámci všeobecných tematických okruhů; limitovanost slovní zásoby může způsobit obtíže ve formulacích, nebo vést k opakování • používá určité oblasti odborné slovní zásoby z okruhu knižní kultury a obchodu • spojí kratší samostatné a jednoduché úseky do lineárního sledu myšlenek	• vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zájmů; používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitých myšlenek • používá vhodně základní odbornou slovní zásobu z oboru knižní kultury a obchodu • uplatňuje základní pravo-

	v jednoduchých textech			pisné normy v písemném projevu a opravuje chyby
TEMATICKÉ OKRUHY, KOMUNIKAČNÍ SITUACE A JAZYKOVÉ FUNKCE	• vyjádří se jednoduše ústně i písemně k tématům z osobního života • řeší jednoduché standardní řečové situace, objevují se pauzy, jazykové chyby • domluví se v jednoduchých běžných situacích, objevují se pauzy, chyby v jazykové správnosti • zeptá se jednoduše na běžné informace a poskytne informace na jednoduché běžné dotazy • odlišuje stylistickou vhodnost základních obratů (např. pozdravy, oslovení)	• vyjadřuje se jednoduše ústně i písemně k tématům z osobního života • řeší standardní řečové situace, objevují se pauzy, přeformulování, občasné chyby • vyřeší jednoduché známé situace týkající se pracovní činnosti • domluví se jednoduše v běžných situacích, získá i poskytne nekomplikované informace • používá stylisticky vhodné obraty v několika základních životních situacích	• vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a k jednoduchým tématům z oblasti knižní kultury • řeší standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace z pracovního života s jistou mírou pomlk a jazykových chyb při formulaci složitějších vazeb • domluví se v několika běžných situacích, získá i poskytne informace	• vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a k tématům z oblasti knižní kultury • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti • domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci

Cílové úrovně Společného evropského referenčního rámce pro jazyky	**B1**	**B1**	**B2**	**B2**
Vyšší úroveň – ročníky	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**
POSLECH	• porozumí hlavním i vedlejším myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, a to včetně krátkých vyprávění • porozumí přáním a/nebo pocitům autora/vypravěče/postav/ mluvčího • porozumí školním a pracovním pokynům • zaznamená vzkazy volajících	• rozumí jednoduchým a dobře srozumitelným projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení	• porozumí hlavním myšlenkám složitější promluvy týkající se jak konkrétních, tak abstraktních témat ve spisovném jazyce, včetně témat ze svého oboru • porozumí i jednodušším autentickým textům, ve kterých rychlost promluvy a vyjadřování mluvčích odpovídá běžným situacím • pochopí postoj mluvčích	• porozumí delší promluvě a složité argumentaci, pokud jde o témata, která dostatečně zná, a pokud je promluva jasně členěná • pochopí hlavní myšlenku a postihne podrobné informace textů na konkrétní i abstraktní témata
ČTENÍ	• čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty • rozpozná hlavní myšlenky, najde specifické informace, rozpozná hlavní závěry textu • částečně se orientuje v delším textu • používá na základě instrukcí učitele různé techniky čtení textu • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření. (dlouhodobý cíl platící i v dalších ročnících) • s porozuměním přečte upra-	• bez problémů porozumí jednoduchému textu na všeobecná i odborná témata, sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace přečteného a dobře se v textu orientuje • samostatně používá a rozvíjí různé techniky čtení • s porozuměním přečte upravenou knihu středního rozsahu v angličtině	• čte s porozuměním středně náročné texty, orientuje se v nich, pochopí hlavní myšlenky, vyhledá důležité podrobnosti • s porozuměním přečte neupravenou povídku nebo delší autentický článek • najde potřebné informace a shromáždí informace z různých částí textu i z více krátkých textů	• čte s porozuměním středně náročné texty na všeobecná témata, při čtení odborných textů používá slovník • s porozuměním přečte neupravenou knihu středního rozsahu v angličtině • porozumí postoji autora/vypravěče/postavy

	venou povídku v angličtině			

MLUVENÍ A PSANÍ	• napíše jednoduše členěné souvislé texty týkající se okruhu známých témat (popis událostí, vyprávění, dopis, odpovědi na dopis) • jednoduše zformuluje vlastní myšlenky • sdělí a zdůvodní svůj názor na jednoduché téma • ověří si i sdělí získané informace písemně • zaznamená písemně či sdělí ústně hlavní myšlenky nebo informace z jednoduchého textu • vyplní jednoduchý neznámý formulář • s oporou o poznámky či osnovu pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem na všeobecné téma • experimentuje, zkouší a hledá způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • požádá o ujištění, že výraz, který užil je správný • sděluje své osobní názory a ptá se na osobní názory • přeloží jazykově přiměřený text • používá překladový slovník, i elektronický, při písemném projevu i pro přípravu projevu ústního	• vyjadřuje písemně svůj názor na text týkající se složitějších témat • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • vyplní jednoduchý neznámý formulář • s oporou o poznámky či osnovu přednese prezentaci na všeobecné nebo odborné téma a reaguje na jednoduché dotazy publika • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vypráví obsah knihy nebo filmu a popíše své reakce • podrobně popíše své zážitky a zachytí své pocity a reakce • při psaní rozlišuje základní charakteristiky formálnosti a neformálnosti • přeloží text a používá slovníky, i elektronické • stručně komentuje názory jiných • rozvine jednoduchou argumentaci	• stručně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text, který je jazykově náročnější • vysvětlí svůj názor, uvést výhody a nevýhody daného problému • napíše jasné a podrobné texty (formální i neformální) na různá témata • systematicky rozvine argumentaci • podrobně popíše skutečné nebo smyšlené události či zážitky • přednese připravenou prezentaci z oblasti reálií nebo svého oboru a reaguje na dotazy publika • pronese zformulovaný monolog před publikem	• vyjadřuje se plynule, mluví spontánně, bez výraznějších zaváhání • napíše logicky strukturované formální i neformální souvislé texty různých slohových žánrů, i když někdy použije ne zcela vhodný výraz • napíše pojednání nebo zprávy na širokou škálu témat, vyjádří své stanovisko, svůj názor na text, obhajuje nebo vyvrací určitý názor, vyjadřuje nejrůznější pocity

INTERAKCE (ústní a písemná)	• vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • zahájí, udržuje a ukončí jednoduchý rozhovor na předem známá jednoduchá témata • obratně vyřeší několik běžných situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení	• bez přípravy se zapojuje do rozhovorů týkajících se běžných témat nebo osobních zájmů • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se jednoduchého známého tématu • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na jednoduché dotazy tazatele • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem	• účastní se aktivně rozhovoru a jasně a podrobně se vyjádří k mnoha tématům z oblasti svého zájmu, vysvětlí a obhajuje své názory • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého i složitějšího tématu	• účastní se rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími • komunikuje gramaticky správně • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého i složitějšího tématu

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	• srozumitelně se vyjadřuje pomocí své slovní zásoby a gramatiky jen s určitou mírou zaváhání a opisných jazykových prostředků v rámci všeobecných tematických okruhů; limitovanost slovní zásoby může způsobit obtíže ve formulacích, nebo vést k opakování • používá určité oblasti odborné slovní zásoby z okruhu knižní kultury a obchodu • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje nekomplikované chyby • spojí kratší samostatné a jednoduché úseky do lineárního sledu myšlenek	• vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zájmů; používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitých myšlenek • používá vhodně základní odbornou slovní zásobu z oboru knižní kultury a obchodu • uplatňuje základní pravopisné normy v písemném projevu a opravuje chyby	• má poměrně široké vyjadřovací prostředky gramatické i lexikální, používá i složitější souvětí • poměrně plynule se vyjadřuje, ale může váhat v případech, kdy hledá vyjadřovací prostředky	• ovládá gramatiku v relativně vysoké míře • nedopouští se v gramatice a lexiku chyb, které by bránily porozumění • používá omezené množství kohezivních prostředků • vytváří jasnou a koherentní promluvu, ale v dlouhém textu občas nedokáže postihnout myšlenkovou návaznost
TEMATICKÉ OKRUHY, KOMUNIKAČNÍ SITUACE A JAZYKOVÉ FUNKCE	• vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a k jednoduchým tématům z oblasti knižní kultury • řeší standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace z pracovního života s jistou mírou pomlk a jazykových chyb při formulaci složitějších vazeb • domluví se v několika běžných situacích, získá i po-	• vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a k tématům z oblasti knižní kultury a obchodu • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace • používá stylisticky vhodné	• vyjadřuje se ústně i písemně ke složitějším tématům osobního života a k tématům z oblasti knižní kultury a obchodu • řeší pohotově a vhodně i méně standardní řečové situace a složitější situace týkající se pracovní činnosti • domluví se v rutinních i méně rutinních situacích; získá i poskytne složitější informace	• vyjadřuje se ústně i písemně ke složitým tématům osobního života a k tématům z oblasti knižní kultury a obchodu • řeší pohotově a vhodně i nestandardní řečové situace a složité situace týkající se pracovní činnosti • chápe a vyměňuje si složité informace; podává podrobné informace v běžných i méně běžných

	skytne informace	obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	• vybírá ze širší škály stylistických prostředků	situacích

Učivo:

V učební osnově není specifikováno učivo jazykových prostředků, tematických okruhů a reálií do ročníků. Učební osnova je pojata rámcově. Vyučující volí gramatické a lexikální učivo podle charakteru skupiny tak, aby bylo dosaženo zadaných výsledků. Tomu také vyučující podřizuje výběr učebnic a dalších výukových materiálů.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY
Výslovnost (zvukové prostředky jazyka): samohlásky, dvojhlásky, specifické souhlásky, přízvuk hlavní a vedlejší, fonetická transkripce, redukce, vázání, výslovnost znělých/neznělých souhlásek na konci slov, intonace, hlavní fonetické rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou.
Slovní zásoba a její tvoření: všeobecná i odborná slovní zásoba, kolokace, frázová slovesa a idiomy.

Mluvnice
Tvarosloví:
Podstatná jména: číslo, počitatelnost, členy (základní pravidla, vlastní jména), pád (přivlastňovací)
Přídavná jména: stupňování, nepravidelnosti
Příslovce: tvorba, stupňování, nepravidelnosti
Zájmena: osobní, přivlastňovací, zvratná, ukazovací, tázací, vztažná (who, which, that), neurčitá (every, each, all, both, some, any, no, none, (n)either, much, many, a lot of, little, (a) few
Číslovky: základní, řadové, čtení čísel (letopočty, telefonní čísla, matematické výrazy, cena), určování času
Slovesa:
• časový systém:
  ○ prosté a průběhové časy
  ○ perfektivní časy
  ○ vyjadřování přítomnosti
  ○ vyjadřování minulosti

- vyjadřování minulosti
- pomocná slovesa
- slovesný způsob: podmiňovací způsob přítomný, minulý /B2/
- modální slovesa: základní, opisy modálních sloves, modalita vyjadřující schopnost, dovednost, možnost, dovolení, pravděpodobnost, nutnost, popření nutnosti, záhodnost, opakování děje (used to, would /B2/), další konstrukce (would rather, to be supposed to /B2/)
- slovesný rod: činný, trpný, konstrukce „to have something done“
- neurčité tvary slovesné: slovesné vazby – infinitiv (přítomný, minulý /B2/), infinitiv po *too, enough,* gerundium, participium

Větná skladba:

- slovosled – pravidla (věta oznamovací, tázací, postavení frekvenčních příslovcí), vazba „there is/are“
- tázací dovětky
- věty zvolací
- věty přací
- vyjadřování záporu
- vedlejší věty vztažné
- vedlejší věty účelové
- podmínkové věty, typy 0-3 a jejich kombinace („mixed conditionals“ /B2/)
- vedlejší věty příslovečné (časové)
- vedlejší věty předmětné
- nepřímá řeč – základní pravidla
- nepřímá otázka

Pravopis:

základní pravidla, psaní velkých písmen, základní pravidla interpunkce.

TEMATICKĚ OKRUHY, KOMUNIKAČNÍ SITUACE, JAZYKOVÉ FUNKCE

Všeobecné tematické okruhy:

- osobní charakteristika
- rodina
- domov a bydlení
- každodenní život

- vzdělávání
- volný čas a zábava
- mezilidské vztahy
- cestování a doprava
- zdraví a hygiena
- stravování
- nakupování
- práce a povolání
- služby
- společnost
- zeměpis a příroda

Odborné tematické okruhy:

- kniha
- literární druhy a žánry
- knihkupectví
- antikvariát
- knihovna
- nakladatelství
- knižní veletrh

Komunikační situace:

získávání a předávání informací (např. sjednání schůzky, objednání služby, vyřízení vzkazu, koupě určitého zboží, rozhovor se zákazníkem, návštěvníkem, pracovní pohovor, návštěva u lékaře, hlášení na policii).

Jazykové funkce:

obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření názoru, žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání naděje, poskytnutí rady.

REÁLIE

Žák prokazuje faktické znalosti o anglicky mluvících zemích, jejich kultuře v širokém slova smyslu (umění, tradice, svátky, sociokulturní specifika, jazyk, vzdělávání, významné osobnosti, knižní kultura), geografických, demografických, hospodářských a politických faktorech vybrané jazykové oblasti, a to v kontextu znalostí o České republice.

6.5. Německý jazyk

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 8 (2-2-2-2)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Německý jazyk byl do Školního vzdělávacího programu zařazen jako druhý cizí jazyk, neboť osvojení dalšího jazyka snižuje u žáků jazykovou bariéru a umožňuje jim větší mobilitu na evropském trhu práce i v osobním životě. Cílem tohoto vyučovacího předmětu je poskytnout jazykové základy pro dorozumění a komunikaci žáků v rámci Evropy a světa. Dalším důležitým důvodem, proč motivovat žáky ke studiu německého jazyka je kultura německy mluvících zemí, z níž knižní a čtenářská kultura zaujímá v Německu tradičně velmi důležité místo.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace a obsahového okruhu Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce z RVP pro příslušný obor vzdělávání. Podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky (SERRJ) směřujeme vzdělávání v německém jazyce k dosažení úrovně A2. Ve vyšších ročnících si mohou žáci vybrat volitelný předmět Seminář z německého jazyka, ve kterém výuku směřujeme k dosažení úrovně B1 podle SERRJ.

Obsahem vyučování cizího jazyka je systematické získávání praktických dovedností žáka, které je zaměřeno na:

- receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení)
- produktivní řečové dovednosti (písemný a ústní projev)
- interaktivní řečové dovednosti a strategie (ústní interakce)

Do těchto tří rovin se promítá jazyková kompetence, kterou tvoří:

- fonetika (výslovnost a pravopis)
- lexikologie (slovní zásoba – všeobecná, odborná)
- gramatika (tvarosloví a větná skladba)

Neméně důležitou část učiva tvoří reálie německy mluvících zemí na pozadí České republiky. Vyučovací předmět Německý jazyk souvisí zejména s předměty: Český jazyk, Světová literatura, a Dějepis.

SMĚŘOVÁNÍ VÝUKY V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- dokázali jednat samostatně i v týmu, zodpovídali za své chování a jednání;
- byli schopni formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých;
- měli povědomí o svých přednostech a nedostatcích, dokázali si stanovit cíle a priority;
- chápali a respektovali tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovali v souladu se zásadami demokracie;
- byli schopni provést sebehodnocení svých činností i hodnocení aktivit druhých;
- rozvíjeli schopnost učit se;
- přijímali rady i kritiku a na kritiku konstruktivně reagovali;
- pomáhali druhým a vážili si práce druhých.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka probíhá ve skupině o průměrném počtu 16 žáků v kmenové třídě, nebo jazykové učebně. V případě vysokého počtu žáků je třída v 1. ročníku rozdělena na základě výsledků z jazykového testu do dvou skupin. Rozdělení do skupin je prvořadě určeno podle výsledků z prvního cizího jazyka (anglický jazyk), ale dochází ke vzájemné dohodě mezi vyučujícími.

Volíme takové metody a formy práce, aby se rovnoměrně rozvíjely žákovy dovednosti a strategie receptivní (čtení, poslech), produktivní (písemný a ústní projev) a interaktivní (schopnost reagovat při rozhovoru). Ve výuce používáme učebnice, časopisy, zjednodušené verze německy psané beletrie, internet a různé vizuální, audiovizuální a auditivní pomůcky (např. audio a DVD přehrávač, interaktivní tabule, počítač). Při vyučování jsou využívány klasické i moderní vyučovací metody tak, aby zvyšovaly motivaci, a tím i kvalitu vyučovacího procesu: výklad, párová a skupinová práce, brainstorming, nácvik psaní jednoduchých slohových útvarů, popis a porovnávání obrázků, kvízy, využití písní a filmů atd. Žáky motivujeme ke studiu německého jazyka dále tím, že pořádáme poznávací zájezdy do německy mluvících zemí a představujeme možnosti, jak příležitostně uplatňovat a rozvíjet své jazykové znalosti, např. jazykové soutěže, semináře, projekce filmů, výstavy, kontakty s rodilými mluvčími. Vyučovací hodiny vedeme v optimistickém duchu a snažíme se o to, aby v nich převládaly pozitivní emoce. Komunikace mezi učitelem a žákem probíhá v německém jazyce dle možností a s ohledem na jazykovou úroveň žáků.

Ve 3. ročníku zařazujeme tzv. soubornou zkoušku z cizího jazyka, která je pro žáky přípravou ke zkoušce maturitní. Podobu souborné zkoušky, která je v souladu s maturitní zkouškou z cizího jazyka, uveřejňujeme na webových stránkách školy. Soubornou zkoušku z německého jazyka si primárně vybírají ti žáci, kteří chtějí maturovat z tohoto cizího jazyka ve čtvrtém ročníku.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- pokrok v řečových dovednostech (důraz je kladen na zdokonalování ústního a písemného projevu)
- dílčí výsledky v osvojovaných jazykových prostředcích
- žákův přístup k vyučovacímu předmětu
- plnění domácích prací

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- průběžné testy ověřující osvojení jednotlivých jazykových prostředků
- kontrolní didaktické testy, které jsou zaměřené na poslech a čtení textů s porozuměním
- kontrolní písemné práce, které píší žáci jedenkrát až dvakrát v jednom ročníku (jedna z nich může být vypracována doma) a ověřují schopnosti souvislého písemného projevu; písemné práci předchází psaní drobnějších textů a témata písemných prací jsou v souladu s probíraným a procvičovaným učivem; hodnocení písemné práce je na základě předem daných kritérií, se kterými jsou žáci předem seznámeni
- ústní projev hodnotíme formou mluvnických cvičení a referátů na všeobecná a odborná témata; hodnocení ústního projevu vychází z předem daných kritérií, se kterými jsou žáci předem seznámeni

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- rozvíjíme jednotlivé dovednosti v německém jazyce (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev, psaný projev)
- rozvíjíme čtenářskou gramotnost skrze různé způsoby práce s textem
- podporujeme efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, časopisy atd.)
- vedeme žáky ve vyšších ročnících k samostatnému zápisu cizojazyčného projevu
- zadáváme žákům úkoly, ve kterých projevují své schopnosti spojovat znalosti z německého jazyka s poznatky z jiných předmětů
- podporujeme sebehodnocení i vzájemné hodnocení žáků, zejména v rámci referátů a mluvnických cvičení
- seznamujeme žáky s různými strategiemi učení se cizího jazyka

Kompetence k řešení problémů

- formou inscenační metody si žáci zkoušejí své reakce v běžných denních situacích
- ve výuce simulujeme situace z běžného života, v nichž žáci řeší různé problémy

- učitel vede žáky k tomu, aby v cizím jazyce vyjadřovali své prosby o upřesnění nebo zopakování sdělené informace

Komunikativní kompetence

- žáci si připravují ústní projevy na všeobecná i odborná témata a součástí těchto projevů je i reakce na dotazy z publika
- předkládáme žákům kritéria ústního i písemného projevu (u kontrolních prací), čímž žáky vede k projevu jazykově správnému a srozumitelnému
- využíváme metody práce s chybou, při které se žáci aktivním způsobem zapojují do oprav chyb různého druhu
- řízeným dialogem vedeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce
- poslechem audio nahrávek s rodilými mluvčími vedeme žáky k porozumění slyšeného textu a reprodukci vlastními slovy
- používáme metody rozvíjení slovní zásoby, které vedou žáky k používání opisných prostředků v problematických situacích

Personální a sociální kompetence

- využíváme metodu skupinové práce, při níž se žáci učí spolupracovat a nést odpovědnost za svěřené úkoly
- předkládáme žákům úkoly, ve kterých rozvíjejí svůj ústní projev a získávají postupně větší sebedůvěru komunikovat v cizím jazyce
- procvičujeme vyjadřování stanovisek a názorů
- požadujeme, aby žáci dokázali kriticky zhodnotit svou práci i práci ostatních

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- zařazujeme do výuky německé reálie, a tím umožňujeme žákům pochopit jiné kulturní a etické hodnoty

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- v rámci všeobecných a odborných témat připravujeme žáky na budoucí profesní život (životopis, přijímací pohovor, odpověď na pracovní inzerát, rozvíjení odborné slovní zásoby)
- informujeme žáky o dalších možnostech jazykového vzdělávání (mezinárodní jazykové certifikáty, státní jazykové zkoušky, jazykové kurzy, výměnné jazykové pobyty, práce v zahraničí)

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využíváme informační a komunikační technologie a připravujeme své prezentace tak, aby se žáci aktivně zapojovali

- zadáváme také úkoly, na kterých musí žáci pracovat s využitím různých informačních zdrojů

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

V rámci vyučovacího předmětu Německý jazyk věnujeme pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat. Konkrétní zařazení do ročníků není u některých podtémat určeno, protože učitel volí obsah a pořadí dle aktuálního charakteru skupiny a v souvislosti s učebnicí a doplňkovými výukovými materiály.

Občan v demokratické společnosti

- v průběhu celého studia přispíváme k celkovému *osobnostnímu rozvoji* žáka, ke kultivaci *komunikace,* k tomu, aby žáci řešili případné *konflikty* v cizím jazyce
- v rámci celého studia jsou žáci seznamováni s kulturou německy mluvících zemí, s jejich politickým systémem a masovými médii, čímž naplňujeme částečně obsah podtématu *společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství*
- obsah tématu *stát, politický systém, politika, soudobý svět* je realizován v učivu věnovanému reáliím v rámci celého studia

Člověk a životní prostředí

- ve výuce jsou žáci v rámci všeobecných témat informováni o *současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje* a vedeme diskuse o *možnostech a způsobech řešení environmentálních problémů*

Člověk a svět práce

- v rámci 3. a 4. ročníku připravujeme žáky, pokud to jejich jazykové kompetence umožní, ke vstupu na trh práce cvičením *písemné i verbální prezentace*: žáci sestavují profesní životopisy, odpovídají na pracovní inzeráty, v simulačních rozhovorech se připravují na jednání s potenciálními zaměstnavateli

Informační a komunikační technologie

- vyučující má k dispozici počítačovou učebnu, ve které pracuje příležitostně s žáky s výukovými programy, ve výuce dále využívá interaktivní tabuli, powerpointové prezentace

Cílové úrovně Společného evropského referenčního rámce pro jazyky	**A1**	**A1**	**A2**	**A2**
Základní úroveň – ročníky	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**
POSLECH	• rozumí jednoduché, zřetelně a pomalu vyslovované promluvě • rozpozná téma a pochopí hlavní myšlenky jednoduchých a krátkých souvislých projevů • postihne specifické informace jednoduché promluvy • rozumí jednoduchým školním pokynům učitele	• rozumí informativnímu obsahu jednoduchých textů o tématech, která jsou mu známá, sdělí obsah, hlavní myšlenky i vedlejší informace • pochopí téma konverzace, mluví-li se pomalu a standardním jazykem • rozumí jednoduchým pokynům, pokud jsou formulovány v postupných krocích a případně i doplněny o obrázky	• porozumí hlavním i vedlejším myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení • rozumí jednoduchým pokynům v každodenních situacích • rozpozná význam obecných sdělení	• rozumí jednoduchým a dobře srozumitelným projevům a diskusím rodilých mluvčí pronášeným ve standardním hovorovém tempu • rozpozná v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a nalezne důležité informace • rozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení
ČTENÍ	• rozumí krátkým a jednoduchým textům, sdělí hlavní myšlenku a vyhledá specifické informace • seznamuje se se základními technikami čtení • odhaduje význam jednoduchých neznámých slov podle kontextu a způsobu tvoření	• čte s porozuměním jazykově jednoduché a věcně přiměřené texty, pochopí hlavní myšlenky, získá specifické informace • používá na základě instrukcí učitele základní techniky čtení • v hrubých rysech rozumí obsahu krátkého a jednoduchého příběhu • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • pracuje s překladovým dvojjazyčným slovníkem • rozumí jednoduchým poky-	• čte s porozuměním nekomplikované texty z běžného života • rozpozná jejich téma a pochopí hlavní myšlenky • nalezne určitou specifickou informaci • s větší mírou samostatnosti používá různé techniky čtení textu • v hrubých rysech rozumí obsahu krátkého a jednoduchého příběhu • odhaduje význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	• s velkou mírou samostatnosti porozumí jednoduchému textu z běžného života, najde hlavní a vedlejší myšlenky • samostatně používá různé techniky čtení • přeloží nekomplikovaný text a používá slovníky i elektronické • rozumí obsahu jednoduchého příběhu • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření

		nům		
MLUVENÍ A PSANÍ	• napíše velmi krátké, stručné a jednoduché texty (např. inzerát, e-mail, pohlednice, stručná zpráva) • písemně zaznamená jednoduché informace o sobě i druhých • vytvoří krátké a izolované výpovědi, jež jsou poznamenány mnoha pauzami • vyjadřuje se jednoduše a srozumitelně na všeobecná témata, v jednoduchých každodenních situacích • přeloží velmi jednoduchý text • dokáže vyplnit jednoduchý, předem známý formulář • při písemném projevu používá překladový slovník	• zaznamenává písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří velmi jednoduchý text o událostech a zážitcích v podobě popisu známé věci, osoby a běžných situací • napíše jednoduchý osobní dopis, e-mail či pohled • stručně reprodukuje obsah jednoduchého textu, promluvy, konverzace • vyjádří jednoduchým způsobem svůj názor na jednoduché všední téma • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace • ověří si i sdělí jednoduché získané informace písemně • vyplní jednoduchý předem známý formulář • zaznamená jednoduché vzkazy volajících • přeloží přiměřeně náročný text • používá překladový slovník, i elektronický, při písemném projevu i pro přípravu projevu ústního	• zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu a vytvoří krátký jednoduchý text o každodenních aspektech dne a zážitcích např. v podobě popisu, sdělení, vyprávění, neformálního dopisu, či e-mailu • jednoduchým způsobem vyjádří svůj názor • zaznamená písemně či sdělí ústně hlavní myšlenky nebo informace z jednoduchého textu • vyplní jednoduchý předem neznámý formulář s pomocí učitele • zaznamená vzkazy volajících • s oporou o poznámky pronese před publikem jednoduše zformulovaný monolog na všeobecné téma, nebo jednoduché téma týkající se oboru • experimentuje, zkouší a hledá způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vypráví jednoduchým způsobem příběhy, zážitky • s pomocí překladového slovníku přeloží jazykově nekomplikovaný faktografický text	• zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu • vytvoří krátký jednoduchý text v podobě jednoduchého formálního dopisu či jednoduše strukturovaného životopisu • vyjadřuje se písemně či ústně k tématům každodenního života a vyjádří svůj názor • srozumitelně reprodukuje nekomplikovaný přečtený, nebo vyslechnutý text • ověří si a sdělí získané informace písemně • vyplní jednoduchý neznámý formulář • přednese jednoduše zformulovaný projev na dané téma • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • vyjadřuje se s jistou mírou chyb v běžných předvídatelných situacích • přeloží text a používá slovníky, i elektronické

INTERAKCE (ústní a písemná)	• pokládá velmi jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá • používá jednoduché pozdravy při přivítání i rozloučení • zjistí a předá nekomplikované informace • vyřeší několik jednoduchých běžných situací	• účastní se krátkých rozhovorů na témata, která se týkají běžného života • zvládne některé jednoduché denní situace • vyjádří jednoduchým způsobem svůj názor, či preference • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělen	• vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • zvládne některé jednoduché denní situace, které mohou v cizojazyčném prostředí nastat • zahájí, udržuje a ukončí jednoduchý rozhovor na předem známá jednoduchá témata	• bez přípravy se zapojuje do rozhovorů týkajících se běžných témat nebo osobních zájmů • zapojí se bez přípravy do rozhovoru na téma, které je mu blízké • vyřeší většinu jednoduchých běžných denních situací, které mohou v cizojazyčném prostředí nastat • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	• rozlišuje základní zvukové prostředky německého jazyka • používá základní poznatky o zvukové podobě německého jazyka v souvislosti s osvojováním nové slovní zásoby • seznamuje se s pořádkem slov ve větě oznamovací • používá základní slovní zásobu včetně jednoduché frazeologie, přičemž se dopouští chyb	• vyslovuje správně v krátkých úsecích promluvy, ačkoli zcela zřejmé jsou pauzy • má základní jazykový repertoár (gramatika a slovní zásoba), který mu/jí umožňuje, aby se vyjadřoval/-a v jednoduchých předvídatelných situacích.; obsah sdělení zjednodušuje • používá nejběžněji se vyskytující spojovací výrazy k propojení jednoduchých vět („ und“, „oder“) • seznamuje se se základními způsoby tvoření slov v německém jazyce (složeniny)	• srozumitelně se vyjadřuje pomocí osvojené slovní zásoby a gramatiky se zaváháním a používáním opisných jazykových prostředků, a to v rámci jednoduchých všeobecných tematických okruhů • spojí kratší samostatné a jednoduché úseky do lineárního sledu myšlenek • používá jednoduché spojovací výrazy	• komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zájmů • používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitějších myšlenek • je mu dobře rozumět v krátkých úsecích promluvy, ačkoliv pauzy, opakované začátky a přeformulování jsou zřejmé

TEMATICKÉ OKRUHY, KOMUNIKAČNÍ SITUACE A JAZYKOVÉ FUNKCE	• vyjádří se jednoduše ústně i písemně k tématům z osobního života • domluví se v jednoduchých standardních řečových situacích; objevují se pauzy, jazykové chyby • zeptá se jednoduše na běžné informace a poskytne informace na jednoduché běžné dotazy • odlišuje stylistickou vhodnost základních obratů (např. pozdravy, oslovení)	• vyjadřuje se jednoduše ústně i písemně k tématům z osobního života • řeší standardní řečové situace, objevují se pauzy, přeformulování, občasné chyby • domluví se jednoduše v běžných situacích, získá i poskytne nekomplikované informace • používá stylisticky vhodné obraty v několika běžných každodenních situacích	• vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a jednoduchým tématům z oboru • řeší standardní řečové situace • domluví se v několika běžných situacích, získá i poskytne informace	• vyjadřuje se ústně i písemně k tématům z osobního života i oboru • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace • domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci

Učivo:

V učební osnově není specifikováno učivo jazykových prostředků, tematických okruhů a reálií do ročníků. Vyučující volí gramatické a lexikální učivo podle charakteru skupiny tak, aby bylo dosaženo zadaných výsledků. Tomu také vyučující podřizuje výběr učebnic a dalších výukových materiálů.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY
Výslovnost (zvukové prostředky jazyka): souhlásky, samohlásky, přízvuk, dvojhlásky, redukce, fonetická transkripce, intonace.
Slovní zásoba a její tvoření: všeobecná i odborná slovní zásoba, frázová slovesa a idiomy.
Mluvnice **Tvarosloví:** Podstatná jména: člen určitý a neurčitý, tvoření plurálu, způsob tvoření složených slov, vlastní jména osobní, jména a názvy německých měst a německy mluvících zemí, evropských zemí a jejich příslušníků Přídavná jména: stupňování přídavných jmen, přídavné jméno ve funkci přívlastku Příslovce: frekventované příslovce místa, příslovce času a příslovce způsobu, tázací příslovce Zájmena: osobní zájmena, neurčité zájmeno „man“, přivlastňovací zájmena, použití zvratného zájmena „sich“ Číslovky: vyjadřování času, věku, ceny a množství; užívání základních a řadových číslovek Slovesa: časování pravidelných sloves, pomocných sloves „haben“ a „sein“, neosobní vazba se slovesem „es gibt“, sloveso „ werden“, frekventovaná slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou, tvoření rozkazovacího způsobu Modální slovesa – jejich význam a postavení ve větě a sloveso „wissen“ Časový systém: • prosté a průběhové časy • perfektivní časy • vyjadřování přítomnosti • vyjadřování minulosti – perfektum – tvoření příčestí minulého; préteritum: slovesa „ haben“ a „sein“, préteritum sloves pravidelných a způsobových, préteritum nepravidelných sloves • vyjadřování budoucnosti – futurum I Předložky: frekventované předložky se 3. a 4. pádem, střídavé předložky se 3. a 4. pádem, splývání předložek se členem, předložka „ seit“, frekventované přeložky se 2. pádem Příslovce: příslovce času, místa Spojky: běžné souřadicí a podřadicí spojky, pořádek slov po souřadicích a podřadicích spojkách **Větná skladba:** • jednoduchá věta oznamovací, tázací, rozkazovací – nutnost vyjádření podmětu, vazba „es gibt“, slovosled • vyjadřování záporu • věty s neurčitým zájmenem „man“ • vazba infinitivu s „zu“ • souvětí podřadné • pořádek slov v souvětí po souřadicích a podřadicích spojkách • účelové věty se spojkou „damit“/konstrukce „um…zu“

- časové věty se spojkami „als/wenn“
- časové věty se spojkami „während, bevor, nachdem“
- souvětí se spojkou „obwohl/trotzdem“
- nepřímá otázka

Pravopis:
základní pravidla, grafické vyjádření hlásek a samohlásek, psaní přehlásek a dvojhlásek, psaní velkých písmen, dělení slov, základní pravidla interpunkce, psaní cizích slov v němčině.

TEMATICKÉ OKRUHY, KOMUNIKAČNÍ SITUACE, JAZYKOVÉ FUNKCE

Všeobecné tematické okruhy:

- osobní charakteristika
- rodina
- domov a bydlení
- každodenní život
- vzdělávání
- volný čas a zábava
- mezilidské vztahy
- cestování a doprava
- zdraví a hygiena
- stravování
- nakupování
- práce a povolání
- služby
- společnost
- zeměpis a příroda

Odborné tematické okruhy:

- kniha
- knižní veletrh
- praxe

Komunikační situace:
získávání a předávání informací (např. objednání jídla v restauraci , vysvětlení cesty, koupě určitého zboží, rozhovor na nádraží , u lékaře).

Jazykové funkce:
obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření názoru, žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, lítosti, poskytnutí rady.

REÁLIE

Poznatky z reálií a kultury jako významná fakta a informace ze života zemí německé jazykové oblasti (např. z kultury, geografie, ekonomiky, společenského života).

6.6. Francouzský jazyk

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 8 (2-2-2-2)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Francouzský jazyk byl do školního vzdělávacího programu zařazen jako druhý cizí jazyk, neboť osvojení dalšího jazyka snižuje u žáků jazykovou bariéru a umožňuje jim větší mobilitu na evropském trhu práce i v osobním životě. Cílem tohoto vyučovacího předmětu je poskytnout jazykové základy pro dorozumění a komunikaci žáků v rámci Evropy a světa. Dalším důležitým důvodem, proč motivovat žáky ke studiu francouzského jazyka, je kultura frankofonních zemí, z níž knižní a čtenářská kultura zaujímá ve Francii tradičně velmi důležité místo.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací předmět Francouzský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace a obsahového okruhu Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce z RVP pro příslušný obor vzdělávání. Podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky (SERRJ) směřujeme vzdělávání ve francouzském jazyce k dosažení úrovně A2. Ve vyšších ročnících si mohou žáci zvolit volitelný předmět Seminář z francouzského jazyka, ve kterém výuku směřujeme k dosažení úrovně B1 podle SERRJ.

Obsahem vyučování cizího jazyka je systematické získávání praktických dovedností žáka, které je zaměřeno na:

- receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení)
- produktivní řečové dovednosti (písemný a ústní projev)
- interaktivní řečové dovednosti a strategie (ústní interakce)

Do těchto tří rovin se promítá jazyková kompetence, kterou tvoří:

- fonetika (výslovnost a pravopis)
- lexikologie (slovní zásoba – všeobecná, odborná)
- gramatika (tvarosloví a větná skladba)

Neméně důležitou částí učiva tvoří reálie frankofonních zemí na pozadí České republiky. Vyučovací předmět Francouzský jazyk souvisí zejména s předměty: Český jazyk, Světová literatura a Dějepis.

SMĚŘOVÁNÍ VÝUKY V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- dokázali jednat samostatně i v týmu, zodpovídali se za své chování a jednání;

- byli schopni formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých;
- měli povědomí o svých přednostech a nedostatcích, dokázali si stanovit cíle a priority;
- chápali a respektovali tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovali v souladu se zásadami demokracie;
- byli schopni provést sebehodnocení svých činností i hodnocení aktivit druhých;
- rozvíjeli schopnost učit se;
- přijímali rady i kritiku a na kritiku konstruktivně reagovali;
- pomáhali druhým a vážili si práce druhých.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka probíhá ve skupině o průměrném počtu 16 žáků v kmenové třídě, nebo jazykové učebně.

Volíme takové metody a formy práce, aby se rovnoměrně rozvíjely žákovy dovednosti a strategie receptivní (čtení, poslech), produktivní (písemný a ústní projev) a interaktivní (schopnost reagovat při rozhovoru). Ve výuce používáme učebnice, časopisy, zjednodušené verze francouzsky psané beletrie, internet a různé vizuální, audiovizuální a auditivní pomůcky (např. audio a DVD přehrávač, interaktivní tabule, počítač. Při vyučování jsou využívány klasické i moderní vyučovací metody tak, aby zvyšovaly motivaci, a tím i kvalitu vyučovacího procesu: výklad, párová a skupinová práce, brainstorming, nácvik psaní jednoduchých slohových útvarů, popis a porovnávání obrázků, kvízy, využití písní a filmů atd. Žáky motivujeme ke studiu francouzského jazyka dále tím, že pořádáme poznávací zájezdy do frankofonních zemí a představujeme možnosti, jak příležitostně uplatňovat a rozvíjet své jazykové znalosti, např. jazykové soutěže, semináře, projekce filmů, výstavy, kontakty s rodilými mluvčími. Vyučovací hodiny vedeme v optimistickém duchu a snažíme se o to, aby v nich převládaly pozitivní emoce. Komunikace mezi učitelem a žákem probíhá ve francouzském jazyce dle možností a s ohledem na jazykovou úroveň žáků.

Ve třetím ročníku zařazujeme tzv. soubornou zkoušku z cizího jazyka, která je pro žáky přípravou ke zkoušce maturitní. Podobu souborné zkoušky, která je v souladu s maturitní zkouškou z cizího jazyka, uveřejňujeme na webových stránkách školy. Francouzský jazyk si primárně vybírají ti žáci, kteří chtějí maturovat z tohoto cizího jazyka ve čtvrtém ročníku.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- pokrok v řečových dovednostech (důraz je kladen na zdokonalování ústního a písemného projevu);
- dílčí výsledky v osvojovaných jazykových prostředcích;
- žákův přístup k vyučovacímu předmětu;
- plnění domácích prací.

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- průběžné testy ověřující osvojení jednotlivých jazykových prostředků;

- kontrolní didaktické testy, které jsou zaměřené na poslech a čtení textů s porozuměním;
- kontrolní písemné práce, jež ověřují schopnosti souvislého písemného projevu; písemné práci předchází psaní drobnějších textů a témata písemných prací jsou v souladu s probíraným a procvičovaným učivem; hodnocení písemné práce je na základě předem daných kritérií, se kterými jsou žáci předem seznámeni;
- ústní projev hodnotíme formou mluvnických cvičení a referátů na všeobecná a odborná témata; hodnocení ústního projevu vychází z předem daných kritérií, se kterými jsou žáci předem seznámeni.

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- rozvíjíme jednotlivé dovednosti ve francouzském jazyce (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev, psaný projev);
- rozvíjíme čtenářskou gramotnost skrze různé způsoby práce s textem;
- podporujeme efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, časopisy atd.);
- vedeme žáky ve vyšších ročnících k samostatnému zápisu cizojazyčného projevu;
- zadáváme žákům úkoly, ve kterých projevují své schopnosti spojovat znalosti z francouzského jazyka s poznatky z jiných předmětů;
- podporujeme sebehodnocení i vzájemné hodnocení žáků, zejména v rámci referátů a mluvnických cvičení;
- seznamujeme žáky s různými strategiemi učení se cizího jazyka.

Kompetence k řešení problémů

- formou inscenační metody si žáci zkoušejí své reakce v běžných denních situacích;
- ve výuce simulujeme situace z běžného života, v nichž žáci řeší různé problémy;
- učitel vede žáky k tomu, aby v cizím jazyce vyjadřovali své prosby o upřesnění nebo zopakování sdělené informace.

Komunikativní kompetence

- žáci si připravují ústní projevy na všeobecná i odborná témata a součástí těchto projevů je i reakce na dotazy z publika;
- učitel překládá žákům kritéria ústního i písemného projevu (u kontrolních prací), čímž žáky vede k projevu jazykově správnému a srozumitelnému;
- využíváme metody práce s chybou, při které se žáci aktivním způsobem zapojují do oprav chyb různého druhu;
- řízeným dialogem vedeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce;
- poslechem audio nahrávek s rodilými mluvčími vedeme žáky k porozumění slyšeného textu a reprodukci vlastními slovy;

- používáme metody rozvíjení slovní zásoby, které vedou žáky k používání opisných prostředků v problematických situacích.

Personální a sociální kompetence

- využíváme metodu skupinové práce, při níž se žáci učí spolupracovat a nést odpovědnost za svěřené úkoly
- předkládáme žákům úkoly, ve kterých rozvíjejí svůj ústní projev a získávají postupně větší sebedůvěru komunikovat v cizím jazyce
- procvičujeme vyjadřování stanovisek a názorů
- požadujeme, aby žáci dokázali kriticky zhodnotit svou práci i práci ostatních

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- zařazujeme do výuky reálie frankofonních zemí, a tím umožňujeme žákům pochopit jiné kulturní a etické hodnoty.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- v rámci všeobecných a odborných témat připravujeme žáky na budoucí profesní život (životopis, přijímací pohovor, odpověď na pracovní inzerát, rozvíjení odborné slovní zásoby);
- informujeme žáky o dalších možnostech jazykového vzdělávání (mezinárodní jazykové certifikáty, státní jazykové zkoušky, jazykové kurzy, výměnné jazykové pobyty, práce v zahraničí).

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využíváme informační a komunikační technologie a připravujeme své prezentace tak, aby se žáci aktivně zapojovali;
- zadáváme také úkoly, na kterých musí žáci pracovat s využitím různých informačních zdrojů.

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

V rámci vyučovacího předmětu Francouzský jazyk věnujeme pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat. Konkrétní zařazení do ročníků není u některých podtémat určeno, protože učitel volí obsah a pořadí dle aktuálního charakteru skupiny a v souvislosti s učebnicí a doplňkovými výukovými materiály.

Občan v demokratické společnosti

- v průběhu celého studia přispíváme k celkovému osobnostnímu rozvoji žáka, ke kultivaci komunikace, k tomu, aby žáci řešili případné konflikty v cizím jazyce;
- v rámci předmětu Francouzský jazyk jsou žáci seznamováni s kulturou frankofonních zemí, s jejich politickým systémem a masmédii.

Člověk a životní prostředí

- ve výuce jsou žáci v rámci všeobecných témat informováni o současných globálních, regionálních a lokálních problémech rozvoje a vedeme diskuse o možnostech a způsobech řešení environmentálních problémů.

Informační a komunikační technologie

- vyučující má k dispozici počítačovou učebnu, ve které pracuje příležitostně s žáky s výukovými programy, ve výuce dále využívá interaktivní tabuli, powerpointové prezentace.

Cílové úrovně Společného evropského referenčního rámce pro jazyky	**A1**	**A1**	**A2**	**A2**
Základní úroveň – ročníky	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**
POSLECH	• rozumí jednoduché, zřetelně a pomalu vyslovované promluvě • rozpozná téma a pochopí hlavní myšlenky jednoduchých a krátkých souvislých projevů • postihne specifické informace jednoduché promluvy • rozumí jednoduchým školním pokynům učitele	• rozumí informativnímu obsahu jednoduchých textů o tématech, která jsou mu známá, sdělí obsah, hlavní myšlenky i vedlejší informace • pochopí téma konverzace, mluví- li se pomalu a standardním jazykem • rozumí jednoduchým pokynům, pokud jsou formulovány v postupných krocích a případně i doplněny o obrázky	• porozumí hlavním i vedlejším myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení • rozumí jednoduchým pokynům v každodenních situacích • rozpozná význam obecných sdělení	• rozumí jednoduchým a dobře srozumitelným projevům a diskusím rodilých mluvčí pronášeným ve standardním hovorovém tempu • rozpozná v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a nalezne důležité informace • rozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení
ČTENÍ	• rozumí krátkým a jednoduchým textům, sdělí hlavní myšlenku a vyhledá specifické informace • seznamuje se se základními technikami čtení • odhaduje význam jednoduchých neznámých slov podle kontextu	• čte s porozuměním jazykově jednoduché a věcně přiměřené texty, pochopí hlavní myšlenky, získá specifické informace • používá na základě instrukcí učitele základní techniky čtení • v hrubých rysech rozumí obsahu krátkého a jednoduchého příběhu • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu • pracuje s překladovým dvojjazyčným slovníkem • rozumí jednoduchým pokynům	• čte s porozuměním nekomplikované texty z běžného života • rozpozná jejich téma a pochopí hlavní myšlenky • nalezne určitou specifickou informaci • s větší mírou samostatnosti používá různé techniky čtení textu • v hrubých rysech rozumí obsahu krátkého a jednoduchého příběhu • odhaduje význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	• s velkou mírou samostatnosti porozumí jednoduchému textu z běžného života, najde hlavní a vedlejší myšlenky • samostatně používá různé techniky čtení • přeloží nekomplikovaný text a používá slovníky i elektronické • rozumí obsahu jednoduchého příběhu • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu

MLUVENÍ A PSANÍ	• napíše krátké, stručné a jednoduché texty (např. inzerát, e-mail, pohlednice, stručná zpráva) • písemně zaznamená jednoduché informace o sobě i druhých • vytvoří krátké a izolované výpovědi, jež jsou poznamenány mnoha pauzami • vyjadřuje se jednoduše a srozumitelně na všeobecná témata, v jednoduchých každodenních situacích • přeloží velmi jednoduchý text • dokáže vyplnit jednoduchý, předem známý formulář • při písemném projevu používá překladový slovník	• zaznamenává písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří velmi jednoduchý text o událostech a zážitcích v podobě popisu známé věci, osoby a běžných situací • napíše jednoduchý osobní dopis, e-mail či pohled • stručně reprodukuje obsah jednoduchého textu, promluvy, konverzace • vyjádří jednoduchým způsobem svůj názor na jednoduché všední téma • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace • ověří si i sdělí jednoduché získané informace písemně • vyplní jednoduchý předem známý formulář • zaznamená jednoduché vzkazy volajících • přeloží přiměřeně náročný text • používá překladový slovník, i elektronický, při písemném projevu i pro přípravu projevu ústního	• zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu a vytvoří krátký jednoduchý text o každodenních aspektech dne a zážitcích např. v podobě popisu, sdělení, vyprávění, neformálního dopisu, či e-mailu • jednoduchým způsobem vyjádří svůj názor • zaznamená písemně či sdělí ústně hlavní myšlenky nebo informace z jednoduchého textu • vyplní jednoduchý předem neznámý formulář s pomocí učitele • zaznamená vzkazy volajících • s oporou o poznámky pronese před publikem jednoduše zformulovaný monolog na všeobecné téma, nebo jednoduché téma týkající se oboru • experimentuje, zkouší a hledá způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vypráví jednoduchým způsobem příběhy, zážitky • s pomocí překladového slovníku přeloží jazykově nekomplikovaný faktografický text	• zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu • vytvoří krátký jednoduchý text v podobě jednoduchého formálního dopisu či jednoduše strukturovaného životopisu • vyjadřuje se písemně či ústně k tématům každodenního života a vyjádří svůj názor • srozumitelně reprodukuje nekomplikovaný přečtený, nebo vyslechnutý text • ověří si a sdělí získané informace písemně • vyplní jednoduchý neznámý formulář • přednese jednoduše zformulovaný projev na dané téma • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • vyjadřuje se s jistou mírou chyb v běžných předvídatelných situacích • přeloží text a používá slovníky, i elektronické

INTERAKCE **(ústní a písemná)**	• pokládá velmi jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá • používá jednoduché pozdravy při přivítání i rozloučení • zjistí a předá nekomplikované informace • vyřeší několik jednoduchých běžných situací	• účastní se krátkých rozhovorů na témata, která se týkají běžného života • zvládne některé jednoduché denní situace • vyjádří jednoduchým způsobem svůj názor, či preference • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení	• vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • zvládne některé jednoduché denní situace, které mohou v cizojazyčném prostředí nastat • zahájí, udržuje a ukončí jednoduchý rozhovor na předem známá jednoduchá témata	• bez přípravy se zapojuje do rozhovorů týkajících se běžných témat nebo osobních zájmů • zapojí se bez přípravy do rozhovoru na téma, které je mu blízké • vyřeší většinu jednoduchých běžných denních situací, které mohou v cizojazyčném prostředí nastat • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	• rozlišuje základní zvukové prostředky francouzského jazyka • používá základní poznatky o zvukové podobě francouzského jazyka v souvislosti s osvojováním nové slovní zásoby • seznamuje se s pořádkem slov ve větě oznamovací • používá základní slovní zásobu včetně jednoduché frazeologie, přičemž se dopouští chyb	• vyslovuje správně v krátkých úsecích promluvy, ačkoli zcela zřejmé jsou pauzy • má základní jazykový repertoár (gramatika a slovní zásoba), který mu/jí umožňuje, aby se vyjadřoval/-a v jednoduchých předvídatelných situacích; obsah sdělení zjednodušuje • používá nejběžněji se vyskytující spojovací výrazy k propojení jednoduchých vět („et“, „mais“)	• srozumitelně se vyjadřuje pomocí osvojené slovní zásoby a gramatiky se zaváháním a používáním opisných jazykových prostředků, a to v rámci jednoduchých všeobecných tematických okruhů • spojí kratší samostatné a jednoduché úseky do lineárního sledu myšlenek • používá jednoduché spojovací výrazy	• komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zájmů • používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitějších myšlenek • je mu dobře rozumět v krátkých úsecích promluvy, ačkoliv pauzy, opakované začátky a přeformulování jsou zřejmé
TEMATICKÉ OKRUHY, KOMUNIKAČNÍ SITUACE A JAZYKOVÉ FUNKCE	• vyjádří se jednoduše ústně i písemně k tématům z osobního života • domluví se v jednoduchých standardních řečových situacích; objevují se pauzy, jazykové chyby • zeptá se jednoduše na běžné informace a poskytne informace na jednoduché běžné dotazy • odlišuje stylistickou vhodnost základních obratů (např. pozdravy, oslovení)	• vyjadřuje se jednoduše ústně i písemně k tématům z osobního života • řeší standardní řečové situace, objevují se pauzy, přeformulování, občasné chyby • domluví se jednoduše v běžných situacích, získá i poskytne nekomplikované informace • používá stylisticky vhodné obraty v několika běžných každodenních situacích	• vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a jednoduchým tématům z oboru • řeší standardní řečové situace • domluví se v několika běžných situacích, získá i poskytne informace	• vyjadřuje se ústně i písemně k tématům z osobního života i oboru • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace • domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci

Učivo:

V učební osnově není specifikováno učivo jazykových prostředků, tematických okruhů a reálií do ročníků. Vyučující volí gramatické a lexikální učivo podle charakteru skupiny tak, aby bylo dosaženo zadaných výsledků. Tomu také vyučující podřizuje výběr učebnic a dalších výukových materiálů.

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY
Výslovnost (zvukové prostředky jazyka): souhlásky, samohlásky, polosouhlásky, vázání, přízvuk, intonace, fonetická transkripce.
Slovní zásoba: všeobecná slovní zásoba, idiomatické obraty, verbo-nominální vazby.
Mluvnice **Tvarosloví:** Podstatná jména: člen určitý a neurčitý, tvoření plurálu, vlastní jména osobní, jména a názvy francouzských měst a frankofonních zemí, evropských zemí a jejich příslušníků, tvoření podstatných jmen zakončených na –aine z číslovek Přídavná jména: ženský rod, množné číslo, shoda s podstatným jménem, stupňování přídavných jmen pravidelných i nepravidelných, beau, nouveau, vieux Příslovce: frekventovaná příslovce místa, času a způsobu, tázací příslovce, tvoření příslovcí, stupňování příslovcí Zájmena: osobní zájmena samostatná, nesamostatná, neurčité zájmeno„on“, přivlastňovací zájmena, příslovečné zájmeno „y“, tout, duel, qui, que, ce qui, ce que, autre, meme, chacun, dont Číslovky: vyjadřování času, věku, ceny a množství; užívání základních a řadových číslovek Slovesa: časování pravidelných sloves, pomocných sloves „avoir“ a „etre“, neosobní vazba se slovesem „il y a“, zvratná slovesa, tvoření rozkazovacího způsobu, záporu, otázky, vyjádření účelu (pour + inf.), faktitivní „faire“, infinitivní vazby (avant de,de, a), první a druhá slovesná třída, nepravidelná slovesa (3. slovesná třída) – dire, faire, aller, prendre, venir, écrire, lire, vouloir, pouvoir, sortir, devoir, rire, ouvrir, sentir, recevoir, devenir, revoir, mettre, peindre, se servir, satisfaire, reprendre, retenir, plaire, payer, suffire, permettre, promettre, interrompre, vivre, suivre, vyjádření časových vztahů, podmínkové věty, vazba avoir a, se mettre a, shoda participe passé s předmětem, trpný rod, podmiňovací způsob přítomný

Časový systém:

- vyjádření přítomnosti: přítomný čas, etre en train de
- vyjádření budoucnosti: futur simple, blízká budoucnost
- vyjádření minulosti: passé composé s etre a avoir, blízká minulost, imperfektum

Předložky: frekventované předložky vyjadřující místo, čas, způsob, např. en, de, a, avec, pour.

Příslovce: příslovce času, místa, způsobu

Spojky: běžné souřadicí a podřadicí spojky (např. et, mais, si, que), parce que, puisque

Větná skladba:

- jednoduchá věta oznamovací, tázací, rozkazovací - nutnost vyjádření podmětu, vazba „il y a“, slovosled, slovosled ve větách se dvěma zájmennými předměty

- vyjadřování záporu, záporné tvary „jamais“, „rien“, „personne“, „plus“

- věty s neurčitým zájmenem „on“

- vazba infinitivu s „pour“, „avant de“, „de“ „a“ „sans“, „au lieu de“

- souvětí souřadné a podřadné

- účelové věty s „pour“

- vytýkací konstrukce „c´est …que, c´est …qui“

- podmínková souvětí

Pravopis:

základní pravidla, grafické vyjádření hlásek a samohlásek, psaní velkých písmen, základní pravidla interpunkce

TEMATICKĚ OKRUHY, KOMUNIKAČNÍ SITUACE, JAZYKOVÉ FUNKCE

Všeobecné tematické okruhy:

- kultura, četba, masmédia
- rodina
- bydlení
- denní program

- volný čas
- sport
- hudba
- škola
- počasí, klima
- cizí jazyky
- práce a povolání
- francouzští spisovatelé a básníci
- město
- cestování, dopravní prostředky
- Francie, Paříž, frankofonní země
- zdraví, lidské tělo

Odborné tematické okruhy:

- Victor Hugo
- Honoré de Balzac

Komunikační situace:

získávání a předávání informací (např.; hovořit o rodině; dotázat se na věk, povolání; formulovat dotazy na záliby; popsat přítele, školu; pojmenovat činnosti ve volném čase; hovořit o počasí a podnebí; popsat svůj týden, město; dotázat se na cestu a odpovědět; hovořit o dopravních prostředcích; vylíčit atmosféru města; hovořit o masmédiích; vést rozhovor u lékaře; hovořit o duševní hygieně, zdravém způsobu života).

Jazykové funkce:

obraty při zahájení a ukončení rozhovoru; vyjádřit co se mi líbí, nelíbí; vyjádřit kvantitu, čas; domluvit si schůzku; vysvětlit důvody nepřítomnosti ve škole, napsat blahopřání, adresu; vyjádřit vzdálenost dvou míst; vyjádřit svůj názor, argumentovat; vyjádřit své sny, touhy, přání; pojmenování předmětů kolem nás, vést interview, odpovídat na otázky

REÁLIE

Poznatky z reálií a kultury jako významná fakta a informace ze života zemí frankofonní jazykové oblasti (např. z kultury, geografie, společenského života).

6.7. Dějepis

Název školy a ŠVP: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 8 (2-2-2-2)

Platnost učební osnovy: 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Ve vyučovacím předmětu Dějepis je žák veden k pochopení dějinných procesů a k rozvoji historického myšlení. Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, neboť výuka systematizuje různé historické informace, s nimiž se žáci setkávají například v masmédiích, umění nebo při obecné výměně informací. Dějepis má umožnit žákům, aby pomocí poznatků o historii lépe a hlouběji porozuměli současnosti. Přitom dějepis plní nezastupitelnou integrující roli při začleňování mladých lidí do společnosti a má významnou úlohu pro rozvoj občanských postojů a samostatného kritického myšlení žáka. Díky vyučovacímu předmětu Dějepis se absolvent uplatní jako kvalifikovaný pracovník v oblasti knižní kultury a obchodu a je rovněž připraven pokračovat ve studiu na vysoké škole zejména humanitního směru.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Ve vyučovacím předmětu Dějepis je realizován tematický okruh *Člověk v dějinách*, který je součástí vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání. Dějepis je vyučován v přímé návaznosti na vyučovací předměty Česká literatura, Světová literatura, Dějiny umění, Dějiny filozofie a Dějiny knižní kultury. Vyučovací předmět je určen žákům prvního až čtvrtého ročníku. Učivo obsahuje české i obecné dějiny, které jsou řazeny chronologicky. Učivo je konstruováno jako systémový výběr tvořený na základě významných historických pojmů. Důraz je kladen na multiperspektivní pohled na dějiny 19. a hlavně 20. století, protože v těchto obdobích leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Učivo zahrnuje *Úvod do studia dějepisu a pomocných věd historických*, neboť připravuje absolventy i pro studium těchto oborů na vysoké škole. Přestože je důraz kladen především na moderní dějiny, opomíjena nejsou ani starší dějinná období – pravěk, starověk, středověk a novověk, což jsou také důležitá období pro kvalifikaci absolventů v oblasti knižní kultury.

Základní realizační formou vyučovacího předmětu je vyučovací hodina. Dalšími možnými formami jsou exkurze, besedy, výstavy, návštěvy muzeí, galerií, historických památek či filmových představení.

Tematický okruh *Dějiny studovaného oboru* je realizován ve vyučovacím předmětu Dějiny knižní kultury.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- na základě vlastní identity ctili identitu jiných lidí, považovali je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostili se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- chápali a uznávali otevřenost historického obrazu a pluralitu názorů a různé úhly pohledu na dějiny a historické osobnosti, dovedli bez emocí a věcně o dějinách diskutovat;
- byli kritičtí a ochotní tvořit si vlastní úsudek, založený na nezbytných znalostech a intelektových dovednostech;
- oceňovali statečnost lidí, kteří v historii bojovali za demokracii a svobodu, vážili si těchto hodnot;
- byli ochotni podílet se na ochraně a obnově kulturních a historických památek.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka Dějepisu má být pro žáka zajímavá, stimulující a má vést k rozvoji jeho klíčových kompetencí, zároveň se má co nejvíce podobat práci odborníka v praxi, tj. historika. Páteří dějepisného vyučování je vyhledávání zdrojů historického poznání, práce s těmito zdroji a interpretace zjištěných skutečností.

Základními metodami strategie objevného učení by měly být všechny způsoby práce žáků s verbálním textem (odborná literatura a časopisy, internet, dokumenty, denní tisk apod.), ikonickým textem (obrazový materiál, grafy, mapy, schémata, plakáty apod.), kombinovaným textem (film). Používány jsou i prostředky výpočetní techniky. Učíme žáky kritickému hodnocení informací (třídění, výběr a posuzování), rozvíjíme myšlenkové operace, řešíme historické problémy, pracujeme na tematicky zaměřených plakátech, kde lze využít metod skupinové práce. Při strategiích zaměřených na komunikaci je možné využívat metod jednosměrné, dvojsměrné i vícesměrné komunikace a formy písemné komunikace.

V rámci multiperspektivního přístupu ve výuce používáme různé inscenační a diskusní metody. Každému žákovi vyhovují jiné způsoby učení, proto se metody obměňují a střídají.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Naší základní snahou je hodnotit nikoli osobnost žáků, ale jejich pokrok v dovednostech, který může tento předmět rozvíjet.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- faktografické znalosti – žáci prokážou základní orientaci ve faktografii probíraného období (jména, data, místa, pojmy), správně používají odborné termíny
- práce s verbálním a ikonickým textem, čtení s porozuměním, zpracování informací
- žáci dokážou shrnout text, vyhledávat a třídit informace
- řešení problémů, historické myšlení – žáci využívají získané vědomosti a dovednosti k řešení zadaných problémů (příčina – následek, názor – fakt apod.)
- komunikace, prezentace – žáci vhodně argumentují, výstižně vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- spolupráce ve skupině, zapojení během hodin – žáci efektivně pracují ve skupinách a zapojují se do zadaných aktivit, vyvíjejí aktivitu
- příprava na hodiny – žáci plní samostatné práce, připravují se na hodinu, studují zadané podklady, vyhledávají informace

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- ústní zkoušení
- písemné didaktické testy
- výstupy ze skupinových prací, samostatných úkolů a ze sebehodnocení studentů

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci pracují s učebnicemi, příručkami a další literaturou, orientují se ve službách knihoven, pracují s internetem
- žáci získávají informace z různých zdrojů – z textů verbálních a ikonických (obrázků, map aj.) a kombinovaných (film) – kriticky tyto informace hodnotí a využívají (v mezích schopností a vzdělanostní úrovně žáka střední školy)
- žáci teoretické poznatky aplikují v praktických činnostech – referáty, prezentace
- žáci s porozuměním poslouchají mluvené projevy (výklad, přednášku), pořizují si poznámky
- žáci využívají ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- žáci sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímají hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- žáci znají možnosti svého dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace, rozlišují příčiny a důsledky
- žáci získávají informace potřebné k řešení problémů z různých zdrojů
- žáci navrhují různá řešení problémů, uvádějí klady a zápory, možnosti jiných řešení, diskutují, argumentují
- žáci se učí analýze historického a odborného textu, oddělují obecné a jednotlivé
- žáci spolupracují při řešení problémů s jinými lidmi

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují kultivovaně psanou a mluvenou formou, obsahově jasně a logicky, používají správně pojmy, formulují vlastními argumenty podložený názor
- žáci diskutují s partnery, v diskusi přijímají nebo vyvracejí názory partnerů – s tím vědomím, že vědecké poznání historie je stále otevřené, že ve výkladu dějin je výrazná variabilita a že do lidského, občanského i vědeckého posuzování a hodnocení historie se často promítá subjektivní výběr faktů a také osobní stanovisko posuzovatele
- žáci zaznamenávají písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí

Personální a sociální kompetence

- žáci pracují ve skupinách, vzájemně si sdělují své názory, radí si a pomáhají
- v rámci spolupráce při skupinové práci má žák možnost a prostor uplatňovat své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- žáci si ověřují získané poznatky, kriticky zvažují názory, postoje a jednání jiných lidí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci uznávají tradice a hodnoty svého národa, chápou jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- žáci podporují hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mají k nim vytvořen pozitivní vztah
- žáci chápou nutnost multiperspektivního pohledu na dějiny
- žáci si uvědomují záporné znaky totalitních režimů a posilují svůj vztah ke kladným občanským hodnotám a demokracii

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- při přípravě individuálních a skupinových prezentací se žáci učí systematické práci, plánování činnosti a přebírání osobní odpovědnosti za své výsledky ve studiu i v životě

Matematické kompetence

- žáci čtou a vytvářejí různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, číselné osy)

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- žáci získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu
- žáci posuzují rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupují k získaným informacím, jsou mediálně gramotní

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- obsah podtématu *společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství* je realizován v učivu všech čtyř ročníků
- obsah podtématu *stát, politický systém, politika* je naplňován v učivu všech čtyř ročníků, téma *soudobého světa* se projevuje v učivu 4. ročníku
- obsah podtématu *historický vývoj (především v 19. a 20. století)* je naplňován v učivu 3. a 4. ročníku

Člověk a životní prostředí

- obsah podtématu *současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí* je realizován v učivu 4. ročníku

Informační a komunikační technologie

- obsah tohoto průřezového tématu je realizován formami různých cvičení, samostatných prací, projektů, testů, vyhledávání informací, domácí přípravy aj. v průběhu celého studia

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů;	• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků • rozlišuje druhy historických pramenů, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • dokáže popsat etapy historikovy práce • chápe souvislost mezi vznikem kalendáře a astronomickými jevy • doloží příkladem událostí vznik letopočtů • orientuje se v dějinách historiografie • rozlišuje předmět zkoumání jednotlivých pomocných věd historických • chápe a uznává existenci plurality názorů a různé úhly pohledu na dějiny a historické události	**Člověk v dějinách** • úvod do studia dějepisu a pomocných věd historických
	• identifikuje jednotlivé etapy pravěku podle způsobu získávání obživy a materiálu, který v nich převažoval	• periodizace pravěku
	• charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	• paleolit, mezolit
	• objasní změny ve způsobu života, které přináší vznik zemědělství a zpracování kovů pro lidskou společnost • uvede příklad archeologických kultur na našem území a v našem regionu	• neolitická revoluce • doba bronzová a železná • doba římská

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství	• rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • porovnává podobnosti a rozdíly ve způsobu života a uspořádání společnosti nejstarších starověkých civilizací, dokládá příklady, analyzuje	• nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz (Egypt, Mezopotámie, Malá Asie, Írán, Palestina, Indie, Čína)
	• porovná formy vlády a postavení společenských skupin v antickém světě a vysvětlí podstatu antické demokracie • objasňuje zlomová období starověkých dějin Řecka a Říma, hodnotí jejich význam a důsledky	• antické Řecko a Řím
	• dokládá příklady kontaktů antických civilizací s naším územím	• střední Evropa a její styk s antickým Středomořím
	• demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislosti s judaismem	• křesťanství a judaismus
• popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku • popíše středověkou knihu a zařadí ji do vývojového kontextu	• popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	• stěhování národů a vznik barbarských států
	• porovná základní rysy západoevropské a byzantsko-slovanské kulturní oblasti • vysvětlí postavení křesťanské Evropy v zápase s Araby a Vikingy	• francká říše, byzantská říše • život starých Slovanů • Sámova říše • Arabové a jejich náboženství • Vikingové a jejich výboje • vznik států východních a jižních Slovanů
	• objasní situaci ve Velkomoravské říši, popíše její kulturní význam	• Velká Morava
	• vybírá zlomová období a klíčové osobnosti určující vývoj středověkých států	• počátky Anglie, Francie a Svaté říše římské
	• vysvětlí základní příčiny vedoucí ke vzniku českého státu	• počátky českého státu
	• zařazuje okolnosti jeho vzniku do kontextu dějin ostatních středoevropských států	• vznik polského a uherského státu

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
	• analyzuje změny v zemědělství, rozvoj měst a kolonizaci na příkladu českého státu • porovnává cíle politiky českých panovníků a hodnotí její úspěšnost	• český stát v 10. – 15. století (Přemyslovci, Lucemburkové, Jiří z Poděbrad, Jagellonci)
	• vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah církví ke kacířství a jiným věroukám	• křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy, husitství
	• popíše problémy, s nimiž se potýkala Evropa na přelomu vrcholného a pozdního středověku	• krize 14. století • Francie a Anglie za stoleté války
	• vymezí význam husitské revoluce pro český politický a kulturní život	• husitské hnutí, husitské války
	• vymezí v kontextu, kde a jak středověké knihy vznikaly	• středověký kodex
	• popíše klášterní, univerzitní a panovnické knihovny	• klášterní, panovnické a univerzitní knihovny středověku

2. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• popíše základní – revoluční změny v raném novověku • zařadí knihu vyráběnou v renesanci do kontextu historického vývoje knihy	• vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve, včetně reakce církve na tyto požadavky • pojmenuje ideály a cíle humanismu a renesance • provede rozbor shodných a rozdílných myšlenek české a evropské reformace, navrhne vysvětlení	• renesance, humanismus, reformace a jejich šíření Evropou
	• popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • hodnotí klady a zápory střetávání Evropy a zámoří	• zámořské objevy a počátky dobývání světa
	• porovná náboženskou a politickou situaci ve státech západní Evropy v 16. století, uvědomuje si nerovnoměrnosti vývoje	• západní Evropa v 16. století (Španělsko, Nizozemí, Anglie, Francie)
	• charakterizuje postavení českého státu v podmínkách Evropy a uvnitř habsburské monarchie	• české země v předbělohorském období
	• vysvětlí cíle a proměny politiky českých stavů a zhodnotí její výsledky	• české stavovské povstání
	• objasní příčiny vzniku třicetileté války, popíše její průběh a zhodnotí její důsledky	• třicetiletá válka, vestfálský mír, Čechy v době pobělohorské
	• popíše renesanční knihu v kontextu doby	• renesanční kniha
	• popíše, jak vznikají tiskové a ilustrační techniky v době renesance	• tiskové a ilustrační techniky
	• charakterizuje žánry renesančních knih • diskutuje o knize jako o nositeli kultury na straně jedné a o zboží na straně druhé	• žánry renesančních knih
	• vyjmenuje evropské i české renesanční tiskaře	• tiskařské dílny
	• na příkladu evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus	• anglická revoluce, absolutistická Francie

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
	• na konkrétních příkladech zdůvodní význam rozvoje vědy a techniky a zeměpisných objevů pro vznik osvícenství	• rozvoj vědy a techniky, objevy a vynálezy, zeměpisné objevy v 17. a 18. století
	• charakterizuje podstatu osvícenství a aplikuje ho na zásady při řízení státu	• osvícenství • české země v době osvícenského absolutismu
	• vysvětlí souvislost mezi osvícenskou centralizací a vznikem národního obrození	• vznik národního obrození
• charakterizuje rozvoj vědecké a vzdělávací literatury na pozadí filosofie osvícenství	• popíše klasicistní a obrozeneckou knihu v kontextu doby	• rozvoj vědecké a vzdělávací literatury
	• vybaví si evropské i české klasicistní tiskaře a tiskaře Národního obrození	• tiskařské dílny
	• definuje vědeckotechnický pokrok jako důsledek osvícenského důrazu na rozvoj vzdělání	• vědecký a technický pokrok v 18. století • anglická průmyslová revoluce
• na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti	• analyzuje situaci ve Francii v předvečer Velké francouzské revoluce	• Francie v předvečer revoluce
	• vymezí příčiny a průběh Velké francouzské revoluce, charakterizuje jednotlivé etapy revoluce • zhodnotí význam konceptu lidských a občanských práv • orientuje se v politických, hospodářských, sociálních a náboženských poměrech ve Francii za vlády Napoleona	• Velká francouzská revoluce
	• posoudí vliv napoleonských válek na poměry v Evropě a českých zemích • vysvětlí systém Svaté aliance a jeho fungování v událostech do 19. století	• Napoleonská Francie, napoleonské války • Svatá aliance
	• vysvětlí proces vzniku USA • identifikuje charakteristické rysy Prohlášení nezávislosti a americké ústavy • porovná americkou revoluci s Velkou francouzskou revolucí	• americký boj za nezávislost

3. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• charakterizuje proces modernizace společnosti • objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci	• posoudí význam industrializace a vědeckých a technických inovací i postupné demokratizace společnosti • porozumí procesu vývoje ke konstitucionalismu a rozvoji občanské společnosti, vzniku a principům občanské společnosti v českých zemích • porovná příčiny, průběh a výsledky evropských revolucí 1. pol. 19. století s důrazem na revoluci roku 1848 – analyzuje ekonomické, sociální, politické a nacionální aspekty těchto událostí	• revoluce 1848 – 49 v Evropě a v českých zemích, Bachův absolutismus
• vysvětlí ekonomické a další souvislosti zprůmyslnění knižní výroby	• vysvětlí pojem industrializace knižní výroby	• zprůmyslnění knižní výroby
• popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. století	• charakterizuje národní hnutí 19. století • porozumí procesu konstituování novodobého českého národa i jeho politické reprezentace • orientuje se ve vývoji česko-německých vztahů • popíše postavení Židů a Romů ve společnosti v 18. a 19. století • posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie • vysvětlí proces sjednocení Německa i jeho důsledky a vznik „národního“ státu v Itálii	• národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko-německé vztahy, postavení minorit, dualismus v habsburské monarchii, vznik národního státu v Německu
	• rozliší změny v sociální struktuře společnosti a jejich příčiny i důsledky v evropské a evropeizované společnosti včetně sociálních problémů	• sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání • technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj
• popíše evropskou koloniální expanzi	• vymezí proces moderního kolonialismu, charakterizuje moderní kolonialismus a jeho důsledky • identifikuje mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů a bojů za národní osvobození	• proměny společnosti – socialismus, marxismus, liberalismus, konservatismus, bolševismus, radikalismus, demokracie • nacionalismus a imperialismus, kolonialismus konce 19. století

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi	• orientuje se v politických, ekonomických a sociálních poměrech evropských velmocí 19. století	• viktoriánská Anglie • Francie – císařství, republika
	• orientuje se v politických, ekonomických a sociálních poměrech v USA 19. století včetně rasové problematiky a přistěhovalectví z Evropy • rozpozná důsledky války Severu proti Jihu	• občanská válka v USA
• vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi	• vymezí mezinárodní postavení evropských velmocí a porozumí jejich vzájemným vztahům • porovná postavení evropských velmocí s nastupujícími světovými velmocemi	• rozdělení světa v důsledku koloniálních expanzí a rozpory mezi velmocemi • rusko-japonská válka • revoluce v Rusku 1905
	• vysvětlí mezinárodní vztahy v předvečer první světové války	• Evropa v předvečer 1. světové války, situace na Balkáně
• popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce	• vymezí příčiny a průběh první světové války • porovná vztah mezi stupněm rozvoje vědy a techniky a ničivou silou války • charakterizuje první československý odboj a pochopí jeho význam pro vznik samostatného Československa • rozezná výsledky a důsledky války	• pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou, české země za světové války, první odboj
	• porozumí situaci v Rusku, zhodnotí význam ruských revolucí	• vývoj v Rusku, únorová a říjnová revoluce
	• orientuje se v politických, ekonomických a sociálních poměrech v poválečné Evropě • porozumí versailleskému systému včetně jeho selhání v meziválečném období	• poválečné uspořádání Evropy a světa
• charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky, objasní vývoj česko-německých vztahů	• vysvětlí proces vzniku Československa v roce 1918 • zhodnotí význam vzniku samostatného a demokratického československého státu pro Čechy a Slováky • posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první čs. republiky včetně působení T. G. Masaryka • posoudí národnostní problémy	• Československo v meziválečném období, první Československá republika

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
	Československa a možné způsoby jejich řešení	
• vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize	• zhodnotí ekonomiku státu, sociální skladbu obyvatelstva, sociální politiku státu, posoudí vliv hospodářské krize z konce 20. a počátku 30. let na obyvatelstvo a na stabilitu republiky	• krach na newyorské burze • světová hospodářská krize
• charakterizuje fašismus a nacismus, srovná nacistický a komunistický totalitarismus	• určí základní problémy Výmarské republiky, pochopí úspěšnou cestu nacistů k moci v Německu	• Německo po první světové válce, Výmarská republika
	• charakterizuje fašismus, nacistickou ideologii a nacistický totalitarismus	• vznik fašismu v Itálii a Německu
	• vymezí komunistickou diktaturu v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech a její projevy včetně stalinské ideologie • identifikuje projevy světové hospodářské krize, posoudí hospodářské, sociální a politické důsledky krize	• komunismus v Rusku a SSSR
• popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR	• vysvětlí proces rozpadu versailleského systému • posoudí politiku západních demokracií, úsilí o kolektivní bezpečnost, politiku nacistického Německa a SSSR	• mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí • politika appeasementu
	• orientuje se v procesu působení mezinárodních a vnitřních sil ohrožujících demokratický charakter státu i jeho existenci, posoudí podíl domácích radikálních pravicových a nacionalistických politických sil na zániku první republiky	• krize a zánik první Československé republiky
	• zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky	• mnichovská konference
	• porovná první a druhou republiku • rozpozná charakteristické znaky a projevy kultury v první republice včetně kultury menšin	• kultura meziválečného období
	• zhodnotí zrod masové kultury	• počátky rozhlasu, filmu a televize
• objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu	• rozliší příčiny druhé světové války a válečné cíle obou stran • orientuje se v klíčových událostech na evropských i mimoevropských bojištích	• druhá světová válka
	• charakterizuje válečné zločiny, situaci vojáků a na frontách a civil-	• válečné zločiny včetně holocaustu

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
	ního obyvatelstva v zázemí • vysvětlí pojmy související s holocaustem Židů a Romů	
	• vysvětlí proces vzniku Protektorátu Čechy a Morava a jeho postavení ve vztahu k Třetí říši • charakterizuje druhý odboj, domácí i zahraniční • identifikuje charakter režimu ve Slovenské republice v letech 1939 – 1945	• Československo za války
	• orientuje se v závěrech ujednání spojeneckých konferencí tzv. Velké trojky • posoudí důsledky války a poválečné uspořádání	• důsledky války

4. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo	• orientuje se v ekonomické, společenské a politické situaci v poválečném Československu • orientuje se v oblasti zahraniční politiky poválečného Československa v kontextu evropského vývoje a posoudí její dopady na vnitřní život republiky • orientuje s v problematice německé otázky	• poválečné uspořádání v Evropě a ve světě • poválečné Československo
	• analyzuje na základě výsledků voleb rozložení politických sil, posoudí plány komunistů na převzetí moci a zhodnotí jejich realizaci	• únorové převzetí moci komunisty
• popíše projevy a důsledky studené války	• charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky • porozumí situaci v západní Evropě v poválečném období	• studená válka • situace v západní Evropě po válce
• charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku	• charakterizuje politický vývoj v ČSR a v SSSR (jeho postavení jako světové velmoci) • rozčlení politický, sociální a ekonomický vývoj zemí sovětského bloku od počátků studené války po rozpad sovětského bloku • pochopí charakter komunistických režimů a protikomunistickou rezistenci, především v ČSR • rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu	• komunistická diktatura v Československu a její vývoj • 50. léta • proces demokratizace 1968 • normalizace • myšlenky přestavby a glasnosti
• popíše dekolonizaci a problémy třetího světa	• definuje proces dekolonizace, rozliší jednotlivé typy politických režimů v rozvojových zemích, politické, hospodářské a sociální problémy rozvojových zemí, identifikuje ohniska konfliktů • charakterizuje hnutí nezúčastněných v mezinárodních vztazích, vnitřní vývoj Číny a její současné postavení • orientuje se ve vývoji izraelsko-arabského konfliktu a objasní jeho příčiny	• dekolonizace a problémy třetího světa • ohniska konfliktů • vstup USA do konfliktu ve Vietnamu • ohniska napětí na americkém kontinentě • svět mezi Západem a Východem

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace	• vysvětlí proces západoevropské integrace • orientuje se v procesu vzniku a vývoje významných světových a evropských organizací a posoudí jejich význam	• svět demokracie a hospodářsky vyspělých tržních ekonomik • projekt sjednocení Evropy
• vysvětlí rozpad sovětského bloku	• pochopí význam helsinské Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě • posoudí příčiny a důsledky zhroucení komunistických režimů v Evropě a v Československu způsob provedení politické změny	• konec bipolarity Východ – Západ • rozpad sovětského bloku • sametová revoluce v Československu • rozdělení Československa • vznik České republiky
• uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století	• rozpozná charakteristické znaky a projevy věd, vzdělanosti, techniky a technologie ve 20. století • posoudí průnik masové kultury do života společnosti a její globální charakter	• příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století
• vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách	• orientuje se v integraci ČSFR a ČR do evropských struktur	• zapojení ČR do mezinárodních struktur
	• orientuje se v procesu vzniku a vývoje významných světových a evropských organizací a posoudí jejich význam	• NATO, OSN, EU
• vysvětlí s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách	• identifikuje globální problémy soudobého světa a jejich projevy, posoudí globalizační tendence	• globální problémy lidstva

6.8. Společenské vědy

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 9 (2-3-3-1)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecným cílem vyučovacího předmětu Společenské vědy je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Tento vyučovací předmět směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Ve vyučovacím předmětu Společenské vědy se žáci seznamují se základy všech významných společenských věd, což jim umožňuje být odborně fundovanými pracovníky v oblasti knižní kultury, případně získat představu o dalších možnostech jejich studia na vysoké škole.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Ve vyučovacím předmětu Společenské vědy jsou realizovány tematické okruhy *Soudobý svět, Člověk v lidském společenství, Člověk jako občan, Člověk a právo, Člověk a svět*, které jsou součástí vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání. V tomto vyučovacím předmětu se realizuje i tematický okruh *Kultura (lidové umění a užitá tvorba, společenské chování*), jenž je součástí vzdělávací oblasti Estetické vzdělávání. Zařazen je rovněž tematický okruh *Člověk jako jedinec,* ve kterém je realizována část učiva *Aplikované psychologie a společenské výchovy* a *Profesní komunikace* z obsahového okruhu Komunikace. K tomuto kroku nás vedou dva důvody. Prvním důvodem je, že považujeme za přínosné toto téma rozvinout z hlediska práce se zákazníkem, zaměstnanci aj. Druhým důvodem je humanitní zaměření školy a příprava žáků na studium vysokých škol humanitního směru.

Vyučovací předmět je určen žákům 1. až 4. ročníku. Tematický okruh *Soudobý svět* žáky připravuje na rozmanitost soudobého světa, *Člověk v lidském společenství* žáky učí poznávat společnost, v níž žijí, a najít si v ní své místo. *Člověk jako občan* učí žáky žít v demokratické společnosti, *Člověk a právo* kultivuje právní vědomí, *Člověk a svět* učí žáky klást si etické otázky a odpovídat na ně a *Člověk jako jedinec* žáky seznamuje se základními charakteristikami osobnosti a psychologickými procesy a disciplínami.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- lépe pochopili vlastní duševní život, své vlastní jednání a duševní stavy a zároveň také chování jiných lidí, a tak na ně vhodněji a přiměřeněji reagovali;

- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání, žili čestně;
- cítili potřebu občanské aktivity, vážili si demokracie a svobody, usilovali o její zachování a zdokonalování, hledali hranice mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností;
- preferovali demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými;
- vystupovali zejména proti korupci a kriminalitě;
- jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovali lidská práva, jednali odpovědně a solidárně;
- byli ochotni angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem;
- nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek;
- oprostili se od stereotypů, předsudků a předsudečného jednání ve vztahu k lidem jiné víry, etnického původu a sociálního zařazení;
- byli ochotni klást si existenční a morální otázky a hledat na ně řešení;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace.

STRATEGIE VÝUKY

Ve výuce předmětu Společenské vědy klademe důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a další celoživotní vzdělávání. Těžiště výuky proto spočívá zejména v oblasti rozvoje komunikativních dovedností a mediální gramotnosti. Výuka předmětu je pro žáky motivující v tom, že řeší praktické otázky jejich osobního a občanského života.

K utváření a rozvoji klíčových kompetencí využíváme tyto metody a postupy: práce s verbálním textem (odborná literatura a časopisy, internet, dokumenty, denní tisk apod.), ikonickým textem (obrazový materiál, grafy, mapy, schémata, plakáty) a kombinovaným textem (film). Dále metody rozvíjející mediální gramotnost, kooperativní učení a metodu řešení problémů. Důraz je kladen zejména na metodu diskuse (učitel zadává aktuální témata k řízené diskusi, ve které žáci porovnávají své názory, obhajují vhodnou formou svá stanoviska a učí se argumentovat, respektovat názory druhých), inscenační (např. soudní jednání, pracovní pohovor, volební kampaň) a metody sebereflexe formou hraní rolí a prožitkových psychoher.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Ve vyučovacím předmětu Společenské vědy hodnotíme především hloubku porozumění poznatkům, schopnost aplikovat je při řešení problémů, schopnost kritického myšlení, dovednost práce s texty, samostatnost úsudku a schopnost formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- faktografické znalosti – žáci prokážou základní orientaci ve faktografii probíraného učiva
- práce s verbálním a ikonickým textem, čtení s porozuměním, zpracování informací – žáci dokážou shrnout text, vyhledávat a třídit informace

- řešení problémů praktického života – žáci využívají získané vědomosti a dovednosti k řešení zadaných úkolů, modelových situací, hraní rolí aj.
- komunikace, prezentace – žáci vhodně argumentují, výstižně vyjadřují své myšlenky a názory
- spolupráce ve skupině, zapojení během hodin – žáci efektivně pracují ve skupinách a zapojují se do zadaných aktivit, vyvíjejí vlastní aktivitu
- příprava na vyučovací hodiny – žáci plní samostatné práce, připravují se na vyučovací hodinu, vyhledávají informace

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- ústní zkoušení
- písemné didaktické testy
- výstupy ze skupinových prací, ze samostatných úkolů a ze sebehodnocení žáků

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci pracují s učebnicemi, příručkami a další literaturou, orientují se ve službách knihoven, pracují s internetem
- žáci získávají informace z různých druhů textu – z textů verbálních, ikonických (obrázků, map atd.) a kombinovaných (film) – kriticky tyto informace hodnotí a využívají (v mezích schopností a vzdělanostní úrovně žáka střední školy)
- žáci teoretické poznatky aplikují v praktických činnostech – referáty, prezentace
- žáci s porozuměním poslouchají mluvené projevy (výklad, přednášku), pořizují si poznámky
- žáci využívají ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- žáci sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímají hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- žáci znají možnosti svého dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace, rozlišují příčiny a důsledky
- žáci získávají informace potřebné k řešení problémů z různých zdrojů
- žáci navrhují různá řešení problémů, uvádějí klady a zápory, možnosti jiných řešení, diskutují, argumentují
- žáci vzájemně spolupracují při řešení problémů

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují kultivovaně psanou a mluvenou formou, obsahově jasně a logicky, používají správně pojmy
- žáci se aktivně účastní diskusí, formulují vlastními argumenty podložený názor
- žáci se vyjadřují přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci
- žáci se vyjadřují a vystupují v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- žáci zaznamenávají písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí

Personální a sociální kompetence

- žáci pracují ve skupinách, vzájemně si sdělují své názory, radí si a pomáhají
- žáci si ověřují získané poznatky, kriticky zvažují názory, postoje a jednání jiných lidí
- žáci reagují adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímají radu i kritiku
- žáci se učí adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci si uvědomují záporné znaky totalitních režimů a posilují svůj vztah ke kladným občanským hodnotám a demokracii
- žáci jednají odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- žáci dodržují zákony, respektují práva a osobnost druhých lidí, vystupují proti nesnášenlivost, xenofobii a diskriminaci
- žáci jednají v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívají k uplatňování hodnot demokracie
- žáci si uvědomují – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupují s aktivní tolerancí k identitě druhých
- žáci se aktivně zajímají o politické a společenské dění u nás a ve světě
- žáci uznávají tradice a hodnoty svého národa

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- při přípravě individuálních a skupinových prezentací se žáci učí systematické práci, plánování činnosti a přebírání osobní odpovědnosti za své výsledky ve studiu i v životě
- žáci se učí získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání

Matematické kompetence

- žáci efektivně aplikují matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
- žáci si osvojují finanční gramotnost

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- žáci získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu
- žáci si uvědomují nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupují k získaným informacím, jsou mediálně gramotní

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- podtéma *osobnost a její rozvoj* je realizováno v 1. ročníku v rámci učiva *Člověk jako jedinec*
- podtéma *komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů* je realizováno v 1. ročníku v rámci učiva *Člověk jako jedinec* a ve 3. ročníku v rámci učiva *Člověk a svět*
- podtéma *společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství* je realizováno ve 2. ročníku v rámci učiva *Člověk jako občan* a ve 3. ročníku v rámci učiva *Člověk v lidském společenství*
- podtéma *stát, politický systém, politika, soudobý svět* je realizováno ve 2. ročníku a podtéma *soudobý svět ve 4. ročníku* v rámci učiva *Člověk jako občan*
- podtéma *masová média* je realizováno ve 2. ročníku v rámci učiva *Člověk jako občan*
- podtéma *morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita* je realizováno ve 4. ročníku v rámci učiva *Člověk a svět*
- podtéma *potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život* je realizováno ve 2. ročníku v rámci učiva *Člověk jako občan*

Člověk a životní prostředí

- podtéma *současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí* je realizováno ve 4. ročníku v rámci učiva *Soudobý svět*

Člověk a svět práce

- podtéma *sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům (...)* je realizováno v rámci učiva v 1. ročníku
- podtéma *význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart* je realizováno v rámci učiva v 1. ročníku
- podtéma *služby kariérového poradenství* je realizováno v rámci učiva v 1. ročníku
- podtéma *zprostředkovatelské služby při hledání práce (...)* je realizováno v rámci učiva v 1. ročníku

Informační a komunikační technologie

- obsah toho průřezového tématu je realizován formami různých cvičení, samostatných prací, projektů, testů, vyhledávání informací, domácí přípravy aj. v průběhu celého studia

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
	• charakterizuje předmět psychologie, její úkoly a význam • zhodnotí přínos hlavních psychologických disciplín • uvede klady a zápory vybraného psychologického směru	**Člověk jako jedinec** • předmět psychologie • úkoly a význam psychologie • hlavní psychologické disciplíny • významné psychologické směry historie a současnosti
	• srovná pojmy osobnost v obecném a psychologickém slova smyslu • vysvětlí základní pojmy psychologie osobnosti	• osobnost a její vlastnosti a struktura • vnímání, pozornost, paměť, myšlení a řeč, temperament, motivace, představy a fantazie, schopnosti, city, postoje, vůle, charakter
	• objasní různé strategie učení • vytvoří vlastní desatero zásad efektivního učení	• učení a jeho druhy, fáze, formy, podmínky, metody
• vhodně uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace (Komunikace)	• vysvětlí zásady efektivní komunikace • vhodně uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace • popíše náročnou, zátěžovou a konfliktní sociální situaci a aspoň v teoretické rovině ovládá základní strategie k jejímu řešení	• interakce a komunikace a její druhy • verbální a neverbální komunikace • náročné, zátěžové a konfliktní sociální situace • sociální skupiny – normy, role, vlastnosti, řízení a vedení
	• posoudí a formuluje hlavní problémy související s hledáním identity dívek a chlapců jeho generace • analyzuje vztahy seniorů a adolescentů v naší společnosti	• životní cesta člověka, nástin vývojové psychologie
• ovládá zásady společenského chování (Komunikace) • popíše vhodné společenské chování v dané situaci (Estetické vzdělávání)	• ovládá zásady společenského chování	• zásady společenského chování

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• charakterizuje vlastnosti důležité pro výkon povolání v oboru (Komunikace) • provede psychologický rozbor chování klienta a na jeho základě volí vhodný způsob komunikace (Komunikace) • uplatňuje profesní etiku při každodenní práci se zákazníky, čtenáři, návštěvníky a klienty (Komunikace) • korektně komunikuje s handicapovanými zákazníky s ohledem na typ jejich handicapu (Komunikace) • adekvátně reaguje na různé způsoby chování zákazníků, obchodních partnerů i spolupracovníků	• charakterizuje vlastnosti důležité pro výkon povolání v oboru • provede psychologický rozbor chování zákazníka a na jeho základě volí vhodný způsob komunikace; adekvátně reaguje i na různé způsoby chování obchodních partnerů a spolupracovníků • uplatňuje profesní etiku při každodenní práci se zákazníky • korektně komunikuje s handicapovanými zákazníky s ohledem na typ jejich handicapu	• specifika práce v oblasti knižního obchodu a kultury z psychologického hlediska • typy zákazníků a psychologické základy jednání s nimi

2. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita)	• pochopí pojem demokracie • identifikuje základní zásady, hodnoty a principy moderní evropské demokracie • rozliší znaky demokratického a totalitního státu • zdůvodní nutnost omezení demokratických svobod • posoudí formy přímé a nepřímé demokracie • demonstruje na příkladech z dějin 20. století klíčové znaky diktatur	**Člověk jako občan** • pojem demokracie • principy a hodnoty demokracie • občan v demokratické společnosti
	• vymezí pojem státu a objasní jeho charakteristické náležitosti a základní funkce	• charakteristické znaky státu
	• charakterizuje utváření států	• teorie vzniku státu
	• rozliší základní formy státu dle různých kritérií a různá uspořádání státu	• formy státu, dle toho, kdo vykonává státní moc, kdo stojí v čele státu, dle uspořádání, dle způsobu řízení
	• určí základní principy právního státu	• právní stát
	• uvede, jak lze získat české státní občanství a jak ho lze pozbýt	• státní občanství
	• rozpozná české státní symboly	• české státní symboly
	• charakterizuje vztah národa a státu • definuje demokratické tradice českého národa	• národ a národní stát
	• charakterizuje projevy vlastenectví v každodenním životě	• státní svátky a významné dny v ČR
• objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat	• identifikuje, co jsou lidská práva a jaký je jejich obsah • uvede příklady, kdy jsou lidská práva porušována	• lidská práva, jejich obsah a pojetí
	• charakterizuje hlavní dokumenty, kde jsou lidská práva zakotvena	• Listina základních práv a svobod
	• popíše historický vývoj lidských práv	• historický vývoj lidských práv
	• vysvětlí význam dodržování lidských práv • identifikuje významná hnutí a organizace zabývající se ochranou lidských práv • definuje nezcizitelnost lidských práv	• dodržování lidských práv

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
	• charakterizuje lidská práva v ČR a Chartu 77	• Helsinský proces a Charta 77
	• vysvětlí obsah pojmu participační právo dítěte	• Úmluva o právech dítěte
	• určí význam a funkci ústavy • vymezí vztah mezi ústavou a zákony	• ústava a právní řád
	• popíše dělbu moci v demokratických státech	• dělba moci - horizontální, vertikální
	• určí hlavní subjekty moci zákonodárné a výkonné v ČR, rozliší jejich pravomoci a náplň činnosti	• moc zákonodárná, Parlament ČR, proces přijímání zákonů • moc výkonná, vláda ČR, prezident ČR
• dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií	• charakterizuje masová média ve společnosti	• masová média, jejich druhy a funkce
	• rozpozná na konkrétním případu mediálního sdělení fakta od názorů	• kritický přístup k médiím
	• chápe obsah pojmu kritika, veřejný zájem, korupce, medializace	• svobodný přístup k informacím
	• interpretuje tabulky, grafy a jiné ikonické texty	• maximální využití potenciálu médií
• charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb • vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem • vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí	• vysvětlí obsah pojmu politika a popíše její význam v životě společnosti • vysvětlí vztah politiky k morálce	• politika, její význam
	• uvede hlavní charakteristiky politologie jako vědní disciplíny	• politologie jako věda
	• rozpozná na konkrétních příkladech charakteristiky základních politických ideologií	• druhy politických ideologií
	• charakterizuje ideologie společnosti nebezpečné	• politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna – její symbolika, mládež a extremismus • teror, terorismus
	• prokáže na konkrétních příkladech orientaci v českém politickém systému	• český politický systém
	• definuje pojem politický pluralismus	• politický pluralismus
	• zdůvodní nutnost existence politických stran v demokratické společnosti • uvede formy politické participace v demokratické společnosti	• politické strany a jejich účast na politické moci a řízení státu

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
	• interpretuje výsledky voleb a volebních preferencí v tabulkách a grafech • charakterizuje znaky voleb v demokratických státech	• volby v demokratickém systému
	• rozliší aktivní a pasivní volební právo	• druhy volebního práva
	• vysvětlí na příkladech různé volební systémy	• poměrný a většinový volební systém • způsob volby do Parlamentu ČR, volba prezidenta republiky, komunální volby
• uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy	• identifikuje orgány státní správy ČR	• systém státní správy v ČR
	• uvede strukturu územní samosprávy v ČR a způsob jejího ustanovení	• struktura územní samosprávy v ČR, komunální volby
	• rozliší státní správu a územní samosprávu	
	• charakterizuje úkoly a pravomoci obecní samosprávy	• obec jako základní samosprávná jednotka, orgány obce
	• rozlišuje mezi dvojí působností obce	• dvojí působnost obce
	• uvede na příkladech, jak se mohou občané podílet na samosprávě obce	• vztah občana a obce
• uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností, debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu	• charakterizuje pojem občanská společnost • rozpozná občanské organizace a vymezí jejích úlohu ve společnosti • rozpozná na konkrétních příkladech možnosti aktivního zapojení jedince do občanské společnosti	• občanská společnost • občanská participace • občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů • popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství • vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost • dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace • popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi, popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů • popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance • objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.	• vymezí pojmy právo a moc a objasní jejich vzájemný vztah • porozumí významu práva ve společnosti • orientuje se v systému práva, ovládá základní klasifikaci • rozliší právní a neprávní normy • charakterizuje působnost právní normy	**Člověk a právo** • právo a spravedlnost, právní stát • právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy • soustava soudů v České republice
	• na příkladech charakterizuje a rozliší důležitá právní odvětví	• právní odvětví
	• rozliší podstatu fyzické a právnické osoby • charakterizuje právní subjektivitu • uvede příklady právních vztahů, které upravuje občanské právo	• právnické a fyzické osoby
	• pojmenuje účastníky občanského soudního řízení a vysvětlí, k čemu občanské soudní řízení slouží	• občanské soudní řízení
	• vysvětlí, v čem spočívá právní význam manželství a rodiny • rozliší na příkladech formy náhradní péče o dítě	• rodinné právo
	• vysvětlí podstatu syndromu týraného dítěte	• syndrom CAN
	• vymezí podmínky trestní odpovědnosti a uvede, za jakých okolností je trestnost vyloučena • rozliší trestný čin od přestupku a posoudí, v čem se od sebe liší • pojmenuje na příkladu účastníky trestního řízení • vysvětlí význam trestu	• trestní právo, orgány činné v trestním řízení • kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými • správní řízení
	• popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance	• pracovní právo
	• rozliší hlavní náplně vybraných právnických profesí	• notáři, advokáti a soudci
	• objasní na příkladech, jak občan přispívá do státního rozpočtu a co z něho získává	**Člověk a ekonomika** • státní rozpočet
	• rozliší způsob úhrady přímých a nepřímých daní	• daňový systém v ČR
	• popíše systém sociálního a zdravotního pojištění	• systém sociálního a zdravotního pojištění v ČR

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
	• posoudí na příkladu, které možnosti sociálních dávek lze využít, a kde se získají bližší informace o jejich poskytování	• dávky státní sociální podpory
• popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje hlavní světová náboženství • objasní postavení církví a věřících v ČR, vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	• rozliší základní civilizační sféry a civilizace současného světa	**Světová náboženství, religionistika** • civilizace, civilizační sféry
	• definuje pojem náboženství • porozumí roli náboženství v každodenním životě člověka	• charakteristické rysy a role náboženství
	• rozezná hlavní světová náboženství	• křesťanství • judaismus • islám • další světová náboženství
	• orientuje se v problematice církví a sekt	• nová náboženská hnutí
	• uvede hlavní charakteristiky religionistiky jako vědní disciplíny	• religionistika – předmět a metody zkoumání, základní členění

3. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • debatuje o pozitivech i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území (Estetické vzdělávání)	• definuje pojem sociální struktura a charakterizuje strukturu české společnosti	**Člověk v lidském společenství** • společnost – společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost • současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha
	• vymezí znaky národa, a pochopí význam etnických vztahů • uvědomí si rizika nesnášenlivosti a intolerance • kultura národností na našem území	• rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití, migrace, migranti, azylanti
	• uvede základní charakteristiky etnologie jako vědní disciplíny • identifikuje vztah přírodního a kulturního, problém antropogeneze	• etnologie – předmět a metody zkoumání, základní členění, dějiny oboru • lidová kultura hmotná, materiální a sociální • ochrana a využívání kulturních hodnot • lidové umění a užitá tvorba • kultura jako způsob života
• popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy • popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace	• rozpozná sociální strukturu a osy stratifikace • rozliší vrstvy a třídy • vymezí pojmy status, mobilita • zhodnotí problém sociální nerovnosti, sociální distance • orientuje se v systému státní sociální podpory	• sociální stratifikace jako základ lidské společnosti • typy stratifikačních systémů • sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti • řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů • systém státní sociální podpory
• rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt	• navrhne a posoudí možnosti financování svých potřeb v konkrétních životních situacích v rámci rozpočtu domácnosti	• majetek, jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření
	• vymezí úlohu úspor a možnosti jejich zhodnocení • rozliší na konkrétních příkladech různé formy investic a posoudí jejich výnosnost a riziko	• řešení přebytku volných finančních prostředků
	• navrhne a posoudí možnosti, jak řešit nedostatek finančních prostředků	• řešení nedostatku volných finančních prostředků

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
pro jejich investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika	• charakterizuje nejobvyklejší druhy pojištění a vybere vhodný pojistný produkt s ohledem na dané potřeby	• pojištění a pojistné produkty
	• vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení	• úvěrové produkty
	• charakterizuje náplň činnosti bank	• bankovní soustava
• objasní způsoby ovlivňování veřejnosti • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě • posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována	• vysvětlí úlohu masmédií, komunikace, jazyka, veřejného mínění	• masová komunikace
	• rozliší pojmy veřejnost a veřejné mínění	• veřejnost a veřejné mínění
	• charakterizuje genderové stereotypy, sexismus	• postavení mužů a žen, genderové problémy
	• uvede základní charakteristiky sociologie jako vědní disciplíny • orientuje se v základních sociologických teoriích	• sociologie – vznik a vývoj, předmět a metody zkoumání, teorie, základní členění, dějiny oboru
	• rozliší základní techniky zjišťování informací a metody sběru dat • vyhodnotí jednoduchou statistickou informaci	• metody sociologického výzkumu
	• popíše základní mechanismy procesu socializace	• socializace, zprostředkovatelé socializace
	• vymezí sociální problémy a vztah sociální patologie a kriminality	• sociální deviace a sociální patologie
	• chápe význam lidského jednání v rámci sociálních útvarů • porozumí vlivu skupin, komunit a subkultur na člověka	• sociální útvary a sociální skupiny
	• rozliší výhody a nevýhody spolupráce a soutěže	• spolupráce ve skupinách
	• charakterizuje funkce rodiny, osvětlí problematiku tzv. krize rodiny	• funkce a status rodiny • krize rodiny
	• identifikuje různé typy společenské změny	• revoluce, evoluce, pokrok, úpadek
	• popíše sociální problémy české společnosti a navrhuje jejich řešení	• snižování porodnosti, sňatečnosti, stárnutí populace

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
	• identifikuje diskriminaci a netoleranci k jiným skupinám, náboženstvím, kulturám, cizím etnikům, jiným sexualitám, ženám, handicapovaným, starým lidem	• etnocentrismus, rasismus, netolerance
	• orientuje se v hlavních globálních sociálních problémech	• globalizace, chudoba tzv. třetího světa, kulturní relativizace, konzumní společnost

4. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• vysvětlí, jaké otázky řeší filozofická etika • dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o praktických etických otázkách • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem	• rozliší obsah pojmů morálka, mravnost, etika	**Člověk a svět** • etika, morálka, mrav • význam etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací
	• uvede hlavní charakteristiky etiky jako vědní disciplíny	• etika a její předmět, dějiny etiky, základní pojmy
	• identifikuje specifická východiska hlavních etických konceptů evropského myšlení	• etika ctnosti, hédonismus, utilitarismus
	• vymezí vzájemný vztah hodnot a norem, na konkrétních příkladech objasní význam hodnotové orientace pro lidský život	• mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost
	• charakterizuje úlohu svědomí v lidském rozhodování a jednání • charakterizuje filozofická východiska problému svobody	• svoboda a svědomí • svoboda ve vztahu člověka a společnosti
	• ilustruje na konkrétních příkladech porozumění různým rovinám pojmu viny, zhodnotí význam odpuštění a účinné lítosti pro morálně hodnotný život člověka	• vina, odpuštění, kolektivní vina
	• zhodnotí význam tolerance, respektu a pluralismu pro vývoj demokratické společnosti	• etika v demokratické společnosti
	• porozumí etickým principům v mezilidských vztazích a v sociální komunikaci	• přátelství, láska, manželství, rodičovství • formy a způsoby komunikace
	• ukáže na konkrétních příkladech narůstající význam aplikované etiky v životě společnosti	• etika a právo, etika a ekonomika, etika a reklama, etika a média, etika a politika apod.
	• zhodnotí význam etiky v mezních životních situacích	• mezní životní situace a jejich řešení

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě • charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku • popíše funkci a činnost OSN a NATO • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	• vymezí formy mezinárodní pomoci a spolupráce	**Soudobý svět** • formy mezinárodní pomoci a spolupráce
	• rozpozná hlavní mezinárodní organizace • určí cíle a strukturu mezinárodních organizací	• OSN, NATO, EU, Rada Evropy, jejich struktura a činnost
	• orientuje se ve vývoji procesu evropské integrace po skončení 2. světové války • identifikuje základní svobody EU • rozpozná členské země EU	• Evropa a evropanství
	• orientuje se v dopadech začlenění ČR do EU a schengenského prostoru	• Česká republika a Evropa
	• orientuje se v hlavních globálních problémech současného světa • uvede na příkladu, jak lze realizovat zásady udržitelného rozvoje v běžném životě • rozpozná na konkrétních příkladech dopady globalizace na život občanů ČR	• hlavní globální problémy současnosti, možnosti jejich řešení • spotřeba surovin a energie, bohatství a chudoba • populační a sociální problémy • zhoršování kvality životního prostředí • lidská práva • terorismus • důsledky globalizace

6.9. Dějiny filozofie

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 4 (1-1-1-1)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Dějiny filozofie je vést žáky k tomu, aby se v životě uprostřed práce a každodenních starostí, tváří v tvář velkým dějinným převratům a katastrofám naší doby, nepřestávali pokoušet o samostatné zamyšlení nad problémy světa a věčnými otázkami lidského bytí, to vše při vědomí, že tu mohou poradit a pomoci myšlenky a díla myslitelů všech dob.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Dějiny filozofie jsou koncipovány jako samostatný vyučovací předmět vzhledem k humanitnímu zaměření školy a k přípravě žáků ke studiu na vysokých školách humanitních směrů. Filozofie poskytuje metodická a ideologická východiska ostatním společenským vědám, proto považujeme za přínosné učit její dějiny v přímé návaznosti na vyučovací předměty Dějepis, Česká a Světová literatura, Dějiny umění a Dějiny knižní kultury. Ve vyučovacím předmětu Dějiny filozofie je realizován obsahový okruh učiva *Člověk a svět* ze Společenskovědní vzdělávací oblasti. Vyučovací předmět je určen žákům všech čtyř ročníků.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- kriticky posuzovali skutečnost kolem sebe, přemýšleli o ní, tvořili si vlastní úsudek, nenechali se zmanipulovat;
- chtěli si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledali na ně v diskusi s jinými lidmi a i se sebou samými odpovědi;
- reflektovali vlastní hodnotový žebříček, uvědomovali si jeho kulturní podmíněnost.

STRATEGIE VÝUKY

Páteří výuky předmětu Dějiny filozofie je přehled dějin světového filozofického myšlení, kde používáme metody jednosměrné, dvojsměrné, vícesměrné i písemné komunikace a práce s verbálním textem (úryvky z filozofických děl). Používány jsou i prostředky výpočetní techniky. Metoda informačně-receptivní, která se realizuje zejména prostřednictvím výkladu, vysvětlení apod., je kombinována s metodou produktivní, a to např. prostřednictvím metody problémového výkladu. Při práci s textem využíváme především metodu slovní, v jejímž rámci se nabízejí metody

monologické (popis, vyprávění) a dialogické (diskuse). Žáci se učí kritickému hodnocení informací a rozvíjení myšlenkových operací.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Základní snahou je hodnocení žákova pokroku v dovednostech, které může tento předmět rozvíjet.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- faktografické znalosti – žáci prokáží základní orientaci ve faktografii probíraného učiva
- práce s verbálním a ikonickým textem, čtení s porozuměním, zpracování informací – žáci dokážou shrnout text, vyhledávat a třídit informace
- řešení problémů, filozofické uvažování – žáci využívají získané vědomosti a dovednosti k řešení filozofických a etických otázek
- komunikace, prezentace – žáci vhodně argumentují, výstižně a logicky vyjadřují své myšlenky
- spolupráce ve skupině, zapojení během hodin – žáci efektivně pracují ve skupinách a zapojují se do zadaných aktivit, vyvíjejí aktivitu
- příprava na hodiny – žáci plní samostatné práce, připravují se na hodinu, vyhledávají informace, píší filozofické úvahy

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- ústní zkoušení
- písemné didaktické testy
- samostatné úkoly (filozofické úvahy, práce s filozofickým textem)
- sebehodnocení žáků

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci pracují s učebnicemi, příručkami a další literaturou, orientují se ve službách knihoven, pracují s internetem
- žáci získávají informace z různých zdrojů – z textů verbálních a ikonických (obrázků, map) a kombinovaných (film) – kriticky tyto informace hodnotí a využívají (v mezích schopností a vzdělanostní úrovně žáka střední školy)
- žáci teoretické poznatky aplikují v praktických činnostech – referáty, prezentace
- žáci s porozuměním poslouchají mluvené projevy (výklad, přednášku), pořizují si poznámky
- žáci využívají ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- žáci sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímají hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- žáci znají možnosti svého dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívají i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice
- žáci získávají informace potřebné k řešení problémů z různých zdrojů
- žáci spolupracují při řešení problémů s jinými lidmi

Komunikativní kompetence

- žáci efektivně využívají dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální
- žáci používají s porozuměním odborný jazyk
- žáci prezentují vhodným způsobem svou práci a i sami sebe před známým i neznámým publikem

Personální a sociální kompetence

- žáci aktivně spolupracují při stanovování a dosahování společných cílů, rozhodují se na základě vlastního úsudku

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci respektují různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- žáci rozlišují své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnost, spoluvytvářejí je a chrání

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- žáci získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu
- žáci si uvědomují nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupují k získaným informacím, jsou mediálně gramotní

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- podtéma *morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita* je naplňováno ve všech čtyřech ročnících
- podtéma *stát, politický systém, politika, soudobý svět* se prolíná učivem všech čtyř ročníků

Člověk a životní prostředí

- reflexe problematiky přírody v evropském myšlení se projevuje v učivu 1. a 2. ročníku

Člověk a svět práce

- podtématu *význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart* se dotýká učivo ve 3. ročníku

Informační a komunikační technologie

- obsah toho průřezového tématu je realizován formami různých cvičení, samostatných prací, projektů, testů, vyhledávání informací, domácí přípravy aj. v rámci celého studia

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika • dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o praktických filozofických a etických otázkách • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem	• identifikuje na konkrétních příkladech „mezních situací“ zrod filozofického tázání • rozpozná odlišnosti základních historických podob nahlížení světa člověkem: mýtus, náboženství, umění, filozofie • odliší od sebe filozofickou a vědeckou reflexi skutečnosti • vymezí podstatu filozofie a původ filozofického tázání ve vztahu k údivu • určí základní kritéria vědeckého poznání • vymezí základy moderní vědy, identifikuje její úspěchy i negativní dopady, zvlášť zhodnotí její vztah k přírodě • rozliší od sebe společenské a přírodní vědy s ohledem na předmět jejich výzkumu, metody a charakter poznatků	• úvod do filozofie
	• používá vybraný pojmový aparát, odliší od sebe jednotlivé filozofické disciplíny	• základní filozofické pojmy
	• objasní kořeny indoevropské a čínské kultury a vysvětlí jejich význam • uvede hlavní odlišnosti od evropských přístupů	• filozofie staré Indie a Číny
	• chápe dějinný význam řecké filozofie jako jednoho z pilířů evropské civilizace • charakterizuje základní tematiku předsókratovské filozofie • identifikuje vliv Platónova učení o idejích a Aristotelovy systematické filozofie v dalším vývoji evropského myšlení	• milétští přírodní filozofové • Pýthagorás a pýthágorovci • Eleaté • Hérakleitos a přírodní filozofie 5. století • sofisté • Sókratés • Platón • Aristotelés
	• vysvětlí příčiny přesunu důrazu od spekulací o přírodě k etice • porozumí helénistickým fil. školám jako podobám hledání smyslu života v dynamicky se měnící době	• stoikové • epikurejci • skeptici • eklektici • novoplatónikové
	• objasní protiklad antického a křesťanského duchovního postoje • chápe význam křesťanství jako druhého nejvýznamnějšího pilíře evropské civilizace • charakterizuje hlavní rysy evr. myšlení	• vzestup křesťanství, periodizace středověké filozofie • filozofie období patristiky • učení církevních otců • Augustinus Aurelius

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
	• charakterizuje na příkladu názorů vybraných osobností středověkého myšlení hledání vzájemného vztah víry a rozumu • definuje hlavní téma středověké filozofie a zasadí ho do širšího kulturního a historického kontextu doby • postihne zásadní proměny představ o světě a významu člověka	• období scholastiky • raná scholastika (spor o univerzálie) • středověká arabská a židovská filozofie • vrcholná scholastika – Tomáš Akvinský • Dante Alighieri • pozdní scholastika – Roger Bacon, Duns Scotus, Vilém Occam

2. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o praktických filozofických a etických otázkách • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem	• identifikuje duchovní, ekonomické a politické příčiny duchovního obratu od středověku k novověku • chápe význam pozorování přírody a bezprostřední zkušenosti pro rozvoj vědy • odhalí kořeny návratu k antice v humanismu a renesanci • definuje nové právní a politické myšlení • zhodnotí význam reformace • vymezí nejdůležitější systémy přechodu mezi renesancí a barokem	• renesanční filozofie – Erasmus Rotterdamský • nové právní a politické myšlení – Niccolo Machiavelli, Thomas Hobbes, Thomas More • reformace – Martin Luther • nejdůležitější systémy přechodného období – Mikuláš Kusánský, Giordano Bruno, Francis Bacon
	• zhodnotí význam rozvoje experimentální vědy a matematických přístupů pro podobu novověkého fil. tázání • porozumí tematice poznání jako předmětu fil. reflexe • porozumí gnoseologii jako klíčové fil. disciplině a vymezí její nejvýznamnější problémy • charakterizuje fil. směry racionalismu a empirismu s ohledem na problematiku charakteru a zdrojů lidského poznání • objasní, proč se otázka pravdy mohla stát předmětem filozofické diskuse	• novověký racionalismus – René Descartes, Baruch Despinoza, Gottfried Wilhelm Leibniz • předchůdci anglického empirismu • osvícenství v Anglii – John Locke, George Berkeley, David Hume
	• zhodnotí historický význam idejí racionální výchovy, lidských a občanských svobod a právního státu pro rozvoj moderní občanské společnosti	• osvícenství ve Francii – Charles de Montesquieu, Voltaire, J. J. Rousseau, encyklopedisté
	• posoudí přínos Kantovy transcendentální filozofie • porozumí německému idealismu jako vrcholné formulaci myšlenky autonomie subjektu	• osvícenství v Německu – Immanuel Kant
	• objasní vazby mezi romantismem a německým idealismem • zhodnotí význam dialektického pohledu na svět • posoudí roli člověka v dějinách • identifikuje příčiny rozpadu pohegelovské evropské filozofie na linii scientistní a antropologickou	• německý romantismus • G. W. F. Hegel

3. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o praktických filozofických a etických otázkách • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem	• uvede hlavní znaky pozitivistického přístupu	• pozitivismus a novopozitivismus
	• objasní souvislosti mezi rozpadem Hegelovy školy a německým materialismem	• německý materialismus • marxismus
	• objasní vliv Nietzscheovy filozofie ve 20. století	• iracionalismus • filozofie života
	• zhodnotí význam kritického návratu ke Kantovi	• novokantovství
	• naznačí hlavní rysy moderních fil. směrů 20.století	• moderní fil. směry 20. století
	• identifikuje charakteristické znaky filozofie 20. století – pragmatismu, kritického racionalismu, strukturalismu, fenomenologie, filozofie existence a filozofické hermeneutiky	• filozofie života – Henry Bergson • pragmatismus • kritický racionalismus • strukturalismus • fenomenologie • filozofie existence filozofická hermeneutika
	• chápe nový pohled na člověka pod vlivem „hlubinné psychologie“	• hlubinná filozofie – Sigmund Freud, K. G. Jung

4. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o praktických filozofických a etických otázkách • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem	• doloží na příkladech, jak se proměňovalo chápání pojmu „příroda“ ve vývoji evropské filozofie a vědy • charakterizuje na příkladu vybraných osobností základní způsoby uchopení problematiky člověka ve filozofii 19. a 20. století	• člověk ve světě • historický vývoj evropské filozofie
	• zhodnotí zásadní význam antického rozlišení „mínění“ a „vědění“	• člověk a poznání
	• objasní na příkladu vybraných filozofů a jimi řešených problémů obsah pojmů: senzualizmus, empirismus, racionalismus, agnosticismus, skepticismus, dogmatismus, subjektivismus transcendentalismus	• poznání jako téma filozofie, gnozeologie
	• charakterizuje základní kritéria vědeckosti, na příkladech identifikuje prohlubující se propast mezi světem vědeckých teorií a přirozeným světem člověka	• principy vědeckého poznání, vědecká metoda • společenské vědy, jejich předmět a metody
	• rozliší základní koncepce pravdy	• pravda jako téma filozofie, teorie pravdy
	• popíše historický vývoj české filozofie	• přehled nejvýznamnějších myslitelů v kontextu s českými dějinami

6.10. Dějiny umění

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 4 (1-1-1-1)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Dějiny umění tvoří nedílnou součást komplexu humanitních předmětů vyučovaných na naší škole. Jeho hlavním cílem je utváření kladného vztahu k materiálním a duchovním uměleckým hodnotám. Poskytuje poznatky o vzniku a vývoji výtvarného umění, architektury, užitého umění a hudby od pravěku až po moderní umění v kontextu s historickým vývojem lidské společnosti.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací předmět Dějiny umění vychází ze vzdělávací oblasti Estetické vzdělávání. Žáci jsou seznamováni s vývojem umění a jeho dílčích odvětví v kontextu kulturně historického vývoje. Poznatky jsou zprostředkovány především prostřednictvím uměleckých děl nejvýznamnějších představitelů daných uměleckých slohů a historických období. Obsah učiva zahrnuje umění a jeho proměny od jeho počátků až do současnosti a významnou složku učiva tvoří vývoj umění a hudby na našem území. Do vyučovacího předmětu Dějiny umění jsou zahrnuty také dějiny hudby jednotlivých uměleckých a historických období.

Ve výuce dějin umění se vedle teoretického výkladu uplatňuje především názorný obrazový a zvukový doprovod a také exkurze, návštěvy výstav, galerií, muzeí a koncertů. Vyučovací předmět Dějiny umění tematicky i chronologicky navazuje na další humanitně zaměřené předměty, čímž dochází k propojování poznatků z oblasti dějin umění s poznatky získanými ve vyučovacích předmětech Dějepis, Světová literatura, Česká literatura a Dějiny filozofie.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli své estetické cítění a vytvářeli si pozitivní vztah k umění;
- chápali umění jako významnou a tvořivou součást života člověka a lidské společnosti;
- tolerovali individuální umělecké projevy jiných osob a také umělecká specifika různých skupin a kultur;
- chránili kulturní hodnoty ve svém okolí, pečovali o ně a podporovali v rámci svých možností vznik hodnot nových;
- získali přehled o kulturním dění nejen ve svém okolí;

- přenášeli poznatky z oblasti estetického vzdělávání do svého každodenního života.

STRATEGIE VÝUKY

Zadáváním referátů a skupinových prací vedeme žáky k vyhledávání adekvátních informačních zdrojů v oblasti umění a práci s nimi. Vedeme žáky k diskusím o umění obecně i konkrétních uměleckých dílech a tím ke schopnosti formulovat a obhájit svůj názor. Podněcujeme žáky k porovnávání teoretických poznatků o jednotlivých uměleckých směrech s konkrétními uměleckými díly. Vedeme žáky k propojování poznatků z dějin umění s poznatky z dějepisu, dějin filosofie, české a světové literatury a dalších vyučovacích předmětů. Poskytujeme žákům prostor k využití osvojených vědomostí při přípravách referátů, projektů, školních výstav, školní akademie, školního časopisu apod. Umožňujeme žákům co nejbližší kontakt s konkrétními uměleckými díly zařazováním exkurzí, návštěv výstav a muzeí do výuky. Ve výuce také využíváme audiovizuální techniku, především dataprojektory a interaktivní tabule, které žákům umožňují pracovat s názornými příklady uměleckých děl.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáci jsou předem seznámeni s kritérii hodnocení jejich výkonů a jsou vedeni také k objektivnímu sebehodnocení a hodnocení se navzájem.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- aktivita a spolupráce v hodinách
- příprava na hodiny
- plnění zadaných úkolů
- osvojení odborné terminologie
- úroveň komunikace a prezentace zpracovaných úkolů
- práce se zdroji informací
- celkový přístup k vyučovacímu předmětu

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- ústní zkoušení
- písemné didaktické testy
- referáty
- skupinové práce na zadané téma
- projekty

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému zápisu poznatků z výkladu
- při zpracovávání referátů a skupinových úkolů se žáci učí pracovat s různými druhy zdrojů informací, vybírat a zpracovávat informace podstatné ke splnění zadaného úkolu

- žáci při skupinových aktivitách hodnotí nejen výsledky, ale také práci svou i ostatních členů skupiny a posuzují vlastní pokrok
- žáci jsou vedeni k ověřování a porovnávání teoretických poznatků s konkrétními příklady uměleckých děl

Kompetence k řešení problémů

- žáci řeší zadané úkoly s využitím dříve získaných poznatků a osvojených dovedností

Komunikativní kompetence

- žáci v hodinách diskutují o probíraných tématech a představovaných uměleckých dílech, vyjadřují se kultivovaně a věcně, využívají osvojené pojmy a odbornou terminologii oboru

Personální a sociální kompetence

- žáci v hodinách spolupracují ve skupinách
- během diskusí o uměleckých dílech a jejich aspektech žáci vytvářejí argumenty pro obhájení vlastního názoru a přijímají a akceptují názory druhých

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci získávají povědomí o kulturních památkách nejen ve svém okolí, ale v rámci celé České republiky
- žáci poznávají způsoby péče o kulturní historické památky, její problémy a úskalí
- žáci se seznamují s různými kulturními institucemi, jejich náplní práce a významu pro společnost

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci využívají informační a komunikační technologie k domácí přípravě na hodiny, k získávání informací potřebných při zpracování referátů, vytváření projektů i skupinové práci
- žáci pracují s informačními technologiemi při vytváření prezentací a výstupů samostatných i skupinových prací
- učitel i žáci využívají v hodinách interaktivní tabuli a další audiovizuální techniku

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- podtéma *společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství* je realizováno v průběhu všech čtyř ročníků

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • samostatně vyhledává informace v této oblasti • orientuje se v nabídce kulturních institucí • (tyto výsledky z RVP jsou naplňovány v průběhu celého studia)	• vysvětlí pojem „umění“ a odliší jeho základní kategorie (malířství, sochařství, architektura, užité umění, odívání, lidové umění, hudba atd.) • vyjmenuje kulturní instituce působící v ČR, v regionu i ve světě, popíše jejich význam a přínos pro kulturu a umění, jejich ochranu a rozvoj	• pojem „umění“, jeho významy a charakteristické rysy • umění jako specifická výpověď o skutečnosti • základní kategorie a složky umění • kulturní instituce v ČR a regionu, jejich význam a zaměření, možnosti ochrany a rozvoje kultury a umění, využití pro veřejnost • světové instituce zaměřené na kulturu a umění
	• periodizuje pravěk • vysvětlí souvislosti vývoje životních podmínek, společnosti a myšlení s uměním • vysvětlí funkci uměleckých děl v období pravěku • charakterizuje znaky jeskynních maleb, megalitických staveb, keramiky, plastik • jmenuje významná pravěká naleziště na našem území i ve světě	• umění pravěku
	• určí časové rozmezí a kulturní centra v oblasti Mezopotámie • charakterizuje vztah vývoje společnosti, specifických životních podmínek a náboženství s uměním • identifikuje charakteristické znaky architektury a typy staveb • rozpozná rysy mezopotámského sochařství a užitého umění • popíše náměty a užité materiály mezopotámského umění	• umění starověku – Mezopotámie

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
	• určí časové rozmezí vývoje egyptského umění • charakterizuje egyptské umění v kontextu historického, společenského, náboženského a hospodářského vývoje • rozezná typické znaky architektury a základní typy staveb • orientuje se v námětech, materiálech a technikách malířství, sochařství a užitého umění • vysvětlí funkci egyptských uměleckých děl	• umění starověku – Egypt
	• časově vymezí a vyjmenuje významná kulturní centra daných oblastí • popíše charakteristické rysy uměleckých památek daných oblastí	• umění starověku – Indie, Čína, Japonsko
	• určí časové a místní vymezení předřeckých kultur • popíše vztah hospodářských a společenských podmínek a náboženských představ s uměním • identifikuje charakteristické znaky mykénského a krétského umění, užívané náměty, techniky a materiály	• umění předřeckých kultur
	• časově vymezí jednotlivá vývojová období řecké kultury a dějin • lokalizuje hlavní kulturní centra a dochované památky • vysvětlí souvislosti historického, hospodářského a společenského vývoje s proměnami řeckého umění • popíše vliv a odraz řecké mytologie v umění • charakterizuje hlavní rysy a vývoj řecké architektury, typy staveb a jejich funkce, použité materiály a postupy • charakterizuje hlavní rysy a vývoj řeckého sochařství a užitého umění, jeho náměty a techniky • používá terminologii spojenou s řeckým uměním • vyjmenuje významné osobnosti řeckého umění a jejich díla • posoudí přínos a vliv řeckého umění na vývoj dalších kultur • porovná rysy řeckého umění s uměním egyptským	• umění starověkého Řecka

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
	• orientuje se v periodizaci období římských dějin a kultury • vysvětlí souvislosti vývoje umění v kontextu římských dějin • určí kulturní centra a lokalizuje dochované památky • orientuje se v římské mytologii • charakterizuje znaky římské architektury, typy staveb a jejich funkci • charakterizuje hlavní znaky římského sochařství a malířství, náměty a techniky • používá terminologii oboru pro dané období • popíše vliv řeckého umění na umění římské a porovná je	• umění Etrusků a antického Říma
	• časově vymezí a lokalizuje umění křesťanské antiky • porovná rozdíly křesťanského a pohanského náboženství a jejich vliv na umění (funkce, náměty apod.) • identifikuje hlavní rysy raně křesťanského umění a porovná je s rysy umění římského	• umění raného středověku – křesťanská antika
	• časově vymezí a lokalizuje byzantské umění, popíše typické rysy byzantského umění (architektura a její typické prvky, mozaiky, ikony atd.) a vliv byzantského umění na další oblasti v kontextu evropských středověkých dějin • charakterizuje karolinské a ottonské umění, jejich hlavní rysy a historické souvislosti • charakterizuje umění kultur severní Evropy • charakterizuje umění arabských kultur a vliv islámu na umění	• středověké předrománské umění
	• orientuje se v historickém kontextu období Velké Moravy a jeho vlivu na umění na území VMŘ • určí hlavní rysy a projevy umění období Velké Moravy, změny po přijetí křesťanství, hlavní centra dané kultury a nejvýznamnější naleziště	• umění Velké Moravy

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
	• vymezí časově a lokálně románské umění • vysvětlí historické souvislosti s vývojem umění v Evropě i na našem území • charakterizuje typické rysy románské architektury, základní typy staveb, malířství a sochařství • popíše vliv církve na umění (typy staveb, náměty atd.) • používá terminologii spjatou s daným obdobím • vyjmenuje nejvýznamnější románské památky v Evropě i na našem území	• románské umění
	• vymezí časově i lokálně gotické umění • objasní specifika gotického umění v kontextu historického a společenského vývoje v Evropě a na našem území • rozezná a charakterizuje hlavní znaky gotické architektury, sochařství a malířství • postihne hlavní znaky gotické módy a užitého umění • porovná rysy gotického umění s uměním románským • posoudí specifika gotiky na našem území • vyjmenuje hlavní představitele gotického umění a nejvýznamnější gotické památky na našem území i v Evropě	• gotické umění

2. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
	• orientuje se v periodizaci a lokálním vymezení renesančního umění • posoudí historické a společenské změny a jejich vliv na umění • rozezná a identifikuje charakteristické rysy, techniky a náměty architektury, malířství, sochařství, uměleckého řemesla a módy období renesance a manýrismu • popíše přínos a specifika nejvýznamnějších představitelů renesančního umění a manýrismu a jejich děl • porovná umělecké rysy italské a zaalpské renesance • vysvětlí specifika vývoje umění v daném období na našem území • používá terminologii spojenou s renesančním uměním • vyjmenuje nejvýznamnější památky a díla renesance	• renesanční umění
	• zasadí umění baroka do časového, historického a společenského kontextu • charakterizuje hlavní znaky barokní architektury, malířství a sochařství v jednotlivých etapách a kulturních centrech • rozezná typické rysy barokního uměleckého řemesla a módy • vyjmenuje nejvýznamnější představitele barokního umění, identifikuje specifika jejich tvorby, nové náměty a techniky, jejich nejvýznamnější díla • porovná barokní umění a rokoko • určí představitele a projevy baroka na našem území • vyjmenuje a charakterizuje autory a díla barokní hudby	• barokní umění

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
	• časově a lokálně vymezí umění klasicismu a empíru • orientuje se v událostech období klasicismu na našem území i v Evropě • charakterizuje typické znaky klasicistní architektury, malířství sochařství a užitého umění a jejich odlišnosti v různých oblastech • porovná hlavní znaky klasicismu a empíru • vyjmenuje a charakterizuje hlavní představitele období klasicismu a jejich díla na našem území i ve světě • vyjmenuje a charakterizuje nejvýznamnější představitele a díla z oblasti hudby daného období	• klasicismus, empír
	• určí časové a lokální vymezení romantismu • posoudí romantismus z hlediska historického a literárního kontextu • rozezná a popíše charakteristické znaky architektury, malířství a sochařství romantismu • vyjmenuje a charakterizuje hlavní představitele romantismu a jejich díla • vyjmenuje a charakterizuje hlavní představitele z oblasti hudby daného směru	• romantismus

3. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
	• určí časové a lokální vymezení realismu v souvislostech s historickým a společenským vývojem • charakterizuje hlavní znaky realismu v umění v jednotlivých oblastech • charakterizuje typické představitele realismu v umění a hudbě a jejich nejvýznamnější díla • porovná realismus a naturalismus	• realismus
	• orientuje se v kulturních souvislostech doby a umění impresionismu a postimpresionismu • charakterizuje typické rysy umění impresionismu a postimpresionismu a porovná je s rysy tradičního umění • rozezná a charakterizuje hlavní představitele obou směrů a jejich díla • posoudí přínos a vliv obou směrů na další umělecké směry	• impresionismus, postimpresionismus
	• vysvětlí souvislosti společenského a kulturního vývoje s uměním daných směrů • popíše změny a nové možnosti v architektuře • rozezná a porovná hlavní rysy architektury průmyslové revoluce a historizujících slohů • vyjmenuje a charakterizuje nejvýznamnější památky obou směrů	• architektura průmyslové revoluce a historizující slohy
	• identifikuje hlavní rysy umění symbolismu a secese • vyjmenuje a charakterizuje typické představitele obou směrů a jejich díla	• symbolismus a secese

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
	• vysvětlí vývoj uměleckých směrů v souvislostech s historickým a kulturním vývojem v Evropě a ve světě v daném období • rozezná charakteristické rysy jednotlivých uměleckých směrů (expresionismu, kubismu, futurismu, konstruktivismu, dadaismu, surrealismu, fauvismu, funkcionalismu ad.) • vyjmenuje a charakterizuje hlavní představitele jednotlivých směrů a jejich nejvýznamnější díla • orientuje se vývoji užitého umění a módy daného období • vyjmenuje a charakterizuje nejvýznamnější představitele a díla z oblasti hudby	• umění 1. poloviny 20. století

4. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
	• vysvětlí vliv válečných a poválečných událostí na umění u nás i ve světě • charakterizuje a porovná hlavní rysy a projevy v architektuře, sochařství, malířství, užitém umění a módě jednotlivých směrů (abstraktního expresionismu, konceptualismu, socialistického realismu, op-artu, pop-artu, kinetického umění, land artu, body artu ad.) • rozezná typické prvky postmoderní architektury, malířství a sochařství • orientuje se ve vývoji designu a fotografie • charakterizuje nejvýznamnější zástupce a díla daných směrů • orientuje se ve vývoji umění daného období a jeho specifik na našem území	• umění 2. poloviny 20. století

6.11. Základy přírodních věd

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 4 (2-2-0-0)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Základy přírodních věd se zaměřuje na okruh témat spojených se zkoumáním přírody. Dává žákům základ pro lepší porozumění zákonitostem přírodních procesů, které probíhají v živé i neživé přírodě, a jejich aplikaci v praktickém životě, jako je například dodržování zásad zdravého životního stylu nebo vyhýbání se záporným vlivům na životní prostředí.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Přírodovědné vzdělávání a obsahových okruhů Fyzikální, Chemické, Biologické a ekologické vzdělávání. Vyučuje se v prvních dvou ročnících studia. Žáci se v něm seznamují s vybranými kapitolami z fyziky, chemie a biologie. Tyto jinak samostatně se vyskytující přírodovědné předměty jsou integrovány v jeden jediný z důvodu výrazného humanitního zaměření školy. Proto je také chemické vzdělávání realizováno ve variantě B a fyzikální vzdělávání ve variantě C, které jsou charakteristické svou nižší náročností.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- kladli sami sobě otázky o okolním světě a vyhledávali k nim relevantní, na důkazech zaměřené, odpovědi;
- měli odpovědný vztah ke zdraví svému i zdraví ostatních lidí;
- porozuměli souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem životního prostředí a upřednostňovali chování, které preferuje co nejefektivnější využívání zdrojů;
- měli kladný vztah k životnímu prostředí a jeho jednotlivým složkám a vyhýbali se jeho úmyslnému poškozování.

STRATEGIE VÝUKY

Základní výukovou metodou je výklad, který je ovšem doplňován či prokládán aktivizujícími formami výuky, jako jsou diskuse, samostatná práce žáků a projektová výuka, případně jsou zařazeny besedy s odborníky či mimoškolní akce, čímž se snažíme podporovat u žáků otevřené a kritické myšlení a logické uvažování. Žáci také v průběhu roku vytvářejí a předkládají referáty na vybraná témata, což vede k jejich zdokonalování ve vyhledávání z informačních zdrojů,

procvičování práce s informačními technologiemi, a zároveň se kultivují jejich prezentační dovednosti a schopnost vyjadřovat své názory.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- faktografické znalosti
- praktické dovednosti
- aktivita a spolupráce v hodinách

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- písemné zkoušení (testy a písemné práce)
- ústní zkoušení
- žákovské referáty (jejich hodnocení se řídí celoškolními kritérii)
- práce v hodinách

Do procesu hodnocení jsou zapojeni i sami žáci ve snaze vést je k objektivnímu hodnocení práce vlastní i druhých.

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci zpracovávají přírodovědné učivo do referátů, ve kterých efektivně vyhledávají a zpracovávají informace z různých informačních zdrojů
- na kontroverzních tématech učiva se žáci učí jak diskutovat, argumentovat a zároveň naslouchat názorům druhých
- žáci jsou vedeni k tomu, aby svou práci sami a vzájemně hodnotili a byli tím pádem schopni objektivní (sebe)reflexe

Kompetence k řešení problémů

- výuku zaměřujeme na témata využitelná v běžné životní praxi žáka tím, že řešíme problémy ze skutečného života
- využíváme také metod problémového a projektového vyučování, při kterých žáci samostatně řeší problémy komplexního rázu
- učíme žáky samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat a vyvozovat z nich závěry

Komunikativní kompetence

- žáci dostávají prostor tvořit a hlavně prezentovat referáty, kde si mohou zdokonalovat své schopnosti uvádět fakta do souvislostí a propojovat do širších celků poznatky z různých oblastí

- do výuky zařazujeme diskuse, během nichž se žáci učí formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory v logickém sledu, naslouchat promluvám druhých, vhodně a přiměřeně na ně reagovat a přitom respektovat názory jiných lidí

Personální a sociální kompetence

- žáci často pracují ve skupině, kde se učí vzájemné spolupráci a respektu, zodpovědnosti za odvedení svého úkolu v rámci týmu a ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci jsou vedeni k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů a snaze o jejich zlepšení
- do výuky zařazujeme i zásady poskytnutí první pomoci a zvládání krizových situací ohrožujících život a zdraví člověka

Matematické kompetence

- žáci na základě řešení fyzikálních či chemických úloh aplikují matematické postupy

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci jsou vedeni k využívání informačních technologií, k vyhledávání a zpracovávání informací pro referáty a samostatné domácí práce

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Člověk a životní prostředí

- podtéma *biosféra v ekosystémovém pojetí* je realizováno v 1. ročníku v rámci výuky ekologie a ochrany životního prostředí
- podtéma *současné globální, regionální a lokální problémy* se vyučuje v 1. ročníku ve výuce ekologie a ochrany životního prostředí
- podtéma *možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje* se řeší v 1. ročníku ve výuce ekologie a ochrany životního prostředí

Člověk a svět práce

- v rámci učiva obou ročníků je realizováno podtéma *technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností*

Informační a komunikační technologie

- obsah tohoto průřezového tématu je realizován formou prezentací, které žáci připravují k různým probíraným tématům v rámci obou ročníků

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu • určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají • určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly • vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie • určí výslednice sil působících na těleso • aplikuje Pascalův a Archimedův zákon při řešení úloh	• rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu • určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají • určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly • vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie • určí výslednice sil působících na těleso • aplikuje Pascalův a Archimedův zákon při řešení úloh	**Mechanika** • pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici • Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace • mechanická práce a energie • posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil • tlakové síly a tlak v tekutinách
• vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny • popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů • popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi	• vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny • popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů • popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi	**Termika** • teplota, teplotní roztažnost látek • teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa • tepelné motory • struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství
• popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj • řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona • popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN • určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem • popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice	• popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj • řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona • popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN • určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem • popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice	**Elektřina a magnetismus** • elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče • elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče • magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce • vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem
• rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření • charakterizuje základní vlast-	• rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření • charakterizuje základní vlastnosti zvuku	**Vlnění a optika** • mechanické kmitání a vlnění • zvukové vlnění • zrcadla a čočky, oko

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
nosti zvuku • chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu • charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích • řeší úlohy na odraz a lom světla • řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami • vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad • popíše význam různých druhů elektromagnetického záření	• chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu • charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích • řeší úlohy na odraz a lom světla • řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami • vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad • popíše význam různých druhů elektromagnetického záření	• druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření
• popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu • popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony • vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením • popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru	• popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu • popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony • vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením • popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru	**Fyzika atomu** • model atomu, laser • nukleony, radioaktivita, jaderné záření • jaderná energie a její využití
• charakterizuje Slunce jako hvězdu • popíše objekty ve sluneční soustavě • uvede příklady základních typů hvězd	• charakterizuje Slunce jako hvězdu • popíše objekty ve sluneční soustavě • uvede příklady základních typů hvězd	**Vesmír** • Slunce, planety a jejich pohyb, komety • hvězdy a galaxie
• vysvětlí základní ekologické pojmy • charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu • uvede příklad potravního řetězce • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	• vysvětlí základní ekologické pojmy • charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu • uvede příklad potravního řetězce • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	**Ekologie** • základní ekologické pojmy • ekologické faktory prostředí • potravní řetězce • koloběh látek v přírodě a tok energie • typy krajiny

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí • popíše způsoby nakládání s odpady • charakterizuje globální problémy na Zemi • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	• popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí • popíše způsoby nakládání s odpady • charakterizuje globální problémy na Zemi • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	**Člověk a životní prostředí** • vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím • dopady činností člověka na životní prostředí • přírodní zdroje energie a surovin • odpady • globální problémy • ochrana přírody a krajiny • nástroje společnosti na ochranu životního prostředí • zásady udržitelného rozvoje • odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí
• charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny • charakterizuje nejdůležitější přírodní látky • popíše vybrané biochemické děje	• charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny • charakterizuje nejdůležitější přírodní látky • popíše vybrané biochemické děje	**Biochemie** • chemické složení živých organismů • přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory • biochemické děje

2. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi • vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života • vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou • charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly • uvede základní skupiny organismů a porovná je • objasní význam genetiky • popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu • uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence	• charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi • vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života • vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou • charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly • uvede základní skupiny organismů a porovná je (rostliny – popíše stavbu částí rostlinného těla a chápe jejich význam, vysvětlí podstatu fotosyntézy a její důležitost pro život, uvede příklady nahosemenných a krytosemenných rostlin a uvede rozdíly mezi nimi, dle morfologických znaků rozliší hlavní čeledi rostlin a pozná zástupce • živočichové – vysvětlí přizpůsobení živočichů životnímu prostředí, porovná vnitřní a vnější stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů, určí vybrané zástupce ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců • objasní význam genetiky (chápe podstatu přenosu dědičných informací, rozlišuje pojmy gen a alela, vyjmenuje příčiny některých dědičných chorob, uvědomuje si možnosti využití znalostí z genetiky v praxi, vysvětlí pojmy genové inženýrství, klonování a geneticky upravené potraviny a důvod, proč jsou kontroverzní) • popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav, jejich nemoci, způsoby prevence a zásady první pomoci	**Základy biologie** • vznik a vývoj života na Zemi • vlastnosti živých soustav • typy buněk • rozmanitost organismů a jejich charakteristika • botanika • zoologie • biologie člověka (soustava kosterní, svalová, oběhová, mízní, dýchací, kožní, trávicí, vylučovací, nervová, smyslová, hormonální a pohlavní) • dědičnost a proměnlivost • biologie člověka **Zdraví a nemoc**

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
	• kosterní soustava – pojmenuje základní kosti a určí jejich polohu na kostře • svalová soustava • oběhová soustava – vysvětlí složení krve a rozlišuje krevní skupiny, objasní mechanismus krevního oběhu, rozpozná vnější projevy srdeční činnosti • mízní soustava – objasní funkci mízy a mízních orgánů • dýchací soustava – popíše jednotlivé části dýchací soustavy, aplikuje první pomoc při zástavě dechu • trávicí soustava – vyjmenuje nezbytné živiny pro člověka, jak je tělo využívá a získává z nich energii, diskutuje o energetických hodnotách potravin • vylučovací soustava – vysvětlí mechanismus tvorby moči v těle • kožní soustava – popíše jednotlivé části kůže, vysvětlí její význam pro člověka • nervová soustava – popíše rozdíly mezi nepodmíněným a podmíněným reflexem a uvádí příklady, objasní vyšší nervovou činnost • smyslové orgány – vysvětlí princip přenosu informací • hormonální soustava – vyjmenuje nejdůležitější hormony a vysvětlí jejich vliv na řízení organismu • pohlavní soustava – popíše jednotlivá období nitroděložního vývoje jedince • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu • uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence	

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek • popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby • zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin • popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků • popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi • vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení • vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí • provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	• dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek • popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby • zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin • popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků • popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi • vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení • vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí • provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	**Obecná chemie** • chemické látky a jejich vlastnosti • částicové složení látek, atom, molekula • chemická vazba • chemické prvky, sloučeniny • chemická symbolika • periodická soustava prvků • směsi a roztoky • chemické reakce, chemické rovnice • výpočty v chemii
• vysvětlí vlastnosti anorganických látek • tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin • charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	• vysvětlí vlastnosti anorganických látek • tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin • charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	**Anorganická chemie** • anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli • názvosloví anorganických sloučenin • vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi
• charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy • uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	• charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy • uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	**Organická chemie** • vlastnosti atomu uhlíku • základ názvosloví organických sloučenin • organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • dovede posoudit vliv pracovních podmínek • a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat • jejich nežádoucí důsledky • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • diskutuje a argumentuje o etice • v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel	• uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu • dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel	**Péče o zdraví** **Zdraví** • činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. • duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví • odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu • partnerské vztahy; lidská sexualita • prevence úrazů a nemocí • mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	• dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	**Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí** • osobní život a zdraví ohrožující situace • mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) • základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) **První pomoc** • úrazy a náhlé zdravotní příhody • poranění při hromadném zasažení obyvatel • stavy bezprostředně ohrožující život

6.12. Matematika

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 9 (2-2-3-2)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Matematika je dát žákům ucelený přehled o základních matematických tématech a ukázat také jejich souvislost a aplikaci v různých odvětvích lidské činnosti – např. ekonomii, fyzice a informatice.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací předmět Matematika si klade za hlavní cíl obsáhnout celou vzdělávací oblast Matematického vzdělávání z Rámcového vzdělávacího programu. Struktura oblasti Matematického vzdělávání odpovídá nárokům žáků na obecný přehled v oblasti matematiky, výsledky vzdělávání jsou tudíž ve většině kapitol shodné s výsledky v Rámcovém vzdělávacím programu. S ohledem na budoucí povolání žáků je větší důraz kladen na finanční matematiku a statistiku.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- měli kladný vztah k matematice;
- byli schopni rozlišit, které kapitoly matematiky využijí v běžném životě a které slouží k všeobecnému přehledu v oblasti matematiky;
- chápali matematiku jako pomocníka v běžném životě a efektivně ji využívali (např. při odhadu ceny nákupu, plánování dovolené);
- chápali matematiku jako pomocníka v profesionálním životě a efektivně ji využívali (např. při odhadu mzdy).

STRATEGIE VÝUKY

Na úrovni znalostí jsou žáci vzděláváni převážně za pomoci výkladu. Pokud to předchozí znalosti žáků dovolují, jsou taktéž použity aktivizující metody řešení problémů (např. sokratovský rozhovor) a další moderní metody.

Ve většině ročníků je k výuce využívána interaktivní tabule a různé počítačové programy. Ve třídách, kde tato možnost není, je pro graficky náročnější partie matematiky využit zpětný projektor. Pro náročnější kapitoly je používán počítač a žáci mají možnost příslušné programy zapojit při řešení domácích úkolů.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáci jsou předem seznámeni s klasifikačním řádem školy a obecnými kritérii hodnocení ve vyučovacím předmětu Matematika.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- schopnost řešit příklady na dané téma
- porozumění novému, případně náročnějšímu tématu
- snaha a aktivní zapojení do hodin

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- průběžné písemné práce
- čtvrtletní kontrolní práce
- domácí úkoly
- práce v hodině
- případně referáty na daná matematická témata

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci s porozuměním poslouchají mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.) a pořizují si poznámky při výkladu učitele
- žáci využívají ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí při skupinové práci, případně u písemné práce, při které je povolena literatura, sešit
- žáci sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení – krátkodobě sebehodnocením u skupinové práce, dlouhodobě sebehodnocením na konci pololetí
- žáci přijímají hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí při skupinové práci – od spolužáků, při písemné práci, domácích úkolech a práci v hodině od učitele

Kompetence k řešení problémů

- žáci porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získají informace potřebné k řešení problému, navrhnou způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky při řešení úloh z matematiky
- žáci uplatňují při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- žáci volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívají zkušeností a vědomostí nabytých dříve při skupinové práci, domácích úkolech
- žáci spolupracují při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení) při skupinové práci

Komunikativní kompetence

- žáci dodržují jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

- žáci zaznamenávají písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí při výkladu učitele, referátech studentů
- žáci chápou výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, např. při používání specializovaných počítačových programů

Personální a sociální kompetence

- žáci pracují v týmu a podílejí se na realizaci společných pracovních a jiných činností při skupinové práci
- žáci podněcují práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažují návrhy druhých při skupinové práci
- žáci přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhají předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým při skupinové práci

Matematické kompetence

- žáci správně používají a převádějí běžné jednotky při řešení úloh
- žáci používají pojmy kvantifikujícího charakteru ve výrocích
- žáci provádějí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- žáci nacházejí vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, vymezují je, popisují a správně používají pro dané řešení úloh
- žáci čtou a vytvářejí různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- žáci aplikují znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru v planimetrii a stereometrii
- žáci efektivně aplikují matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií při řešení vybraných úloh
- žáci pracují s běžným základním a aplikačním programovým vybavením při řešení vybraných úloh
- žáci se učí používat nové aplikace při řešení úloh za pomocí počítače – kreslení grafů funkcí, řešení rovnic, geometrie

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Člověk a svět práce

- Podtéma „pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností“ rozpracováváme v rámci učiva ve 4. ročníku, a to ve dvou případech. V prvním případě žáci s využitím pojmů finanční matematiky reflektují daňovou a platovou problematiku v oborech možného pracovního uplatnění. V druhém případě žáci

statistické pojmy a výpočty aplikují na vybrané příklady ze studijního oboru nebo oboru zvažovaného dalšího vzdělávání.

Informační a komunikační technologie

- v průběhu celého studia žáci využívají počítač při řešení vybraných úloh a vybraných domácích úkolů

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• provádí aritmetické operace v R • používá různé zápisy reálného čísla • znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose • porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly	• provádí aritmetické operace v R • používá různé zápisy reálného čísla • znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose • porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly	**Operace s čísly** • číselný obor R • aritmetické operace v číselných oborech R • různé zápisy reálného čísla • reálná čísla a jejich vlastnosti
• používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam • zapíše a znázorní interval • provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik) • řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání	• používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam • zapíše a znázorní interval • provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik) • řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání	• absolutní hodnota reálného čísla • intervaly jako číselné množiny • operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik) • užití procentového počtu
• provádí operace s mocninami a odmocninami • řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• provádí operace s mocninami a odmocninami • řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním • odmocniny • slovní úlohy

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu • provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny • provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců • rozkládá mnohočleny na součin • určí definiční obor výrazu • sestaví výraz na základě zadání • modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu • provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny • provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců • rozkládá mnohočleny na součin • určí definiční obor výrazu • sestaví výraz na základě zadání • modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	**Číselné a algebraické výrazy** • číselné výrazy • algebraické výrazy • mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami • definiční obor algebraického výrazu • slovní úlohy

2. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů • pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě • aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic • určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic • určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty • přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak • sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů • pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě • aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic • určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic • určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty • přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak • sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	**Funkce** • pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce - vlastnosti funkce • lineárně lomená funkce • kvadratická funkce • exponenciální funkce • logaritmická funkce • logaritmus a jeho užití • věty o logaritmech • úprava výrazů obsahujících funkce • slovní úlohy

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní • určí definiční obor rovnice a nerovnice • řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění • řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli • řeší rovnice v součinovém a podílovém tvaru • řeší jednoduché logaritmické rovnice • řeší jednoduché exponenciální rovnice • vyjádří neznámou ze vzorce • užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice • užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní • určí definiční obor rovnice a nerovnice • řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění • řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli • řeší rovnice v součinovém a podílovém tvaru • řeší jednoduché logaritmické rovnice • řeší jednoduché exponenciální rovnice • vyjádří neznámou ze vzorce • užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice • užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	**Řešení rovnic a nerovnic** • úpravy rovnic • lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou • rovnice s neznámou ve jmenovateli • rovnice v součinovém a podílovém tvaru • kvadratická rovnice a nerovnice • vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice • soustavy rovnic, nerovnic • logaritmické rovnice • exponenciální rovnice • grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • vyjádření neznámé ze vzorce • slovní úlohy
• vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce • určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky • pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti • pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti • užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání	• vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce • určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky • pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti • pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti • užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání	**Posloupnosti a finanční matematika** • poznatky o posloupnostech • aritmetická posloupnost • geometrická posloupnost • slovní úlohy

3. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka • užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu • řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách • graficky rozdělí úsečku v daném poměru • graficky změní velikost úsečky v daném poměru • využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách • popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka • užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu • řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách • graficky rozdělí úsečku v daném poměru • graficky změní velikost úsečky v daném poměru • využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách • popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	**Planimetrie** • planimetrické pojmy • polohové vztahy rovinných útvarů • metrické vlastnosti rovinných útvarů • Euklidovy věty • množiny bodů dané vlastnosti • rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary • trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) • shodná zobrazení rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění • podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění • shodnost a podobnost

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu • určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody • graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel • určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů • s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech	• užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu • určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody • graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel • určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů • s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech	**Goniometrie a trigonometrie** • orientovaný úhel • goniometrické funkce • věta sinová a kosinová • goniometrické rovnice • využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku • úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce
• určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky • užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru • provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů) • užije grafickou interpretaci operací s vektory • určí velikost úhlu dvou vektorů • užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů • určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině • určí polohové vztahy bodů a	• určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky • užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru • provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů) • užije grafickou interpretaci operací s vektory • určí velikost úhlu dvou vektorů • užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů • určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině • určí polohové vztahy bodů a	**Analytická geometrie** • souřadnice bodu • souřadnice vektoru • střed úsečky • vzdálenost bodů • operace s vektory • přímka v rovině • polohové vztahy bodů a přímek v rovině • metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
přímek v rovině a aplikuje je v úlohách • určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	přímek v rovině a aplikuje je v úlohách • určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
• určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin • určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin • určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin • charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části • určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie • využívá sítě tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa • aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru	• určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin • určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin • určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin • charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části • určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie • využívá sítě tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa • aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru	**Stereometrie** • polohové vztahy prostorových útvarů • metrické vlastnosti prostorových útvarů • tělesa a jejich sítě • složená tělesa • výpočet povrchu, objemu těles, složených těles

4. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání • používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů • provádí výpočty finančních záležitostí změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání • používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů • provádí výpočty finančních záležitostí změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	**Posloupnosti a finanční matematika** • finanční matematika • slovní úlohy • využití posloupností pro řešení úloh z praxe
• řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla) • užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací • počítá s faktoriály a kombinačními čísly • užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla) • užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací • počítá s faktoriály a kombinačními čísly • užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	**Kombinatorika** • faktoriál • variace, permutace a kombinace bez opakování • variace s opakováním • počítání s faktoriály a kombinačními čísly • slovní úlohy

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů • užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu • určí pravděpodobnost náhodného jevu • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů • užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu • určí pravděpodobnost náhodného jevu • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	**Pravděpodobnost v praktických úlohách** • náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu • náhodný jev • opačný jev, nemožný jev, jistý jev • množina výsledků náhodného pokusu • nezávislost jevů • výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu • aplikační úlohy
• užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku • určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku • sestaví tabulku četností • graficky znázorní rozdělení četností • určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil) • určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka) • čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	• užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku • určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku • sestaví tabulku četností • graficky znázorní rozdělení četností • určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil) • určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka) - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	**Statistika v praktických úlohách** • statistický soubor, jeho charakteristika • četnost a relativní četnost znaku • charakteristiky polohy • charakteristiky variability • statistická data v grafech a tabulkách • aplikační úlohy

6.13. Zeměpis

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 2 (2-0-0-0)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Zeměpis je rozšířit celkový rozhled žáků v hlavních přírodních, sociálních a hospodářských podmínkách života lidí v České republice, Evropě i na dalších kontinentech.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací předmět Zeměpis nevychází z Rámcového vzdělávacího programu. Výsledky vzdělávání tohoto povinného vyučovacího předmětu jsou však v souladu s cíli odborného vzdělávání a vychází z potřeb naší školy. Učivo Zeměpisu spolu s poznatky z ostatních vyučovacích předmětů vytváří celistvý obraz přírodních, hospodářských a sociálních poměrů naší země i ostatních regionů. Učivo vyučovacího předmětu Zeměpis obsahuje okruhy: Česká republika, Evropa, ostatní kontinenty. V rámci hodin opakujeme a rozšiřujeme učivo ze základní školy. Důraz je kladen na fyzicko-geografické podmínění společenských a ekonomických okolností v různých regionech. Vyučovací předmět Zeměpis je určen žákům prvního ročníku.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- rozuměli souvislostem mezi přírodními podmínkami a společensko-ekonomickými okolnostmi v různých regionech;
- měli povědomí o civilizačních rizicích, cítili spoluzodpovědnost za kvalitu života na zemi a vztah lidí k přírodnímu a společenskému prostředí;
- poznávali kulturu jiných národů ve srovnání s vlastním regionem;
- nahlíželi na politickou situaci ve světě s tolerancí k ostatním národům a schopností uvážit jejich hlediska

STRATEGIE VÝUKY

Ve výuce používáme prezentace, učebnice, atlasy, nástěnné mapy, slepé mapy, audiovizuální techniku, případně další informační zdroje. Pro opakování a rozšiřování učiva zadáváme žákům referáty a využíváme metody skupinové práce.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Důraz klademe na schopnost aplikovat poznatky v praxi při hodnocení fyzicko-geografické, ekonomicko-geografické a politicko-sociální situace jednotlivých států, na porozumění mezinárodních vztahů.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- orientace v mapě
- faktografické znalosti
- obsah a forma prezentace vybraného či zadaného tématu podle předem daných kritérií
- aktivita v hodinách

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- určování zeměpisné polohy místa na mapě
- testy
- ústní zkoušení
- referát

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- vedeme žáky k využívání různých informačních zdrojů, sebehodnocení a hodnocení druhých

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům úkoly, ve kterých zvažují možnosti řešení celosvětových problémů, snaží se identifikovat a analyzovat problémy současného světa

Komunikativní kompetence

- formou referátů učíme žáky prezentovat své myšlenky a diskutovat s ostatními

Personální a sociální kompetence

- vedeme žáky k práci ve skupinách, k prosazování svého názoru a respektování názorů druhých

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci se seznamují s kulturními hodnotami jednotlivých národů prostřednictvím obrazových materiálů, ve světle získaných a upevněných znalostí uvažují o aktuálních otázkách mezinárodního dění

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- v hodinách využíváme audiovizuální techniku a podporujeme žáky v používání informačních technologií při přípravě referátů

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- v učivu vyučovacího předmětu Zeměpis jsou realizována podtémata *stát*, *politický systém* a *soudobý svět*

Člověk a životní prostředí

- vybrané části učiva (geografická poloha, podnebí, chráněná území atd.) poskytují žákům poznatky, které jsou nezbytné k pochopení *současných globálních i regionálních problémů životního prostředí*

Člověk a svět práce

- v rámci učiva jsou částečně realizována podtémata *trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy (...)* a *nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí*

Informační a komunikační technologie
obsah tohoto průřezového tématu je realizován formou referátů vytvářených pomocí počítačových programů

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
	• charakterizuje zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky, určuje sousední státy • orientuje se v přírodních podmínkách České republiky, popíše povrch a jeho členění, vznik a vývoj reliéfu • určuje a vyhledává na mapě hlavní horopisné celky, charakterizuje podnebí a vodstvo • uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva a sídel v České Republice • posoudí funkci jednotlivých regionů České republiky • zhodnotí historické a aktuální aspekty geografické polohy ČR v rámci Evropy • specifikuje dopad politických a ekonomických změn na územní organizaci společnosti po vstupu do Evropské unie	**Česká republika** • ČR na mapě Evropy • přírodní podmínky ČR • obyvatelstvo a sídla ČR • hospodářství ČR • oblasti ČR • Česká republika jako člen Evropské unie a dalších mezinárodních organizací
	• určuje a pojmenuje strukturu základních složek a prvků přírodní sféry • rozlišuje přírodní zóny a oblasti • uplatňuje na konkrétních příkladech znalosti obecných zákonitostí přírodní sféry • zhodnotí působení přírodní sféry na rozvoj společnosti • popíše strukturu sociálně geografické sféry • popíše polohu a rozložení hlavních jader sféry • na příkladech ukáže charakteristické problémy makroregionu • podle zvolených kritérií rozdělí makroregion do celků nižšího řádu • objasní příčiny a důsledky základních problémů makroregionů • zhodnotí z různých hledisek význam makroregionu ve světě	**Evropa a ostatní kontinenty** • Evropa; Asie; Severní a Jižní Amerika; Afrika; Austrálie a Oceánie; Antarktida a polární oblasti; oceány a moře • přírodní poměry • obyvatelstvo a sídla • hospodářství • kulturní a politické prostředí

6.14. Tělesná výchova

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 8 (2-2-2-2)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Tělesná výchova je vést žáky k poznávání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Při výuce si žáci zvykají na různé sociální role vyžadující spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, dodržování pravidel fair play i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i ostatních.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví. Hlavní součástí jsou sportovní a pohybové hry, atletika a gymnastika. V rámci sportovních kurzů probíhá výuka lyžování a také turistika a sporty v přírodě. Nedílnou součástí je i získávání teoretických poznatků z oblasti sportu.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby si žáci:

- vypěstovali radost z pohybu, která je povede k samostatnému, celoživotnímu rozšiřování pohybových dovedností a k minimalizaci negativních vlivů současného způsobu života.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka probíhá v oddělených skupinách chlapců a dívek. V případě malého počtu žáků dochází ke spojování žáků z více ročníků do jedné skupiny. Jsou vytvořeny dva bloky (1. + 2. ročník a 3. + 4. ročník). Výuku realizujeme ve dvou tělocvičnách a na školním hřišti, kde je k dispozici atletický ovál se sektory a víceúčelové hřiště. Podle potřeby je realizována i zdravotní tělesná výchova.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Při hodnocení klade vyučující důraz na snahu, samostatnost a schopnost sebereflexe. Známka je proto z větší části tvořena snahou a schopností zlepšovat se a z menší části pak výkonem.

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení základních pohybových dovedností, k samostatnému hodnocení jejich možností, výkonů a pokroků tak, aby je byli schopni porovnat s hodnotami běžné populace, spolužáků, výkonnostních sportovců; správným ohodnocením jejich pohybových schopností a dovedností motivuje žáky k vytváření dalších cílů v procesu učení

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme různé modelové situace, ve kterých se žáci snaží orientovat a hledat nejlepší řešení; přidělením role rozhodčího učí žáky jednat přiměřeně ve vypjatých situacích, vyjádřit svoje názory, hájit své stanovisko a vždy zachovávat pravidla fair play

Komunikativní kompetence

- vedeme žáky k využití různých signálů a dalších komunikačních prostředků při spolupráci v týmu
- vyžadováním správného názvosloví vychováváme žáky k přesnému, jednoznačnému a srozumitelnému vyjadřování
- zapojením do procesu rozhodování vedeme žáky k rozeznání gestikulace rozhodčího a ke správné reakci na ni

Personální a sociální kompetence

- podporujeme a navozujeme takové situace, které vedou žáky ke spolupráci s ostatními
- vyžadujeme dodržování pravidel fair play; nedodržování těchto pravidel postihuje tak, aby žáci identifikovali nesprávné chování a dokázali tyto přestupky konfrontovat s pravidly různých sportů a sportovních her i s pravidly společenského chování
- vedeme žáky k tomu, aby vhodným způsobem zařazovali do svého života sportovní aktivity jako podporu vlastního zdraví a zdravého životního stylu

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- v rámci tohoto vyučovacího předmětu je realizováno podtéma *komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů*, což jsou přirozené součásti různých her a soutěží

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	• volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	• lyžování • atletika • sportovní hry
• komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	• komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	• rozcvičky • sportovní hry – florbal, kopaná
• dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmů	• dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmů	• organizace (školní turnaje)
• dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit	• o pohybových činnostech diskutuje, analyzuje je a hodnotí	
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, obratnost a pohyblivost	• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, obratnost a pohyblivost	• kondiční cvičení • atletika – sprint, dálka • gymnastika – kruhy, akrobacie, kladina
• ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace	• ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace	• rozcvičky, relaxační cvičení
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	• sportovní a pohybové hry • gymnastika (podání záchrany)
• je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu	• je schopen sladit pohyb s hudbou, sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu	• rytmická gymnastika, tanec • rozcvičky, relaxační cvičení
• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	• úpoly – pády • plavání – vodní hry, prsa
• participuje na týmových herních činnostech družstva	• participuje na týmových herních činnostech družstva	• sportovní a pohybové hry
• dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	• rozliší jednání fair play od nesportovního jednání	
• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého oslabení a dokáže	• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého oslabení a dokáže rozlišit	**Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře –**

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	**v případě žáků se zdravotním oslabením)** • speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení • pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě • kontraindikované pohybové aktivity

2. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	• volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	• lyžování • atletika • sportovní hry a pohybové hry
• komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	• komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	• rozcvičky • sportovní hry – florbal, kopaná, košíková
• dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmů	• rozhoduje, zapisuje a sleduje výkony jednotlivců nebo týmů	• organizace (obvodní turnaje)
• dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit	• dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit	
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, obratnost a pohyblivost	• rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost a pohyblivost	• kondiční cvičení • atletika – vytrvalost, výška • gymnastika – hrazda, šplh, trampolína
• ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace	• ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace	• rozcvičky, relaxační cvičení
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	• sportovní a pohybové hry • atletika
• participuje na týmových herních činnostech družstva	• participuje na týmových herních činnostech družstva	• sportovní a pohybové hry
• je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu	• sladí pohyb s hudbou, sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu	• rytmická gymnastika, • rozcvičky, relaxační cvičení
• dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	• rozliší jednání fair play od nesportovního jednání	
• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	• úpoly – základy sebeobrany • plavání – znak; záchrana tonoucího
• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem	• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého	**Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře – v případě žáků se zdravotním oslabením)**

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
k poruše svého zdraví • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	zdraví • zhodnotí své pohybové možnosti a dosahuje osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	• speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení • pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě • kontraindikované pohybové aktivity

3. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	• komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	• rozcvičky • sportovní hry – softbal, frisbee
• dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží, umí zpracovat jednoduchou dokumentaci	• zapojí se do organizace turnajů a soutěží, zpracuje jednoduchou dokumentaci	• řízení hry (školní turnaje)
• dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	• připraví prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	
• dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	• vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	
• dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit	• o pohybových činnostech diskutuje, analyzuje je a hodnotí	
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, obratnost a pohyblivost	• rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost a pohyblivost	• kondiční a všestranně rozvíjející cvičení
• dovede uplatňovat techniku i taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích	• uplatňuje techniku i taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích	• sportovní hry
• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	• atletika – hody, vrhy • bruslení – jízda vpřed, zastavení
• participuje na týmových herních činnostech družstva	• participuje na týmových herních činnostech družstva	• sportovní hry
• ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	• ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	• jednoduché pohybové testy měření výkonů
• pozná chybně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	• pozná chybně prováděné činnosti, analyzuje a zhodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	
• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • zhodnotí své pohybové možnosti a dosahuje osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	**Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře – v případě žáků se zdravotním oslabením)** • speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení • pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě • kontraindikované pohybové aktivity

4. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	• komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	• sportovní a pohybové hry
• dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží, umí zpracovat jednoduchou dokumentaci	• zapojí se do organizace turnajů a soutěží, zpracuje jednoduchou dokumentaci	• řízení hry (školní a obvodní turnaje)
• sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, dále cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	• sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, dále cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	• sestavy pohybových testů, měření a vyhodnocení
• uplatňuje zásady sportovního tréninku	• uplatňuje zásady sportovního tréninku	• kondiční trénink • sportovní hry • atletika
• dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit	• o pohybových činnostech diskutuje, analyzuje je a hodnotí	
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, obratnost a pohyblivost	• rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost a pohyblivost	• kondiční cvičení
• dovede uplatňovat techniku i taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích	• uplatňuje techniku i taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích	• sportovní hry • atletika • gymnastika
• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	• bruslení – jízda vzad
• participuje na týmových herních činnostech družstva	• participuje na týmových herních činnostech družstva	• sportovní a pohybové hry
• dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	• zjistí úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a koriguje si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	• motorické testy • kompenzační a vyrovnávací cvičení
• pozná chybně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	• pozná chybně prováděné činnosti, analyzuje a zhodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	
• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem	• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého oslabení a rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví	**Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře – v případě žáků se zdravotním oslabením)**

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
k poruše svého zdraví • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	• zhodnotí své pohybové možnosti a dosahuje osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	• speciální korektivní cvi9-čení podle druhu oslabení • pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě • kontraindikované pohybové aktivity

6.15. Informatika

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 4 (0-2-2-0)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Informatika se zaměřuje na efektivní používání počítače a jeho softwarového vybavení při studiu žáků a následně také v jejich profesi a osobním životě. Klade si za cíl, aby žáci dosáhli úrovně ECDL a aby žáci využívali počítač a internet k vyhledávání potřebných informací.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích a z části vychází z obsahového okruhu Komunikace. Učivo obsahuje základní témata potřebná pro práci s počítačem a také některé pokročilejší operace. Vyučovací předmět je určen pro žáky druhého a třetího ročníku. Žáci zde uplatňují praktické dovednosti, které získávají ve vyučovacím předmětu Písemná a elektronická komunikace.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- měli kladný vztah k výpočetní technice;
- chápali počítač jako komplexní systém umožňující řešit nejrůznější problémy profesního života – tvorba dokumentů, archivace, nástroj komunikace, prohlížení a tvorba obrázků, možnost relaxace a zábavy, zdroj dalšího vzdělávání, možnost relaxace a zábavy;
- využívali počítač k usnadnění práce;
- volili nejvhodnější software pro řešení daného problému.

STRATEGIE VÝUKY

V největší možné míře využíváme samostatnou práci žáků v hodinách za asistence učitele, případně vybraných žáků. Výuka je realizována ve speciální počítačové učebně, přičemž každý žák pracuje samostatně u jednoho počítače. To je zajištěno případným dělením třídy na dvě skupiny. Nová látka je předváděna názorně pomocí projektoru. Složitější úlohy a témata řešíme společně s žáky pomocí rozhovoru, případně diskuse.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáci jsou předem seznámeni s klasifikačním řádem školy a obecnými kritérii hodnocení ve vyučovacím předmětu Informatika.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- praktické zvládání problémů
- logické myšlení a chápaní problémů v celkovém kontextu
- řešení problémů – žáci využívají získané vědomosti a dovednosti k řešení zadaných problémů (příčina – následek, názor – fakt apod.)
- komunikace, prezentace – žáci vhodně argumentují, výstižně vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- spolupráce ve skupině, zapojení během hodin – žáci efektivně pracují ve skupinách a zapojují se do zadaných aktivit, vyvíjejí aktivitu
- vytvoření vlastních výstupů v aplikačních programech

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- online testy z počítačové gramotnosti
- ústní zkoušení a písemné testy
- výstupy ze skupinových prací a ze samostatných úkolů
- sebehodnocení

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci si vytvářejí vhodný studijní režim a podmínky při zpracování zadaného úkolu (např. nastavení monitoru, poloha klávesnice)
- žáci využívají ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí při práci na počítači
- žáci sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímají v hodinách hodnocení výsledků svého učení od učitele, případně vybraných spolužáků

Kompetence k řešení problémů

- žáci určují jádro problému, získávají informace potřebné k řešení problému, navrhují způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodňují jej, vyhodnocují a ověřují správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- žáci uplatňují při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- žáci volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívají zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- žáci spolupracují při řešení některých problémů se spolužáky

Komunikativní kompetence

- žáci zpracovávají administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata

- žáci dodržují jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii při tvorbě dokumentů
- žáci jsou motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení při práci s cizojazyčnými programy

Personální a sociální kompetence

- žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, aby si byli vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí plynoucího z neefektivního používání počítačů
- žáci se adaptují na měnící se pracovní podmínky (např. nový operační systém)
- žáci pracují v týmu a podílejí se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- žáci přijímají a odpovědně plní svěřené úkoly

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci za pomoci počítače zjišťují možnosti uplatnění na trhu práce v daném oboru a vytvářejí si představu o pracovních, platových a jiných podmínkách
- žáci se učí využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání

Matematické kompetence

- žáci čtou a vytvářejí různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s běžným základním a aplikačním programovým vybavením osobního počítače a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- žáci se učí používat nové aplikace
- žáci komunikují elektronickou poštou a využívají další prostředky online a offline komunikace
- žáci získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu
- žáci pracují s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- žáci jsou vedeni k tomu, aby posuzovali rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovali k získaným informacím

Zajišťovat obchodně-provozní činnosti typické pro nakladatelství a redakce novin a časopisů

- žáci provádějí všeobecné jazykové, pravopisné a stylistické úpravy, korektury při tvorbě dokumentů
- žáci sestavují anotace a bibliografické materiály

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- vedeme žáky k tomu, aby si osvojili zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), aby rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a zajišťovali odstranění závad a možných rizik

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- skrze práce vytvářené v hodinách (např. prezentace, strukturované dokumenty) vedeme žáky k tomu, aby chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- žáci pomocí počítače vyhledávají informace související s budoucí profesí, jejím finančním, popřípadě společenským ohodnocením
- žáci zvažují při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- vedeme žáky, aby efektivně hospodařili s finančními prostředky
- vedeme žáky, aby nakládali s materiály, energiemi, odpady a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- při tvorbě prezentací a propagačních materiálů ve 2. ročníku rozvíjíme obsah tématu *osobnost a její rozvoj* – vedeme žáky k tomu, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci
- obsah tématu *masová média* rozvíjíme ve 2. ročníku při powerpointových prezentacích

Člověk a svět práce

- podtéma *vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení* je realizováno ve výuce ve 2. ročníku
- podtéma *služby kariérového poradenství* je realizováno ve výuce ve 3. ročníku

Informační a komunikační technologie

- tento vyučovací předmět pokrývá v průběhu studia celý obsah průřezového tématu *informační a komunikační technologie*

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál)	• používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál)	**Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle** • hardware, software, osobní počítač, principy fungování, části, periferie
• pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí	• pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí	• operační systém, jeho nastavení
• orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi	• orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi	• data, soubor, složka, souborový manažer • komprese dat
• je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky • aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením	• je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky • aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením	• prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • ochrana autorských práv
• ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce)	• ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce)	• algoritmizace
• využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	• využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	• nápověda, manuál

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací	• má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací	
• vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů	• vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů	• základní a aplikační programové vybavení
• vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondencí, tvoří tabulky, grafy, makra) • vyhotoví písemnosti pro interní a vnější komunikaci věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností • manipuluje s písemnostmi	• vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra) • vyhotoví písemnosti pro interní a vnější komunikaci věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností • manipuluje s písemnostmi	**Práce se standardním aplikačním programovým vybavením** • textový procesor • normalizovaná úprava písemností a manipulace s nimi
• vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.)	• vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.)	• software pro tvorbu prezentací
• chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky • komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření • využívá nástroje pro organizování a plánování (specializované SW nástroje, případně jako další funkce sofistikovaného poštovního klienta) • ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat	• chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky • komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření • využívá nástroje pro organizování a plánování (specializované SW nástroje, případně jako další funkce sofistikovaného poštovního klienta) • ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat	**Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti Internetu** • počítačová síť, server, pracovní stanice • připojení k síti a její nastavení • specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků • e-mail, organizace času a plánování, chat, messenger, videokonference, telefonie, FTP

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání • získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává • zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití • uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému • správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele	• volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání • získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává • zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití • uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému • správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele	**Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet** • informace, práce s informacemi • informační zdroje • Internet

3. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk) • rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.)	• ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk) • rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.)	**Práce se standardním aplikačním programovým vybavením** • tabulkový procesor
• ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk)	• ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk)	• databáze • základy tvorby maker a jejich použití
• používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem)	• používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem)	• spolupráce částí balíku kancelářského software (sdílení a výměna dat, import a export dat atd.)
• zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje	• vyjmenuje základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje	• grafika (rastrová, vektorová, formáty, komprese, základy práce v SW nástrojích)
• vytváří jednoduché multimediální dokumenty	• vytváří jednoduché multimediální dokumenty	• nástroje pro tvorbu www stránek
• pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti	• pracuje s dalšími aplikacemi používanými v knižní oblasti	• další aplikační programové vybavení

6.16. Písemná a elektronická komunikace

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 5 (3-2-0-0)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Písemná a elektronická komunikace je zvýšení produktivity práce na počítači, zvýšení kvality zacházení s klávesnicí a vytváření základů klávesnicové gramotnosti, jejímž předpokladem je efektivní ovládání klávesnice, tj. psaní desetiprstovou hmatovou metodou naslepo.

Výuka kultivuje písemný projev z hlediska odborné stylizace, logické, věcné a gramatické správnosti. Žáci stylizují své práce v souladu se státní normou pro úpravu písemností.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Učivo je rozvrženo do dvou ročníků, přičemž vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a obsahových okruhů Vzdělávání a komunikace v českém jazyce a Komunikace.

1. ročník obsahuje základy psaní na klávesnici, které se vyučují pomocí výukového programu. Žáci pracují se slepou klávesnicí (tj. s nepotištěnými klávesami) počítače a naučí se ji ovládat naslepo desetiprstovou hmatovou metodou. Dále se naučí opisovat text jak z papírové předlohy, tak z předlohy na monitoru počítače a reagovat na vložené kontrolní otázky, které slouží k tomu, aby žáci při psaní na klávesnici propojili smyslovou i mechanickou činnost. Žáci si průběžně osvojují zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, požární prevence a využívání kancelářské techniky.

Ve 2. ročníku jsou zařazeny tematické celky, v nichž si žáci osvojují zásady pro tvorbu písemností obchodního styku, personální agendy, operační evidence a dalších forem podnikové komunikace. Žáci nadále zvyšují přesnost a rychlost psaní desetiprstovou hmatovou metodou naslepo.

Ve 2. ročníku na Písemnou a elektronickou komunikaci navazuje vyučovací předmět Informatika.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- preferovali při písemné a elektronické komunikaci desetiprstovou hmatovou metodu naslepo;
- udržovali pořádek ve své administrativní práci;
- stále zlepšovali své výkony;

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků;
- využívali zásad a návyků bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka je zásadně činnostní, teoretické znalosti nejsou cílem, nýbrž předpokladem a prostředkem k dosažení cíle, tj. ovládnutí klávesnice a vypracování písemnosti. Výuka se realizuje ve vybavené počítačové učebně. Každý žák pracuje samostatně u jednoho počítače, což je zajištěno případným dělením třídy na dvě skupiny.

Výuka v prvním ročníku je realizována zcela pomocí programované výuky psaní na klávesnici. Program umožňuje úplné splnění cíle, přičemž respektuje individuální předpoklady žáků a podporuje upevňování volních vlastností, posiluje schopnost soustředěné práce a motivuje přirozenou soutěživost žáků. Díky metodické propracovanosti umožňuje žákům dosahovat velmi dobrých výsledků. Využívání slepých klávesnic napomáhá bezproblémovému ovládnutí klávesnice naslepo.

Ve druhém ročníku si žáci osvojují estetickou úpravu textu, vyhotovují základní druhy písemností v normalizované úpravě a využívají již vytvořené šablony.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáci jsou předem seznámeni s klasifikačním řádem školy a obecnými kritérii hodnocení ve vyučovacím předmětu Písemná a elektronická komunikace.

Celkové hodnocení vychází z hodnocení následujících dílčích oblastí s ohledem na specifické individuální schopnosti žáků (zrak, motorika):

- dovednost psát na klávesnici naslepo – dosažená rychlost a přesnost podle limitů
- počet napsaných cvičení ve výukovém programu na konci klasifikačního období
- celkový přístup k práci
- dodržování správných zásad při psaní
- ochota odstraňovat zlozvyky
- u vyhotovených písemností hodnotíme věcný obsah, stylizaci, pravopis a formální úpravu podle normy

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- jedenkrát za dva měsíce klasifikační zkouška přesnosti a rychlosti ve výukovém programu
- čtvrtletně desetiminutový opis
- motivační ohodnocení za práci v hodině
- úprava písemností – dle tematických celků

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci uplatňují různé způsoby práce s textem
- žáci využívají ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují při řešení problému různé metody myšlení, především logické

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v psaných projevech a vhodně se písemnou formou prezentují (motivační dopis, životopis atd.)
- žáci formulují své myšlenky v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- žáci dodržují jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- žáci zpracovávají administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci vytvářejí v hodinách vzorové písemné dokumenty; tyto dovednosti využijí při vstupu do profesního života

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- žáci pracují s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- žáci komunikují elektronickou poštou a využívají další prostředky on-line komunikace
- žáci si osvojují zásady a návyky bezpečné pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami, rozpoznávají možnosti nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a zajišťují odstranění závad a možných rizik

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Člověk a svět práce

- obsah tématu *písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce* je realizován ve výuce ve 2. ročníku – žáci se učí písemně vyjadřovat při obchodní korespondenci (obchodní dopisy, faktury atd.), ale i při jednání s potenciálními zaměstnavateli (životopisy, motivační dopisy atd.)

Informační a komunikační technologie

- k aplikaci tohoto průřezového tématu přispívá vyučovací předmět tím, že žáci jsou připravováni k tomu, aby aktivně využívali prostředky informačních a komunikačních technologií – v 1. i 2. ročníku

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• používá počítač a jeho periferie • využívá techniky v komunikaci	• pracuje s PC, využívá jeho základní funkce, orientuje se ve výukovém programu	• seznámení s výukovým programem, „slepou“ klávesnicí, monitorem • zorientování se na ploše monitoru, spuštění programu, ukončení programu • vysvětlení principu individuálního postupu • možnosti domácí výuky a přenášení vypracovaných cvičení mezi domovem a školou
	• aplikuje ergonomické zásady	• objasnění správného držení rukou, zad, nohou • nastavení výšky židle, ochrana očí a páteře • vkládání prstových cvičení • možnost protažení se v průběhu výuky • nutnost sledování očima pouze obrazovku či předlohu
	• dodržuje zásady BOZP a PO	• vysvětlení a objasnění nutnosti dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany v souvislosti s prací s počítačem, monitorem, klávesnicí a dalšími elektronickými pomůckami
• přesně a rychle ovládá klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou	• píše na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou v přiměřené rychlosti a přesnosti	• základy psaní na klávesnici PC pomocí výukového programu • psaní na klávesnici všemi deseti naslepo ve střední, horní, dolní a číselné řadě, psaní znamének, značek a číslic • zvyšování přesnosti a rychlosti psaní

2. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• používá počítač a jeho periferie • využívá techniky v komunikaci • přesně a rychle ovládá klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou	• zvyšuje rychlost a přesnost psaní, dosahuje 200 a více úhozů za minutu s přesností do 0,5 %	• nácvik přesnosti a rychlosti psaní ve výukovém programu
• sestaví základní projevy administrativního stylu • vyhotoví písemnosti pro interní a vnější komunikaci věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností • manipuluje s písemnostmi	• zpracuje obchodní dopis podle normy • vypracuje adresy na obálky • pohybuje se v šabloně pro psaní obchodní korespondence	**Normalizovaná úprava písemností (ČSN 01 6910)** • pravidla stylizace dopisů • velikost papírů a obálek • psaní adres
	• zpracuje obchodní dopis podle normy • stylizuje obchodní dopis • upravuje dopis s psychologickým zřetelem	**Tvorba podnikového dopisu** • části podnikového dopisu • pokyny pro stylizaci • psychologie podnikového dopisu
	• zpracuje na PC poptávku a nabídku • vypracuje objednávku, fakturu • stylisticky obratně napíše urgenci, reklamaci, upomínku	**Písemnosti při nákupu a prodeji** • poptávka, nabídka, • objednávka, faktura • urgence, reklamace, upomínka
	• zpracuje na PC životopis formou souvislého textu • vypracuje strukturovaný životopis • sestaví žádost o místo	**Personální písemnosti** • žádost o místo • životopis

6.17. Knihkupectví

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 7 (1-3-1-2)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Knihkupectví je rozvíjet ekonomické myšlení žáků a umožnit jim pochopit mechanismus fungování tržní ekonomiky, porozumět podstatě podnikatelské činnosti a principu hospodaření podniku. Žáci získají předpoklady pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit a orientují se v právní úpravě podnikání. Cílem specializované části tohoto vyučovacího předmětu zaměřené na knihkupectví, antikvariát a distribuční firmu je poskytnout žákům vědomosti, dovednosti a znalosti, které jim umožní efektivně zajišťovat obchodní činnost ve jmenovaných zařízeních a rozvíjet jejich podnikatelské aktivity.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací předmět Knihkupectví vychází z Ekonomického vzdělávání, z obsahového okruhu Knihkupectví a Komunikace a z Matematického vzdělávání. Učivo tvoří makroekonomika a mikroekonomika v obecné rovině s přihlédnutím a srovnáním s odbornou problematikou knižního trhu. Součástí je učivo o vnitřní struktuře firmy a využití jejích nástrojů při řízení provozu hospodářských subjektů různých úrovní. Důležitá je také znalost fungování finančního trhu, národního hospodářství a Evropské unie. Učivo finanční matematiky ve 2. ročníku je aplikováno na praktické životní situace. Postupně dochází ke specializaci na jednotlivé segmenty knižního trhu – knihkupectví, distribuce, antikvariát, prodej odborné a cizojazyčné literatury, hudebnin a ekonomická specifika knižního trhu. Žáci získávají a analyzují informace o knihách, klasifikují je tematicky i podle mezinárodního třídění.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- reálně odhadli své postavení ve společnosti a v kolektivu;
- popsali knižní trh v makroekonomických souvislostech;
- pracovali v týmu;
- odhadli hodnotu peněz a lidské práce;
- ocenili výdobytky demokracie – tržní hospodářství;
- uplatnili získané znalosti a dovednosti v profesním životě;
- chápali ekonomiku v kontextu lidské společnosti.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka vyučovacího předmětu Knihkupectví má být pro žáka zajímavá, stimulující a má vést k rozvoji jeho klíčových kompetencí. Ve výuce simulujeme modelové situace, které nastávají v reálném světě knižního trhu, různými metodami se přibližujeme práci odborníka v praxi, tj. knihkupce. Pokud nám to aktuální personální podmínky dovolují, využíváme projektovou výuku ve formě projektu Fiktivní firma. Při výuce je postupováno deduktivní metodou od obecného k jednotlivému.

Základními metodami strategie objevného učení jsou všechny způsoby práce žáků s verbálním textem (odborná literatura a časopisy, internet, dokumenty, denní tisk apod.), ikonickým textem (obrazový materiál, grafy, mapy, schémata, plakáty atd.), kombinovaným textem (film). Používány jsou i prostředky výpočetní techniky. Žáci se učí kritickému hodnocení informací (třídění, výběr a posuzování), rozvíjení myšlenkových operací, řešení problémů, práci na projektech, kde lze využít metod skupinové práce. Při strategiích zaměřených na komunikaci používáme zpětné vazby a interakce, formy písemné komunikace.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Na začátku školního roku jsou žáci seznámeni s kritérii hodnocení.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- logické myšlení a chápaní problémů v celkovém kontextu
- faktografické znalosti – žáci prokážou základní orientaci ve faktografii probíraného učiva, správně používají odborné termíny
- práce s verbálním a ikonickým textem, čtení s porozuměním, zpracování informací – žáci dokážou shrnout text, vyhledávat a třídit informace
- řešení problémů – žáci využívají získané vědomosti a dovednosti k řešení zadaných problémů (příčina – následek, názor – fakt apod.)
- komunikace, prezentace – žáci vhodně argumentují, výstižně vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- spolupráce ve skupině, zapojení během hodin – žáci efektivně pracují ve skupinách a zapojují se do zadaných aktivit, vyvíjejí aktivitu

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- ústní zkoušení
- písemné testy
- výstupy ze skupinových prací, samostatných úkolů a ze sebehodnocení studentů

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci pracují s učebnicemi, příručkami a další literaturou, orientují se ve službách knihoven, pracují s internetem
- žáci získávají informace z různých zdrojů – z textů verbálních a ikonických (obrázků, map atd.) a kombinovaných (film) – kriticky tyto informace hodnotí a využívají (v mezích schopností a vzdělanostní úrovně žáka střední školy)
- žáci teoretické poznatky aplikují v praktických činnostech – referáty, prezentace
- žáci s porozuměním poslouchají mluvené projevy (výklad, přednášku), pořizují si poznámky
- žáci využívají ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- žáci sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímají hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- žáci znají možnosti svého dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace, rozlišují příčiny a důsledky
- žáci získávají informace potřebné k řešení problémů z různých zdrojů
- žáci navrhují různá řešení problémů, uvádějí klady a zápory, možnosti jiných řešení, diskutují, argumentují
- žáci se učí analýze ekonomických problémů
- žáci spolupracují při řešení problémů s jinými lidmi

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují kultivovaně psanou a mluvenou formou, obsahově jasně a logicky, používají správně pojmy, formulují vlastními argumenty podložený názor
- žáci diskutují s partnery, v diskusi přijímají nebo vyvracejí názory partnerů
- žáci zaznamenávají písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí

Personální a sociální kompetence

- žáci pracují ve skupinách, vzájemně si sdělují své názory, radí si a pomáhají
- v rámci spolupráce při skupinové práci má žák možnost a prostor uplatňovat svoje individuálních schopnosti, vědomosti a dovednosti
- žáci si ověřují získané poznatky, kriticky zvažují názory, postoje a jednání jiných lidí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- vedeme žáky k ekonomické a finanční gramotnosti

- žáci si váží ekonomických systémů spojených s demokratickým zřízením
- žáci chápou peníze jako prostředek, nikoliv jako cíl

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- seznamujeme žáky s principy fungování v pracovním kolektivu
- žáci se skrze inscenované metody v projektu Fiktivní firma uvědomují hierarchii vztahů a své postavení v ní
- vedeme žáky k převzetí zodpovědnost i kompetence v pracovním procesu

Matematické kompetence

- samostatně používají základní hospodářské výpočty

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- žáci získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím profesních zdrojů
- žáci pracují s obchodními programy

Zajišťovat obchodně-provozní činnosti typické pro knihkupectví, distribuci a antikvariát

- žáci při výuce zkoušejí modelové situace z pracovního prostředí
- žáci pracují na projektu Fiktivní firma

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- žáci o tyto hodnoty usilují v rámci konkurence jiných fiktivních firem

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- žáci efektivně hospodaří s finančními prostředky prostřednictvím nákupu a prodeje v projektu Fiktivní firma

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- část podtématu *masová média* je realizováno v učivu 4. ročníku

Člověk a svět práce

- v rámci učiva (případně formou projektu Fiktivní firma) se žáci seznamují s mnoha podtématy, jejichž seznam naleznete v tabulce v kap. 3.2.2.

Informační a komunikační technologie

- v rámci celého studia vedeme žáky k používání informačních a komunikačních technologií; prezentují své projekty prostřednictvím výpočetní techniky a komunikují se svými partnery ve fiktivní firmě prostřednictvím internetu

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie (Vzdělávání a komunikace v českém jazyce)	• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie	• odborná terminologie
	• používá a chápe základní ekonomické pojmy, dokáže je vysvětlit na příkladech	• ekonomika, ekonomie; potřeby, statky, služby, vzácnost
	• na příkladu popíše fungování tržní ekonomiky	• koloběh ekonomiky
	• rozlišuje jednotlivé druhy majetku firmy	• hospodářský proces, výrobní faktory (dlouhodobý majetek, oběžný majetek, zaměstnanci)
• rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky	• rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky	• podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích
• vytvoří jednoduchý podnikatelský a zakladatelský rozpočet	• vytvoří jednoduchý podnikatelský a zakladatelský rozpočet	• podnikatelský záměr • zakladatelský rozpočet
• na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu	• na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu	• povinnosti podnikatele
• stanoví cenu jako součet nákladů, zisku, DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období	• stanoví cenu jako součet nákladů, zisku, DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období • posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku	• trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena • tržní rovnováha
• rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů	• rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů	• náklady, výnosy, zisk/ztráta
• vypočítá výsledek hospodaření	• vypočítá výsledek hospodaření	• výsledek hospodaření
• vypočítá čistou mzdu	• vypočítá čistou mzdu	• mzda časová a úkolová a jejich výpočet
• vysvětlí zásady daňové evidence	• vysvětlí zásady daňové evidence	• zásady daňové evidence

2. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie (Vzdělávání a komunikace v českém jazyce)	• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie	• odborná terminologie
		Výuka ve 2. ročníku může probíhat dle aktuálních možností formou projektu Fiktivní firma
	• používá a chápe základní pojmy pracovního práva, dokáže je vysvětlit • orientuje se v podstatě podnikání a zaměstnání a dokáže posoudit osobní preference uplatnění	**Zaměstnání, práce a mzdy** • rozdíl mezi podnikáním a zaměstnáním, výhody a nevýhody • základy pracovního práva
	• orientuje se v zákonné úpravě mezd, pracuje s pojmy „minimální mzda, DPČ, DPP“	• mzdová soustava, odměňování
	• pracuje s pojmy „daně, sociální a zdravotní pojištění“ • vysvětlí základní povinnosti zaměstnavatelů vůči státu	• povinné odvody ze mzdy státu (daně, zdravotní a sociální pojištění)
	• napíše životopis	• životopis
	• ví, co je pracovní pohovor a jak se na něj připravit	• pracovní pohovor
	• vysvětlí podstatu, příčiny a důsledky nezaměstnanosti • orientuje se v možnostech, co dělat v případě nezaměstnanosti (pomoc státu a svépomoc)	• nezaměstnanost
• charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát	• orientuje se v daňových pojmech a názvosloví (přímé a nepřímé daně, daňový poplatník, daňový plátce, daňová kvóta, daňová ztráta, zdaňovací období, daně svěřené a sdílené) • charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát	**Daně** • daně a daňová soustava
• provede jednoduchý výpočet daní	• provede jednoduchý výpočet daní	• výpočet daní
• vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob	• vyplní daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob	• daňové přiznání

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění	• provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění	• zdravotní a sociální pojištění
• vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	• vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	• daňové a účetní doklady
• vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství	• vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství	• státní rozpočet
	• pracuje s pojmy daňové a nedaňové příjmy, výdaje Státního rozpočtu dle kapitol, zná rozdíl mezi přebytkovým a schodkovým rozpočtem • registruje proces tvorby Státního rozpočtu	• veřejné rozpočty, příjmy, výdaje, deficit, přebytek
• orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku • vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory	• orientuje se v možnostech platebního styku a smění peníze podle kurzovního lístku, ve kterém se dokáže vyznat a určit aktuální kurz • ví, co je fixní a plovoucí kurz • vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory • zná rozdíl mezi eurem a českou korunou a ví, co jsou transakční náklady • zná rozdíly mezi pojmy „EU“ a „eurozóna“ a je seznámen, které členské státy euro používají	**Finanční vzdělávání** • peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk • měna, měnový kurz • Euro eurozóna
	• vysvětlí pojmy jako kapitál, komodity, devizy, věřitelé, dlužníci • charakterizuje podstatu finančních nástrojů jako jsou cenné papíry (akcie, dluhopisy, směnky) a jejich úlohu na finančním trhu	• finanční trhy
	• vysvětlí úlohu základních institucí působících na českém a mezinárodním finančním trhu (banky, fondy, pojišťovny)	• finanční instituce – banky, pojišťovny, mezinárodní finanční instituce

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu	• vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu	• úroková míra, RPSN
• orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby	• orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby	• pojištění a pojistné produkty
• vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým vlivům	• vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým vlivům	• inflace
• charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění	• charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění	• úvěrové produkty
	• charakterizuje jednotlivé druhy spořících produktů, orientuje se, jaké jsou možnosti ukládání peněz na trhu • rozliší výhody a nevýhody základních spořících produktů (bankovní vklady, penzijní a stavební spoření, cenné papíry)	• spořicí produkty
	• vytvoří základní rozpočet domácnosti	• osobní finance
	• registruje a zná hlavní ukazatele národního hospodářství (HDP, inflace, nezaměstnanost, platební bilance) a ví, co znamenají a proč se sledují • vysvětlí pojem HDP a jeho souvislost s ekonomickými cykly • vysvětlí pojmy „recese, konjunktura, krize“ • ví, co znamená pojem platební bilance, export, import	• HDP, platební bilance jako součást struktury Národního hospodářství

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• používá pojmy finanční matematiky; změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů • provádí výpočty finančních záležitostí; změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• používá pojmy finanční matematiky; změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů • provádí výpočty finančních záležitostí; změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	**Finanční matematika** (*vychází ze vzdělávací oblasti Matematika*) • finanční gramotnost; finanční pojmy, základní výpočty, orientace v produktech pro praktické využití

3. ročník

RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie (Vzdělávání a komunikace v českém jazyce)	• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie	• odborná terminologie
• na příkladu určí nejvhodnější místa pro úspěšné založení a dlouhodobé fungování knihkupectví • vytvoří plán otevírací doby knihkupectví v závislosti na lokálních podmínkách • rozvrhne racionálně vnitřní uspořádání prodejny • orientuje se v druzích regálů, uvede jejich výhody a nevýhody – navrhne další nutné součásti vnitřního vybavení knihkupectví • řeší stížnosti a reklamace ze strany zákazníka a dodavatele • na příkladech popíše průběh provozních a obchodních operací v oblasti knižního obchodu i s odpovídajícími doklady	• popíše zákonitosti fungování maloobchodní sítě • charakterizuje druhy knihkupectví • popíše atributy úspěšného knihkupectví	• maloobchodní síť • druhy knihkupectví • atributy úspěšného knihkupectví
	• posoudí užitnost a cenu prostoru knihkupectví • popíše knihkupectví jako obchod • vytvoří plán otevírací doby knihkupectví	• umístění knihkupectví a otvírací doba • prostorové členění a vnitřní úprava prodejny
	• navrhne výlohu a vstupní prostor knihkupectví	• výloha a vstupní prostor
	• navrhne dispoziční řešení prodejny v závislosti na konkrétním prostoru • orientuje se v druzích regálů, uvede jejích výhody a nevýhody	• dispoziční řešení a vnitřní zařízení
	• popisuje obchodní operace • nakupuje zboží, jedná s dodavateli, charakterizuje jejich sortiment a provádí přejímku zboží	• provozní a obchodní operace v prodejně • přejímka zboží
	• jedná se zákazníkem • zjistí typ zákazníka	• typy zákazníků, individuální přístup
	• vyřídí reklamaci a stížnost	• reklamace dodavatele a zákazníka
• uvede zdroje informací týkající se knih a efektivně je vyhledává • zařadí knihu podle tematického i mezinárodního třídění	• čerpá informace z otevřených i interních zdrojů knižního obchodu • využívá odborná periodika • využívá českou národní bibliografii	• informační zdroje v oblasti knižního obchodu

RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• má přehled o SW v oblasti knižního obchodu a umí vybrat vhodný program pro řešení konkrétních úloh v oboru (vzdělávací oblast Komunikace)	• má přehled o SW v oblasti knižního obchodu a umí vybrat vhodný program pro řešení konkrétních úloh v oboru	• SW pro knižní obchod
• orientuje se v sortimentu knihkupectví a v aktuální spotřebitelské poptávce • poskytne odborné poradenství zákazníkům v oblasti sortimentu knihkupectví	• vybaví prodejnu zbožím v závislosti na profilu knihkupectví • efektivně rozmístí sortiment	• sortiment knihkupectví • tematické třídění knih • mezinárodní třídění knih
	• rozlišuje fáze prodeje a používá je	• fáze prodeje

4. ročník

RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie (Vzdělávání a komunikace v českém jazyce)	• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie	• odborná terminologie
• vysvětlí pojem „knižní distribuce“ • vyjmenuje rozdíly mezi domácími a zahraničními modely distribuce • uvede nejvýznamnější domácí distribuční firmy a způsob, jakým fungují • popíše jednotlivé fáze pohybu knihy z velkoobchodu do knihkupectví a pracovní operace spojené s jednotlivými fázemi tohoto přesunu • na příkladu vysvětlí realizaci obchodního kontaktu knihkupce s velkoskladem • orientuje se v problematice vnitřního fungování skladů	• vysvětlí pojem knižní distribuce • objasní velkoobchod jako mezičlánek mezi výrobou a maloobchodem	• význam distribuce v knižním obchodě • charakteristika a význam velkoobchodu
	• načrtne historii distribuce knih • rozdělí zahraniční modely distribuce	• historie distribuce knih • zahraniční modely knižní distribuce
	• popíše český distribuční trh	• distribuční firmy u nás
	• analyzuje základní modely fungování knižních distribucí	• obchodní podmínky
	• popíše pohyb knihy od výroby po maloobchod	• formy členění distribuční činnosti
	• na příkladu vysvětlí realizaci obchodního kontaktu knihkupce s velkoskladem • aplikuje smlouvy o dodání zboží	• dodavatelsko-odběratelské vztahy • dodací smlouvy
	• orientuje se v problematice vnitřního fungování skladů • objasní fungování technických pomůcek	• mechanizace a automatizace ve skladech • pracovní operace ve velkoobchodě
	• načrtne základní typy distribučních firem	• typy distribučních firem
	• vysvětlí princip komisního prodeje	• komisní prodej
• na příkladu vysvětlí pojem „odborná literatura“ • rozčlení odbornou literaturu do kategorií s ohledem na potřeby	• vysvětlí, co je antikvariát a jeho specifika • shrne historii antikvárního prodeje	• antikvariát, současný stav • historie antikvárního prodeje

RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
zákazníka • určí kategorie či tituly cizojazyčné literatury, která je dobře prodejná také na domácím trhu • na příkladu vysvětlí specifičnost nákupu a prodeje knih v antikvariátu • vytipuje kategorie či tituly knih dobře prodejných v antikvariátu • orientuje se v problematice stanovení nákupní a prodejní ceny knihy v antikvariátu • rozliší správně jednotlivé druhy hudebnin	• charakterizuje sortiment antikvariátu • objasní ekonomiku antikvariátu	• sortiment antikvariátu • tvorba cen v antikvariátu
	• rozdělí odbornou literaturu do kategorií • rozčlení cizojazyčnou literaturu • vysvětlí specifika knihkupectví s odbornou a cizojazyčnou literaturou	• odborná literatura, současný stav • cizojazyčná literatura na knižním trhu
	• vysvětlí, co je hudebnina, specifika jejího prodeje • definuje kategorii hudebnin a jejich členění • shrne historii hudebnin a hudebních žánrů knih	• hudebniny, současný stav • klasifikace hudebnin • historie prodeje hudebnin
• vyjmenuje nejdůležitější knihkupecké spolky a grémia, vysvětlí podstatu jejich činnosti	• vyjmenuje nejdůležitější knihkupecké spolky a grémia, vysvětlí podstatu jejich činnosti	• knihkupecké spolky a grémia jako prvek knižního trhu

6.18. Nakladatelství

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 3 (0-0-1-2)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Nakladatelství je seznámit žáky se základy polygrafické výroby a se strukturou a zásadními funkcemi knižního nakladatelství a získané znalosti upevnit v praktických cvičeních.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací předmět vychází z obsahového okruhu Nakladatelství a částečně z tematického okruhu *Člověk a právo* ze Společenskovědní vzdělávací oblasti. Učivo je rozděleno do dvou základních bloků. Ve 3. ročníku je zařazeno učivo z polygrafické výroby, které se skládá ze čtyř částí: I. Předtisková příprava, II. Materiály pro výrobu knih, III. Tisk a IV. Vazba knih. Ve 4. ročníku se učivo orientuje na práci v nakladatelském oboru s aspekty koncepčními, etickými, ekonomickými, autorsko-právními, propagačními atd.

Učivo ve 3. a 4. ročníku je realizováno nejen ve výuce, ale i formou exkurzí na odborná pracoviště.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- upevnili vlastní představy o současném postavení knižní kultury v českém kulturním a veřejném životě;
- pochopili základní funkce nakladatelství a jednotlivé kroky, které jsou nutné k vydání knižního díla.

STRATEGIE VÝUKY

Ve 3. ročníku seznamujeme žáky s teoretickými základy polygrafie, a to zejména formou výkladu, ale také formou exkurzí na vybraná pracoviště polygrafické výroby.

V průběhu 4. ročníku žáci imitují činnost fiktivního nakladatelství. Každému kroku předcházejí přednášky s praktickými ukázkami konkrétních dokumentů z předních českých i zahraničních nakladatelství, na které navazují praktická cvičení. V rámci těchto praktických cvičení se ročníkový tým (v případě vysokého počtu žáků se vytváří několik týmů) zaměří především na výběr titulů, vytvoření licenčních autorských smluv, vypracování edičního plánu fiktivního nakladatelství, předkalkulaci zařazených titulů a následnou práci s knižním textem až do závěrečné fáze (výběr textu, určení grafické úpravy, redigování, zapracování korektur a příprava k polygrafickému zpracování). Po dokončení knižního textu žáci navrhují marketingovou podporu prodeje titulu.

Převážná část výuky má interaktivní charakter, to znamená, že žáci na základě předložených vzorů samostatně plní všechny funkce, které jsou nutné pro fungování nakladatelského domu.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Co se týče hodnocení práce žáků ve 4. ročníku, všechny náměty, ediční a marketingové záměry žáci obhajují v diskusi s ostatními členy kolektivu a učitelem. Většinu praktických kroků (např. vytvoření licenční smlouvy, korekturu textu či kalkulaci) je možné hodnotit objektivně.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- teoretické znalosti polygrafie (3. ročník)
- schopnost samostatně uvažovat v souvislostech o současném stavu a poslání knižní tvorby (4. ročník)
- schopnost obhajovat své náměty a názory v širším pracovním kolektivu (4. ročník)
- projevení hlubšího povědomí o nakladatelské práci na základě praktických cvičení (4. ročník)

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- pravidelné testy zjišťující osvojení teoretického učiva z polygrafie (3. ročník)
- předložené písemné výstupy (náměty, ediční plán, licenční smlouva, zredigovaný text, korektury, návrhy na grafickou úpravu, marketingový plán) (4. ročník)
- ústní obhájení předkládaných námětů a záměrů v samostatných referátech a v diskusích (4. ročník)

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci pracují s podklady a dokumenty z reálného nakladatelství

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí samostatnému kreativnímu myšlení při hledání vlastních řešení k předloženým příkladům z praxe

Komunikativní kompetence

- žáci se učí asertivitě, obhajují před kolektivem své náměty na základě logických argumentů

Personální a sociální kompetence

- žáci pracují na úkolu se zadáním, které nelze splnit bez aktivní účasti každého jednice kolektivu (skupiny)

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci se prostřednictvím bližšího ponoření do problematiky knižní tvorby učí rozeznávat kulturně a společensky přínosné činnosti od nekvalifikované tvorby

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci si osvojují konkrétní kroky nakladatelského povolání
- při vytváření edičních plánů a kalkulace titulů si upevňují některé prvky ekonomické odpovědnosti nakladatelské činnosti

Matematické kompetence

- samostatně vytvářejí kalkulace tvorby knižního titulu na základě předloženého kalkulačního vzorce, který postihuje nejen výdaje na jednotlivé činnosti, ale i konečný ekonomický efekt při výpočtu bodu zvratu

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují při kalkulacích s osobním počítačem v programu Excel a aktivně vyhledávají tipy pro ediční plán na českých i zahraničních webových doménách

Zajišťovat obchodně-provozní činnosti typické pro nakladatelství a redakce novin a časopisů

- žáci na základě informací o formách velkoobchodních distribučních kanálů a obchodních podmínek, ze kterých se knihy dostávají do maloobchodu a ke konečnému spotřebiteli, simulují obchodní transakce s jednotlivými odběrateli (velkoobchod, maloobchod, e-shopy, direct mailingové akce)

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- etika písemného projevu určeného ke knižní publikaci, rozlišování témat, která jsou společenský nepřípustné, to jsou oblasti, kterými v učivu 4. ročníku částečně realizujeme podtéma *morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita*

Člověk a životní prostředí

- v učivu 4. ročníku diskutujeme o tištěné knize versus e-knize z ekologického hlediska, čímž částečně naplňujeme podtéma *možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě*

Člověk a svět práce

- podtématu *pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností* se dotýká učivo ve 4. ročníku

Informační a komunikační technologie

- ke splnění zadaných úkolů ve 4. ročníku potřebují žáci soustavně vyhledávat informace spjaté s knižní tvorbou na elektronických i tištěných médiích

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• popíše podrobně historii vynálezu knihtisku a chápe jeho princip	• shrne historii tisku knih před vynálezem knihtisku	• historie tisku před Gutenbergem
	• zobecní knihtisk jako jeden z největších vynálezů • vysvětlí princip knihtisku jako technologie • shrne život a dílo J. Gutenberga	• tištěná kniha • knihtisk • život a dílo J. Gutenberga
	• definuje, co je inkunábule • objasní dosah rozšíření knihtisku pro renesanci a kulturu vůbec	• rozšíření knihtisku v období inkunábulí
	• vyjmenuje evropské i české tiskaře období prvotisků	• tiskařské dílny
• na příkladu vysvětlí princip průmyslových tiskových technik 19. století • popíše umělecké grafické techniky 19. století	• popíše pro knižní trh nejdůležitější vynálezy, tiskové a ilustrační techniky nejen 19. století	• tiskové techniky • umělecké grafické techniky
• podrobně popíše jednotlivé části knihy • uvede nejdůležitější druhy typografických písem užívaných v soudobé knižní vazbě • přeneseno z DKK – 1. roč.	• popíše jednotlivé části knihy • vyjmenuje a popíše programy předtiskové přípravy • popíše sazební programy • vymezí typografická pravidla • vysvětlí, jak funguje export dat pro tiskárnu	**Předtisková příprava – DTP** • programy na zpracování vektorové grafiky • programy na zpracování bitmapové grafiky • sazební programy • typografická pravidla • export dat pro tiskárnu
	• vyjmenuje a charakterizuje materiály pro výrobu knih • navrhuje, jaký typ materiálu pro danou knihu použít	**Materiály pro výrobu knih** • druhy a formáty papíru • lepenka, plátno, lamino a další materiály
	• rozlišuje různé způsoby tisku • rozeznají výhody a nevýhody jednotlivých tiskových technik	**Tisk** • tisk ofsetem • digitální tisk • černobílý tisk • barevný tisk
• orientuje se v problematice vnitřní úpravy knih a knižních vazeb	• vyjmenuje a charakterizuje typy vazeb • posoudí, jaký typ vazby je pro danou knihu vhodný	**Vazba knih** • měkké vazby • tuhé vazby

4. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• vysvětlí poslání nakladatelství jako kulturního a ekonomického subjektu • na příkladech z praxe rozliší etické přístupy nakladatele od neetických	• vysvětlí poslání nakladatelství jako kulturního a ekonomického subjektu • na příkladech z praxe rozliší etické přístupy nakladatele od neetických • vyjmenuje nakladatelské pracovníky a vysvětlí jejich náplň práce	**Poslání nakladatele a nakladatelského oboru** • kulturní význam • ekonomický význam • etické aspekty nakladatelské činnosti • nakladatelští pracovníci
• vytvoří ediční plán • vysvětlí principy výběru titulů v závislosti na jejich prodejnosti • orientuje se v zaměření a koncepci současných domácích nakladatelstvích	• vytvoří ediční plán • vysvětlí principy výběru titulů v závislosti na jejich prodejnosti • orientuje se v zaměření a koncepci současných domácích nakladatelstvích	**Tvorba edičního plánu** • ediční záměr • vytipování titulů • koncepce nakladatelství • česká knižní nakladatelství
• na příkladu vysvětlí problematiku ekonomické udržitelnosti nakladatelství • vyjmenuje faktory, jež se podílejí na určování tržní ceny knihy • provede kalkulaci knihy • na příkladu ukáže rabat, obchodní marži a stanovení prodejní ceny výrobku • vyhledá informace o dotačních zdrojích v rámci ČR a EU, relevantní pro nakladatelskou činnost	• na příkladu vysvětlí problematiku ekonomické udržitelnosti nakladatelství • vyjmenuje faktory, jež se podílejí na určování tržní ceny knihy • provede kalkulaci knihy • na příkladu ukáže rabat, obchodní marži a stanovení prodejní ceny výrobku • vyhledá informace o dotačních zdrojích v rámci ČR a EU, relevantní pro nakladatelskou činnost	**Ekonomické aspekty spojené s vydáváním knih** • cena • výrobní náklady • rabat • dotace
• zhodnotí technickou kvalitu provedení knihy • posoudí grafickou a jazykovou úroveň knihy	• zhodnotí technickou kvalitu provedení knihy • posoudí grafickou a jazykovou úroveň knihy	**Péče o vydání knihy** • technická úroveň • grafické vyvedení • jazyková úroveň • překlady
• sestaví autorskou smlouvu • orientuje se v autorském právu • sestaví nakladatelskou a licenční smlouvu pro vytvoření grafické podoby díla • vysvětlí význam kontaktu nakladatelství s literárními agenturami a agenty • vysvětlí povinnosti nakladatele v souvislosti se zákonem o neperiodických publikacích	• sestaví autorskou smlouvu • orientuje se v autorském právu • sestaví nakladatelskou a licenční smlouvu pro vytvoření grafické podoby díla • vysvětlí význam kontaktu nakladatelství s literárními agenturami a agenty • vysvětlí povinnosti nakladatele v souvislosti se zákonem o neperiodických publikacích	**Autorsko-právní aspekty** • autorské smlouvy • autorské právo • nakladatelské a licenční smlouvy pro vytvoření grafické podoby díla • kontakty s literárními agenturami a agenty
• charakterizuje konkrétní perio-	• charakterizuje konkrétní periodické	**Nakladatelská propa-**

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
dické publikace, jež jsou relevantní pro nakladatelskou propagaci • na konkrétních příkladech uvede možnosti elektronické propagace nakladatelství a prodeje knih • má přehled o knižních veletrzích • na příkladu uvede postup organizačního zajištění účasti nakladatelství na knižním veletrhu a trhu	publikace, jež jsou relevantní pro nakladatelskou propagaci • na konkrétních příkladech uvede možnosti elektronické propagace nakladatelství a prodeje knih • má přehled o knižních veletrzích • na příkladu uvede postup organizačního zajištění účasti nakladatelství na knižním veletrhu a trhu	**gace** • periodický tisk • média • knižní veletrhy
	• vysvětlí úlohu Svazu nakladatelů a knihkupců pro nakladatelskou činnost • uvede nedostatky současných informačních systémů • pracuje s nakladatelskými weby • navrhuje funkční informativní systém	**Informační systémy** • úloha Svazu nakladatelů a knihkupců • nedostatky současných informačních systémů • práce s nakladatelskými weby • vize funkčního informativního systému
	• srovná fungování tuzemských a zahraniční nakladatelství • vyjmenuje významná zahraniční nakladatelství • popíše způsob práce s externími spolupracovníky	**Zahraniční nakladatelství** • systém práce některých velkých nakladatelských domů • labely a hlavní značka • způsob práce s externími spolupracovníky • distribuce • marketing
	• srovná činností nakladatelství u nás před a po roce 1989 • vysvětlí rozmach nakladatelské činnosti	• nakladatelství u nás před a po roce 1989, rozmach nakladatelské činnosti

6.19. Dějiny knižní kultury

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 1 (0-0-0-1)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Dějiny knižní kultury je představit žákům knihu jako artefakt, který provází a ovlivňuje lidstvo v průběhu kulturních dějin. Vyučovací předmět Dějiny knižní kultury má pomoci žákům ukázat knihu a její tvůrce v kontextu dějin a vysvětlit její vliv na kulturní historii lidstva.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Ve vyučovacím předmětu Dějiny knižní kultury je částečně realizován obsahový okruh Nakladatelství, dále jsou v něm plně rozvinuty dějiny studovaného oboru z tematického okruhu *Člověk v dějinách* vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání a okrajově čerpá i z obsahového okruhu Vzdělávání a komunikace v českém jazyce. Učivo zahrnuje české i světové dějiny knižní kultury a obsahuje výběr podstatných událostí s důrazem na české země. Kniha je zde chápána ve velmi širokém kontextu a ve všech souvislostech sociálních, technologických i estetických. Ve čtvrtém ročníku učivo obsahuje blok věnovaný bibliografii.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- chápali knihu jako fenomén se specifickým místem v kulturních dějinách;
- ocenili estetické a umělecké hodnoty obsažené v knize;
- respektovali práci druhých;
- tolerovali i hodnoty, které sami neuznávají.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka předmětu Dějiny knižní kultury má být pro žáka zajímavá, stimulující a má vést k rozvoji jeho klíčových kompetencí.

Základními metodami strategie objevného učení by měly být všechny způsoby práce žáků s verbálním textem (odborná literatura a časopisy, internet, dokumenty, denní tisk apod.), ikonickým textem (obrazový materiál, grafy, schémata, plakáty atd.), kombinovaným textem (film). Používány jsou i prostředky výpočetní techniky. Žáci se učí kritickému hodnocení informací

(třídění, výběr a posuzování), rozvíjení myšlenkových operací, řešení problémů. Při strategiích zaměřených na komunikaci používáme zpětné vazby a interakce, formy písemné komunikace.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Na začátku školního roku jsou žáci seznámeni s kritérii hodnocení.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- logické myšlení a chápaní problémů v celkovém kontextu
- faktografické znalosti – žáci prokážou základní orientaci ve faktografii probíraného učiva, správně používají odborné termíny
- práce s verbálním a ikonickým textem, čtení s porozuměním, zpracování informací – žáci dokážou shrnout text, vyhledávat a třídit informace
- řešení problémů, historické myšlení – žáci využívají získané vědomosti a dovednosti k řešení zadaných problémů (příčina – následek, názor – fakt apod.)
- komunikace, prezentace – žáci vhodně argumentují, výstižně vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- spolupráce ve skupině, zapojení během hodin – žáci efektivně pracují ve skupinách a zapojují se do zadaných aktivit, vyvíjejí aktivitu

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- ústní zkoušení
- písemné testy
- výstupy ze skupinových prací, samostatných úkolů a ze sebehodnocení žáků

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci pracují s učebnicemi, příručkami a další literaturou, využívají služeb knihoven, pracují s internetem
- žáci získávají informace z různých zdrojů – z textů verbálních a ikonických (obrázků, map) a kombinovaných (film) – kriticky tyto informace hodnotí a využívají (v mezích schopností a vzdělanostní úrovně žáka střední školy)
- žáci teoretické poznatky aplikují v praktických činnostech – referáty, prezentace
- žáci s porozuměním poslouchají mluvené projevy (výklad, přednášku), pořizují si poznámky
- žáci využívají ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- žáci sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímají hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- žáci znají možnosti svého dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace, rozlišují příčiny a důsledky
- žáci získávají informace potřebné k řešení problémů z různých zdrojů
- žáci navrhují různá řešení problémů, uvádějí klady a zápory, možnosti jiných řešení, diskutují a argumentují
- žáci se učí analýze historického a odborného textu, oddělují obecné a jednotlivé
- žáci spolupracují při řešení problémů s jinými lidmi

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují kultivovaně psanou a mluvenou formou, obsahově jasně a logicky, používají správně pojmy, formulují vlastními argumenty podložený názor
- žáci diskutují s partnery, v diskusi přijímají nebo vyvracejí názory partnerů
- žáci zaznamenávají písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí

Personální a sociální kompetence

- žáci pracují ve skupinách, vzájemně si sdělují své názory, radí si a pomáhají
- v rámci spolupráce při skupinové práci má žák možnost a prostor uplatňovat svoje individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- žáci si ověřují získané poznatky, kriticky zvažují názory, postoje a jednání jiných lidí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci si váží kulturního odkazu minulosti a práce druhých
- žáci podporují hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mají k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci se učí odpovědnosti za svou práci
- pracují kolektivně při prezentacích

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- žáci získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu
- žáci se učí selektovat relevantní informace

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- v rámci výuky je realizováno podtéma *společnost*, a to se zaměřením na knižní kulturu
- je realizováno podtéma *historický vývoj (především v 19. a 20. století)*, v jehož rámci postihujeme souvislosti mezi historií a knižní kulturou

Informační a komunikační technologie

- žáci pracují s informačními technologiemi a s otevřenými zdroji

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie (Vzdělávání a komunikace v českém jazyce)	• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie	• odborná terminologie
• orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti (Společenskovědní vzdělávání)	• orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti	• příslušné kapitoly dějin knižní kultury
• vyjmenuje základní období v dějinách knižní kultury 20. století u nás a určí jejich specifičnost • vysvětlí podstatu a význam konkrétních svazů, družstev, grémií, účelových nakladatelství a čtenářských klubů • uvede práce významných typografů a ilustrátorů od poloviny 20. století do současnosti	• vyjmenuje základní období v dějinách knižní kultury u nás a ve světě a určí jejich specifičnost	• zásadní mezníky v dějinách knižní kultury u nás i ve světě
	• uvede práce významných typografů a ilustrátorů	• významní typografové a ilustrátoři
	• analyzuje právní a jiné aspekty knižního podnikání za 1. republiky	• právní rámec podnikání za 1. republiky • svazy, družstva, grémia
	• charakterizuje vznik a ediční tvorbu českých nakladatelů období 1. republiky	• účelová nakladatelství a čtenářské kluby
	• popíše omezení knižního trhu v době nacistické a komunistické totality, vysvětlí pojem cenzura	• knižní kultura a knižní trh v samostatném Československu a po roce 1948
	• analyzuje právní aspekty knižního podnikání v době totality	• právní rámec podnikání v době totality
	• shrne tvorbu významných typografů a ilustrátorů	• významní typografové a ilustrátoři
	• charakterizuje moderní knihu 20. století	• moderní kniha ve 20. století
	• diskutuje o trendech knižního trhu a shrne vliv demokracie na knižní trh	• knižní trh v současnosti

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• charakterizuje konkrétní periodické publikace, jež jsou relevantní pro nakladatelskou propagaci • na konkrétních příkladech uvede možnosti elektronické propagace nakladatelství a prodeje knih • zaznamenává bibliografické údaje	• vytváří bibliografické seznamy	**Bibliografie** • vytváření bibliografických seznamů
	• objasní, co je citační etika a řídí se jejími pravidly	• pravidla citací, citační etika
	• vytvoří bibliografickou citaci, anotaci, recenzi, synopsi, extrakt	• vytváření makrobibliografických útvarů
	• vyhledává informace v otevřených bibliografických zdrojích	• Česká národní bibliografie, ediční plány, profesní weby • periodický tisk • média • bibliografické, nakladatelské a knihkupecké výstupy
	• klasifikuje bibliografické informace	• mezinárodní desetinné třídění
	• vytváří ediční plán a další bibliografické výstupy z knižního odvětví	• tvorba edičního plánu, další zdroje bibliografických informací na internetu

6.20. Management a marketing

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 2 (0-0-2-0)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Management a marketing je rozvíjet obchodně kreativní myšlení žáků, umožnit jim pochopit mechanismus fungování reklamy a porozumět její podstatě. Žáci získají předpoklady pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací předmět Management a marketing vychází ze vzdělávacích oblastí Ekonomické a Estetické a obsahových okruhů Nakladatelství a Knihkupectví. Tento vyučovací předmět je zařazen do třetího ročníku.

Učivo tvoří základy managementu a marketingu v teoretické rovině. Aplikovanou část tvoří metody efektivní propagace a reklamy používané na českém knižním trhu. Jedná se o propagaci knihkupectví a nakladatelství jako takového i jednotlivých knižních titulů. Součástí je i estetická stránka reklamy. Žáci získávají a analyzují informace o knihách.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- adekvátně odhadli relevanci reklamy;
- vytvořili vhodnou marketingovou strategii;
- pracovali v týmu;
- nešli za hranici vkusu v reklamě;
- ctili etické principy při propagování zboží.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka předmětu Management a marketing má být pro žáka zajímavá, stimulující a má vést k rozvoji jeho klíčových kompetencí. Ve výuce simulujeme modelové situace, které nastávají v reálném světě knižního trhu, různými metodami se přibližujeme práci odborníka v praxi, tj. knihkupce nebo nakladatele.

Základními metodami strategie objevného učení jsou všechny způsoby práce žáků s verbálním textem (odborná literatura a časopisy, internet, dokumenty, denní tisk apod.), ikonickým textem (obrazový materiál, grafy, schémata, plakáty), kombinovaným textem (film). Používány jsou i

prostředky výpočetní techniky. Žáci se učí kritickému hodnocení informací (třídění, výběr a posuzování), rozvíjení myšlenkových operací, řešení problémů, kde lze využít metod skupinové práce. Při strategiích zaměřených na komunikaci používáme zpětné vazby a interakce, formy písemné komunikace.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- logické myšlení a chápaní problémů v celkovém kontextu
- žáci prokážou základní orientaci ve faktografii probíraného učiva, správně používají odborné termíny
- práce s verbálním a ikonickým textem, čtení s porozuměním, zpracování informací – žáci dokážou shrnout text, vyhledávat a třídit informace
- řešení problémů – žáci využívají získané vědomosti a dovednosti k řešení zadaných problémů (příčina – následek, názor – fakt apod.)
- komunikace, prezentace – žáci vhodně argumentují, výstižně vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- spolupráce ve skupině, zapojení během hodin – žáci efektivně pracují ve skupinách a zapojují se do zadaných aktivit, vyvíjejí aktivitu

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- ústní zkoušení
- písemné testy
- výstupy ze skupinových prací, samostatných úkolů a ze sebehodnocení žáků

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci pracují s učebnicemi, příručkami a další literaturou, orientují se ve službách knihoven, pracují s internetem
- žáci získávají informace z různých zdrojů – z textů verbálních a ikonických (obrázků, map) a kombinovaných (film) – kriticky tyto informace hodnotí a využívají (v mezích schopností a vzdělanostní úrovně žáka střední školy)
- žáci teoretické poznatky aplikují v praktických činnostech – referáty, prezentace
- žáci s porozuměním poslouchají mluvené projevy (výklad, přednášku), pořizují si poznámky
- žáci využívají ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- žáci sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímají hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- žáci znají možnosti svého dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace, rozlišují příčiny a důsledky
- žáci získávají informace potřebné k řešení problémů z různých zdrojů
- žáci navrhují různá řešení problémů, uvádějí klady a zápory, možnosti jiných řešení, diskutují, argumentují
- žáci se učí analýze ekonomických problémů
- žáci spolupracují při řešení problémů s jinými lidmi

Komunikativní kompetence

- žáci prezentují před kolektivem své marketingové strategie
- žáci se vyjadřují kultivovaně psanou a mluvenou formou, obsahově jasně a logicky, používají správně pojmy, formulují vlastními argumenty podložený názor
- žáci diskutují s partnery, v diskusi přijímají nebo vyvracejí názory partnerů
- žáci zaznamenávají písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí

Personální a sociální kompetence

- žáci pracují ve skupinách, vzájemně si sdělují své názory, radí si a pomáhají
- v rámci spolupráce při skupinové práci má žák možnost a prostor uplatňovat svoje individuálních schopnosti, vědomosti a dovednosti
- žáci si ověřují získané poznatky, kriticky zvažují názory, postoje a jednání jiných lidí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci rozeznávají klamavou reklamu
- zapojují vkus

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci pracují týmově
- přebírají zodpovědnost i kompetence v pracovním procesu

Matematické kompetence

- samostatně používají matematické operace

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- žáci získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím profesních zdrojů
- pracují s obchodními programy

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Člověk a svět práce

Průřezová témata budou realizována průběžně v návaznosti na aktuální učivo, v teoretické podobě i pomocí praktických ukázek činností a jejich zkoušení si. Konkrétně budou realizována následující podtémata:

- obsah podtématu *ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce* je realizován v rámci učiva *Člověk jako občan* – cílem je naučit žáky orientovat se v nabídkách a posuzovat je z hlediska svých předpokladů a profesních cílů
- *písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce* – cílem je naučit žáky písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority
- část podtématu *zákoník práce, formy pracovního vztah, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele*

Informační a komunikační technologie

- v rámci celého ročníku vedeme žáky k používání informačních a komunikačních technologií tím, že prezentují své projekty prostřednictvím výpočetní techniky, využívají ji k vyhledávání různých informací

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie (Vzdělávání a komunikace v českém jazyce)	• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie	• odborná terminologie
	• objasní základní pojmy marketingu	• základy marketingu
• vysvětlí, co je marketingová strategie	• vysvětlí, co je marketingová strategie	• podstata marketingu
	• vysvětlí principy komunikace	• komunikační proces
• zpracuje jednoduchý průzkum trhu	• zpracuje jednoduchý průzkum trhu	• průzkum trhu
• na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru	• na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru	• produkt, cena, distribuce, propagace
	• analyzuje obchodní strategii knihkupectví	• obchodní strategie
	• vytvoří individuální podnikatelský záměr vybudování knihkupectví	• podnikatelský záměr
	• objasní individuální potřeby zákazníků	• psychologie zákazníka
	• vysvětlí, co je sezónní periodicita trhu	• sezónní periodicita trhu
• vysvětlí pojmy „reklama“ a „propagace“ • na příkladu uvede různé typy zákaznicky atraktivní úpravy vstupních dveří a firemního štítu • aplikuje základní zásady aranžování na úpravu výlohy knihkupectví • zpracuje na PC propagační materiály (vychází z obsahového okruhu Knihkupectví)	• vysvětlí pojmy „reklama“ a „propagace“	• reklama a propagace • funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl • estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v pracovním světě
	• navrhne firemní štít a úpravu vstupních dveří	• označení prodejny
	• aplikuje základní zásady aranžování na úpravu výlohy knihkupectví	• výkladní skříň jako propagační prostředek • aranžování
	• zpracuje na PC propagační materiály	• počítačová grafika
• rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky	• posoudí a rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky	• teorie reklamy
• vysvětlí principy výběru titulů v závislosti na jejich prodejnosti	• vysvětlí principy výběru titulů v závislosti na jejich prodejnosti	• rozdělení titulů podle prodejnosti
	• vysvětlí základní pojmy managementu	• základy managementu
• vysvětlí tři úrovně managementu	• vysvětlí tři úrovně managementu	• dělení managementu

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• popíše základní zásady řízení • zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru	• popíše základní zásady řízení • zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru	• funkce managementu – plánování, organizování, vedení, kontrolování
	• vytvoří plán (ediční, obchodní)	• plánování
	• vytvoří organizační strukturu knihkupectví, nakladatelství	• organizování
	• předvede, jak probíhá přijímací pohovor • vybere vhodný typ pracovníka na pracovní pozici • posoudí své místo na trhu práce	• personalistika
	• klasifikuje jednotlivé typy pracovníků • aplikuje motivační techniky	• vedení

6.21. Úvod do praxe

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 2 (2-0-0-0)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Úvod do praxe je uvést žáky do reálných situací knižního světa a seznámit je s jeho fungováním ve všech jeho fázích. Cílem je, aby žáci do odborné praxe přicházeli vybaveni teoretickými informacemi, které aplikují v praktických činnostech reálného knižního světa.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Učivo vyučovacího předmětu Úvod do praxe ideově vychází z obsahového okruhu Knihkupectví, malou částí pak vychází z obsahového okruhu Vzdělávání a komunikace v českém jazyce, z obsahového okruhu Komunikace a rovněž se dotýká i obsahového okruhu Vzdělávání pro zdraví (poskytnutí první pomoci). Vyučovací předmět Úvod do praxe je určen žákům prvního ročníku v rozsahu dvou hodin týdně. V tomto vyučovacím předmětu je dle možností a podmínek školy částečně realizována učební praxe. Učivo je předáváno ve větších souvislých blocích formou modelových situací, praktických ukázek standardizovaných činností, prezentací, ale i mimo školu formou exkurzí na pracoviště knižního světa.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- reálně odhadli své postavení ve společnosti a v kolektivu;
- pracovali v týmu;
- znali hodnotu peněz a lidské práce;
- ocenili výdobytky demokracie – tržní hospodářství;
- oceňovali práci druhých a vážili si jí;
- efektivně a zodpovědně plnili odborné úkoly.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka předmětu Úvod do praxe má být pro žáky zajímavá, stimulující a má vést k rozvoji jejich klíčových kompetencí, zároveň se má co nejvíce podobat práci odborníka v praxi, tj. knihkupce a dalších odborných profesí knižního světa. Výuka simuluje modelové situace, které nastávají v reálném světě knižního obchodu a kultury. Výuka probíhá v souvislých až

čtyřhodinových blocích. Hlavní vyučovací metodou jsou demonstrace reálných situací z knižní praxe, inscenace jednotlivých situací žáky a exkurze.

Dalšími metodami jsou prezentace a různé způsoby práce žáků s verbálním textem (odborná literatura a časopisy, internet, dokumenty, denní tisk apod.), ikonickým textem (obrazový materiál, grafy, mapy, schémata, plakáty atd.), kombinovaným textem (film). Používány jsou i prostředky výpočetní techniky. Žáci se učí kritickému hodnocení informací (třídění, výběr a posuzování), rozvíjení myšlenkových operací, řešení problémů, práci ve skupinách. Při strategiích zaměřených na komunikaci používáme zpětné vazby a interakce, formy písemné komunikace.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Na začátku školního roku jsou žáci seznámeni s kritérii hodnocení.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- praktické zvládání problémů;
- logické myšlení a chápaní problémů v celkovém kontextu;
- faktografické znalosti, používání odborných termínů
- práce s verbálním a ikonickým textem, čtení s porozuměním, zpracování informací – žáci dokážou shrnout text, vyhledávat a třídit informace
- řešení problémů – žáci využívají získané vědomosti a dovednosti k řešení zadaných problémů (příčina – následek, názor – fakt apod.)
- komunikace, prezentace – žáci vhodně argumentují, výstižně vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- spolupráce ve skupině, zapojení během hodin – žáci efektivně pracují ve skupinách a zapojují se do zadaných aktivit, vyvíjejí aktivitu

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- ústní zkoušení
- písemné testy
- výstupy ze skupinových prací, samostatných úkolů a ze sebehodnocení žáků

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci teoretické poznatky aplikují v praktických činnostech – referáty, prezentace
- žáci s porozuměním poslouchají mluvené projevy (výklad, přednášku), pořizují si poznámky
- žáci využívají ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- žáci sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímají hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí

- žáci znají možnosti svého dalšího vzdělávání
- žáci komunikují s odborníky z praxe knižního světa, kteří jim předávají své poznatky

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace, rozlišují příčiny a důsledky
- žáci získávají informace potřebné k řešení problémů z různých zdrojů
- žáci navrhují různá řešení problémů, uvádějí klady a zápory, možnosti jiných řešení, diskutují, argumentují
- žáci spolupracují při řešení problémů s jinými lidmi

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují kultivovaně psanou a mluvenou formou, obsahově jasně a logicky, používají správně pojmy, formulují vlastními argumenty podložený názor
- žáci zaznamenávají písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí

Personální a sociální kompetence

- žáci pracují ve skupinách, vzájemně si sdělují své názory, radí si a pomáhají
- v rámci spolupráce při skupinové práci má žák možnost a prostor uplatňovat své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- žáci si ověřují získané poznatky, kriticky zvažují názory, postoje a jednání jiných lidí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- rozvíjíme jejich ekonomickou gramotnost
- žáci chápou peníze jako prostředek, nikoliv jako cíl

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci se pohybují v pracovním kolektivu
- setkávají se s hierarchií ve firmě v reálném prostředí

Matematické kompetence

- při praktických činnostech používají základní hospodářské výpočty

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- žáci získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím profesních zdrojů
- pracují s obchodními programy

Zajišťovat obchodně-provozní činnosti typické pro knihkupectví, distribuci a antikvariát

- nacvičujeme s žáky praktické činnosti běžně vykonávané v knihkupectví

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- žáci jsou v rámci teoretické části seznámeni se zásadami, které vedou k bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Člověk a svět práce

- obsah tohoto tématu je realizován v teoretické výuce i při odborných exkurzích, konkrétní podtémata naleznete v tabulce v kap. 3.2.2.

Informační a komunikační technologie

- v rámci celého ročníku vedeme žáky k používání informačních a komunikačních technologií tím, že prezentují své projekty prostřednictvím výpočetní techniky a využívají ji k vyhledávání různých informací

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání RVP	Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	Žák:	
• vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP • zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce • dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence • dodržuje předpisy týkající se krizových situací souvisejících s pracovní činností • uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování • při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy • uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	• vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP • zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce • dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence • dodržuje předpisy týkající se krizových situací souvisejících s pracovní činností • uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování • při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy • uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	• řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti • pracovněprávní problematika BOZP • bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence • bezpečnost technických zařízení • krizové situace a jejich prevence • poskytnutí první pomoci
• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie (Vzdělávání a komunikace v českém jazyce)	• používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie	
	• diskutuje o poslání knihkupectví, knižního trhu i knihy jako takové	• knihkupecká propedeutika
	• objasní organizační strukturu knihkupectví • popíše chod knihkupectví jako firmy • popíše a respektuje personální obsazení knihkupectví	• exkurze do vybraných knihkupectví • plnění samostatných úkolů ve vytypovaných knihkupectvích

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
• orientuje se v sortimentu knihkupectví a v aktuální spotřebitelské poptávce • poskytne odborné poradenství zákazníkům v oblasti sortimentu knihkupectví	• používá otevřené zdroje informací, webové stránky nakladatelů, Svaz českých knihkupců a nakladatelů (Sčkn) a dalších profesních organizací zainteresovaných na knižní kultuře • analyzuje relevantní informace	• virtuální prostor českého knižního trhu • webové stránky Sčkn • webové stránky nakladatelství, knihkupectví a knihoven • žebříčky prodejnosti knih
	• zařadí knihu do fondu knihkupectví	• systémy řazení knih
• zabalí esteticky knihy a další sortiment	• balí knihy	• nácvik praktických činností běžně vykonávaných v knihkupectví: • balení knih
• má přehled o knihovnách a jejich službách	• má přehled o knihovnách a jejich službách • analyzuje funkci knihovny • ukáže, jak funguje akvizice, výpůjční služby knihovny • vysvětlí organizaci knihovního fondu • používá Českou národní bibliografii a další služby Národní knihovny ČR	• exkurze do vybraných knihoven • knihovny a jejich služby • Městská knihovna Praha • Památník Národního písemnictví • Národní knihovna ČR
	• objasní, jak funguje distribuční firma	• exkurze do distribuční firmy
	• objasní specifika antikvariátu	• exkurze do antikvariátu
• na příkladu vysvětlí pracovní postup restaurování knih	• vysvětlí základy fungování archivu • vysvětlí, jak se restaurují knihy	• exkurze do archivu • restaurování knih
	• popíše činnost nakladatelství	• exkurze do nakladatelství

6.22. Odborná praxe

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí odborné praxe

OBECNÝ CÍL ODBORNÉ PRAXE

Odborná praxe má za cíl aplikovat vědomosti nabyté v odborných předmětech v každodenním reálném provozu knihkupectví, antikvariátu, nakladatelství, knihovny, knižní distribuce, případně archivu.

V rámci odborné praxe se žák učí zvládat různé praktické dovednosti související s chodem provozovny, chápat souvislosti jednotlivých článků knižní výroby a obchodu v návaznosti na poznatky z teorie a osvojuje si a získává potřebné sociální dovednosti a sebejistotu v přímém kontaktu se zákazníky, návštěvníky, kolegy a obchodními partnery.

CHARAKTERISTIKA ODBORNÉ PRAXE

Odborná praxe přímo navazuje na teoretickou přípravu v odborných předmětech vycházejících ze vzdělávací oblasti Ekonomické vzdělávání, obsahových okruhů Knihkupectví, Nakladatelství a Komunikace. Žáci během odborné praxe také aplikují poznatky z české a světové literatury a dalších společenskovědních předmětů. Při odborné praxi je neméně důležité aktivní používání cizích jazyků.

Odborná praxe je určena žákům 1. až 4. ročníku v souvislých blocích různého rozsahu.

SMĚŘOVÁNÍ ODBORNÉ PRAXE V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli vnímavost a empatii vůči zákazníkům, návštěvníkům a kolegům;
- rozpoznávali typy zákazníků a návštěvníků s jejich odlišnými potřebami;
- prohlubovali komunikační dovednosti a posilovali jistotu a kultivovanost svého projevu;
- vyhodnocovali různé situace, adekvátně na ně reagovali a za svá rozhodnutí přijímali odpovědnost;
- nacházeli v dobře odvedené práci radost a uspokojení;
- chápali význam práce jako takové a její hodnotu pro rozvoj osobnosti;
- rozvíjeli své odborné dovednosti.

STRATEGIE ODBORNÉ PRAXE

Odborná praxe je realizována v souvislých týdenních blocích po 5 hodinách denně:

Ročník	Délka odborné praxe
1. ročník	2 týdny
2. ročník	4 týdny
3. ročník	4 týdny
4. ročník	2 týdny

Místy, kde žáci vykonávají praxi, jsou knihkupectví různých typů a zaměření, antikvariáty, nakladatelství, knižní distribuce, knihovny, popř. archivy. Místa výkonu odborné praxe pokrývají v průběhu studia v ideálním případě nejdůležitější sféry knižního obchodu a kultury, čímž je žákům umožněno získat ucelený vhled do podstaty jejich fungování a vzájemné provázanosti.

Na straně školy odbornou praxi zajišťuje tzv. koordinátor/-ka odborné praxe, který/-á zprostředkovává žákům výkon praxe na jednotlivých pracovištích vybraných firem a organizací. Žáci se podílejí na výběru místa, kde budou odbornou praxi vykonávat. Na odborných pracovištích jsou žáci vedeni garantem praxe, případně jím pověřenou osobou. Tato osoba žáky odbornou praxí provází, pomáhá jim s osvojením potřebných dovedností a poskytuje zpětnou vazbu, a to jednak přímo při výkonu praxe, jednak formou písemného hodnocení. Na daném pracovišti žák stráví 5 hodin denně.

Svůj osobní vývoj a pokrok během odborné praxe žáci reflektují prostřednictvím tzv. portfolia, kam si během studia zaznamenávají své poznatky, zkušenosti a věcná data ze všech pracovišť, na nichž odbornou praxi absolvovali. Hodnocení odborné praxe je ve formě známky, která je udělena na konci klasifikačního období, během něhož žák praxi absolvuje.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků vychází z předem stanovených kritérií, která komplexně odrážejí výkon během odborné praxe a přístup k ní.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- vztah k práci a aktivita na daném pracovišti
- chování k zákazníkům, návštěvníkům a kolegům
- ochota, spolehlivost a zodpovědnost
- odborné činnosti stanovené dle místa praxe
- úprava zevnějšku a docházka

Formy hodnocení:

- bodová škála 1 – 5
- celkově jsou žáci hodnoceni známkou na základě materiálu od garanta praxe, žákovy reflexe a plnění formálních povinností
- žák si zakládá veškerá hodnocení a reflexe do portfolia, které předkládá na závěr studia při odborné maturitní zkoušce

POPIS PŘÍNOSU ODBORNÉ PRAXE K ROZVOJI KLÍČOVÝCH A ODBORNÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- zejména v činnostech typických pro nakladatelství uplatňují žáci různé způsoby práce s textem
- žáci získávají zpětnou vazbu od garanta praxe a také sami píší reflexi své praxe; zakládají si tato hodnocení do portfolia, čímž sledují svůj vývoj
- při kontaktu se svými kolegy se žáci dozvídají o svém možném dalším vzdělávání v rámci oboru

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí operativně řešit standardní i nestandardní problémové situace
- při řešení problémů aktivují žáci své znalosti z teoretické přípravy i dříve nabyté praktické zkušenosti
- hledají potřebné informace, využívají nástroje a další prostředky, jež vedou k řešení problému
- při kumulaci více problémů současně žáci vyhodnocují jejich prioritu a určují postup k jejich efektivnímu řešení
- při řešení problémů žáci spolupracují s kolegy; efektivně delegují úkoly a koordinují potřebné činnosti
- vedeme žáky k tomu, aby se zamýšleli nad příčinami problémů a preventivními opatřeními vedoucími k jejich eliminaci v budoucnu
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu, tj. nevyhýbat se problémovým situacím, ale chápat je jako přínosnou formu sebevzdělávání a osobního rozvoje
- klademe důraz na logické uvažování a vedeme žáky k tomu, aby kontrolovali své emoce a zvládali stres v problémových situacích

Komunikativní kompetence

- žáci se učí kultivovanému verbálnímu i neverbálnímu projevu při kontaktu se zákazníky a návštěvníky a získávají zpětnou vazbu od garanta praxe či jím pověřené osoby
- na pracovišti žáci používají odbornou terminologii v ústní i písemné formě; vytvářejí a zpracovávají obchodní a administrativní písemnosti
- žáci komunikují alespoň v jednom cizím jazyce a chápou důležitost soustavného sebevzdělávání a prohlubování znalosti cizích jazyků
- žáci využívají moderní technologie a komunikační prostředky za účelem rychlé a efektivní komunikace
- žáci využívají své komunikační dovednosti k vytváření, udržování a prohlubování příznivých vztahů jak se zákazníky a návštěvníky, tak s kolegy a širokou veřejností vůbec

Personální a sociální kompetence

- žáci rozvíjí své schopnosti práce v kolektivu, přispívají vlastními podněty k řešení problémů a efektivitě pracovních postupů; objektivně posuzují návrhy druhých
- žáci přijímají a přiměřeně reagují na hodnocení a kritiku vyjádřenou lidmi, s nimiž se na pracovišti setkávají; stejně tak přijímají rady a doporučení, zároveň ověřují a kriticky posuzují platnost a kvalitu názorů, postojů a jednání druhých lidí
- žáci svým jednáním a chováním přispívají k vytváření harmonických mezilidských vztahů a eliminaci osobních konfliktů
- žáci rozvíjejí adaptabilitu na změny svých pracovních a osobních životních podmínek tím, že procházejí různými typy pracovišť knižní kultury a obchodu a vyzkouší si v nich různé druhy činností
- aplikují základní poznatky z oblasti pracovního práva

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci jsou obeznámeni s problematikou tržního prostředí a pracovních příležitostí v rámci svého oboru
- žáci se učí žádoucím způsobem vystupovat v jednáních se svými kolegy; jsou vedeni k tomu, aby dokázali co nejlépe prezentovat své vědomosti a zkušenosti a byli si vědomi své reálné hodnoty na trhu práce
- žáci jsou vedeni k uvědomování si významu stálého sebevzdělávání a všestranného zdokonalování své osobnosti a tím i zvyšování své hodnoty na pracovním trhu
- žáci získávají vhled do podstaty podnikání a rizik s ním spojených; žáci v reálném prostředí vidí, které kroky jsou nezbytné k zahájení podnikatelských aktivit a jak realizovat své podnikatelské záměry

Matematické kompetence

- žáci používají základní matematické operace při obchodním styku, stanovování nákladů, ceny knihy a výše odměn externím spolupracovníkům

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s počítačem a jeho programovou výbavou přímo během odborných činností
- žáci reagují na dotazy zákazníků a návštěvníků, vyhledávají a kombinují relevantní informace z bibliografických databází tak, aby dokázali poskytnout pohotové a efektivní poradenství
- žáci využívají programové aplikace knižních velkoobchodů obchodujících po internetu
- žáci komunikují se zákazníky, spolupracovníky a obchodními partnery prostřednictvím elektronické pošty; uplatňují správné zásady a postupy při výměně informací a dat po internetu a jsou si vědomi bezpečnostních rizik internetového prostředí

- žáci jsou obeznámeni s problematikou duševního vlastnictví; při využívání veškerých aplikací a softwaru postupují v souladu s autorským zákonem

Zajišťovat obchodně-provozní činnosti typické pro knihkupectví, distribuci a antikvariát

- žáci provádějí odběr a přejímku knih a jsou obeznámeni s procesy vyhotovení a odeslání objednávky
- učí se pracovat s různými typy dokladů v obchodním styku
- žáci poskytují kvalifikované poradenství zákazníkům a návštěvníkům v oblasti sortimentu knižního obchodu a kultury; reflektují a vyhodnocují poptávku zákazníků a reagují na ni
- žáci jsou obeznámeni s postupy při vyřizování stížností a reklamací zákazníků
- žáci pracují s bibliografickými databázemi a evidenčními systémy
- žáci při propagaci daného zařízení a zboží aplikují aranžérské dovednosti a uplatňují zásady marketingu

Zajišťovat obchodně-provozní činnosti typické pro nakladatelství a redakce novin a časopisů

- žáci poznávají jednotlivé fáze vydání knihy a podílejí se na nich (příprava, korektury, kompletace, stanovení nákladů a ceny, marketingová podpora, technické specifikace)
- podílejí se na nakladatelském marketingu
- provádějí všeobecné jazykové, pravopisné a stylistické úpravy

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- žáci jsou vedeni k pochopení významu bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci
- jsou obeznámeni s předpisy BOZP a dodržují zásady prevence úrazů a zdraví ohrožujících činností jak pracovníků, tak i návštěvníků prodejny či jiného zařízení
- žáci jsou obeznámeni s předpisy protipožární ochrany a se zásadami prevence vzniku požáru

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- vedeme žáky k chápání kvality jako významného nástroje konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- žáci dodržují stanovené normy a vnitřní předpisy související se systémem řízení jakosti na daném pracovišti

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- žáci úsporně a efektivně nakládají se svěřenými nástroji a materiály a šetrně spotřebovávají energii s ohledem na životní prostředí a ekonomické hospodaření podniku

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- v průběhu všech čtyř ročníku je rozvíjeno podtéma *komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů*, což jsou přirozené součásti odborné praxe
- odborná praxe také rozvíjí částečně podtéma *morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita* – žáci dostávají úkoly, které mají odpovědně plnit

Člověk a svět práce

- toto průřezové téma je realizováno ve velké šíři v rámci odborné praxe v průběhu všech čtyřech ročníků formou přímé zkušenosti v reálných pracovních podmínkách; jednotlivá podtémata, kterých se odborná praxe dotýká, najdete v tabulce v kapitole 3.2.2.

Informační a komunikační technologie

- obsah tohoto průřezového tématu žáci realizují v odborné praxi v rámci všech čtyř ročníků tak, že pracují s informačními a komunikačními technologiemi a odpovídajícím technickým zařízením přímo v reálném provozu; pro vyhledávání potřebných informací využívají žáci podnikové databáze i databáze dodavatelů a dalších zdrojů z internetového prostředí

Výsledky odborné praxe na jednotlivých místech knižní kultury a obchodu byly vypracovány ve spolupráci s našimi sociálními partnery. Cílem je podat obecný přehled o náplni odborné praxe na daných pracovištích, takže se v ní mohou jednotlivá pracoviště mírně odlišovat, a to v závislosti na své velikosti, umístění, specializaci atd.

Výsledky odborné praxe v knihkupectví

Žák:

- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci na daném pracovišti
- dodržuje předpisy týkající se krizových situací souvisejících s pracovní činností
- je obeznámen s vnitřními směrnicemi a pokyny pro případ pracovního úrazu
- samostatně doplňuje zboží
- označuje knihy a další sortiment cenou
- má přehled o SW v oblasti knižního obchodu a umí vybrat vhodný program pro řešení konkrétních úloh v oboru
- vyhledává potřebná bibliografická data z firemní databáze a online databází dodavatelů
- zařazuje zboží na správná místa na prodejně
- ovládá různé systémy řazení zboží
- orientuje se dostatečně v sortimentu dané prodejny
- poskytuje kvalifikované a efektivní poradenství zákazníkům

- realizuje přímý prodej daného sortimentu
- obsluhuje kontrolní pokladnu a pokladní systémy, přijímá hotovostní i bezhotovostní platby, provádí uzávěrku pokladny a odvedení hotovosti, vede administrativní agendu spojenou s prací na kontrolní pokladně (žák je minimálně seznámen s operacemi spojenými s pokladnou)
- balí esteticky knihy a další sortiment
- aplikuje základní zásady aranžování na úpravu výlohy knihkupectví a aranžování zboží uvnitř prodejny
- vytváří pomocí příslušného programu propagační a informační materiály a umisťuje je na vhodná místa
- má přehled o nejvýznamnějších distribučních firmách a vyhledává v jejich databázích
- účastní se přímé objednávky zboží
- podle správného postupu přejímá zboží; vystaví prodejní doklad, správně přijímá a vrací peníze za zboží; rozeznává dodací list od faktury
- zařadí tituly z odborné literatury do příslušných sekcí
- zařadí tituly cizojazyčné literatury dle kategorií do příslušných sekcí; poskytne kvalifikované poradenství při prodeji cizojazyčné literatury
- různými systémy řadí hudebniny
- vytvoří objednávku dle logických kritérií a odešle ji příslušnému dodavateli
- vytváří daňový doklad (fakturu) na základě reálné objednávky
- spolupracuje při přípravě propagační společenské akce (např. křest, autogramiáda)
- za asistence garanta praxe řeší efektivně stížnosti a reklamace v souladu s právními předpisy a vnitřními směrnicemi podniku

Výsledky odborné praxe v nakladatelství

Žák:

- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci na daném pracovišti
- je obeznámen s vnitřními směrnicemi a pokyny pro případ pracovního úrazu

Při práci v jazykové a odborné redakci:

- je ohleduplný k ostatním pracovníkům v redakci
- při práci plně využívá možností, které mu poskytuje práce s počítačem, vyhledává a ověřuje informace v textu
- ovládá a používá korektorské značky
- jedná s autory, překladateli, lektory a dalšími externími spolupracovníky
- spočítá rozsah textu

- připraví povinné údaje, které musí být uvedeny v knize
- spočítá výši odměny externím spolupracovníkům
- vede korespondenci se zahraničními nakladateli

Při práci v technické redakci:

- používá základy typografie
- technicky připraví text pro sazbu
- naformátuje výřezy z obrazových předloh
- provádí stránkové korektury
- schvaluje knihy k tisku
- připravuje propagační tiskoviny (např. plakáty, pozvánky na autogramiády apod.)

Při práci v obchodním oddělení:

- fyzicky i účetně přijímá knihy na sklad
- fyzicky i účetně vydává knihy ze skladu
- vystavuje dodací listy a daňové doklady (faktury)
- připravuje propagační kampaně (např. plakáty, inzeráty, rozhlas, televize)
- připravuje propagační společenské akce (např. křest, autogramiáda)
- účastní se knižních veletrhů, ať jako vystavovatel, tak jako návštěvník
- vede korespondenci s obchodními partnery
- odesílá a eviduje povinné výtisky

Výsledky odborné praxe v antikvariátu

Žák:

- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci na daném pracovišti
- je obeznámen s vnitřními směrnicemi a pokyny pro případ pracovního úrazu
- seznámí se s doklady a formuláři, které jsou pro provozování antikvariátu zásadní (nákupní listy, paragony, faktury atd.)
- naučí se tyto dokumenty vyplnit a správně je používat
- pracuje se specifickými internetovými zdroji informací z antikvárních serverů
- vytvoří z knih dostupných v daném antikvariátě tematickou výlohu
- projde v antikvariátu tzv. kolečko, tj. nákup, oceňování a prodej knih
- má základní přehled o specifickém zboží prodávaném v antikvariátu (např. grafiky, staré pohledy a další předměty sběratelských žánrů)
- vyjmenuje, případně rozezná, základní grafické techniky

Výsledky odborné praxe v knihovně

Žák:

- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci na daném pracovišti
- je obeznámen s vnitřními směrnicemi a pokyny pro případ pracovního úrazu
- dodržuje opatření k ochraně majetku knihovny
- v oblasti mezilidských vztahů a komunikace dbá na vytváření příznivého klimatu na pracovišti
- dbá na ochranu osobních údajů čtenářů, uživatelů a zaměstnanců
- při své práci důsledně dodržuje Knihovní řád a jednotné knihovnické postupy
- problémy a nestandardní situace, které v provozu nastávají, podle možnosti konzultuje s garantem praxe (případně jím pověřenou osobou), nebo jej o nich dodatečně informuje
- dbá na to, aby byl dobře informován o dění v knihovně – sleduje vnitřní informační zdroje a reaguje na informace zde uváděné
- je seznámen se základy vnitřního fungování knihovny
- zvládá tematické dělení, které knihovna využívá, zařadí vrácenou knihovní jednotku na své místo a poradí uživatelům, kde najdou jaké obory a témata
- vykonává knihovnické práce na obslužných místech:
    - registrace a vracení (kontrola stavu vracených knihovních jednotek = k.j.)
    - prodloužení výpůjčky
    - rezervační systém knihovny – vrací a vydává rezervovaný dokument
    - informační body (zodpovídání osobních, popř. telefonických dotazů ohledně hledaných k.j., čtenářského konta, služeb knihovny, rady a doporučení týkající se knihovního fondu, příp. součinnost s informačním střediskem atd.)
- používá vyhledávací systém knihovny v prostředí pracovním i webovém, dokáže poradit při vyhledávání, využívá jej na přímých obslužných místech, ale i při práci v zázemí
- zná a používá základní knihovnické pojmy (signatura, předmětová hesla, klíčová slova, mezinárodní desetinné třídění)
- je seznámen s dalšími zdroji informací (např. s databázemi jiných knihoven a odbornými knihovnickými databázemi), poskytne informaci, kde má uživatel najít k. j., která není ve fondu dané knihovny
- vykonává knihovnické práce na pracovních místech v zázemí, především ve skladech (tzn. chápe systém ukládání k.j. ve skladu, najde žádanou k.j. a s pomocí elektronického katalogu ji vyexpeduje, v opačném případě ji přijme a zařadí)
- zpracovává periodické tiskoviny v rámci knihovny

- má zběžný přehled o tom, jak se katalogizuje dokument
- pečuje o knihovní fond pobočky – seznámí se s přírůstkovým a odpisovým seznamem knihovny, podílí se na pravidelném zařazování a správném uspořádání knihovního fondu, vyhledává případná poškození knihovních jednotek. a tyto předává k opravě knihařskému oddělení, stará se o úplné a viditelné značení knihovního fondu, navrhuje k vyřazení z fondu svazky, které jsou opotřebované, neúplné nebo poškozené tak, že přestaly být informačním pramenem, navrhuje k vyřazení z fondu svazky a zejména multiplikáty svazků, které neplní v dostatečné míře účel, k němuž byly pořízeny
- má přehled o distribučních firmách a knihkupectvích, v nichž provádí knihovna akvizici nových titulů
- dokáže poradit s připojením soukromého počítače ke knihovní síti
- ovládá přístroje, které jsou v knihovně čtenářům k dispozici (počítače, přehrávače CD a DVD, čtečka mikrofilmů, skener, tiskárna, TV)
- ve vnějších vztazích důsledně užívá prvky, které jsou součástí podnikové image (logo, název, schválené hlavičky a design materiálů apod.)
- pomáhá zajišťovat aktuálnost informací, které knihovna poskytuje (výloha, nástěnky, informační materiály pro čtenáře)
- podílí se na výzdobě knihovních prostor
- spolupracuje na přípravě vzdělávacích, kulturních a informačních akcí knihovny (např. předčítání, pořady pro dětské čtenáře)

6.23. Seminář z anglického jazyka

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 2 (0-0-1-1)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Posláním vyučovacího předmětu Seminář z anglického jazyka je připravit žáky na komunikaci v anglickém jazyce tak, aby své komplexní jazykové dovednosti využili jak ve svém osobním, tak v pracovním životě.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Tento volitelný předmět si mohou žáci vybrat ve třetím a čtvrtém ročníku. V obou ročnících jsou obsahem učiva všeobecná témata, která jsou dle možností doplňována o reálie anglicky mluvících zemí. Zaměřujeme se na slovní zásobu, čtení, poslech, jazykovou kompetenci, psaní a mluvení. Díky těmto rozvíjeným dovednostem se žáci připravují komplexně na maturitní zkoušku z anglického jazyka.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- poznávali kulturu evropských i dalších zemí a byli tolerantní k příslušníkům jiných národů;
- projevovali zodpovědnost, samostatnost a tvořivost a získávali sebedůvěru v různých životních situacích díky dovednosti komunikovat v anglickém jazyce;
- získávali a prohlubovali motivaci ke studiu cizího jazyka.

STRATEGIE VÝUKY

Výuku vedeme převážně v anglickém jazyce. Volíme takové metody a formy práce, abychom rovnoměrně rozvíjeli žákovy dovednosti a strategie receptivní (čtení, poslech), produktivní (písemný a ústní projev) a interaktivní (schopnost reagovat). Ve výuce pracujeme s výukovými materiály a využíváme vizuální, audiovizuální a auditivní pomůcky (např. audio a DVD přehrávač, interaktivní tabule, počítač).

Ve výuce využíváme zejména komunikativní metodu. Žáci pracují se všeobecnými tématy prostřednictvím vlastní práce s texty (čtenými i slyšenými). Při rozvíjení dovednosti mluvení využíváme inscenační metodu (hraní rolí), při které žáci simulují různé situace z běžného života. Mezi další metody, které používáme, patří práce ve dvojicích, diskuse a různé aktivizující metody (např. brainstorming). Vedeme žáky k samostatné práci ve vyučovacích hodinách i doma. V obou

ročnících žáci připravují ústní a písemné projevy na zadaná témata, čímž prohlubují nejen své znalosti, ale také rozvíjejí své jazykové kompetence.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáci jsou na začátku klasifikačního období seznámeni s klasifikačním řádem školy a kritérii hodnocení ve volitelném předmětu Seminář z anglického jazyka.

Žáci hodnotíme podle těchto kritérií:

- jazyková správnost, rozsah a plynulost (u mluveného projevu)
- znalost a používání tematické slovní zásoby
- míra porozumění čtenému a slyšenému textu podle úrovně pokročilosti
- spolupráce v hodinách – zda žáci efektivně pracují ve skupinách a zapojují se do zadaných aktivit
- příprava na hodiny – jak žáci plní samostatné práce, připravují se na hodinu, studují zadané podklady, vyhledávají informace

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- průběžné testy ověřující osvojení jednotlivých témat (slovní zásoba, případně i faktografie)
- ústní projev
- písemný projev
- kontrolní didaktické testy, které jsou zaměřené na poslech a čtení textů s porozuměním a rovněž jazykovou kompetenci (gramatika a slovní zásoba)

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- rozvíjíme čtenářskou gramotnost skrze různé způsoby práce s textem
- podporujeme sebehodnocení i vzájemné hodnocení žáků zejména v rámci ústních prezentací
- vedeme žáky k samostatnému zápisu cizojazyčného projevu

Kompetence k řešení problémů

- formou inscenační metody si žáci zkoušejí své reakce v běžných denních situacích
- vedeme žáky k tomu, aby v cizím jazyce vyjadřovali své žádosti o upřesnění nebo zopakování sdělené informace

Komunikativní kompetence

- žáci si připravují ústní projevy, jejichž součástí je i zodpovídání dotazů z publika
- předkládáme žákům kritéria ústního a písemného projevu, čímž žáky vedeme k projevu jazykově správnému a srozumitelnému

Personální a sociální kompetence

- zařazujeme do hodin metodu práce ve dvojicích a skupinách, při níž se žáci učí spolupracovat a nést zodpovědnost za svěřené úkoly
- podněcujeme žáky ke vzájemnému hodnocení i k sebehodnocení, kdy oceňují své kvality, ale také si uvědomují oblasti, které je třeba zlepšovat
- předkládáme žákům úkoly, ve kterých rozvíjejí své ústní projevy a získávají postupně větší sebedůvěru komunikovat cizím jazykem

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- seznamujeme žáky se specifiky anglicky mluvících zemí

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- v rámci všeobecného tématu Práce (Work) připravujeme žáky na budoucí profesní život např. rozvíjením specifické slovní zásoby, vytvářením formálních dokumentů

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využíváme audiovizuální techniku
- zadáváme úkoly, na kterých musí žáci pracovat s využitím různých informačních zdrojů

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- obsah podtématu *komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů* je realizováno ve výuce formou interakce a diskuse mezi žáky v obou ročnících
- obsah podtématu *společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství* je naplňován ve 3. ročníku v rámci učiva Společnost a ve 4. ročníku v rámci učiva Volný čas a kultura
- obsah podtématu *masová média* je naplňován v učivu k tématu Každodenní život ve 4. ročníku

Člověk a životní prostředí

- obsah podtématu *současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí* je realizováno ve 3. ročníku v učivu Společnost

Člověk a svět práce

- obsah podtématu *formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí (...)* je částečně realizován ve 3. ročníku
- obsah podtématu *technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností* je realizován ve 4. ročníku

Informační a komunikační technologie

- využíváme ve výuce příležitostně interaktivní tabule a powerpointové prezentace

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání ŠVP	**Učivo**
Žák:	
• vyjadřuje se (ústně – formou monologu, interakce, diskuse či písemně) k tématu rodina, rodinný život • používá slovní zásobu z oblasti rodina	• **rodina** • mezilidské vztahy
• popíše denní režim • používá slovní zásobu z oblasti každodenního života	• **každodenní život** • denní režim
• vytvoří osobní charakteristiku určitých lidí • používá slovní zásobu z oblasti osobní charakteristiky	• **osobní charakteristika** • lidské vlastnosti • vzhled
• charakterizuje společenské problémy • používá slovní zásobu z oblasti společnosti (globální problémy, ekologie)	• **společnost** • celosvětové problémy
• vyjadřuje se k tématu nakupování • používá slovní zásobu z oblasti nakupování	• **nakupování** • typy obchodů a zboží
• vyjadřuje se k tématu služby • používá slovní zásobu z oblasti služeb	• **služby**
• vyjadřuje se k tématu domov a bydlení • používá slovní zásobu z oblasti domova a bydlení	• **domov a bydlení** • místo, kde bydlím (typ, poloha, zařízení) • místo, kde žiji (zajímavá místa ČR)
• popíše problémy životního prostředí • používá slovní zásobu z oblasti přírody	• **příroda** • život kolem nás • životní prostředí
• vyjadřuje se k tématu vzdělávání • používá slovní zásobu z oblasti vzdělávání	• **vzdělávání** • škola – její typy • školní vzdělávací systémy
Receptivní, produktivní a interaktivní dovednosti	
• rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu	• poslech s porozuměním monologických a dialogických projevů, včetně autentických textů
• čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu	• čtení a práce s textem přiměřené náročnosti

Výsledky vzdělávání ŠVP	**Učivo**
Žák:	
• sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • popisuje obrázek a porovnává obrázky • přednese připravenou krátkou prezentaci na zadané téma • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích	• mluvení zaměřené situačně i tematicky

4. ročník

Výsledky vzdělávání ŠVP	**Učivo**
Žák:	
• vyjadřuje se k tématu práce a povolání • používá slovní zásobu z oblasti práce a povolání	• **práce a povolání**
• vyjadřuje se k tématu zdraví • používá slovní zásobu z oblasti zdraví	• **zdraví** • druhy nemocí • zdravý/nezdravý životní styl
• vyjadřuje se k tématu volného času a zábavy • používá slovní zásobu z oblasti volného času a zábavy	• **volný čas a zábava** • sport – tradiční sporty • kultura
• vyjadřuje se k tématu cestování • používá slovní zásobu z oblasti cestování	• **cestování** • způsoby, jakými cestujeme • aktivity během cestování • typy ubytování
• vyjadřuje se k tématu doprava • vyjmenuje různé typy dopravních prostředků, určí jejich výhody/nevýhody • používá slovní zásobu z oblasti dopravy	• **doprava** • typy dopravních prostředků • jejich výhody/nevýhody
• vyjadřuje se k tématům každodenního života jako jsou média, moderní technologie, věda • používá slovní zásobu z oblasti každodenního života (média, moderní technologie, věda)	• **každodenní život** • média • moderní technologie • věda
Receptivní, produktivní a interaktivní dovednosti	
• rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu	• poslech s porozuměním monologických a dialogických projevů, včetně autentických textů
• čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • uplatňuje různé techniky čtení textu	• čtení a práce s textem přiměřené náročnosti
• sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • přednese připravenou krátkou prezentaci na zadané téma • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích	• mluvení zaměřené situačně i tematicky

6.24. Seminář z německého jazyka

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 2 (0-0-1-1)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Seminář z německého jazyka rozšiřuje žákům schopnost cizojazyčné komunikace v oblasti knižní kultury a obchodu a rovněž rozšiřuje jejich faktografické znalosti reálií a kultury německy mluvících zemí. Cílem semináře je také prohloubit jazykové dovednosti vedoucí k dosažení úrovně B1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Tento volitelný předmět si mohou žáci vybrat ve 3. a 4. ročníku. V obou ročnících jsou obsahem učiva odborná témata z knižní kultury a obchodu, rozvíjení odborné slovní zásoby a také reálie německy mluvících zemí. Kromě výše zmíněných témat zařazujeme do výuky ve 3. i 4. ročníku jazykové prostředky, které vedou k dosažení jazykové úrovně B1.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- poznávali kulturu evropských i dalších zemí a byli tolerantní k příslušníkům jiných národů;
- projevovali zodpovědnost, samostatnost a tvořivost a získávali sebedůvěru v pracovních situacích;
- získávali a prohlubovali motivaci ke studiu cizího jazyka.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka probíhá ve skupině žáků v jejich kmenové učebně, či jazykové učebně. Volíme takové metody a formy práce, abychom rovnoměrně rozvíjeli žákovy dovednosti a strategie receptivní (čtení, poslech), produktivní (písemný a ústní projev) a interaktivní (schopnost reagovat při rozhovoru). Ve výuce používáme učebnice, časopisy, zjednodušené verze německy psané beletrie, internet a různé vizuální, audiovizuální a auditivní pomůcky (např. audio, DVD přehrávač, interaktivní tabule, počítač). Formy výuky zahrnují zejména skupinové a projektové vyučování a aktivizující metody výuky. Komunikace mezi učitelem a žákem probíhá převážně v německém jazyce s ohledem na jazykovou úroveň žáků. V semináři je kladen velký důraz na produktivní řečové dovednosti.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáci jsou na začátku klasifikačního období seznámeni s klasifikačním řádem školy a kritérii hodnocení ve volitelném předmětu Seminář z německého jazyka.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- faktografické znalosti – žáci prokážou základní orientaci ve faktografii probíraného učiva
- jazyková správnost, rozsah a plynulost
- znalost a používání tematické a odborné slovní zásoby
- spolupráce v hodinách – zda žáci efektivně pracují ve skupinách a zapojují se do zadaných aktivit
- příprava na hodiny – jak žáci plní samostatné práce, připravují se na hodinu, studují zadané podklady, vyhledávají informace

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- průběžné testy ověřující osvojení jednotlivých témat a jazykových prostředků
- kontrolní didaktické testy, které jsou zaměřené na poslech a čtení textů s porozuměním
- písemný projev
- ústní projev

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- rozvíjíme čtenářskou gramotnost skrze různé způsoby práce s textem
- podporujeme sebehodnocení i vzájemné hodnocení žáků zejména v rámci ústních prezentací
- vedeme žáky k samostatnému zápisu cizojazyčného projevu

Kompetence k řešení problémů

- formou inscenační metody si žáci zkoušejí své reakce v běžných denních situacích
- vedeme žáky k tomu, aby v cizím jazyce vyjadřovali své žádosti o upřesnění nebo zopakování sdělené informace

Komunikativní kompetence

- žáci si připravují ústní projevy a součástí těchto projevů jsou i jejich reakce na dotazy z publika
- předkládáme žákům kritéria ústního a písemného projevu, čímž žáky vedeme k projevu jazykově správnému a srozumitelnému

Personální a sociální kompetence

- zařazujeme do hodin metodu práce ve dvojicích a skupinách, při níž se žáci učí spolupracovat a nést zodpovědnost za svěřené úkoly

- podněcujeme žáky ke vzájemnému hodnocení i k sebehodnocení, kdy oceňují své kvality, ale také si uvědomují oblasti, které je třeba zlepšovat
- předkládáme žákům úkoly, ve kterých rozvíjejí své ústní projevy a získávají postupně větší sebedůvěru komunikovat cizím jazykem

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- zařazujeme do výuky německé reálie, a tím umožňujeme žákům pochopit jiné kulturní a etické hodnoty

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- v rámci odborných témat připravujeme žáky na budoucí profesní život (např. rozvíjení odborné slovní zásoby, inscenace běžných situací z pracovního prostředí)

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využíváme audiovizuální techniku a připravujeme své prezentace tak, aby se žáci ve vyučování aktivně zapojovali
- zadáváme úkoly, na kterých musí žáci pracovat s využitím různých informačních zdrojů

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- obsah podtématu *komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů* je realizováno ve výuce formou hraní rolí, zejména při probírání odborných témat
- obsah podtématu *společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství* je naplňován ve 3. a 4. ročníku v rámci učiva o zemích německé jazykové oblasti na pozadí České republiky
- obsah podtématu *stát, politický systém, politika, soudobý svět* je realizován ve 3. a 4. ročníku v učivu věnovanému reáliím
- obsah podtématu *masová média* je naplňován v učivu 4. ročníku

Informační a komunikační technologie

- využíváme ve výuce příležitostně interaktivní tabule a powerpointové prezentace

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	
• jednoduše charakterizuje základní literární druhy a žánry se zaměřením na knižní obchod a kulturu • rozpozná základní literární druhy a žánry	• **literární žánry a druhy** se zaměřením na knižní obchod a kulturu
• vyjmenuje typy knihkupectví a jejich sortiment • vyjmenuje významná knihkupectví v České republice a v oblasti německy mluvících zemích • popíše práci knihkupce • vyřeší běžné situace nastávající v knihkupectví	• **knihkupectví** • sortiment knihkupectví • významná knihkupectví v České republice a v německy mluvící oblasti • práce knihkupce • běžné situace v knihkupectví
• rozlišuje různé typy knihoven • popíše práci knihovníka • vyjmenuje a jednoduše charakterizuje významné knihovny v České republice a v německy mluvící oblasti • vyřeší běžné situace nastávající v knihovně	• **knihovna** a její typy • práce knihovníka • významné knihovny v České republice a v německy mluvící oblasti • běžné situace v knihovně
• charakterizuje vybrané svátky a tradice německy mluvících zemí	• **svátky a tradice** v německy mluvící oblasti
• vyjmenuje základní fakta o jazyce	• **německý jazyk**
• charakterizuje Německo	• **Německo**: zeměpis, obyvatelstvo, politický systém, hospodářství, zajímavá místa
• vyjmenuje významné části Berlína, jeho pamětihodnosti a další zajímavá místa	• **Berlín**
• charakterizuje Rakousko	• **Rakousko**: zeměpis, obyvatelstvo, politický systém, hospodářství, zajímavá místa
• charakterizuje Švýcarsko	• **Švýcarsko**: zeměpis, obyvatelstvo, politický systém, hospodářství, zajímavá místa
• charakterizuje tvorbu a život vybraného světově proslulého německého autora	• **světoznámí němečtí autoři –** jejich díla a život
• charakterizuje úspěchy a život významných osobností německy mluvící oblasti	• **významné osobnosti kultury** v německy mluvících oblastech

4. ročník

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	
• charakterizuje Českou republiku • vyjmenuje významné části Prahy a její pamětihodnosti	• **Česká republika a Praha**: zeměpis, obyvatelstvo, politický systém, hospodářství, zajímavá místa
• rozumí pojmu masová média • vyjmenuje části masových médií a charakterizuje je • uvede příklady významných masových médií v německy mluvící oblasti	• **masová média** – obecná charakteristika (noviny, rádio, televize, internet) • masová média v německy mluvící oblasti
• popíše formální stránku knihy • určí literární žánr vybrané knihy • uvede zásadní informace o autorovi • jednoduše vypráví základní dějovou linii vybraného literárního textu • zhodnotí vybraný literární text	• **kniha** a její hlavní části • pojmy důležité pro popsání a zhodnocení vybrané knihy, života autora
• vysvětlí funkci knižního veletrhu • stručně popíše, jak veletrhy obecně probíhají • uvede příklady významných knižních veletrhů tuzemských i zahraničních • vyřeší běžné situace, které na veletrhu nastávají • zhodnotí svou účast na knižním veletrhu/jeho návštěvu	• **knižní veletrh** – funkce, specifika • významné knižní veletrhy v České republice a v Německu • běžné situace na knižním veletrhu v pozici aktivního účastníka • vlastní zkušenosti s knižním veletrhem

3. – 4. ročník Rozvíjení jazykových dovedností vedoucí k dosažení B1 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky

Výsledky vzdělávání RVP	**Výsledky vzdělávání ŠVP**	**Učivo**
Žák:	Žák:	
	Receptivní řečové dovednosti • porozumí hlavním myšlenkám jasně artikulované spisovné autentické promluvy týkající se každodenního života, a to včetně krátkých vyprávění • čte s porozuměním nekomplikované faktografické texty • pochopí v hrubých rysech vyprávění příběhu **Produktivní řečové dovednosti** • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu a vytvoří krátký a jednoduchý text • sdělí a zdůvodní svůj názor • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • vypráví jednoduchý příběh • popíše své osobní zážitky, popíše své pocity • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib • vyjadřuje se téměř bezchybně v předvídatelných situacích **Interaktivní řečové dovednosti** • vyjádří jednoduchým způsobem svůj názor, či preference • zapojí se do hovoru bez přípravy • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se odborné debaty	**Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti** • čtení středně náročných textů • poslech složitějších monologických a dialogických textů • psaní jednoduchého textu na zadaná témata **Jazykové prostředky** **1. Zvuková stránka a pravopis** • další rozvoj výslovnostních návyků a přízvuku • upevňování pravopisných návyků, grafická úprava základních formálních textů **2. Slovní zásoba** • slovní zásoba z probíraných tematických okruhů včetně odborné slovní zásoby **3. Mluvnice** • minulé časy sloves • konjunktiv II a opisný tvar „*würde + infinitiv*“ • vztažné věty • vedlejší věty způsobové se spojkou „ *indem*“ • vazby sloves a zájmenná příslovce tázací • trpný rod a vyjádření původce děje, neurčité zájmeno „*man*“ • příčestí přítomné a minulé • nepřímá řeč s použitím spojky „*dass*“ ve vedlejší větě • stupňování přídavných jmen (opakování) a příslovcí • vyjadřování českého jeden/ jedna/jedno z nej-

6.25. Společenskovědní seminář

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 1 (0-0-0-1)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecným cílem společenskovědního vzdělávání je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Cílem vyučovacího předmětu Společenskovědní seminář je příprava žáků na maturitní zkoušku z občanského a společenskovědního základu, jenž prověřuje znalosti a dovednosti z vybraných společenských věd jak z hlediska životní praxe, tak z hlediska širší teoretické orientace v oblasti těchto věd. Celkově má ověřit, jak je absolvent střední školy svými znalostmi a dovednostmi připraven nejen k odpovědnému občanskému životu, ale i k případnému studiu společenských věd na vysoké škole.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Ve vyučovacím předmětu Společenskovědní seminář jsou shrnuty a zopakovány vzdělávací obsahy učiva *Člověk jako občan, Soudobý svět, Člověk v lidském společenství, Člověk a právo, Člověk a svět*, které jsou součástí vzdělávací oblasti Společenskovědní vzdělávání. Zařazeno je rovněž téma *Člověk jako jedinec*, ve kterém je realizováno učivo *Aplikovaná psychologie,* jež je součástí vzdělávací oblasti Komunikace. Vyučovací předmět je určen žákům čtvrtého ročníku.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- lépe pochopili vlastní duševní život, své vlastní jednání a duševní stavy a zároveň také chování jiných lidí, a tak na ně vhodněji a přiměřeněji reagovali;
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání, žili čestně;
- cítili potřebu občanské aktivity, vážili si demokracie a svobody, usilovali o její zachování a zdokonalování, hledali hranice mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností;
- preferovali demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými;
- vystupovali zejména proti korupci a kriminalitě;
- jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovali lidská práva, jednali odpovědně a solidárně;
- byli ochotni angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem;
- nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek;

- oprostili se od stereotypů, předsudků a předsudečného jednání ve vztahu k lidem jiné víry, etnického původu a sociálního zařazení;
- byli ochotni klást si existenční a morální otázky a hledat na ně řešení;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace.

STRATEGIE VÝUKY

Ve výuce předmětu Společenskovědní seminář klademe důraz nejenom na sumu teoretických poznatků, ale i na přípravu pro praktický život a další celoživotní vzdělávání. Těžiště výuky proto spočívá v souhrnném opakování, upevnění či prohloubení látky z předchozích tří ročníků, a to jak z hlediska teoretické orientace v oblasti společenských věd, tak i v oblasti znalostí a dovedností.

K utváření a rozvoji klíčových kompetencí využíváme tyto metody a postupy: práce s verbálním textem (odborná literatura a časopisy, internet, dokumenty, denní tisk apod.) a ikonickým textem (obrazový materiál, grafy, mapy, schémata, plakáty).

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Ve společenskovědním vzdělávání hodnotíme především hloubku porozumění poznatkům, schopnost aplikovat je při řešení problémů, schopnost kritického myšlení, dovednost práce s texty, samostatnost úsudku a schopnost formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- faktografické znalosti – žáci prokážou základní orientaci ve faktografii probíraného učiva
- práce s verbálním a ikonickým textem, čtení s porozuměním, zpracování informací – žáci dokážou shrnout text, vyhledávat a třídit informace
- řešení problémů praktického života – žáci využívají získané vědomosti a dovednosti k řešení zadaných úkolů, modelových situací, aj.
- komunikace, prezentace – žáci vhodně argumentují, výstižně vyjadřují své myšlenky a názory
- spolupráce ve skupině, zapojení během hodin – žáci efektivně pracují ve skupinách, zapojují se do zadaných aktivit a vyvíjejí aktivitu
- příprava na hodiny – žáci plní samostatné práce, připravují se na hodinu, vyhledávají informace

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- ústní zkoušení
- písemné didaktické testy
- samostatné úkoly
- sebehodnocení

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci pracují s učebnicemi, příručkami a další literaturou, orientují se ve službách knihoven, pracují s internetem
- žáci získávají informace z různých zdrojů – z textů verbálních a ikonických (obrázků, map, fotografií aj.) – kriticky tyto informace hodnotí a využívají (v mezích schopností a vzdělanostní úrovně žáka střední školy)
- žáci s porozuměním poslouchají mluvené projevy (výklad, přednášku), pořizují si poznámky
- žáci využívají ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- žáci sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímají hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- žáci se dozvídají o možnostech svého dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace, rozlišují příčiny a důsledky
- žáci získávají informace potřebné k řešení problémů z různých zdrojů
- žáci navrhují různá řešení problémů, uvádějí klady a zápory, možnosti jiných řešení, diskutují, argumentují
- žáci spolupracují při řešení problémů s jinými lidmi

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují kultivovaně psanou a mluvenou formou, obsahově jasně a logicky, používají správně pojmy
- žáci se účastní aktivně diskusí, formulují vlastními argumenty podložený názor
- žáci se vyjadřují přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci
- žáci se vyjadřují a vystupují v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- žáci zaznamenávají písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí

Personální a sociální kompetence

- žáci pracují ve skupinách, vzájemně si sdělují své názory, radí si a pomáhají
- žáci si ověřují získané poznatky, kriticky zvažují názory, postoje a jednání jiných lidí
- žáci reagují adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímají radu i kritiku
- mají odpovědný vztah ke svému zdraví, pečují o svůj fyzický i duševní rozvoj, jsou si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

- žáci se učí adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci si uvědomují záporné znaky totalitních režimů a posilují svůj vztah ke kladným občanským hodnotám a demokracii
- žáci jednají odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- žáci dodržují zákony, respektují práva a osobnost druhých lidí, vystupují proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- žáci jednají v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívají k uplatňování hodnot demokracie
- žáci si uvědomují – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupují s aktivní tolerancí k identitě druhých
- žáci se aktivně zajímají o politické a společenské dění u nás a ve světě
- žáci uznávají tradice a hodnoty svého národa

Matematické kompetence

- žáci efektivně aplikují matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
- žáci si osvojují finanční gramotnost

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- žáci získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu
- žáci si uvědomují nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupují k získaným informacím, jsou mediálně gramotní

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- podtéma *osobnost a její rozvoj* je realizováno v rámci učiva *Člověk jako jedinec*
- podtéma *komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů* je realizováno v rámci učiva *Člověk jako jedinec* a v rámci učiva *Člověk a svět*
- podtéma *společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství* je realizováno v rámci učiva *Člověk v lidské společnosti*

- podtéma *stát, politický systém, politika, soudobý svět* je realizováno v rámci učiva *Člověk jako občan*
- podtéma *masová média* je realizováno v rámci učiva *Člověk jako občan*
- podtéma *morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita* je realizováno v rámci učiva *Člověk a svět*
- podtéma *potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život* je realizováno v rámci učiva *Člověk jako občan*

Člověk a svět práce

- obsah podtématu *ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce* je realizován v rámci učiva *Člověk jako občan*

Informační a komunikační technologie

- obsah toho průřezového tématu je realizován formami různých cvičení, samostatných prací, testů, vyhledávání informací, domácí přípravy aj.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	
• uvede hlavní charakteristiky psychologie jako vědní disciplíny	**Člověk jako jedinec** • předmět psychologie • metody jejího zkoumání • základní členění • místo psychologie v systému věd
• srovná pojmy osobnost v obecném a psychologickém slova smyslu • vymezí základní temperamentové a charakterové rysy osobnosti • charakterizuje motivační vlastnosti osobnosti • porozumí pojmům potřeby, zájmy, hodnoty, postoje • charakterizuje pojmy schopnosti a dovednosti a uvede jejich konkrétní příklady	• osobnost a její vlastnosti a struktura • vnímání, pozornost, paměť, myšlení a řeč, temperament, motivace, představy a fantazie, schopnosti, city, postoje, vůle, charakter
• charakterizuje jednotlivé druhy lidského učení • porozumí významu učení pro život	• učení a jeho druhy, fáze, formy, podmínky, metody
• ilustruje na příkladech vybrané charakteristiky sociální interakce, percepce a komunikace • vhodně uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace • uplatňuje zásady asertivní komunikace • porozumí problematice specifik a chyb sociální percepce	• interakce a komunikace a její druhy • verbální a neverbální komunikace • náročné, zátěžové a konfliktní sociální situace • sociální skupiny – normy, role, vlastnosti, řízení a vedení
• charakterizuje činitele psychického vývoje lidského jedince • popíše jednotlivá vývojová období v životě člověka	• životní cesta člověka, nástin vývojové psychologie
• identifikuje základní zásady, hodnoty a principy moderní evropské demokracie • posoudí formy přímé a nepřímé demokracie	**Člověk jako občan** • pojem demokracie • principy a hodnoty demokracie • občan v demokratické společnosti
• identifikuje porušování lidských práv	• lidská práva, jejich obsah a pojetí
• charakterizuje hlavní dokumenty, kde jsou lidská práva zakotvena • charakterizuje Listinu základních práv a svobod a na základě příkladů rozpozná, o jaká lidská práva se jedná	• dodržování lidských práv – hlavní dokumenty • Listina základních práv a svobod
• popíše historický vývoj lidských práv	• historický vývoj lidských práv

Výsledky vzdělávání ŠVP	**Učivo**
Žák:	
• popíše historický vývoj lidských práv	• dodržování lidských práv
• charakterizuje lidská práva v ČR a Chartu 77	• Helsinský proces a Charta 77
• vysvětlí obsah pojmu participační právo dítěte	• Úmluva o právech dítěte
• určí význam a funkci ústavy	• ústava a právní řád
• popíše dělbu moci v demokratických státech	• dělba moci, horizontální, vertikální
• určí hlavní subjekty moci zákonodárné a výkonné v ČR, rozliší jejich pravomoci a náplň činnosti	• moc zákonodárná, Parlament ČR, proces přijímání zákonů • moc výkonná, vláda ČR, prezident ČR
• charakterizuje masová média ve společnosti • rozpozná na konkrétním případu mediálního sdělení fakta od názorů • interpretuje tabulky, grafy a jiné ikonické texty	• masová média, jejich druhy a funkce • kritický přístup k médiím
• chápe obsah pojmu kritika, veřejný zájem, korupce, medializace, veřejné mínění	• svobodný přístup k informacím • maximální využití potenciálu médií
• vysvětlí obsah pojmu politika a popíše její význam v životě společnosti	• politika, její význam • politický pluralismus • politické strany a jejich účast na politické moci a řízení státu
• uvede hlavní charakteristiky politologie jako vědní disciplíny	• politologie jako věda
• rozpozná na konkrétních příkladech charakteristiky základních politických ideologii	• druhy politických ideologií
• charakterizuje ideologie společnosti nebezpečné	• politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna, její symbolika, mládež a extremismus • teror, terorismus
• charakterizuje znaky voleb v demokratických státech	• volby v demokratickém systému
• vysvětlí na příkladech různé volební systémy	• poměrný a většinový volební systém • způsob volby do Parlamentu ČR, volba prezidenta republiky, komunální volby
• rozliší aktivní a pasivní volební právo	• druhy volebního práva
• identifikuje orgány státní správy ČR	• systém státní správy v ČR
• uvede strukturu územní samosprávy v ČR a způsob jejího ustanovení • rozliší státní správu a územní samosprávu	• struktura územní samosprávy v ČR, komunální volby
• charakterizuje úkoly a pravomoci samosprávy	• obec jako základní samosprávná jednotka, orgány obce
• rozlišuje mezi dvojí působností obce	• dvojí působnost obce
• uvede na příkladech, jak se mohou občané podílet na samosprávě obce	• vztah občana a obce
• charakterizuje pojem občanská společnost	• občanská společnost

Výsledky vzdělávání ŠVP	**Učivo**
Žák:	
• rozpozná občanské organizace a vymezí jejích úlohu ve společnosti	• občanská participace • občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití
• vymezí pojmy právo a moc a objasní jejich vzájemný vztah • orientuje se v systému práva, ovládá základní klasifikaci • charakterizuje na příkladech a rozliší důležitá právní odvětví • rozliší podstatu fyzické a právnické osoby • orientuje se v základních otázkách občanského, rodinného a trestního práva • rozliší hlavní náplně vybraných právnických profesí	**Člověk a právo** • právo a spravedlnost, právní stát • právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy • soustava soudů v České republice • právní odvětví • právnické a fyzické osoby • občanské soudní řízení • rodinné právo • syndrom CAN • trestní právo, orgány činné v trestním řízení • kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými • správní řízení • notáři, advokáti a soudci
• objasní na příkladech, jak občan přispívá do státního rozpočtu, a co z něho získává	**Člověk a ekonomika** • státní rozpočet
• rozliší způsob úhrady přímých a nepřímých daní	• daňový systém v ČR
• popíše systém sociálního a zdravotního pojištění	• systém sociálního a zdravotního pojištění v ČR
• posoudí na příkladu, které možnosti sociálních dávek lze využít, a kde se získají bližší informace o jejich poskytování	• dávky státní sociální podpory
• rozpozná hlavní mezinárodní organizace a určí jejich cíle a strukturu	**Soudobý svět** • OSN, NATO, EU, Rada Evropy, jejich struktura a činnost
• popíše vývoj procesu evropské integrace po skončení 2. světové války • identifikuje členské země EU • vysvětlí důsledky začlenění ČR do EU a schengenského prostoru	• Evropa a evropanství • Česká republika a Evropa
• orientuje se v hlavních globálních problémech současného světa	• hlavní globální problémy současnosti, možnosti jejich řešení
• definuje pojem náboženství	**Světová náboženství, religionistika** • charakteristické rysy náboženství
• rozezná hlavní světová náboženství	• křesťanství • judaismus • islám • další světová náboženství
• orientuje se v problematice církví a sekt	• nová náboženská hnutí
• uvede hlavní charakteristiky religionistiky jako vědní disciplíny	• religionistika – předmět a metody zkoumání, základní členění
• definuje pojem sociální struktura a charakterizuje	**Člověk v lidském společenství**

Výsledky vzdělávání ŠVP	**Učivo**
Žák:	
strukturu české společnosti	• společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost • současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha
• vymezí znaky národa a pochopí význam etnických vztahů	• rasy, etnika, národy a národnosti
• rozpozná sociální strukturu a osy stratifikace • rozliší vrstvy a třídy	• sociální stratifikace jako základ lidské společnosti
• vysvětlí pojem sociální nerovnost	• sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti
• navrhne a posoudí možnosti, jak řešit nedostatek finančních prostředků	• řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů
• orientuje se v systému státní sociální podpory	• systém státní sociální podpory
• navrhne a posoudí možnosti financování svých potřeb v konkrétních životních situacích v rámci rozpočtu domácnosti	• majetek, jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření
• vymezí úlohu úspor a možnosti jejich zhodnocení	• řešení přebytku volných finančních prostředků
• charakterizuje nejobvyklejší druhy pojištění a vybere vhodný pojistný produkt s ohledem na dané potřeby	• druhy pojištění a pojistné produkty
• charakterizuje náplň činnosti bank	• bankovní soustava
• charakterizuje genderové stereotypy, sexismus	• postavení mužů a žen, genderové problémy
• uvede základní charakteristiky sociologie jako vědní disciplíny	**Sociologie** • vznik a vývoj, předmět a metody zkoumání, základní členění, dějiny oboru
• charakterizuje proces socializace a její instituce	• průběh socializace, zprostředkovatelé socializace
• charakterizuje sociálně patologické jevy	• sociální deviace a sociální patologie
• charakterizuje funkce rodiny, osvětlí problematiku tzv. krize rodiny	• funkce a status rodiny • druhy rodiny • krize rodiny
• rozliší obsah pojmů morálka, mravnost, etika	**Člověk a svět** • etika, morálka, mrav
• uvede hlavní charakteristiky etiky jako vědní disciplíny	• etika a její předmět, dějiny etiky, základní pojmy • význam etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací
• charakterizuje na příkladu úlohu svědomí, svobody, viny, morálky, mravnosti či volního jednání v lidském životě	• svoboda a svědomí • svoboda ve vztahu člověka a společnosti
• rozliší na příkladech autonomní a heteronomní morálku	• vina, odpuštění, kolektivní vina

6.26. Seminář z managementu a marketingu

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 1 (0-0-0-1)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem volitelného vyučovacího předmětu Seminář z managementu a marketingu je rozvíjet obchodně kreativní myšlení žáků a umožnit jim pochopit mechanismus fungování marketingové komunikace, porozumět její podstatě i principu, a to v kontextu všech manažerských rolí.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Volitelný vyučovací předmět Seminář z managementu a marketingu zařazený ve 4. ročníku navazuje na povinný vyučovací předmět Management a marketing ze 3. ročníku. Podstatná část výuky probíhá formou praktických cvičení jednotlivých žáků či žákovských týmů.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- samostatně nebo v týmu navrhli postupy zpracování zadaného projektu;
- prakticky uplatnili nabyté teoretické znalosti oboru;
- prezentovali výsledky své práce nejen v rámci školy, ale i odborné veřejnosti, např. publikací v oborových médiích.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka předmětu Seminář z managementu a marketingu simuluje reálná zadání, která řeší manažeři v praxi. Stěžejně se žáci zabývají problematikou marketingové komunikace s využitím všech manažerských rolí.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- logické myšlení a chápání problémů v celkovém kontextu
- orientace ve faktografii a odborné terminologii
- praktické řešení zadaných úkolů
- týmová spolupráce
- komunikační obratnost, prezentace výsledků projektu

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- projekt v týmu
- samostatná prezentace
- test
- závěrečná seminární práce

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci pracují s různými informačními zdroji, kriticky tyto informace hodnotí a využívají
- žáci teoretické poznatky aplikují v praktických činnostech
- žáci hodnotí práci ostatních členů týmu a přijímají hodnocení své práce
- žáci znají možnosti svého dalšího vzdělávání v oboru

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují při řešení problému různé metody myšlení, rozlišují příčiny a důsledky
- žáci navrhují různá řešení problémů, uvádějí klady a zápory, možnosti jiných řešení, diskutují, argumentují
- žáci spolupracují při řešení problémů s jinými lidmi

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují účelně a srozumitelně
- žáci se aktivně účastní diskusí, formulují a obhajují svoje názory a postoje v souladu se zásadami slušného chování
- žáci dodržují jazykové a stylistické normy a používají odbornou terminologii

Personální a sociální kompetence

- žáci se učí odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- žáci se učí stanovovat své cíle a priority podle svých schopností a zájmů

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci chápou rozdíly a vztahy mezi osobními, firemními a veřejnými zájmy
- žáci znají kontext českých kulturních, ekonomických a politických tradic v rámci evropského a celosvětového společenství
- žáci si uvědomují složitost vztahů multikulturní společnosti a osvojují si respekt k odlišným hodnotám

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci přebírají vlastní odpovědnost za převzaté úkoly
- žáci znají základní práva a povinnosti v pracovním procesu

Matematické kompetence

- žáci aplikují základní matematické a statistické operace

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s osobními počítači, zvládají vyhledávání informací v otevřených zdrojích, ke vzájemné komunikaci využívají elektronickou poštu a zapojují se do sociálních sítí

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- ve výuce je realizováno podtéma *morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita*, protože etické aspekty podnikání se stávají v poslední době v managementu stále důležitější

Člověk a životní prostředí

- ekologie už není jen zájmem vyhraněných jedinců, ale důležitým faktorem konkurenceschopnosti, proto je v rámci výuky realizováno podtéma *možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě*

Člověk a svět práce

- společnost se posouvá od důrazu na profesní život směrem k zábavě a volnému času – zaměstnavatelé musí řešit vztah k moderním technologiím, sociálním sítím, motivacím zaměstnanců aj. – ve výuce je tudíž realizována část oblasti *technologický rozvoj v činnostech lidské práce (…)*

Informační a komunikační technologie

- marketingová komunikace se bez sledování a využívání trendů v ICT neobejde, pro samotnou výuku je třeba alespoň jedna počítačová sestava včetně projektoru k prezentaci základních informačních zdrojů a prací žáků

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	
• vysvětlí různé marketingové strategie uplatňované na lokálních versus globálních trzích, včetně jejich předností a rizik • charakterizuje pojmy společenská odpovědnost a ekologie a uvědomuje si jejich roli v podnikové strategii	• globální marketing
• vysvětlí, co je a co není etické jednání a jaký smysl má etika v managementu • vymezí základní historii a zásady etických kodexů v marketingové komunikaci • analyzuje vybraný etický problém ze současného dění v byznysu/reklamě	• etika v podnikání a marketingové komunikaci
• vysvětlí význam shromažďování nejrůznějších informací pro manažerské rozhodování • vyjmenuje základní informační zdroje obecné (např. ČSÚ, Obchodní rejstřík), oborové knihkupecké a speciální marketingové	• manažerský informační systém
• vysvětlí základní pojmy z oblasti marketingového výzkumu, zejména primární a sekundární výzkum, kvalitativní a kvantitativní výzkum	• marketingový průzkum

6.27. Dějepisný seminář

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 1 (0-0-0-1)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem volitelného vyučovacího předmětu Dějepisný seminář je upevnění a prohloubení historického vědomí žáků. Tento vyučovací předmět si dále klade za cíl připravit žáky na maturitní zkoušku z dějepisu, která má sloužit především pro potřeby vysokých škol. Předpokládá se tedy, že k maturitní zkoušce z dějepisu se přihlásí žáci, kteří mají o dějepis zásadní zájem a směřují své budoucí vzdělávání do oborů, kde se vyžadují dějepisné znalosti a dovednosti.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Volitelný vyučovací předmět Dějepisný seminář navazuje na povinný vyučovací předmět Dějepis a vychází z požadavků státní maturitní zkoušky, jejíž společná část bude ověřovat především vědomosti a dovednosti z obecných a českých dějin. Českými dějinami se rozumí nejen dějiny českého etnika žijícího v českých zemích, ale i jednotlivých etnických, náboženských a jiných skupin obyvatel, které spoluvytvářely podobu historické skutečnosti na území našeho státu v jeho historických hranicích. Vyučovací předmět je určen žákům 4. ročníku.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- na základě vlastní identity ctili identitu jiných lidí, považovali je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostili se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- chápali a uznávali otevřenost historického obrazu a pluralitu názorů a různé úhly pohledu na dějiny a historické osobnosti, dovedli bez emocí a věcně o dějinách diskutovat;
- byli kritičtí a ochotní tvořit si vlastní úsudek, založený na nezbytných znalostech a intelektových dovednostech;
- oceňovali statečnost lidí, kteří v historii bojovali za demokracii a svobodu, vážili si těchto hodnot;
- byli ochotni se podílet na ochraně a obnově kulturních a historických památek.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka předmětu Dějepisný seminář má nezastupitelnou roli pro vytváření historického vědomí žáka. Historické vědomí se vytváří jako jedna z forem historického myšlení, v němž historické informace tvoří strukturovaný celek, umožňující člověku orientaci ve světě, který jej obklopuje.

Základními metodami strategie vytváření této struktury by měly být všechny způsoby práce žáků s verbálním textem (odborná literatura a časopisy, internet, dokumenty, denní tisk apod.), ikonickým textem (obrazový materiál, grafy, mapy, schémata, plakáty apod.) a kombinovaným textem (film). Používány jsou i prostředky výpočetní techniky.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- faktografické znalosti – žáci prokážou základní orientaci ve faktografii probíraného období (jména, data, místa, pojmy), správně používají odborné termíny
- práce s verbálním a ikonickým textem, čtení s porozuměním, zpracování informací – žáci dokážou shrnout text, vyhledávat a třídit informace
- řešení problémů, historické myšlení – žáci využívají získané vědomosti a dovednosti k řešení zadaných problémů (příčina – následek, názor – fakt apod.)
- komunikace, prezentace – žáci vhodně argumentují, výstižně vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- spolupráce ve skupině, zapojení během hodin – žáci efektivně pracují ve skupinách a zapojují se do zadaných aktivit, vyvíjejí aktivitu
- příprava na hodiny – žáci plní samostatné práce, připravují se na hodinu, studují zadané podklady, vyhledávají informace

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- ústní zkoušení
- písemné didaktické testy
- samostatné úkoly
- sebehodnocení

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci pracují s učebnicemi, příručkami a další literaturou, orientují se ve službách knihoven, pracují s internetem
- žáci získávají informace z různých zdrojů – z textů verbálních a ikonických (obrázků, map aj.) a kombinovaných (film) – kriticky tyto informace hodnotí a využívají (v mezích schopností a vzdělanostní úrovně žáka střední školy)
- žáci teoretické poznatky aplikují v praktických činnostech – referáty, prezentace

- žáci s porozuměním poslouchají mluvené projevy (výklad, přednášku), pořizují si poznámky
- žáci využívají ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- žáci sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímají hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- žáci znají možnosti svého dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace, rozlišují příčiny a důsledky
- žáci získávají informace potřebné k řešení problémů z různých zdrojů
- žáci navrhují různá řešení problémů, uvádějí klady a zápory, možnosti jiných řešení, diskutují, argumentují
- žáci se učí analýze historického a odborného textu, oddělují obecné a jednotlivé
- žáci spolupracují při řešení problémů s jinými lidmi

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují kultivovaně psanou a mluvenou formou, obsahově jasně a logicky, používají správně pojmy, formulují vlastními argumenty podložený názor
- žáci diskutují s partnery, v diskusi přijímají nebo vyvracejí názory partnerů – s tím vědomím, že vědecké poznání historie je stále otevřené, že ve výkladu dějin je výrazná variabilita a že do lidského, občanského i vědeckého posuzování a hodnocení historie se často promítá subjektivní výběr faktů a také osobní stanovisko posuzovatele
- žáci zaznamenávají písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí

Personální a sociální kompetence

- žáci pracují ve skupinách, vzájemně si sdělují své názory, radí si a pomáhají
- v rámci spolupráce při skupinové práci má žák možnost a prostor uplatňovat svoje individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- žáci si ověřují získané poznatky, kriticky zvažují názory, postoje a jednání jiných lidí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci uznávají tradice a hodnoty svého národa, chápou jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- žáci podporují hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mají k nim vytvořen pozitivní vztah
- žáci chápou nutnost multiperspektivního pohledu na dějiny
- žáci si uvědomují záporné znaky totalitních režimů a posilují svůj vztah ke kladným občanským hodnotám a demokracii

Matematické kompetence

- žáci čtou a vytvářejí různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, číselné osy)

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- žáci získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu
- žáci si uvědomují nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupují k získaným informacím, jsou mediálně gramotní

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- ve výuce jsou realizovány obsahy těchto podtémat: *společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství; stát, politický systém, politika soudobého světa; historický vývoj (především v 19. a 20. století)*

Člověk a životní prostředí

- ve výuce je realizován obsah podtématu *současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí*

Informační a komunikační technologie

- obsah tohoto průřezového tématu je realizován formami různých cvičení, samostatných prací, projektů, testů, vyhledávání informací, domácí přípravy aj.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	
• porozumí procesu vytváření lidského světa i jeho vztahu k přírodnímu prostředí v pravěku • porozumí nerovnoměrnosti historického vývoje v různých oblastech světa	**Pravěk** • člověk a základy jeho antropogeneze
• charakterizuje způsob života paleolitických lidí, jejich materiální kulturu a dnešní představy o jejich duchovní kultuře	• paleolitické kultury
• posoudí význam přechodu člověka k zemědělství • charakterizuje materiální a duchovní kulturu neolitických lidí	• neolit
• identifikuje základní atributy doby bronzové a železné • zhodnotí význam objevu získávání a zpracování kovů • vystihne základní rysy keltské civilizace a vymezí její působení na českém území	• doba bronzová a železná
• rozezná charakteristické rysy materiální a duchovní kultury starověkých civilizací	**Starověk** • starověké asijské zemědělské civilizace
• rozezná charakteristické rysy materiální a duchovní kultury civilizací na Blízkém východě včetně židovské • identifikuje charakteristické rysy státu, struktury společnosti, materiální a duchovní kultury starověkého Egypta • posoudí vliv těchto civilizací na evropskou tradici	• starověký Blízký východ a Egypt
• identifikuje charakteristické rysy krétské a mykénské kultury • posoudí význam řecké kultury pro formování kultury evropské • identifikuje charakteristické rysy etruské kultury • popíše expanzi Říma ve Středomoří • rozpozná příčiny a znaky krize římské republiky a vzniku císařství • popíše politickou a hospodářskou krizi římského impéria • zhodnotí úlohu tzv. „barbarských kmenů“	• antický starověk
• rozezná charakteristické rysy judaismu • popíše vznik a šíření křesťanství, význam bible, orientuje se ve vztahu křesťanství a státu a v proměnách tohoto vztahu • posoudí význam antické kultury pro kulturu evropskou • vysvětlí proces „stěhování národů“	• antická kultura, vznik křesťanství, zánik antického světa
• identifikuje charakteristické rysy byzantské společnosti a její kultury • rozpozná charakter ortodoxní církve	**Středověk** • byzantská říše a východní kulturní okruh
• charakterizuje západní kulturní okruh a říši franckou v 5. – 9. století • orientuje se v procesu vývoje evropských státních útvarů – Anglie, Francie, normanských států aj.	• západní kulturní okruh a francká říše

Výsledky vzdělávání ŠVP	**Učivo**
Žák:	
• popíše proces vzniku států ve střední Evropě • identifikuje charakteristické rysy společnosti a kultury doby velkomoravské • vysvětlí pojem Svatá říše římská • popíše proces vzniku a vývoje raně středověkého českého státu • analyzuje podíl církve na fungování středověké společnosti • definuje charakter raně středověké společnosti	• raně středověká střední Evropa
• identifikuje základní rysy agrární revoluce, urbanizace a kolonizace • postihne skladbu středověkého obyvatelstva a vznik rodové šlechty	• společnost vrcholného středověku
• charakterizuje vnitřní poměry českého státu ve vrcholném středověku a jeho zahraniční politiku • popíše politiku Lucemburků ve Svaté říši římské • posoudí význam kultury doby lucemburské • popíše hlavní události české reformace • orientuje se v politickém, vojenském, hospodářském a kulturním dění doby poděbradské	• Český stát a střední Evropa ve vrcholném středověku
• vymezí arabský svět a islámskou kulturu • identifikuje projevy arabské kultury na Pyrenejském poloostrově, vymezí reconquistu • postihne expanzi středověké Evropy a její důsledky	• střetávání křesťanské Evropy s jinými kulturami
• identifikuje krizové projevy pozdně středověké společnosti • popíše stav katolické církve ve 14. století a snahy o jeho nápravu • rozpozná znaky románského a gotického umění	• krize 14. století, pozdní středověk
• rozliší pojmy renesance a humanismus • identifikuje charakteristické znaky renesančního umění • rozpozná znaky evropské reformace, porozumí jejímu průběhu a činnosti jejích předních osobností	**Raný novověk** • renesance, humanismus, reformace
• identifikuje příčiny a technické předpoklady objevných plaveb • popíše pronikání Evropanů na mimoevropská území • posoudí důsledky objevných plaveb	• zámořské objevy
• rozliší typy raně novověkých států • popíše ekonomické změny od počátku 16. století • porovná panovnický a osvícenský absolutismus a reformy osvícenských panovníků	• raně novověký stát a společnost
• vymezí politické rozdělení Evropy na katolický a reformační blok v předvečer třicetileté války • popíše politické a vojenské události období třicetileté války • posoudí výsledky vestfálského míru	• nové mocenské poměry v Evropě
• charakterizuje vývoj ve Francii, Anglii, Rusku a Prusku v 16. – 18. století • orientuje se ve vývoji habsburské monarchie v 17. a 18. století • vymezí příčiny a popíše průběh nizozemské revoluce	• vývoj evropských velmocí v období raného novověku
• orientuje se v politických, hospodářských, sociálních a náboženských poměrech v Českém království za vlády Jagellonců a Habsburků v 17. a 18. století • rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury • popíše dopad osvícenských reforem Marie Terezie a Josefa II.	• český stát v raném novověku

Výsledky vzdělávání ŠVP	**Učivo**
Žák:	
• rozliší charakteristické znaky a projevy osvícenství, vymezí jeho pronikání do Evropy • analyzuje situaci ve Francii v předvečer Velké francouzské revoluce • vymezí příčiny a průběh Velké francouzské revoluce • zhodnotí význam konceptu lidských a občanských práv • orientuje se v politických poměrech ve Francii za vlády Napoleona • popíše systém Svaté aliance a jeho fungování v událostech do konce 19. století	**Novověk** • osvícenství, Velká francouzská revoluce, napoleonské války
• popíše proces vzniku USA • identifikuje charakteristické rysy Prohlášení nezávislosti a americké ústavy • zhodnotí význam vzniku USA	• americký boj za nezávislost
• posoudí význam industrializace a technických inovací i postupné demokratizace společnosti • popíše proces vývoje ke konstitucionalismu a rozvoji občanské společnosti • porovná příčiny, průběh a výsledky evropských revolucí 1. pol. 19. století s důrazem na revoluci roku 1848	• modernizace společnosti, revoluční události roku 1848
• charakterizuje národní hnutí 19. století • popíše hlavní události ve vývoji české politiky ve 2. pol. 19. století • orientuje se ve vývoji česko-německých vztahů v 19. a na poč. 20. století • charakterizuje proces sjednocení Německa a Itálie	• národní hnutí 19. století, česká politika v habsburské monarchii, vznik národních států v Německu a v Itálii
• orientuje se v politických, ekonomických a sociálních poměrech evropských velmocí a USA v 19. století • analyzuje mezinárodní vztahy v předvečer první světové války	• evropské velmoci a jejich soupeření v 19.století, USA v 19. století
• rozliší pojmy liberalismus, socialismus, marxismus, bolševismus, radikalismus, demokracie • rozpozná charakteristické znaky a projevy uměleckých směrů 19. a počátku 20. století	• ideové a kulturní proudy 19. století
• vymezí příčiny a průběh první světové války • charakterizuje první československý odboj a pochopí jeho význam pro vznik samostatného Československa • rozezná výsledky a důsledky války • analyzuje situaci v Rusku, zhodnotí význam ruských revolucí • orientuje se v politických, ekonomických a sociálních poměrech v poválečné Evropě • porozumí versailleskému systému včetně jeho selhání v meziválečném období	**Nejnovější dějiny** • první světová válka, ruské revoluce, poválečná Evropa
• popíše proces vzniku ČSR v roce 1918 • vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení a politický systém • posoudí základní problémy meziválečného Československa • zhodnotí ekonomiku státu, posoudí vliv hospodářské krize na obyvatelstvo a na stabilitu republiky • zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky	• Československo 1918 – 1938

Výsledky vzdělávání ŠVP	**Učivo**
Žák:	
• charakterizuje fašismus, nacistickou ideologii a nacistický totalitarismus • vymezí komunistickou diktaturu v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech a její projevy včetně stalinské ideologie • rozliší státy demokratické a státy s totalitárními a autoritativními režimy • identifikuje projevy světové hospodářské krize, posoudí důsledky krize • zhodnotí politiku západních demokracií, politiku nacistického Německa a SSSR • rozpozná charakteristické znaky a projevy uměleckých směrů 1. poloviny 20. století	• meziválečné totalitární systémy a autoritativní režimy, hospodářská krize, rozpad versailleského systému, úsilí o kolektivní bezpečnost, válečné konflikty 30. let, kultura meziválečného období
• popíše proces vzniku Protektorátu Čechy a Morava a jeho postavení v Třetí říši • rozliší příčiny druhé světové války a válečné cíle jednotlivých zemí • orientuje se v klíčových událostech na evropských a světových bojištích • porozumí pojmům týkajících se holocaustu Židů a Romů • charakterizuje druhý odboj • posoudí důsledky války a poválečné uspořádání	• druhá světová válka, Protektorát Čechy a Morava, holocaust Židů a Romů, poválečné uspořádání
• orientuje se v ekonomické, společenské a politické situaci v poválečném Československu • analyzuje na základě výsledků voleb rozložení politických sil, posoudí plány komunistů na převzetí moci a zhodnotí jejich realizaci • charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky • porovná politický, ekonomický a sociální vývoj v USA, Velké Británii, Francii a SRN • popíše proces západoevropské integrace	• poválečné Československo 1945 – 1948, studená válka, vyspělé demokracie ve druhé polovině 20. století
• charakterizuje politický vývoj v SSSR a jeho postavení jako světové velmoci • pochopí charakter komunistických režimů a protikomunistickou rezistenci, především v Československu • popíše a porovná jednotlivá období ve vývoji komunistického Československa	• SSSR a komunistický blok, Československo pod komunistickou mocí, pokus o československou reformu a její potlačení, normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti
• definuje proces dekolonizace, politické, hospodářské a sociální problémy rozvojových zemí, určí ohniska konfliktů • identifikuje globální problémy soudobého světa a jejich projevy, posoudí globalizační tendence	• proces dekolonizace a problém modernizace a chudoby v rozvojových zemích, globální svět
• pochopí význam helsinské Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě • posoudí příčiny a důsledky zhroucení komunistických režimů v Evropě a v Československu • popíše způsob provedení politické změny • orientuje se v procesu integrace ČR do evropských struktur	• rozklad komunistických režimů a rozpad sovětského mocenského bloku

6.28 Literární seminář

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura
Celková hodinová dotace: 2 (0-0-0-2)
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem volitelného vyučovacího předmětu Literární seminář je upevnění a další prohloubení znalostí žáků v oblasti české a světové literatury. Dalším cílem je příprava žáků na společnou část maturitní zkoušky z Českého jazyka a literatury a také na profilovou část maturitní zkoušky, jejíž povinnou součástí je na naší škole i zkouška z české a světové literatury.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Volitelný vyučovací předmět Literární seminář navazuje na povinné vyučovací předměty Česká literatura a Světová literatura. Vychází ze znalostí žáků z předešlých ročníků a tyto znalosti dále prohlubuje. Věnuje se jak literární historii, tak i literární teorii. V literární historii se zabývá vývojem literatury od nejstarších literárních památek ve světě i na našem území až po současnou literaturu českou i světovou. Literární teorie se uplatňuje a prohlubuje při práci s konkrétními literárními texty a jejich interpretaci.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- prostřednictvím literatury a četby kultivovali vlastní osobnost
- chápali literaturu jako nedílnou součást kultury a kulturního dědictví lidské společnosti a tak k ní i přistupovali
- vnímali literaturu nejen jako zdroj informací, ale i estetických zážitků a emočních prožitků
- kriticky hodnotili přečtený literární text a vytvořili si o textu vlastní úsudek
- zajímali se o současný literární život a byli případně motivováni k vytváření vlastních literárních projevů

STRATEGIE VÝUKY

Výuka předmětu Literární seminář se zaměřuje především na vlastní aktivitu žáků. Součástí výuky je prohlubování znalostí literární historie prostřednictvím výkladu, referátů a prezentací, které mají sloužit i k přípravě na maturitní zkoušky. Další důležitou součástí výuky je i četba konkrétních literárních děl, jejich rozbory a interpretace. Výuka předpokládá samostatnou domácí přípravu žáků i skupinovou spolupráci na zadaných úkolech během výuky.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- faktografické znalosti - žáci se orientují ve vývoji literatury na našem území i ve světě, ovládají pojmy z literární teorie
- mluvený projev, písemný projev, prezentace – žáci samostatně a smysluplně formulují své poznatky a názory, vyjadřují se v souladu s jazykovou normou
- aktivita a spolupráce během výuky - žáci plní zadané úkoly v hodině, spolupracují na skupinových úkolech
- samostatná příprava na hodiny - žáci pracují se studijními materiály, samostatně vyhledávají informace, čtou zadanou literaturu, dodržují termíny plnění zadaných aktivit

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- ústní zkoušení
- písemné didaktické testy
- četba a interpretace literárních děl
- prezentace a skupinové práce

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ KOMPETENCE K UČENÍ

Kompetence k učení

- žáci pracují se studijními materiály, orientují se v textu, samostatně si vytváří výpisky
- žáci vyhledávají informace z různých zdrojů, využívají knihovny, pracují s internetem a dalšími médii
- žáci své teoretické poznatky využívají při plnění praktických úkolů i ve svém běžném životě

Kompetence k řešení problémů

- žáci při řešení problémů využívají získané teoretické poznatky
- žáci si vyhledávají informace potřebné k řešení problémů z odpovídajících zdrojů
- žáci diskutují o kladech a záporech možných řešení daného problému
- žáci spolupracují na řešení problému s ostatními členy skupiny

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují v písemném i mluveném projevu kultivovaně pomocí adekvátních jazykových prostředků, ovládají literárněvědné termíny
- žáci jasně formulují své myšlenky a názory, diskutují s ostatními pomocí věcných a logických argumentů
- žáci prezentují své poznatky a názory před ostatními
- žáci zaznamenávají písemně podstatné informace z textů a projevů jiných lidí

Personální a sociální kompetence

- žáci spolupracují ve skupinách, vzájemně si sdělují své názory, radí si a pomáhají
- při výuce žáci uplatňují svoje individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- žáci objektivně hodnotí své výkony i výkony ostatních

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci si uvědomují souvislost historického vývoje i současného dění s literaturou
- chápou literaturu jako odraz společnosti a součást tradice a kultury daného národa či země

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci pracují s různými informačními technologiemi při vyhledávání i zpracovávání informací
- žáci získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu
- žáci kriticky hodnotí a porovnávají informace z různých zdrojů, orientují se v kladech i negativech využití informací z různých typů médií

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- v průběhu celého studia české literatury vedeme žáky k porozumění historicko-kulturnímu vývoji společnosti jako předpokladu vytvoření plnohodnotného demokratického občanství, realizujeme tak podtéma společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství

Informační a komunikační technologie

- žáci jsou vedeni k využívání informačních a komunikačních technologií při vyhledávání informací, jejich zpracovávání, přípravě referátů a prezentací

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. Ročník

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	
• charakterizuje historický kontext, orientuje se v žánrech, významných dílech a autorech období starověku	• literatura starověku
• charakterizuje historický kontext, orientuje se v žánrech, významných dílech a autorech středověké lit.	• literatura středověku
• charakterizuje historický kontext, orientuje se v žánrech, významných dílech a autorech období renesance a humanismu	• literatura období humanismu a renesance
• charakterizuje historický kontext, orientuje se v žánrech, významných dílech a autorech období baroka	• literatura období baroka
• charakterizuje historický kontext, orientuje se v uměleckých směrech, žánrech, významných dílech a autorech daného období	• literatura klasicismu a osvícenství
• charakterizuje historický kontext, orientuje se v uměleckých směrech, žánrech, významných dílech a autorech daného období	• literatura 19. století
• charakterizuje historický kontext, orientuje se v uměleckých směrech, žánrech, významných dílech a autorech daného období	• literatura 20. století
• orientuje se v žánrech, významných dílech a autorech současné české i světové literatury	• současná česká a světová literatura
• charakterizuje vznik a vývoj světového a českého filmu, popíše přínos významných osobností kinematografie	• dějiny filmu
• určí literární druh, výrazový systém a žánr literárního díla, popíše rozdíly mezi nimi	• literární druhy, výrazové systémy, žánry
• postihne téma a myšlenky, charakterizuje postavy, chronotop, vyhledá motivy literárního díla	• interpretace literárních textů (téma, motiv, postavy, chronotop, myšlenka…)
• charakterizuje jazykové prostředky literárního díla, vyhledá a určí básnické prostředky	• jazykové a básnické prostředky
• přečte vybraná literární díla a interpretuje je	• společná četba vybraných literárních děl a jejich interpretace

6.29. Seminář z právní nauky

Název školy: Střední škola knižní kultury s.r.o.

Název ŠVP: Knižní kultura

Celková hodinová dotace: 1 (0-0-0-1)

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2022 (4. verze ŠVP)

Pojetí vyučovacího předmětu

OBECNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem volitelného předmětu Seminář z právní nauky je získat přehled o právním systému v České republice a posílit právní povědomí žáků, tj. rozvinout společenskovědní znalosti získané ve vyučovacím předmětu Společenské vědy a připravit zejména žáky na řešení problémů právního charakteru v osobním i pracovním životě.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Ve volitelném vyučovacím předmětu Seminář z právní nauky, vycházejícím ze společenskovědního vzdělávání, je rozvíjen a rozšiřován vzdělávací obsah *Člověk a právo*. Vyučovací předmět je v nabídce povinně volitelných seminářů pro žáky 4. ročníku.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI CITŮ, POSTOJŮ, HODNOT A PREFERENCÍ

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- respektovali lidská práva;
- jednali zodpovědně, čestně a v souladu s právními normami;
- nenechali sebou manipulovat a tvořili si vlastní názor;
- preferovali demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými.

STRATEGIE VÝUKY

Těžištěm výuky vyučovacího předmětu Seminář z právní nauky je nejen předat žákům poznatky z právní oblasti, a to v jednotlivých ucelených kapitolách, ale také vést žáky k samostatnému logickému uvažování a řešení konkrétních případů z praxe. Ve výuce používáme výklad, práci s verbálním textem i diskusi. Snažíme se do výuky zapojit, dle aktuálních možností, rovněž exkurze, ve kterých žáci navštíví soudní jednání.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáky hodnotíme podle těchto kritérií:

- orientace ve faktografických znalostech
- aplikace teoretických znalostí v konkrétních právnických problémech, při řešení modelových situací

- práce s verbálním textem - čtení s porozuměním, vyhledávání informací
- komunikace – žáci vhodně argumentují, výstižně vyjadřují své myšlenky a názory
- aktivní zapojování se v hodinách, případná spolupráce ve dvojici či skupině
- příprava na hodiny – žáci plní samostatné práce, připravují se na hodinu, vyhledávají informace

Podklady pro hodnocení získáváme z následujících zdrojů:

- písemné testy
- samostatné úkoly
- sebehodnocení

POPIS PŘÍNOSU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- žáci s porozuměním poslouchají mluvené projevy (výklad, přednášku), pořizují si poznámky
- žáci získávají informace i z jiných zdrojů než z výkladu učitele – z textů verbálních – kriticky tyto informace hodnotí a využívají
- rozvíjíme čtenářskou gramotnost žáků prací s právnickými texty

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům právnické problémy z běžné praxe a žáci navrhují způsoby řešení a zdůvodňují je
- žáci spolupracují při řešení problémů s jinými lidmi a společně diskutují

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují kultivovaně psanou a mluvenou formou, obsahově jasně a logicky
- seznamujeme žáky s odbornou právnickou terminologií, aby ji v praxi správně používali a orientovali se v ní

Personální a sociální kompetence

- při řešení problémů a modelových situací pracují samostatně, ve dvojicích či skupinách, sdělují si své názory a pomáhají si
- seznamujeme žáky s různými právnickými případy a žáci k nim zaujímají svůj postoj a také se do nich vciťují
- vzájemnou reflexí svých názorů i hodnocením ze strany učitele si žáci kultivují své etické principy

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- seznamujeme žáky se zákony, které se mají ve společnosti dodržovat, a diskutujeme o nich
- při diskusích vedeme žáky k respektování různých názorů

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci získávají informace k řešení úkolů i z internetu

APLIKACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Občan v demokratické společnosti

- podtéma *potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život* je realizováno v rámci celého učiva

Člověk a svět práce

- obsah podtématu *práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele* je naplňován v rámci učiva *Pracovní právo*
- obsah podtématu *zákoník práce* je realizován v rámci učiva *Pracovní právo*

Informační a komunikační technologie

- obsah toho průřezového tématu je realizován formami samostatných prací, vyhledávání informací a domácí přípravy.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání ŠVP	Učivo
Žák:	
• vymezí základní pilíře dějin práva • orientuje se v základních pojmech práva	**Úvod do práva** • krátký exkurz do dějin státu a práva • zákonnost a právní vědomí • systém práva • právní normy a jejich výklad • právní vztahy
• charakterizuje Listinu základních práv a svobod • určí význam a funkci ústavy	**Základní zákon - Ústava** • Listina základních práv a svobod • ochrana lidských práv
• charakterizuje pojmy občanského práva hmotného	**Občanské právo hmotné** • vlastnictví a jeho ochrana • závazkové právo • škoda • ochrana osobnosti • dědické právo
• popíše proces občanského soudního řízení, jeho jednotlivé části a vše, co s řízením souvisí	**Občanské právo procesní – tj. občanské soudní řízení** • účastníci řízení • zahájení řízení • průběh řízení • dokazování • rozhodnutí • náklady řízení • opravné prostředky • výkon rozhodnutí
• charakterizuje zásadní pojmy obchodního práva	**Obchodní právo** • obchodní společnosti • obchodní rejstřík • hospodářská soutěž • závazkové vztahy
• srovná pojmy manželství a registrované partnerství • charakterizuje další klíčové pojmy rodinného práva	**Rodinné právo** • manželství • registrované partnerství • nezletilé děti • určení rodičovství • osvojení pěstounské péče • vyživovací povinnost
• určí, kdo jsou účastníky pracovněprávních vztahů • zhodnotí, jaké nároky plynou zaměstnanci z neplatně rozvázaného pracovního poměru	**Pracovní právo** • účastníci pracovněprávních vztahů • pracovní poměr • nároky z neplatně rozvázaného pracovního poměru

Výsledky vzdělávání ŠVP	**Učivo**
Žák:	
• orientuje se v dalších základních pojmech pracovního práva	• osobní spis, pracovní posudky, potvrzení o zaměstnání, odstupné • pracovní doba, dovolená • práce konané mimo pracovní poměr
• popíše územně-správní členění • charakterizuje pojem přestupku a ilustruje příklady • popíše proces správního řízení • charakterizuje živnostenské práva	**Správní právo** • územně-správní členění • přestupky • správní řízení • živnostenské právo
• vysvětlí základní pojmy finančního práva • určí, z jakých orgánů se skládá finanční správa • vysvětlí význam České národní banky	**Finanční právo** • státní rozpočet • daně, poplatky, cla • orgány finanční správy • Česká národní banka
• orientuje se v základních pojmech trestního práva hmotného	**Trestní právo hmotné** • trestný čin • skutková podstata trestného činu • tresty • skutkové podstaty nejzávažnějších trestných činů
• orientuje se v základních pojmech trestního práva procesního • vyjmenuje subjekty trestního řízení • popíše jednotlivá stadia trestního řízení	**Trestní právo procesní** • základní zásady trestního řízení • subjekty trestního řízení • stadia trestního řízení • rozhodnutí • opravné prostředky
• vysvětlí důležité pojmy spojené s uplatňováním práva v rámci Evropské unie	**Evropská unie** • Lisabonská smlouva • Eurozóna • Schengen
• charakterizuje význam občanského zákoníku a základně se v něm orientuje	**Občanský zákoník** • obecné seznámení

7. Popis materiálního a personálního zajištění výuky

Materiální podmínky školy

Střední škola knižní kultury je v nájmu budovy Univerzity Karlovy na Fakultě tělesné výchovy a sportu v ulici Josého Martího 31 na Praze 6. Veškeré změny a plány dotýkající se nájemního vztahu musíme vždy konzultovat s vedením FTVS UK a hledat společně řešení a kompromisy.

Přístup do školy není bezbariérový. K dispozici máme 6 učeben, z toho 4 kmenové třídy, jednu počítačovou učebnu a jednu jazykovou učebnu. Tři kmenové třídy jsou prozatím umístěny ve 4. patře, ostatní učebny jsou umístěny v přízemí budovy. V přízemí se také nalézá ředitelna, sborovna, kancelář zástupkyně pro ekonomické záležitosti a hospodářky školy, kabinet jazyků, ve kterém sídlí zároveň i školní knihovna, a kabinet společenskovědný. Ve všech učebnách je počítač s dataprojektorem a promítacím plátnem. Ve třech učebnách jsou instalovány interaktivní tabule, které využívají učitelé v různých vyučovacích předmětech. Učitelé mají rovněž k dispozici audio-vizuální techniku a 5 kopírek.

Počítačová učebna obsahuje 31 počítačových sestav, které používají žáci ve výuce, ale i mimo ni. Všichni kmenoví učitelé mají ve sborovně k dispozici vlastní počítač. Počítače celé školy jsou připojeny k internetu a pedagogičtí pracovníci i ostatní zaměstnanci školy mají zřízenou vlastní školní emailovou adresu. Učitelé a žáci mohou přispívat na webové stránky školy.

Ve výuce Tělesné výchovy využíváme sportoviště Fakulty tělesné výchovy a sportu, která tvoří několik tělocvičen a speciálních sportovišť.

Žáci si mohou půjčovat odbornou literaturu včetně některých učebnic a odborných časopisů ve sborovně a uměleckou literaturu ve školní knihovně. Průběžně dokupujeme svazky odborné a umělecké literatury.

V přízemí budovy má každý žák uzamykatelnou šatní skříňku. Celkový počet skříněk je 100. Na výborné úrovni je sociální zařízení školy, které se nalézá jak v přízemí, tak ve 4. patře.

Žáci mohou k občerstvení využít menzu FTVS, kavárnu, která je přímo v budově, popřípadě automaty na teplé a studené nápoje a svačiny.

Personální podmínky školy

Výuku na škole zajišťuje cca 18 pedagogických pracovníků, z nichž menší část je tzv. interních, tj. pracují na základě pracovní smlouvy a většinou na plný úvazek. Interní učitelé vyučují především všeobecně vzdělávací předměty a převažuje u nich plná kvalifikovanost pro výuku. Ostatní vyučující jsou tzv. externí učitelé, kteří vyučují většinou specializované odborné předměty.

V čele školy stojí ředitelka. Členkou vedení je i zástupkyně pro ekonomické záležitosti.

Ve škole funguje výchovná poradkyně a metodik prevence sociálně-patologických jevů. Škola má 2 nepedagogické pracovníky – zástupkyni pro ekonomické záležitosti a hospodářku v jedné osobě a dále administrativního pracovníka.

Ve škole pracují 3 předmětové komise – první je komise pro společenskovědní předměty, český jazyk a odborné předměty, druhá pro cizí jazyky a třetí pro přírodovědné a technické předměty.

Své odborné i pedagogické znalosti a dovednosti si pedagogové průběžně rozšiřují, prohlubují a inovují účastí na seminářích, školeních, kurzech a konferencích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

8. Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci daného ŠVP

Spolupráce se sociálními partnery z knižního oboru je velmi důležitá, protože jsou na ní postaveny odborné základy naší školy. Spolupráce se odvíjí na několika rovinách. Ve škole funguje školská rada, jejíž členové jsou mimo jiné i odborníci ze světa knižní kultury a obchodu, takže se podílí na chodu školy. Žáci se setkávají mimo školu se studovaným oborem v podobě odborných praxí, ale také exkurzí v rámci výuky. Významným prostředníkem komunikace mezi školou a pracovním světem je tzv. koordinátor/-ka praxe. Od vzniku školy v roce 1993 vznikla síť našich sociálních partnerů, která se postupně mění s tím, jak se mění knižní svět, ale tradičně zůstávají některá pracoviště. Mezi naše sociální partnery patří malá i velká knihkupectví, antikvariáty, nakladatelství a knihovny v Praze i mimo ni. Seznam našich sociálních partnerů se nachází na webových stránkách školy v oddíle praxe a je podle potřeby aktualizován. Tato síť sociálních partnerů nám umožňuje umisťovat žáky na nejrůznější pracoviště, přesto ne vždy je možné vyhovět všem jejich požadavkům. Situace je složitá zejména v oblasti knihoven a nakladatelství, které nemají velké kapacity pro umístění žáků na praxi. Mimopražští žáci si často sami hledají místa pro odbornou praxi v místě svého bydliště. Snažíme se, aby žáci poznali během svého studia co nejširší škálu míst knižní kultury a obchodu. Kromě odborné praxe je tento cíl naplňován formou odborných exkurzí do knihoven, tiskáren, na knižní veletrhy v České republice i v zahraničí (Lipsko, Frankfurt nad Mohanem) atd. Udržujeme spolupráci také s organizátory knižního veletrhu a literárního festivalu Svět knihy, na kterém žáci tradičně pomáhají s organizací.

Další významnou rovinu spolupráce se sociálními partnery tvoří samotná výuka. Ve škole vyučují odborné předměty lidé, kteří mají bohaté zkušenosti z knižního oboru, a mohou tak žákům poskytnout přehled o aktuálním dění, problémech a trendech. Tito vyučující pořádají také různé exkurze a občasné besedy s odborníky. Ve 4. ročníku píšou žáci praktickou maturitní práci, na jejíž tvorbě spolupracují s odbornými vyučujícími, a někdy i s odborníky, kteří u nás nevyučují. Odborní vyučující jsou pak přítomní při žákově obhajobě praktické maturitní práce i při samotné ústní maturitní zkoušce z profilových odborných předmětů.

Během tvorby školního vzdělávacího programu jsme se sešli s různými odborníky z knihkupectví a nakladatelství a diskutovali jsme o tom, jaké jsou naše představy o kompetencích absolventů. Zjišťovali jsme, jak se v posledních letech proměnily požadavky na práci ve světě knižní kultury a obchodu, abychom jim přizpůsobili vzdělávací program. Při vytváření učební osnovy odborné praxe jsme se spojili s různými sociálními partnery i bývalými absolventy, kteří nám sdělili své představy o náplni odborné praxe.

Sociálními partnery jsou také zákonní zástupci nezletilých žáků, z nichž dva mohou být i členy školské rady, která se schází několikrát ročně. Dvakrát ročně pořádáme rodičovské schůzky a kromě toho mají rodiče možnost navštívit učitele v jejich konzultačních hodinách. Rodiče, kteří pracují v oblastech knižní kultury a obchodu, s námi spolupracují při organizaci exkurzí a odborných praxí.

Na našich webových stránkách se snažíme informovat všechny naše sociální partnery o tom, co se ve škole aktuálně děje.

Seznam použitých zkratek

A – Anglický jazyk

As – Seminář z anglického jazyka

ČJ – Český jazyk

ČL – Česká literatura

D – Dějepis

DF – Dějiny filozofie

DKK – Dějiny knižní kultury

Ds – Dějepisný seminář

DTP – desktop publishing (tvorba tištěného dokumentu za pomocí počítače)

DU – Dějiny umění

F – Francouzský jazyk

I – Informatika

Is – Seminář z informatiky

Kn – Knihkupectví

Lits – Literární seminář

M – Matematika

MM – Management a marketing

MMs – Seminář z managementu a marketingu

N – Německý jazyk

Na – Nakladatelství

Ns – Seminář z německého jazyka

OP – Odborná praxe

PEK – Písemná a elektronická komunikace

PNs – Seminář z právní nauky

SERRJ – Společný evropský referenční rámec pro jazyky

SL – Světová literatura

SV – Společenské vědy

SVs – Společenskovědní seminář

ŠVP – Školní vzdělávací program

TV – Tělesná výchova

ÚP – Úvod do praxe

Z - Zeměpis

ZPV – Základy přírodních věd